

Paul Croitoru

Istoria Bibliotecii Academiei de Studii Economice din București

ISTORIA BIBLIOTECII
ACADEMIEI DE STUDII ECONOMICE
DIN BUCUREȘTI

Paul Croitoru

ISTORIA BIBLIOTECII
ACADEMIEI DE STUDII ECONOMICE
DIN BUCUREȘTI

Colecția ASE 100

Editura ASE
București
2013

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN BUCUREȘTI

Copyright © 2013, Editura ASE

Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate editurii.

Editura ASE

Piața Romană nr. 6, sector 1, București, România

cod 010374

www.ase.ro

www.editura.ase.ro

editura@ase.ro

Referenți:

Prof. univ. dr. Maria Mureșan

Conf. univ. dr. Mihail Opreșcu

Tehnoredactor: Emilia Velcu

Redactor: Livia Radu

Copertă: Gheorghe Popescu

CUPRINS

Cuvânt-înainte	7
-----------------------------	----------

Capitolul 1

Înființarea Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale	11
1.1 Legea pentru înființarea Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale.....	12
1.2 Medalion Nicolae D. Xenopol	17

Capitolul 2

Biblioteca Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale la început de drum (1913-1926)	21
2.1 Primul sediu al Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale.....	21
2.2 Biblioteca AISCI în perioada 1913-1926.....	24

Capitolul 3

Epoca interbelică – epocă de înflorire a Bibliotecii AISCI	33
3.1 Palatul AISCI (1926)	34
3.2 Dezvoltarea bibliotecii între anii 1926-1935	42
3.3 Clădirea Bibliotecii (1935).....	58
3.4 O epocă de tranziție (1940-1948).....	87

Capitolul 4

Biblioteca ASE în perioada comunistă (1948-1989)	109
4.1 Organizarea și funcționarea bibliotecii în perioada 1948-1968	111
4.2 Activitatea în bibliotecă în perioada 1969-1989	123
4.3 Publicații ale Bibliotecii ASE	145
4.4 Theodor Ludu – medalion.....	155

Capitolul 5

Modernizarea Bibliotecii ASE	161
5.1 Tranziția către o bibliotecă modernă (1990-1995).....	161
5.2 Prima modernizare postdecembristă (1996-2004)	167
5.3 Redefinirea Bibliotecii ASE (2005-2008).....	178

Capitolul 6

Actualitate și perspective în Biblioteca ASE.....	197
--	------------

Abstract.....	219
----------------------	------------

Abrevieri	225
------------------------	------------

Bibliografie selectivă	227
-------------------------------------	------------

Anexe.....	231
-------------------	------------

Contents	257
-----------------------	------------

Cuvânt-înainte

Actuala Academie de Studii Economice (ASE) este fără îndoială una dintre cele mai prestigioase instituții de învățământ superior din România. Deși datează doar din 1913, cu mult în urma Universității din București și a altor instituții de învățământ superior românești, Academia de Studii Economice, denumită inițial *Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale*, s-a bucurat, de-a lungul timpului, de o mare atenție atât din partea autorităților, cât și din cea a intelectualității românești. A avut și momente de declin în perioada de după al Doilea Război Mondial, când interesul pentru studiile economice și comerciale scăzuse, dar a revenit după prăbușirea comunismului, cunoscând o nouă perioadă de avânt caracterizată prin afluența unui număr din ce în ce mai mare de studenți spre studiul problemelor legate îndeosebi de economia de piață.

Ideea de a realiza o **monografie a Bibliotecii ASE**, în chiar anul în care se serbează centenarul acestei academii, mi se pare o idee salutară. Autorul acestei cercetări, domnul Paul Croitoru, pentru a întocmi lucrarea, a investigat nu numai arhiva instituției, dar și presa vremii evidențiind, în cele mai mici detalii, constituirea apoi creșterea colecțiilor acestei biblioteci.

Cine parcurge această interesantă lucrare constată preocuparea majoră a conducerii academiei și a cadrelor didactice de aici, încă de la înființarea instituției, de a avea o bibliotecă aptă să răspundă pe deplin unei educații complete a studenților în teoriile și tehnicile legate de economie, comerț, contabilitate etc. Asemănător altor biblioteci românești și aici baza constituirii fondului inițial al bibliotecii a reprezentat-o donațiile cadrelor didactice. Nu trebuie uitat că la începutul secolului trecut cărțile de valoare continuau să fie scumpe. Firește, alături de donații, s-au adăugat de-a lungul timpului numeroase titluri reprezentative cumpărate de academie. Cine cunoaște istoricul bibliotecilor moderne rămâne impresionat de seriozitatea primilor bibliotecari din această universitate, care, după cele mai bune modele occidentale, organizau publicațiile deținute pe domenii și publicau la anumite intervale catalogul complet al acestora. Așa, de pildă, în 1918, la cinci ani de la constituirea bibliotecii, se publică *Catalogul cărților din bibliotecă*. Este important de reținut că dintre titlurile enumerate în acest catalog se află un număr de 30 titluri de reviste, între care douăsprezece străine. Se știe cât de importante sunt publicațiile periodice pentru actualizarea informațiilor dintr-un anumit domeniu, lucru de care și-au dat seama încă de la început profesorii acestei instituții de învățământ, aproape toți cu studii universitare făcute în cele mai bune școli din Occident.

Modul foarte responsabil în care se făceau lucrurile odinioară se vedește și din *Regulamentul pentru organizarea și administrarea Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale*, din 1913, care are un capitol special dedicat bibliotecii, abia constituite, intitulat *Biblioteca și colecțiunile*. Aici se dau instrucțiuni detaliate asupra modului în care se înregistrează, se cataloghează, se așază în raft și se păstrează publicațiile.

După edificarea noului palat al academiei, în 1926, actuala clădire din Piața Romană, biblioteca a beneficiat de spații mult mai generoase. Dispunea deja de trei săli de lectură: una pentru profesori și două pentru studenți, care totalizau 130 locuri. Treptat se vor dezvolta și bibliotecile de seminar care, prin grija profesorilor, cuprindeau lucrări de ultimă oră din domeniul științelor economice pentru o instruire de nivel european a studenților români.

Începând cu anul universitar 1932/1933, biblioteca are un regulament propriu în care sunt stipulate drepturile și obligațiile față de bibliotecă atât ale personalului de bibliotecă, cât și ale cadrelor didactice. De reținut, marea implicare a profesorilor în achiziția de carte pentru bibliotecă, ceea ce nu se mai întâmplă astăzi la noi decât cu totul sporadic. În acest regulament se vorbește pentru prima dată de biblioteca centrală. Dacă în primii ani, colecțiile creșteau lent, după 1925 acestea sporesc de la un an la altul nebanuit de mult: dacă în 1927 existau doar 2.241 de volume, anul următor acestea aproape se triplează, pentru ca în 1935 să ajungă la 35.000 de volume, cuprinzând după expresia rectorului de atunci Ion Răducanu „*operele cele mai caracteristice apărute în limbile moderne, putând concura cu unele așezăminte similare de peste hotare*”. În 1935, pe care îl putem aprecia ca anul de vârf în activitatea biblioteconomică a Bibliotecii ASE, s-au aplicat o serie de tehnici moderne în organizarea colecțiilor, folosindu-se ca model activitatea Bibliotecii Academiei Române: s-au separat cărțile de periodice, s-a alcătuit un catalog sistematic (după sistemul CZU), s-a înființat un serviciu bibliografic în sprijinul cititorilor cu nevoi speciale.

Este semnificativ faptul că a existat mereu un interes major din partea personalului de conducere al instituției pentru dezvoltarea bibliotecii. Acest interes s-a păstrat constant până la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial.

După venirea regimului comunist la putere, lucrurile încep să capete o altă turnură. Are loc un masiv proces de restructurare a învățământului economic, eliminându-se marii profesori și tradițiile economice valoroase românești, acestea fiind înlocuite cu modele denaturate rusești. Lucrările marilor economiști români sunt interzise la lectură, păstrându-se într-un fond secret. Cantitativ însă numărul de publicații crește, chiar dacă acestea nu mai răspund exigențelor unui învățământ european de calitate.

Pentru perioada de după 1948, din necesități metodologice, autorul analizează activitatea bibliotecii pe perioade: I. 1948-1968; II. 1969-1989; III. 1990-2012.

Din multitudinea datelor existente în lucrare, am aflat următoarele: în 1955 biblioteca avea 38 de unități filiale, numărul locurilor de lectură era de 1080, de peste trei ori mai mare decât în 1938, iar numărul cărților ajungea în 1958 la 314.725 volume, fiind iarăși de câteva ori mai mare decât în anul 1938, anul luat ca etalon de evaluare în întreaga perioadă comunistă. Nu putem garanta autenticitatea acestor cifre, fiindcă în acea vreme, ca, de altfel, în întreaga perioadă comunistă, se exagerau cifrele pentru a se arăta cât de prosperă este societatea nouă.

În cea de-a doua etapă de dezvoltare a bibliotecii asistăm la o creștere importantă a numărului de volume obținute în cea mai mare parte prin cumpărare, dar și prin schimb interbibliotecar, făcut aproape în totalitate cu țările lagărului comunist. Fondul de publicații era constituit, la sfârșitul anului 1978, din 755.628 volume. Era perioada în care predominau cursurile universitare, realizate în cea mai pură ideologie comunistă și care se achiziționau în multe exemplare ca studenții să învețe numai ce trebuie – principiile economiei socialiste.

Activitatea de informare, reprezentată prin bibliografii de recomandare, devine bogată și diversificată în această bibliotecă, ca și în alte biblioteci românești. Lectura studenților îndeosebi trebuia orientată în direcția arătată de partidul comunist, spre a nu se molipsi de ideile burgheze ale economiei de piață.

Între numeroasele buletine de informare editate de bibliotecă, cel mai cunoscut a fost *Buletinul de informare bibliografică economico-socială*.

În deceniul al șaptelea are loc o deschidere spre Occident, vizibilă și în bibliotecă. Din această perioadă încep să intre în colecții și publicații economice din țările capitaliste. O ilustrare a acestui fapt este *Buletinul de sinteze privind direcțiile de cercetare și realizări semnificative în științele economice și sociale*, unde se prezentau și lucrări care nu erau neapărat în spiritul ideologiei comuniste, chiar dacă uneori autorii mimau o atitudine critică.

Numărul sintezelor de specialitate sau a repertoriilor bibliografice pe diferite teme, cum ar fi tezele de doctorat sau lucrările din domeniul economic, sporesc după 1970, punându-se astfel la dispoziția studenților și cadrelor didactice universitare documente secundare care vin în sprijinul studiului și cercetării.

După anul 1990, biblioteca a început să colaboreze activ cu bibliotecile universităților similare din Europa și Statele Unite. Acorduri benefice pentru bibliotecă au fost încheiate între ASE și universitățile din Toulouse și Lille (Franța), Bremen (Germania), Erasmus University Rotterdam (Olanda), University of Washington (SUA) etc. Un sprijin important a venit din partea Ambasadei Statelor Unite la București, care a intermediat importante donații de carte și echipamente de calcul.

Biblioteca ASE se numără printre cele mai dinamice biblioteci universitare românești. După 1990, această bibliotecă a implementat programe informatizate care să permită un acces rapid al cititorilor la documente. Totodată, spațiile de lectură s-au extins și modernizat. În 1996 biblioteca avea 14 săli de lectură, din

care 8 săli specializate pe facultăți și 6 săli cu publicații generale. Din anul 2002, devine funcțională biblioteca virtuală, parte a bibliotecii centrale. Se generalizează accesul la internet a celor 30.000 de studenți ai universității.

Creșterea constantă a numărului de studenți și extinderea filialelor au determinat la rândul lor dezvoltarea de noi săli de lectură și sporirea numărului de publicații. Totodată, are loc modernizarea spațiilor de lectură spre satisfacerea exigențelor cititorilor. În anii 2005-2006 este modernizată Sala de lectură „Victor Slăvescu”, în care pot fi admirate două fresce de Sabin Bălașa. În anii care au urmat, alte săli au fost aduse la standardele vremurilor noastre în paralel cu informatizarea și automatizarea accesului la documente și informații.

Multitudinea activităților desfășurate, gândirea modernă, calificarea superioară a personalului sunt factori care asigură o dezvoltare armonioasă în continuare a Bibliotecii Academiei de Studii Economice din București.

Lucrarea este însoțită de numeroase fotografii și ilustrații, la care se adaugă cele treisprezece anexe. Toate acestea contribuie ca lectura acestui text să fie nu numai una instructivă, dar și plăcută.

Istoria Bibliotecii Academiei de Studii Economice din București este fără îndoială cea mai reprezentativă monografie făcută vreodată în România unei biblioteci universitare. Lectura acesteia este utilă nu doar celor care lucrează în biblioteci sau studenților în biblioteconomie, spre a-și face o idee despre evoluția unei importante biblioteci universitare românești, dar și studenților, cercetătorilor și profesorilor care astăzi aparțin acestei prestigioase instituții de învățământ superior, precum și altor oameni interesați de istoricul instituțiilor culturale românești.

Îl felicit pe autorul monografiei, domnul Paul Croitoru, pentru această remarcabilă lucrare bazată pe cifre și fapte exacte, expuse fără echivoc, și îi urez atât Domniei Sale, cât și colectivului bibliotecii centenare, în numele meu, dar și al asociației pe care o reprezintă, succese depline în nobila misiune pe care o îndeplinesc în societatea de astăzi, societatea informației și a cunoașterii.

Prof. univ. dr. Mircea Regneală
Președinte al Asociației Bibliotecarilor din România

Capitolul 1

Înființarea Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale

Perioada în care s-au pus bazele învățământului superior economic, prin înființarea Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale, a coincis cu o perioadă de dezvoltare generală a țării noastre. Lumea românească a avansat de la vechea societate feudală spre cea modernă, trecând printr-un ansamblu de procese de tranziție în toate sferile de activitate: social, economic, politic și cultural-spiritual. România era, prin progresele realizate, un stat național modern, independent statal ce își crease formele legislative și instituționale moderne în toate domeniile, înscriindu-se, alături de celelalte state europene, pe calea evoluției capitaliste¹.

Încă din secolul al XVIII-lea domnitorul Alexandru Ipsilanti prevedea printr-un hrisov introducerea în învățământul din Țara Românească studierea unor noțiuni generale de economie aplicate la agricultură și gospodăria casnică, sub formă de sfaturi și indicații practice².

Academia Mihăileană, înființată în 1835, precum și omul politic Ion Ghica joacă un rol important în cadrul apariției învățământului economic. În 23 noiembrie 1843 debutează la Iași, în cadrul Academiei Mihăilene, primul curs de economie politică susținut de Ion Ghica. Lecția de deschidere, intitulată *Despre importanța economiei politice*, a rămas la fel de celebră ca și lecția de deschidere a cursului de istorie națională susținută de Mihail Kogălniceanu.

Domnitorul Alexandru I. Cuza a susținut înființarea unor forme de învățământ superior economic, în vremea sa predându-se cursuri de economie politică în cadrul Facultăților de Drept de la Iași și București.

În cea de-a doua jumătate a secolului al XIX-lea se înființează primele școli comerciale, mai întâi la Galați, apoi la București. În cadrul programelor de

¹ Victor Axenciuc. *Introducere în istoria economică a României. Epoca modernă și contemporană. Partea I Epoca modernă*. București: Editura Fundației „România de Mâine”, 1999, p. 204.

² Vasile Malinschi. *Din trecutul învățământului economic. Contribuții la istoria învățământului românesc (1800-1944)*. București: Editura Academiei RSR, 1978, p. 13.

studiu se predau: economia politică, dreptul comercial și maritim, contabilitatea, dreptul administrativ, corespondența comercială, studiul mărfurilor, geografia comercială, aritmetica, studiul limbilor străine³.

În contextul evenimentelor din prima parte a secolului al XX-lea a apărut din nou problema optimizării învățământului economic secundar, dar și necesitatea înființării unui învățământ economic superior.

Nicolae Iorga afirma cu privire la învățământul superior: „...învățământul înalt e o școală, dar nu numai o școală. El nu se poate închina numai comunicării de cunoștinți și de metode [...] El e vechea filosofie, - nu știință de înțelepciune, ci iubire pentru înțelepciune. El pune probleme, le discută, dă concluzii totdeauna provisorii și, mai ales, din cele care lasă neconținut ceva. El revizuește, schimbă, propune, profetisează. E o arenă de luptători pentru convingeri, care trebuie rostite cu elocvență, de oameni chemați anume pentru această misiune, cu ceva providențial în ei. E locul unde se adună idealitatea unei societăți pentru a se preface în ideologii, de sigur, dar pentru a radia, peste ele, o nouă idealitate, mângâietoare, îndemnătoare și până la cel mai umil din oamenii trăind în aureola Universității”⁴.

1.1 Legea pentru înființarea Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale

În 1913 a luat ființă *Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale (AISCI)*, cum s-a numit la început această primă instituție românească de învățământ superior cu profil economic. Legea a fost publicată în *Monitorul Oficial* nr. 12 din 13 aprilie 1913 și prevedea înființarea la București a Academiei Comerciale sub patronajul Ministerului Industriei și Comerțului.

Încă din a doua jumătate a anului 1912 au avut loc discuții în diverse cercuri politice privind adoptarea unei legi ce ar conduce la înființarea acestui așezământ superior economic. Profesorul Ion Răducanu își amintește: „În 1912, în urma colaborării mele la revista condusă de Nicu Xenopol, – „*Le mouvement économique*” – într-o convorbire cu el la Ministerul de Industrie și Comerț, al cărui titular era, i-am sugerat înzestrarea învățământului economic, atât de

³ *Ibidem*, pp. 49-50.

⁴ Nicolae Iorga. *Începuturile învățământului superior la români*. Chișinău: Tipografia Eparhială „Cartea Românească”, 1926, pp. 2-3.

*neglijat la noi, cu un așezământ de grad universitar. Încercam, astfel, să se realizeze proiectul care mă frământa de pe când eram student la Graz*⁵.

Nicolae D. Xenopol, ministru al Industriei și Comerțului, constituie în 22 octombrie 1912 o comisie care să pregătească Proiectul de lege pentru înființarea unei Academii Comerciale. Această comisie ad-hoc era compusă din următorii membri: Ion Răducanu, secretar al comisiei, Stanislas Cihoski, profesor la Școala de Științe de Stat, Mihail Brătîlă, directorul Școlii Superioare de Comerț din București, G. I. Juvara, directorul Comerțului din Ministerul Industriei și Comerțului, D. H. Hagi-Teodorachy, președintele Camerei de Comerț din București, Christu D. Staicovici, secretarul Camerei de Comerț și Industrie din București, Dumitru Comșa, fost director la Banca Națională, Aristide Blank, directorul Băncii Marmorosch Blank & Co. Mai târziu s-au alăturat Gheorghe Tașcă, Benone Mirinescu, secretarul general al Ministerului Industriei și Comerțului, D. R. Ioanițescu, Anton Davidoglu și alții⁶.

Pentru pregătirea acestui proiect, în 23 octombrie 1912, Ministerul Industriei și Comerțului cere, printr-o adresă, atașaiilor comerciali din Hamburg, Anvers, Paris și Londra să trimită urgent la București orice material informativ și documentar privind academiile și facultățile comerciale din țările respective. Peste aproximativ o lună sosește materialul solicitat din străinătate și comisia începe studiul acestuia, întocmind la final un proiect de lege. Acest proiect a fost trimis spre analiză tuturor Camerelor de Comerț și Industrie din țară.

Se primesc mai multe memorii din partea Camerelor de Comerț și Industrie, din partea asociațiilor de negustori și industriași, ori de la tineri absolvenți ai Școlilor Comerciale Superioare. De asemenea, sunt expuse și în presă puncte de vedere privind înființarea Academiei.

Într-un articol din 4 noiembrie 1912 sunt reproduse declarațiile lui Nicolae Xenopol privind nou proiectata instituție de învățământ: „*Cred că a venit vremea, spune d. Xenopol, să dăm o nouă îndrumare tinerilor care termină liceul sau care au terminat școlile comerciale pe care le avem. E timpul să creem un învățământ comercial superior, unde absolvenții să poată dobândi titluri echivalente cu cele pe care le dau facultățile de drept, de științe, etc., și care să pregătească tinerimea în așa mod, încât să poată fi utilizată în marile întreprinderi industriale și comerciale din țară... Trebuie apoi, continuă d. Xenopol, - ca comercianții și industriașii noștri*

⁵ Ion Răducanu. *Din amintirile unui septuagenar*. București: Editura Enciclopedică, 2001, p. 113.

⁶ Ion Gh. Roșca. *Istoria Palatului Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale și oamenii ei*. București: Editura ASE, 2010, pp. 14-15.

să fie oameni culți și întreprinzători, căci numai cultura și cunoștințele pot deschide orizonturi noi și îndrumă energiile pe căi nebătute. Trebuie să creăm o lume nouă, care prin activitatea, luminelor și spiritul ei de inițiativă să asigure României preponderența economică în Orient”⁷.

La 18 ianuarie 1913 Nicolae Xenopol prezintă un Raport și Proiectul de lege Consiliului de Miniștri. Acest organism îl autorizează pe Ministrul Industriei și Comerțului să depună spre aprobare de către Regele Carol I a proiectului de mesaj pentru înaintarea către Senat a Proiectului de lege pentru înființarea unei Academii de Înalte Studii Comerciale și Industriale⁸.

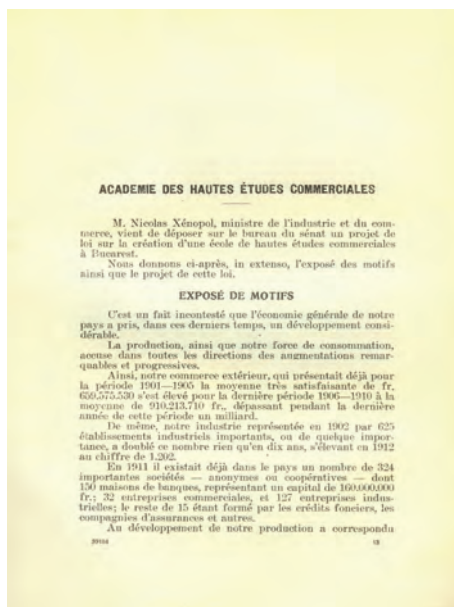
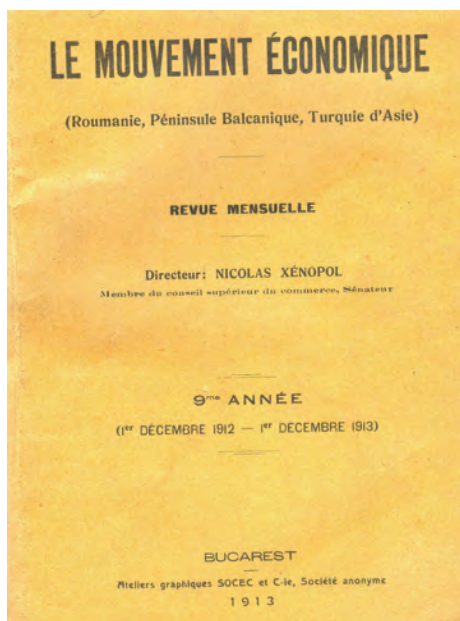

Figura 1.1 Proiectul de lege și Expunerea de motive publicate de Nicolae Xenopol în *Le mouvement Economique*, nr. 100/martie 1913

După intense dezbateri parlamentare în cele două Camere privind proiectul legii de înființare, acesta a fost adoptat cu succes în 3 aprilie 1913.

Gheorghe Tașcă, rector al Academiei, scria în 1930: „Academia de Înalte Studii Comerciale a fost înființată la 1913 și a fost una dintre creațiunile cele mai

⁷ *** O Academie comercială. În: *Noua Revistă Română*, vol. XIII, nr. 1, 4 noiembrie 1912, p. 1.

⁸ Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. *20 de ani de activitate. 1913-1933*. București: Tipografiile Române Unite, [1933], pp. 3-4.

criticate în lumea politică. Ani de zile oameni politici de mare suprafață au prigonit această instituție.

Este fără îndoială că nu ignorării marelui gol pe care-l umplea această Instituție, în organizarea noastră economică, s-a datorit această prigonire. Ea era pornită numai din pasiune politică, care animă pe mai toți bărbații noștri de stat și care face atâta rău țării. Cu toată prigonirea, Instituția și-a urmat drumul și a creat împrejurul ei acea strălucită mișcare economică care a caracterizat țara noastră în greaua epocă dela 1918 la 1928.

Academia și-a sporit prestigiul cu trecerea fiecărui an. Astăzi este fără nici un fel de contestație, baza învățământului economic din țară”⁹.

Cronologic, evenimentele s-au desfășurat astfel:

- 22 octombrie 1912 – se formează o comisie pentru elaborarea legii;
- 23 octombrie 1912 – se emite o circulară către atașaii comerciali din Europa pentru furnizarea de materiale informative privind Academiiile comerciale;
- noiembrie 1912 – se cercetează materialele și se lucrează la proiectul legii;
- 20 februarie 1913 – Senatul votează Proiectul de lege și îl trimite la Camera Deputaților;
- 3 aprilie 1913 – Senatul votează definitiv Proiectul de lege;
- 6 aprilie 1913 – legea este trimisă Regelui Carol I pentru sancționare și promulgare;
- 10 aprilie 1913 – Înaltul Decret Regal nr. 2978 din 1913 este înaintat Ministerului de Justiție;
- 13 aprilie 1913 – se publică în *Monitorul Oficial* legea de înființare a Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale;
- 27 mai 1913 – se trimite spre aprobare Regelui lista cu primul Consiliu de Administrație;
- 10 iunie 1913 – Consiliul de Miniștri aprobă Regulamentul pentru stabilirea cursurilor și conferințelor;
- 30 august 1913 – intră în vigoare Regulamentul împreună cu Legea Academiei;
- 1 noiembrie 1913 – inaugurarea cursurilor AISCI.

⁹ Gheorghe Tașcă. Rolul licențiaților Academiei de Studii Comerciale. În: *ALACI. Revistă economico-financiară*, anul I, nr. 1, ianuarie 1930, pp. 4-5.

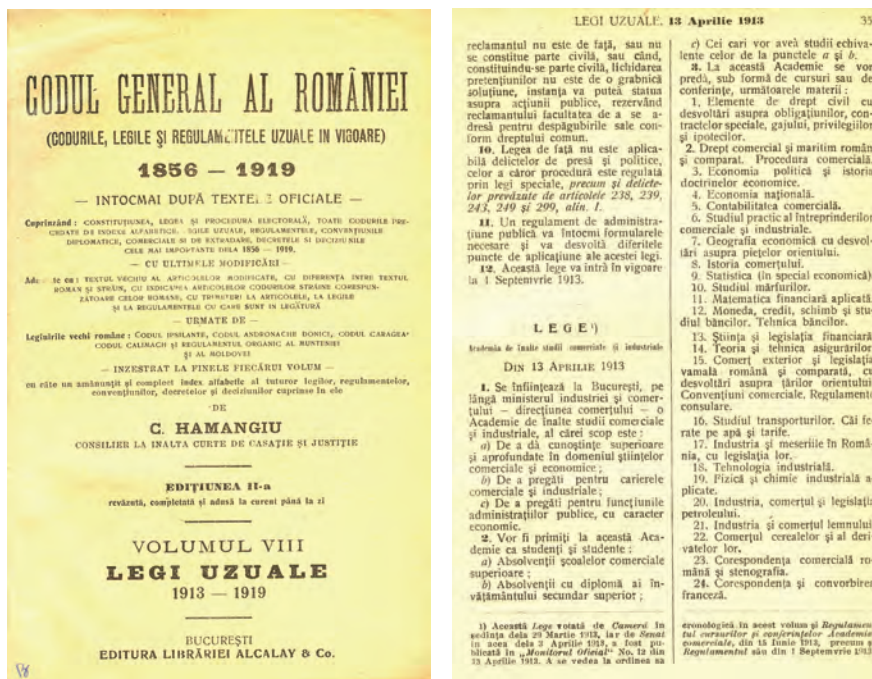

Figura 1.2 Legea de înființare a Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale publicată în *Codul General al României* de Constantin Hamangiu

Anton Davidoglu, primul rector al Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale, a declarat la deschiderea cursurilor, în noiembrie: „*Scopul acestei instituțiuni va fi să completeze instrucțiunea și educațiunea economică a viitorilor factori producători, a elementului sârguitor și priceput, de mâine chemat să decidă de soarta neamului nostru întreg.*

Și pentru ca să se poată isbui, repede și bine, așa după cum o reclamă împrejurările prezente, la fiecare pas, trebuie să făptuim o muncă nouă, trebuie să îmbunătățim neîncetat învățământul nostru comercial, industrial și agricol: soarta celui dintâiu cade direct în sarcina și răspunderea acelor grupați în jurul acestei instituțiuni”¹⁰.

¹⁰ *** La inaugurarea cursurilor Academiei Comerciale. Cuvântarea rostită de către Dl. A. Davidoglu, cel dintâi rector al Academiei de Comerț și profesor universitar. În: *Douăzeci de ani de activitate a Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. 1913-1933. Privire critică*. București: Institutul de Arte Grafice și Editură „Tiparul Românesc” S.A., [1933], p. 13.

1.2 Medalion Nicolae D. Xenopol

S-a născut la Iași, în 1858¹¹, într-o familie de intelectuali. Tatăl său a înființat o școală de băieți în cadrul căreia au învățat V.A. Urechia (istoric, scriitor, membru fondator al Academiei Române, om politic, ministru al Cultelor și Instrucțiunii Publice) și generalul Alexandru Cernat (om politic, ministru de război).

Nicolae Xenopol a avut doi frați mai mari: Filip Xenopol, un arhitect foarte apreciat în epocă¹² și marele istoric Alexandru Xenopol, autor al celei mai mari sinteze a istoriei românilor – *Istoria românilor din Dacia Traiană*.

Persoană foarte inteligentă, la 16 ani după absolvirea bacalaureatului, Nicolae Xenopol pleacă la Berlin cu o bursă de filosofie oferită de Societatea Junimea din Iași. După un an de studii cu rezultate bune renunță la filosofie și pleacă la Paris pentru a studia dreptul. La vârsta de 20 ani este chemat în țară pentru a îndeplini serviciul militar. Este respins în primul an și amânat pentru anul viitor.

Figura 1.3 Nicolae D. Xenopol

¹¹ Alte surse menționează anul 1859 sau 1861, iar la data decesului se mai vehiculează ziua de 6 decembrie 1917.

¹² Amintim aici: Pasajul Macca-Villacrosse din București realizat în 1891, Palatul Administrativ din Bacău ridicat între anii 1886-1889 și Palatul Administrativ din Râmnicu Sărat, proiectat și construit împreună cu Constantin Băicoianu între 1895-1897.

Din lipsă de fonduri bănești nu se mai întoarce la Paris și așteaptă a doua vizită militară în casa vărului său, Emil Costinescu (ministru de finanțe, deputat liberal, fondator și director al Băncii Naționale a României). Acel an de odihnă i-a dat prilejul să își îmbogățească cultura generală citind atât literatură, cât și lucrări științifice. Este anul în care scrie romanul *Brazi și putregai*, după călătoriile pe Valea Bistriței și Valea Tazlăului. Cu acest prilej a colindat satele din zona amintită, a poposit la curțile unor mari moșieri, printre care și Gh. Roznovanu, și a luat cunoștință de viața grea a țăranilor.

Romanul său, apărut în 1880, în foiletonul ziarului *Timpul*, condus de Mihai Eminescu, în capitolul „Moravuri provinciale”, prezintă cele două lumi diametral opuse, cea a bogaților și cea a săracilor. Este vorba, pe de o parte despre proprietarii de pământ, administratorii moșiilor, vechilii, prefectul și alte autorități ale județului Neamț care duc o viață îndestulătoare, plină de bogăție și imoralitate, iar, pe de altă parte, despre țăranii săraci care munceau din greu, erau bătuți și alungați de pe pământurile lor. Romanul de moravuri provinciale a lui Nicolae Xenopol, prin realismul său, a stârnit interesul contemporanilor.

Figura 1.4 Ediții ale romanului *Brazi și putregai*
(Sursa: www.dacoromanica.ro, www.okazii.ro)

În 1882 devine redactor la ziarul *Românul*; din 1885 trece la ziarul liberal *Voința Națională* unde ajunge prim-redactor¹³.

Se căsătorește cu fiica colonelului Baicoyano, prefect de Mehedinți, în 1887. După căsătorie pleacă să își termine studiile de drept, și ia doctoratul în drept la Liege.

Șef de cabinet al lui Ioan C. Brătianu, între 1885-1888, aprig patriot și pasionat de politică, este ales în toate legislaturile parlamentare. Părăsește Partidul Liberal împreună cu Barbu Ștefănescu-Delavrancea și lucrează alături de Take Ionescu. După ce trece în Opoziție (1888-1895), se remarcă prin discursurile ținute la întâlnirile politice din București și din țară.

Economist distins, Nicolae Xenopol a lansat revista *Le mouvement economique*, foarte bine primită în afara granițelor țării¹⁴.

A făcut parte din toate comisiile numite pentru încheierea convențiilor economice ale României cu Turcia, Austria, Franța. Profesionalismul său a fost lăudat și de către omul politic Take Ionescu.

În timpul ministeriatului său (14 octombrie 1912 - 31 decembrie 1913) a fost aprobată Legea pentru instituirea Consiliului Superior al Industriei casnice¹⁵. De asemenea, au fost modificate și îmbunătățite Legea pentru organizarea meseriilor, creditului și asigurărilor muncitorești, Legea burselor, Legea firmelor și Legea pentru regularea și consolidarea dreptului de a exploata petrolul și ozocherita¹⁶ pe proprietățile particulare.

Nicolae D. Xenopol a susținut și a participat la realizarea Legii pentru acordarea personalității morale a societăților *Cercul comerțului, finanței și industriei, Uniunea generală a industriașilor din România și Asociațiunea proprietarilor de cazane, mașini, instalațiuni mecanice și electrice*.

¹³ George D. Nicolescu; Albert Hermely. 1895-99. *Deputații noștrii. Biografii și portrete*. București: Editura Librărie Carol Müller, 1896, p. 223.

¹⁴ *** *Doi oameni și o operă. Nicolae Xenopol – Stanislas Cihoski și Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București*. [s.l.]: Tipografia Mănăstirii Neamțu, 1929, p. VIII.

¹⁵ Consiliul a fost constituit în 1913 de către Sarmiza Bilcescu Alimăneștianu, prima femeie doctor în drept din lume, cu scopul de a dezvolta în mediul rural gustul pentru frumos, pentru arta tradițională, pentru costumul popular național.

¹⁶ Ceară minerală alcătuită dintr-un amestec de parafine și rășini, de culoare galbenă-brună, verzuie sau negricioasă, translucidă, cu miros aromatic, utilizată la fabricarea lumânărilor, a cerurilor etc. (Cf. Ioan Oprea; Carmen-Gabriela Pamfil; Rodica Radu; Victoria Zăstroiu. *Dicționarul universal ilustrat al limbii române*. Vol. 7. București: Editura Litera Internațional, 2010, p. 283)

S-a preocupat de viața și bunăstarea funcționarilor publici din subordinea sa, în acest scop înființând *Casa funcționarilor publici* (1913).

Ca Ministru al Industriei și Comerțului, Nicolae D. Xenopol este cel care și-a folosit toată energia și priceperea pentru înființarea unei Academii de Comerț, fapt realizat în anul 1913 prin adoptarea *Legii de înființare a Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București*.

În august 1917, Consiliul de Miniștri a luat decizia înființării unei legații române la Tokyo, reprezentată de Nicolae D. Xenopol, ministru plenipotențiar cu misiune specială. Ajuns acolo, își prezintă scrisorile de acreditare împăratului Thaisō al Japoniei, fiind mandatat să semneze un acord de cooperare între cele două țări și să pună bazele legației României în Japonia.

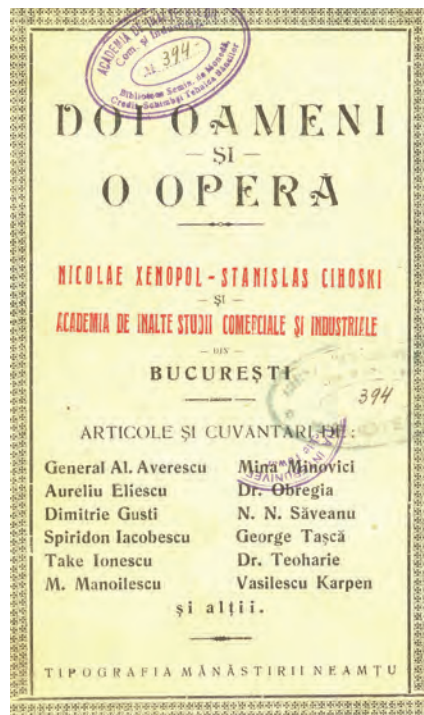

Figura 1.5 Coperta lucrării dedicate lui Nicolae Xenopol și Stanislas Cihoski

Din nefericire, din cauza greutăților întâmpinate (avea un singur secretar), grijilor și oboselii acumulate, precum și a știrilor negre sosite din țară (era în plină desfășurare Primul Război Mondial) Nicolae D. Xenopol s-a stins din viață în decembrie 1917.

Capitolul 2

Biblioteca Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale la început de drum (1913-1926)

Legea de înființare a Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale a fost promulgată la 6 aprilie 1913 prin Decretul Regal nr. 2978 și a fost publicată în *Monitorul Oficial* nr. 12, din 13 aprilie 1913. Decretul Regal nr. 5498 din 30 august 1913 aprobă primul *Regulament de organizare și administrare al AISCI*, publicat în *Monitorul Oficial* nr. 123, din 1 septembrie 1913.

2.1 Primul sediu al Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale

La 1 noiembrie 1913 se deschid cursurile Academiei, numărul studenților înscriși fiind de 603 persoane, din care 34 fete și 569 băieți; 107 străini și 486 români; 100 absolvenți de liceu, 29 cu echivalențe și 474 cu școala comercială¹.

Au fost prezenți la festivitatea de deschidere reprezentanții guvernului, Academiei Române, Camerei de Comerț din București, Casei Meseriilor, Bursei Muncii, Cercului Comercial și Industrial, Revistei Generale de Comerț și Contabilitate, Corpului Profesoral și, bineînțeles, studenți și studente din cei înscriși în primul an. Cuvântul de deschidere a fost ținut de către Nicolae Xenopol, Ministrul Industriei și Comerțului².

Academicianul Constantin I. Istrate, membru al primului Consiliu de Administrație, făcea o cordială urare la inaugurarea cursurilor: „*Această Academie Comercială și Industrială așezată în Capitală să se ridice la strălucirea istorică a Academiei Mihăilene din Iași, fiindcă amândouă aceste instituțiuni sunt construcția proprie a geniului românesc*”³.

¹ *** *La inaugurarea cursurilor Academiei Comerciale...*, p. 15.

² Ion Vorovenci. *Istoria Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale (1913-1947)*. București: Editura ASE, 2010, p. 91.

³ Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. *20 de ani de activitate...*, p. 8.

Nicolae D. Xenopol și succesorul său la Minister, Alexandru G. Radovici (1914-1916), au contribuit esențial la desfășurarea activității AISCI în primii ani de funcționare.

Academia nu a avut de la început un local propriu unde să își desfășoare activitatea. Între anii 1913-1926 instituția a funcționat într-un spațiu închiriat, aflat pe Calea Victoriei nr. 102. Clădirea se afla în Piața Palatului Regal, în fața restaurantului Cina⁴, lângă Fundația Universitară Carol I⁵ (actuala Bibliotecă Centrală Universitară).

Figura 2.1 Ilustrată înfățișând clădirea în care a funcționat inițial AISCI între 1913-1926 (www.bornintransylvania.ro)

Ansamblul arhitectonic era format de fapt din două clădiri: în partea dinspre Ateneul Român⁶, cu fațada spre Grădina Episcopiei⁷, era Palatul Jockey

⁴ Aflat pe locul celebrei cafenele Kubler, unde la sfârșitul secolului al XIX-lea se întâlnea toată lumea boemă a Bucureștiului. Se spune că I.L. Caragiale ar fi scris piesa *Căldură mare* la o masă a cafenelei, într-o zi caniculară de vară.

⁵ Edificiul a fost ridicat între anii 1891-1893, la dorința Regelui Carol I, după planurile arhitectului francez Paul Gottereau, autor al Palatului CEC și vechiului Palat Regal. Între anii 1893-1895 așezământul este dotat și amenajat astfel încât pe 14 martie 1895 are loc inaugurarea sa de către Regele Carol I. Între 1911-1914, sub conducerea aceluiași arhitect, are loc o extindere a vechiului local.

⁶ Edificiu construit între anii 1886-1888, pe baza unei subscripții publice, este o clădire simbol a Capitalei. Cu o cupolă în stil baroc și o fațadă în stil neoclasic, monumentul arhitectural a fost inclus începând cu anul 2011 pe lista Patrimoniului Mondial UNESCO.

Club⁸ iar lipit de acesta, spate în spate, clădirea ce adăpostea Academia Comercială, cu fațada spre Piața Palatului Regal.

Figura 2.2 Ilustrată din perioada interbelică reprezentând Palatul Jockey Club (la parter Café Corso) și Grădina Episcopiei, în stânga.

Pe lângă spațiul închiriat de AISCI, imobilul a găzduit Magazinul General de Paris, apoi Cafeneaua High Life⁹, Automobil Club Regal Român¹⁰, Cinema Regal, diverse alte magazine.

⁷ Inițial, la sfârșitul secolului al XVIII-lea, pe acel loc se ridica o biserică cu hramul „Sf. 40 de mucenici”, ctitorită de Mihail Cantacuzino. Mai târziu, pe lângă biserică se ridică o școală și un conac pentru adăpostirea ierarhilor Episcopiei Râmnicului, când aceștia veneau la București, drept pentru care ansamblul devine metoh al Episcopiei Râmnicului. După sistematizarea zonei și construirea Ateneului Român micul parc a rămas cu denumirea de Grădina Episcopiei (cf. Marin Dumitrescu. *Istoricul a 40 de biserici din România*. Vol. IV. București: Stabilimentul de Arte Grafice „Energia”, 1915, pp. 116-117).

⁸ Era un club elitist, prezidat de Regele Carol I, înființat la 8 ianuarie 1875, după modele similare de la Paris și Londra. Clubul era frecventat de protipendada vremii din toate domeniile (politică, economie, cultura, armata etc.), membrii având la dispoziție o sală de protocol, o frumoasă sală de lectură, o sală de arme, două camere unde se juca bridge și table.

⁹ Cafenea faimoasă, frecventată de scriitori cunoscuți ai vremii, precum Al. Macedonski, Șt. O. Iosif, Dimitrie Anghel, Ștefan Petică etc.

¹⁰ Prima asociație a automobiliștilor din țara noastră s-a înființat în 5 aprilie 1904. Între 1914-1947 a purtat denumirea de Automobil Club Regal Român.

Ansamblul, construit de arhitectul Leonida Negrescu¹¹ în 1900, a fost demolat în 1939-1941 când s-a sistematizat întreaga zonă, pentru a oferi o perspectivă mai largă asupra Pieții Palatului Regal (Piața Regelui Carol).

Figura 2.3 Centrul Bucureștiului în 1920, vedere aeriană. Marcat cu roșu este clădirea în care a funcționat AISCI (Sursa: www.muzeuldefotografie.ro)

În spațiile închiriate de către Academie în clădirea din Calea Victoriei funcționau în anul 1918: o bibliotecă, un laborator de chimie, două camere pentru Biroul comercial¹² și pentru seminarii practice¹³.

În 1924 Academia folosea pentru studenți următoarele spații: un amfiteatru de 170 locuri pentru cursurile comune, trei săli de curs (50-100 locuri), două muzee¹⁴ (de mărfuri și lemn) și o sală pentru bibliotecă¹⁵.

2.2 Biblioteca AISCI în perioada 1913-1926

Legea de înființare a AISCI, publicată în *Monitorul Oficial* din aprilie 1913, stipula la articolul 20: *„Din fondurile sale proprii Academia va înființa, întreține și face să funcționeze în mod obligatoriu seminariile de practică,*

¹¹ Al doilea arhitect român cu diplomă obținută la Beaux Arts din Paris; a elaborat împreună cu inginerul Elie Radu planurile Arenelor Romane din Parcul Carol; a fost colaborator și la proiectul Ateneului Român din București.

¹² Spațiu de studiu în care se simulau activități comerciale și se efectuau lecții practice cu studenții.

¹³ Ion Gh. Roșca, *op. cit.*, p. 25.

¹⁴ Reprezentau, de fapt, laboratoare pentru studiul mărfurilor și produselor.

¹⁵ *** *Anuarul Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București*, anul XV, 1927-1928. București: Tipografia „M. M. Antonescu”, 1928, p. 15.

laboratoriile, biblioteca și muzeul". Acest articol de lege reprezintă, de fapt, *actul de naștere al bibliotecii*.

Rectorul Anton Davidoglu spunea în cadrul discursului de inaugurare a cursurilor de la 1 noiembrie 1913:

„O a doua măsură pentru înlesnirea vieții intelectuale în Academie e amenajarea a două săli de lectură cu bibliotecile lor, săli cari vor funcționa, sper, chiar din cursul lunii acesteia.

Pe de o parte studenții vor găsi aici un material didactic complex și vor avea deci posibilitatea a-și întregi cunoștințele de cari au nevoie, pe de altă parte se va stabili astfel o legătură între studenți și Academie, legătură ce ne vom sili să o menținem chiar după absolvirea celor trei ani.

*Toate aceste puncte sunt ca și realizate și rezultatele lor bune vor putea fi constatate în scurt timp*¹⁶.

Se remarcă în cadrul discursului importanța acordată bibliotecii, care urma să fie înființată chiar din prima lună de funcționare a Academiei. Prima măsură despre care vorbea rectorul era legată de publicarea integrală a cursurilor, fapt ce se va concretiza prin apariția *Revistei Cursurilor Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale*.

Figura 2.4 Ștampilă aplicată de inginerul George Hazu¹⁷ pe cărțile donate bibliotecii Academiei

¹⁶ *** *La inaugurarea cursurilor Academiei Comerciale...*, p. 15.

¹⁷ George Hazu – născut la Iași, absolvent al Școlii Centrale de Arte și Manufacturi din Paris (1887), inspector domeniial în Ministerul Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor (1891), inspector al școlilor de arte și de meserii (1898), Director la Școala Tehnică din Iași.

Figura 2.5 Stampilă pe o carte donată de Administrația Domeniului Coroanei

Astfel, Biblioteca va fi înființată în ultimele luni ale anului 1913, colecțiile constituindu-se la început din donațiile de carte ale unor intelectuali și ale unor profesori, precum și din *Revista Cursurilor*, cu apariție săptămânală. Fondul de carte și sala de lectură vor funcționa într-o singură cameră până în anul 1926, deși rectorul Anton Davidoglu își dorea amenajarea a două săli de lectură.

Figura 2.6 Prima imagine a bibliotecii (1918)

După primii 5 ani de funcționare a instituției, rectorul Eugen Ludwig publică o *Dare de seamă*¹⁸ pentru perioada 1913-1918. La sfârșitul acestei lucrări se tipărește *Catalogul cărților din bibliotecă*. În cele 15 pagini sunt grupate pe domenii toate cărțile existente în bibliotecă în anul 1918. Domeniile în care au fost împărțite volumele sunt următoarele: *industria și meseriile cu legislația lor; rurale; comerciale; corespondențe comerciale; contabilitate; financiare; matematică; statistice; economice și sociale; juridice; geografie economică; tehnologice, științe naturale, fizice, chimice; legi, regulamente, cataloage; dicționare; istorice și diverse*. Titlurile din catalog sunt aproximativ 1300, inclusiv cele în dublu exemplar. Printre autorii lucrărilor deținute enumerăm: Nicolae Iorga, Virgil Madgearu, Gheorghe Ionescu-Sisești, Leonida Colescu, Radu Rosetti, Grigore Antipa, Frederic Dame, Emmanuel de Martonne, Anton Leon Hickmann, Henri Fontaine, Clément Colson, Maurice Block, Adolph Wagner.

Alături de titlurile de monografii sunt enumerate și 30 titluri de publicații periodice, în limba română și franceză. Printre acestea: *Buletinul industrial, Economia Națională, Monitorul Oficial, Buletinul Camerelor de Comerț și Industrie* (din București, Constanța, Iași, Galați, Ploiești), *Le mouvement économique, L'économiste européen, Journal des économistes, Revue économique et financière*.

Este primul catalog al bibliotecii AISCI ce a circulat, cu posibile adăugiri, până la publicarea *Catalogului cărților* în 1928.

În altă lucrare¹⁹ se precizează că biblioteca era constituită, până în anul 1927, din broșuri și cărți cu valoare științifică redusă, în număr de 984 de volume. Un catalog volant de 15 pagini asigura evidența acestor volume, catalog în care erau înregistrate și 30 titluri de periodice. Textul spune că nu exista un inventar ori un registru de intrare, lucru infirmat însă de imaginea următoare din care reiese faptul că toate cărțile și periodicele erau înregistrate cel puțin într-un registru de intrare.

¹⁸ Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. *Dare de seamă pe anii 1913-1918 publicată de Rectoratul Academiei*. București: Tipografia profesională „Dimitrie C. Ionescu”, 1918.

¹⁹ Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. *20 de ani de activitate...*, p. 17.

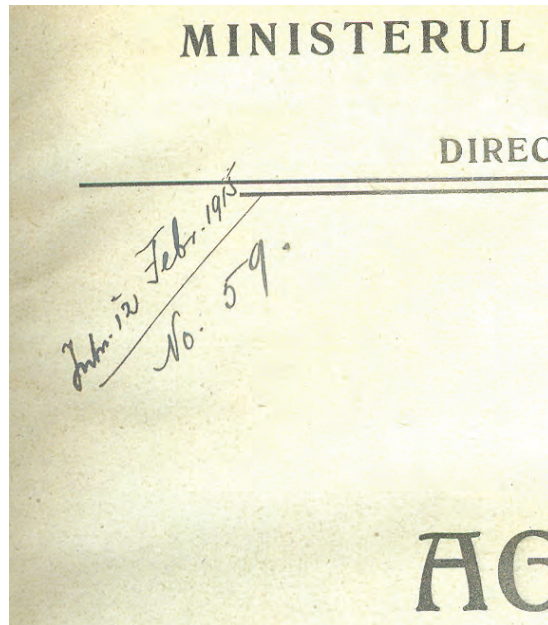

Figura 2.7 Însemnare privind intrarea unei cărți în bibliotecă în anul 1915

Se păstrează până astăzi primul registru inventar al bibliotecii, ce conține 300 de foi, semnat la sfârșit de Dr. C. Bungețianu și datat decembrie 1914.

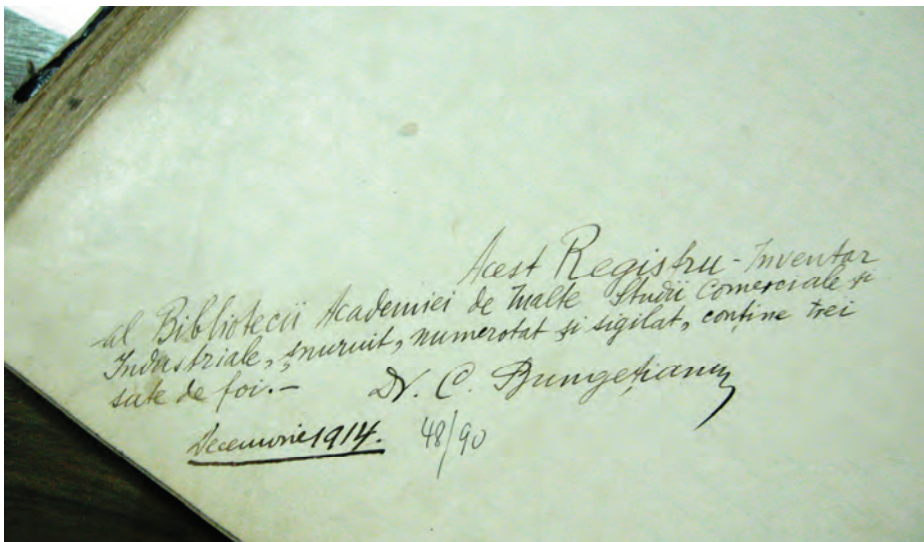

Figura 2.8 Text ce încheie primul registru inventar al bibliotecii

Fondul de carte era constituit și din *Revista Cursurilor Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale*. Această publicație era necesară celor aproximativ 700 de studenți pentru pregătirea seminariilor și a examenelor. Primul număr este datat de 19 noiembrie 1913, cu apariție săptămânală, în fiecare marți.

Publicată sub îngrijirea Rectoratului Academiei, revista „*este rezultatul angajamentului unanim al profesorilor Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale de a fi utili studenților instituțiunii, punându-le la îndemână, săptămânal, lecțiunile pe cari le fac*”, se precizează în *Înștiințarea* semnată de Rectorat în primul număr.

Revista a fost tipărită mai întâi la Atelierele Socec & Co, apoi la Tipografia Profesională „Dim. C. Ionescu” din București și distribuită exclusiv prin Secretariatul Academiei, cum este menționat pe ultima copertă, la prețul de 1,50 lei.

În *Darea de seamă* din 1918 este analizată utilitatea acestei reviste. Se precizează: „*Când s-a luat hotărârea de a scoate revista s-a ținut seamă de lipsurile mari din literatura noastră specială, dar mai decisivă a fost considerațiunea că mulțimea cursurilor predate în mod obligatoriu nu lasă studenților timpul necesar pentru studii mai aprofundate. Spre a împăca încă – pe cât se poate – toate interesele, s-a recurs la o măsură intermediară care a ținut să se menajeze timpul disponibil al studenților, fără a sacrifica nivelul învățământului, ferindu-l de a se reduce numai la o muncă de memorare a unui text*”

*Scopul urmărit s-a realizat tipărind de preferință exercițiile pentru limbile streine, modele de documente comerciale, indicațiuni de înregistrări contabile, calcule comerciale etc.”*²⁰.

Pentru cei trei ani de studii la AISCI s-au tipărit în total 6.089 pagini, aproximativ 2.000 pentru fiecare an universitar.

Revenind la legislația pe care se baza funcționarea bibliotecii, pe lângă art. 20 din Legea privind înființarea AISCI care consfințește apariția unei biblioteci, *Regulamentul pentru organizarea și administrarea Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale*, publicat în *Monitorul Oficial* nr. 123 din 1 septembrie 1913, aduce câteva precizări importante²¹. Astfel, se stipulau următoarele:

²⁰ Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. *Dare de seamă pe anii 1913-1918...*, p. 59.

²¹ C. Hamangiu. *Codul General al României (Codurile, legile și regulamentele uzuale în vigoare). 1856-1919. Întocmai după textele oficiale, vol. VIII, Legi uzuale. 1913-1919*. București: Editura Librăriei Alcalay & Co, [s.a.], pp. 313-325.

Secretarul Academiei, pe lângă conducerea Cancelariei, era și conservatorul bibliotecii și al materialului didactic (art. 11), taxa pentru bibliotecă și laborator era de 20 lei anual și se plătea până la 15 ianuarie a anului academic (art. 34), Secretarul va beneficia de ajutorul unuia sau mai multor impiegați²² (art. 61), Rectorul va întocmi regulamentul bibliotecii (art. 62).

Figura 2.9 Primul număr din *Revista Cursurilor*

În același *Regulament* există un capitol intitulat *Biblioteca și colecțiunile*, din care se desprind următoarele amănunte privind desfășurarea activității bibliotecii în perioada de pionierat: Secretarul Academiei era obligat „să facă înscrierea cărților, catalogarea și așezarea la locul lor și să privegheze buna lor păstrare și întrebuințare”²³; în momentul în care importanța bibliotecii va crește se va numi un bibliotecar de către rector, plătit din bugetul Academiei; Regulamentul bibliotecii, elaborat de rector, va fi aprobat de consiliul general; sala de studiu trebuia să fie deschisă cel puțin 5 ore pe zi, în zilele lucrătoare; achiziția cărților și revistelor se va face de către consiliul de administrație, la propunerea rectorului și pe temeiul cererilor profesorilor, conferențiarilor și studenților.

²² Funcționar de stat de grad inferior.

²³ *Ibidem*, p. 323.

În 10 noiembrie 1919, prin Decretul Regal nr. 4718, publicat în *Monitorul Oficial* nr. 166 din 12 noiembrie 1919, se modifică anumite articole din *Regulamentul pentru organizarea și administrarea Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale*. Astfel, prin noul articol 34 se desparte taxa de laborator de cea de bibliotecă, cea din urmă fiind în cuantum de 10 lei. Taxa se plătea anual, la începutul anului universitar, secretarul eliberând chitanță din registrul cu cotor²⁴.

Decretul Regal nr. 3595 bis din 1921 aprobă modificarea legii de funcționare a AISCI, iar Decretul Regal nr. 4250 din 24 octombrie 1921, publicat în *Monitorul Oficial* nr. 175 din 5 noiembrie 1921 sancționează noul *Regulamentul pentru organizarea și administrarea Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale*. Regulamentul modificat din anul 1921 prevedea la articolul 34 o taxă de bibliotecă în valoare de 70 lei anual²⁵.

Expunerea situației fondurilor financiare ale Academiei la 31 august 1914 arată că s-au încasat 6.880 lei proveniți din taxele de laborator și bibliotecă și s-au cheltuit 5.442 lei pentru mobilarea și amenajarea sălilor de bibliotecă și studii. De asemenea, achiziționarea de cărți, hărți, atlase, dicționare pentru bibliotecă a costat 4.959 lei²⁶. La 31 august 1915 contul de gestiune relevă un venit din taxele de laborator și bibliotecă de 5.960 lei. O sumă redusă, de doar 252 lei, a fost cheltuită pentru mobilarea și amenajarea sălilor de bibliotecă și studii, transport, vamă și corespondență, cheltuieli mărunte. Pentru achiziționarea de cărți, dicționare, atlase, hărți, etc., cheltuieli de cancelarie și de corespondență s-au alocat 2.259 lei.

Anul universitar 1915-1916 aduce un venit de 7.940 lei din taxele de laborator și bibliotecă și se cheltuiesc 1.500 lei pentru cărți, corespondență și cancelarie. Următorul exercițiu financiar, 1916-1917, aduce venituri din taxe de 1.200 lei, iar în ianuarie-februarie 1918 se încasează din aceleași taxe suma de 1.300 lei.

Până în anul 1920 activitatea bibliotecii s-a aflat sub conducerea Secretarului Academiei, ajutat de un impiegat, conform Regulamentelor de organizare. Acest fapt reiese din situația cheltuielilor AISCI din primii ani de funcționare. Astfel, în 1913-1914 s-au cheltuit 2.325 lei pentru angajarea de impiegati la secretariat și bibliotecă; în anul 1914-1915 s-au alocat 3.350 lei pentru salariul celor doi funcționari impiegati de la bibliotecă și secretariat. Exercițiul bugetar 1915-1916 a avut prevăzut la capitolul cheltuieli suma de 3.600 lei pentru

²⁴ C. Hamangiu, *op. cit.*, vol. IX, *Legi uzuale. 1919-1922*, p. 233.

²⁵ *Legea și Regulamentul Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale*. București: Tipografia profesională „D. C. Ionescu”, 1921, p. 21.

²⁶ Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. *Dare de seamă pe anii 1913-1918...*, p. 60.

„salariul celor doi funcționari impiegați și salariul practicantei de la bibliotecă și secretariat”²⁷.

În anul universitar 1920-1921, într-o broșură de prezentare, apare prima menționare scrisă a numelui unui bibliotecar al Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. Este vorba despre Glodeanu Atanasiu, „Bibliotecar și Custode al colecțiilor”²⁸. Ca impieगत era angajată Amelia Panaitescu.

Figura 2.10 Rectorii Stanislas Cihoski (1917-1919, la Iași; 1919-1924) și Ion N. Angelescu (1924-1929)

Acestea sunt informațiile privind Biblioteca AISCI în prima etapă de dezvoltare, între anii 1913-1926, etapă de început, desfășurată fără a se respecta criteriile biblioteconomice clare. Sub conducerea rectorilor Anton Davidoglu (1913-1918), Eugen Ludwig (1917-1918, în timpul ocupației germane), Stanislas Cihoski (1917-1919, la Iași, apoi 1919-1924) și Ion N. Angelescu (1924-1929), Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București a pășit spre un loc binemeritat în rândurile învățământului superior românesc.

²⁷ *Ibidem*, p. 63.

²⁸ *** *Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București (Calea Victoriei No. 102)*. București: Tipografia profesională „Dimitrie C. Ionescu”, 1920, p. 7.

Capitolul 3

Epoca interbelică – epocă de înflorire a Bibliotecii AISCI

După Primul Război Mondial activitatea AISCI reintră pe făgașul normal și în 1919 este ales rector profesorul Stanislas Cihoski, care își dedică ultimii zece ani din viață Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale.

Academia a înregistrat un progres considerabil în ceea ce privește numărul studenților începând din anul 1918. Astfel, în anul universitar 1918/19 au fost înscriși 413 studenți, în 1922/23 erau 751 studenți iar în anul 1925/26 numărul studenților depășește cifra de 1.000¹, fapt ce impunea nevoia unui local propriu.

În mandatul lui Stanislas Cihoski este inițiată strângerea de fonduri necesare construirii unei clădiri proprii și se achiziționează primele terenuri în Piața Lascăr Catargiu. Numit Director General al Comerțului, Ion N. Angelescu propune Guvernului impunerea unei taxe de 2% asupra importului și exportului de mărfuri, din care să se alcătuiască un „fond de comision”, destinat dezvoltării culturii economice. Din acest fond se alocă de către Ministerul Industriei și Comerțului suma de 2,5 milioane lei pentru achiziționarea unui local propriu pentru Academie.

În timpul apogeeului crizei financiare din 1922, Ministerul Finanțelor cere restituirea tuturor sumelor plătite din „Fondul de comision”, Academia fiind nevoită să restituie aproape toate fondurile primite. Cu toate acestea, înainte de restituire, a fost deja achiziționat primul teren în Piața Romană.

Construcția Palatului s-a desfășurat efectiv între anii 1924-1926, în timpul mandatului rectorului Ion N. Angelescu.

¹ I. N. Angelescu. Cuvântarea de deschidere a cursurilor la 1 noiembrie 1927. În: *Anuarul Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București*, anul XV, 1927-1928, p. 37.

3.1 Palatul AISCI (1926)

Doctorul Samuel Birman-Bera², bun prieten al lui Stanislas Cihoski, amintește momentul în care rectorul cumpără primul teren pentru construcția localului AISCI:

<<Nu o să uit ce mare fu bucuria bietului Stanislas Cihoski, când venind într-o zi la mine să îngrijească și puțin de trupul său atât de neglijat în favoarea frumosului său suflet, îmi arătă servieta pe cari o purta sub braț, plină de bancnote ce tocmai ridicase dela bancă și îmi spunea textul: „Iacă banii pe care i-am ridicat acum și sunt destinați pentru cumpărarea locului Academiei Comerciale”, și după câțva timp, în adevăr, Cihoski cumpără locul și ceru arhitecților planuri pentru construirea „Palatului Academiei”.

„Am vazut un loc foarte frumos, îmi spunea dânsul, în Piața Romană pe care doresc să-l cumpăr, căci pe lângă că este așezat într-un cartier foarte frumos, mai are și marele avantaj că este la doi pași de casa unde stau și voi putea petrece tot timpul acolo când nu voi fi acasă”.

Primele planuri pentru construcția palatului Academiei Comerciale fură făcute după îndemnul lui, examinate de dânsul, realizarea însă din nefericire nu a putut fi văzută de dânsul>>³.

La 20 mai 1922 Academia Comercială a cumpărat de la Eugenia Grămățescu și Gr. Gr. Grămățescu terenul din strada Romană colț cu strada Cometei (nr. 16), contra sumei de 5.100.00 lei.

Terenul pe care s'a construit Palatul Academii, privit din Piața Romană

Figura 3.1 Imagine din Piața Romană cu locul pe care s-a ridicat Palatul Academiei. (În stânga se observă casa pictorului Gheorghe Petrașcu, iar în dreapta casa prof. Socrate Lalu, intrată apoi în proprietatea prof. dr. Ioan Nanu-Muscel)

² Samuel Birman-Bera (1871-1954) – cunoscut doctor în specialitatea otorinolaringologie, a obținut titlul de docent la Facultatea de Medicină din București (1916).

³ Dr. Birman-Bera. Stanislas Cihoski. În: *Doi oameni și o operă. Nicolae Xenopol – Stanislas Cihoski și Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București*, p. 6.

Deoarece terenul era insuficient pentru ridicarea unei construcții monumentale, AISCI cumpără cu suma de 2.350.970 lei terenul Elenei I. Bock și a lui Ion Bock, din strada Cometei nr. 18, precum și terenul moștenitorilor lui Pavel Marinescu, din strada Cometei nr. 20 (terenuri expropriate pentru utilitate publică de către Guvern)⁴.

Arhitectul Van Saanen-Algi rememorează⁵ clipele proiectării Palatului Academiei:

„Fiind chemat în primăvara anului 1923 de către D-l Staicovici, pe atunci Secretar General al Acad. Com. și Ind. spre a-mi da părerea asupra unor planuri sosite din Germania, pentru viitorul local al Palatului Academiei Comerciale și Industriale m-am dus la Academia Comercială, care-și avea sediul deasupra Automobil Clubului în Piața Palatului Regal.

Atunci am cunoscut pe Stanislas Cihoski. Am avut impresia unui om hotărâtor și însuflețit pentru o cauză <Înfăptuirea Palatului Academiei>.

După o scurtă expunere a programului ce trebuia să servească drept călăuză arhitecților germani ale căror planuri aveam să le examinăm și după studierea lor, am căzut de acord, că aceste planuri erau cu totul insuficiente, necorespunzând scopului.

Domnul Cihoski rugându-mă să-i prezint și eu o schiță despre modul cum înțelegeam delegarea problemei, am primit și... în aceeași noapte am făcut planul și fațada – cu posibilitatea întinderii până în strada Romană...

Clădirea ce se ridică astăzi este cu mici modificări datorite studiului, exigențelor urbanistice și... gustului inevitabil al... altora, realizarea aproape integrală a acestei schițe.

D-l inginer arhitect G. Cerkez, venerabilul și distinsul profesor, azi dispărut, fiind mai în urmă însărcinat cu alcătuirea planurilor Academiei mi-a făcut cinstea luându-mă ca colaborator al său – a-mi aproba în întregime planurile, fără nici o modificare.

În casa Grămățescu, ce se afla pe terenul Academiei – instalându-mi birourile, D-l Stanislas Cihoski, venea zilnic urmărind cu interes, desvoltarea studiilor până la planurile de execuțiune, pe care le-am dus împreună la primărie, după ce au fost aprobate de arhitectul Cerkez”.

⁴ Ion Gh. Roșca, *op. cit.*, pp. 33-34.

⁵ Van Saanen-Algi. Palatul academiei comerciale. În: *Doi oameni și o operă. Nicolae Xenopol – Stanislas Cihoski și Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București*, pp. 30-31.

Figura 3.2 Arhitectul Edmond Van Saanen-Algi (Sursa: *Biblioteca Bucureștilor*, anul VIII, nr. 4, 2005)

În martie 1924 s-a încheiat contractul de elaborare a planurilor de construcție și de supraveghere a lucrărilor cu arhitectul prof. dr. Grigore Cherchez⁶, la care se asociază și arhitecții Edmond Van Saanen-Algi⁷ și Arghir Culina⁸.

Licitația pentru lucrările de construcții-montaj a fost adjudecată de arhitectul constructor Gr. Gr. Cerchez, iar primele săpături pentru fundații s-au realizat la 4 mai 1924. În august 1925 Consiliul de Administrație aprobă contractele cu arhitectul Gr. Gr. Cerchez și pentru executarea lucrărilor de construcții-montaj, a tencuielilor, a lucrărilor de tinichigerie de la cupola principală din Piața Romană.

⁶ Grigore Cerchez (1850-1927) – Inginer, profesor și arhitect; personalitate marcantă a curentului neoromânesc în arhitectură; inginer șef al orașului București în perioada 1876-1879.

⁷ Edmond Van Saanen-Algi (1882-1938) – Arhitect, pictor și compozitor de origine olandeză; a urmat Politehnica din Munchen și Școala de Arte Frumoase din Paris; a participat ca arhitect consultant la ridicarea Palatului Telefoanelor (1931-1933).

⁸ Renumit arhitect român din perioada interbelică, elev al celebrilor arhitecți francezi Albert Galleron și Paul Gottereau; a proiectat și construit aproximativ 2000 de imobile în acea perioadă, printre care hotelurile Ambassador, Union, Palace Hotel.

Figura 3.3 Imagine din timpul construcției Palatului AISCI. (De remarcat muncitorii desculți, îmbrăcați în haine populare și mașinile folosite în timpul lucrărilor)

În noiembrie 1926 sunt demontate schelele exterioare, iar la 1 decembrie 1926 lucrările sunt terminate definitiv⁹.

Clădirea AISCI a costat în total 49.816.924,62 lei, din care 1.677.267 lei s-au achitat arhitecților, 5.100.00 lei costul terenului, 43.180.224,62 lei total pentru lucrările de construcții și instalații și 1.536.700 lei pentru lucrările de executare a mobilierului¹⁰.

Figura 3.4 Clădirea AISCI înainte de inaugurarea din noiembrie 1926 (se observă încă împrejuririle din timpul construcției)

⁹ Ion Gh. Roșca, *op. cit.*, pp. 218-224.

¹⁰ *Ibidem*, p. 228.

Prof. dr. Constantin Bungețianu scria în cotidianul *Argus*: „*Construirea sfârșită a unui local propriu al acestei instituțiuni în Piața Romană, colț cu strada Cometa, constituie o podoabă a Capitalei, fiind una din operele mari ale străduințelor Comerțului și Industriei românești. În acest palat de cultură superioară se vor aprofunda – așa după cum prevede Legea de Organizare a Academiei, – Științele Comerciale și Industriale cu întinsa și însemnata lor aplicațiune în viață; această aprofundare va putea fi mai bine făcută ca până acum, datorită mijloacelor cu care este înzestrat așezământul*”¹¹.

În dimineața zilei de luni 15 noiembrie 1926, la orele 11, a avut loc solemnitatea inaugurării Palatului Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București.

Figura 3.4 Academia Comercială în ziua inaugurării (15 noiembrie 1926)

Asistența a fost numeroasă, Aula fiind neîncăpătoare pentru mulțimea ce venise să asiste la festivitatea de inaugurare. Patriarhul Miron Cristea a oficiat un serviciu religios, alături de Mitropolitul Moldovei, Pimen și Mitropolitul Ardealului, Bălan. Au participat: Ion I. Lapedatu, ministrul finanțelor, Mihail Berlescu, ministrul industriei și comerțului, Grigore Trancu-Iași, ministrul muncii, gen. Constantin Coandă, ministru de stat, gen. Ludovic Mircescu, ministru de

¹¹ Constantin Bungețianu. O frumoasă înfăptuire. Palatul Academiei de Înalte Studii Comerciale din București. În: *Argus*, an XVII, nr. 4063, 4 noiembrie 1926, p. 1.

război, ambasadorii Statelor Unite ale Americii, Italiei și Angliei, atașați comerciali străini, reprezentanții Palatului Regal (gen. Nicolae Condeescu și maior Mardare, adjutanți regali). De asemenea, au fost prezenți: rectorul Ion N. Angelescu, vicerectorul Vasile Staicovici, Nicolae Iorga, Ștefan Cerchez, președintele Uniunii Camerelor de Comerț, directori ai Băncii Naționale, foști miniștri, ziariști, profesori, arhitecți etc.

În discurs rectorul Academiei, prof. dr. Ion N. Angelescu, remarcă: „Am creiat astfel aci o instituție de cultură economică la nivelul culturii vremii, o instituție care devine un far luminos în răsăritul Europei, și datori eram să-i construim un palat corespunzător”¹².

Noua clădire cuprindea: o aulă pentru conferințe (680 locuri), trei amfiteatre mari pentru cursuri, zece săli destinate cursurilor de specialitate, opt săli de seminar, o încăpere rezervată biroului comercial, mai multe laboratoare, biblioteca și muzeele de mărfuri, cereale, lemn și petrol (vezi descrierea noului local în Anexa 1).

Figura 3.5 Cabinetul Rectorului în 1926

¹² M. Bucur. Inaugurarea Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale. Discursul d-lui dr. I. N. Angelescu, Rectorul Academiei de Comerț. În: *Argus*, an XVII, nr. 4074, 17 noiembrie 1926, p. 4.

Într-un articol¹³ din ziarul *Cuvântul*, la două luni după inaugurarea Palatului, se scria: „*Academia comercială cu al său palat din piața Romană – este un simbol și are o menire. E un simbol, căci în țara noastră e unicul monument durabil de după război în care se concretizează aspirațiunile noastre, constituind o dovadă de rezervele de energie ale poporului românesc.*”

În anul 1933, cu ocazia sărbătoririi a 20 de ani de la înființarea AISCI, în Aula Magna a fost inaugurată o pictură murală executată de Cecilia Cuțescu-Storck. Pictura are 100 m² și a fost realizată între 1932-1933, în ulei, pe glet de ipsos, fiind denumită *Istoria comerțului românesc* ori *Istoria negoțului românesc*.

Figura 3.6 Cecilia Cuțescu-Storck

(Sursa: *Adevărul Literar și Artistic*, 1 februarie 2011)

Pe 15 noiembrie 1933, artista îl anunța printr-o scrisoare pe Rectorul Ion Răducanu că a terminat lucrarea din Aula Academiei¹⁴. Pictura murală prezintă istoria comerțului românesc – văzută în spirală, de sus în jos – din cele mai vechi timpuri, până în perioada interbelică.

¹³ *** În jurul Academiei Comerciale, În: *Cuvântul*, 24 decembrie 1926, apud *Doi oameni și o operă. Nicolae Xenopol – Stanislas Cihoski și Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București*, p. 84.

¹⁴ Ion. Gh. Roșca, *op. cit.*, p. 243.

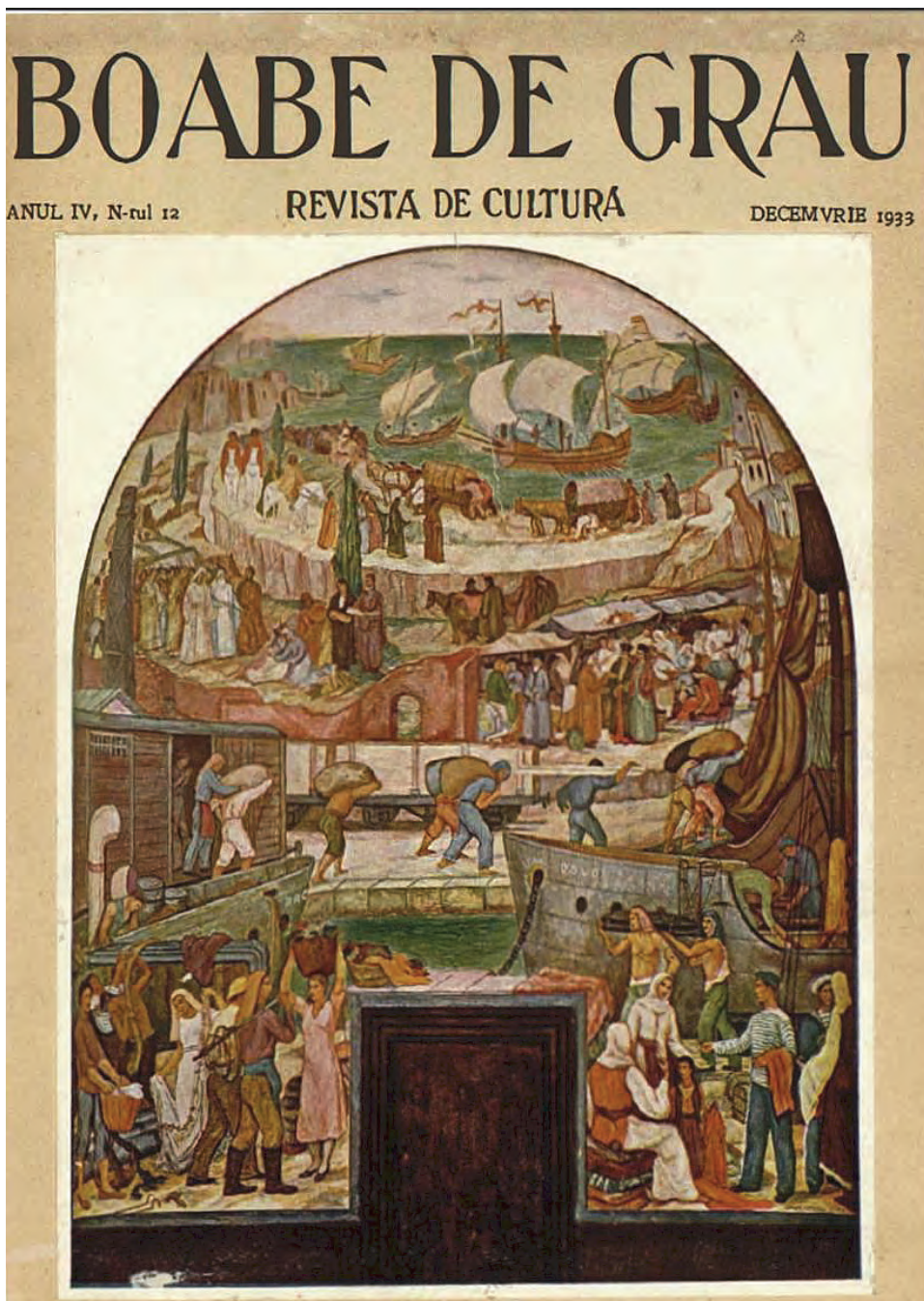

Figura 3.7 Reproducere după pictura murală din Aula Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale publicată pe coperta din decembrie 1933 a revistei *Boabe de grâu* – posibil prima reproducere a frescei Cecilei Cuțescu-Storck (Sursa: www.dacoromanica.ro)

Rectorul Ion Răducanu scria într-un articol¹⁵ din 1934: „*Palatul Academiei a fost clădit după războiu prin străduința Rectorilor: Stanislas Cihosky și I. N. Angelescu. El este în acelaș timp una din cele mai puternice și mai modern organizate clădiri didactice din România și o adevărată podoabă arhitectonică a Bucureștilor. Prin pictura murală, cea mai mare din țară, din Aula festivă, în care talentul de artistă decorativă a d-nei Cecilia Cutzescu-Storck s-a desvoltat în voe, cu cele mai strălucite însușiri ale lui, Palatul Academiei Comerciale, a intrat și în istoria artelor și e căutat de toți, băștinași și străini, cari vor să cunoască valorile de pinacotecă plastică ale Capitalei*”.

3.2 Dezvoltarea bibliotecii între anii 1926-1935

Rectorul I. N. Angelescu (1924-1929) s-a implicat activ în organizarea sistematică a bibliotecii începând cu anul 1927, urmărind transformarea acesteia în prima bibliotecă de specialitate din țară, atât din punct de vedere al numărului lucrărilor cu caracter economic, cât și din punct de vedere al organizării biblioteconomice.

Inaugurarea sediului propriu al Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale în 1926 a avut urmări faste pentru dezvoltarea bibliotecii și a serviciilor oferite de aceasta.

Biblioteca, în noua organizare, și-a deschis porțile la 1 aprilie 1927¹⁶, fiind printre primele interioare terminate de amenajat și mobilat din Palatul AISCI.

Iată cum este descrisă biblioteca în *Anuarul* din 1926-1927: „*Biblioteca studenților, într-adevăr modern instalată are dulapuri pentru cărți, cu două etaje, despărțite prin o galerie. Ea face colț pe doi din pereții întinsei săli, foarte frumos luminată, ocupând etajul al doilea al fațadei dinspre Piața Romană, are distribuite pentru citit, pe lângă mesele mari comune cari ocupă mijlocul, 24 mese mici individuale, care ocupă marginea. Despărțită prin biroul bibliotecarilor, este sala de lectură a profesorilor*”¹⁷.

¹⁵ Ion Răducanu. Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. În: *Boabe de grâu*, an V, nr. 3, 1934, p. 133.

¹⁶ *** *Anuarul Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București*, anul XIV, 1926-1927. București: Tipografia „M. M. Antonescu”, 1927, pp. 55-56.

¹⁷ *Ibidem*, p. 67.

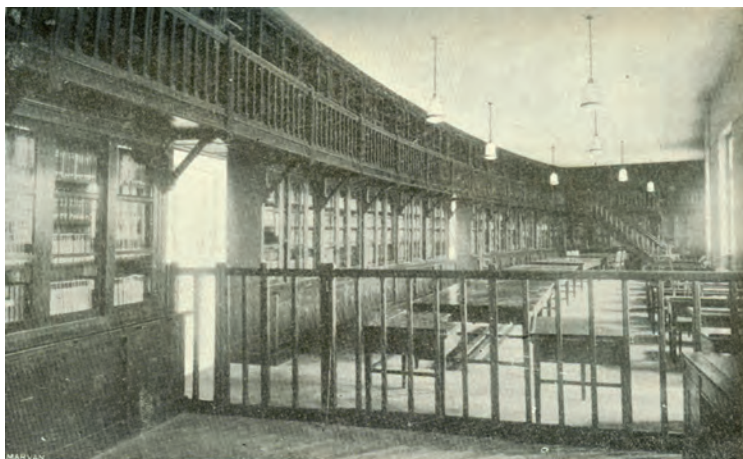

Figura 3.8 Sala de lectură a studenților în anul 1927

Rectorul Ion Angelescu descrie Palatul în *Darea de seamă* din anul 1928, prilej cu care este menționată și biblioteca: „În etajul de deasupra întregii fațade dinspre Piața Romană, este o sală mare de bibliotecă pentru studenți, în suprafață de 128 m.p.; deasupra sălii eliptice de Consiliu este sala de lectură a profesorilor...”¹⁸

În *Anuarul* din 1927-1928 a fost publicat un tabel comparativ privind sălile destinate exclusiv uzului școlar aflate în localul din Calea Victoriei în 1924 și în clădirea nouă din Piața Lascăr Catargiu în 1928. Dacă în 1924 biblioteca ocupa o singură sală cu 36 de locuri, în anul 1928 existau 3 săli: una pentru profesori și două pentru studenți (130 locuri).

Figura 3.9 Sala de lectură a profesorilor

¹⁸ *** *Palatul Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale. Darea de seamă făcută de dr. I. N. Angelescu, Rectorul Academiei, pentru Consiliul de Administrație al Instituției*. București: Tipografia Antonescu, 1928, pp. 42-43.

În toamna anului 1927 a fost înființată o mică bibliotecă pe lângă Seminarul de Finanțe publice, bibliotecă organizată complet în iulie 1928. Aici existau aproximativ 250 de volume din domeniul finanțe publice, titluri românești și străine, precum și un număr semnificativ de periodice.

Treptat, până în 1933, au luat ființă 6 biblioteci de seminar, având un fond de 819 volume și 114 periodice¹⁹.

Între 1928-1929 a fost construit Căminul nr. 1, în strada Cometa nr. 2, local compus din subsol, parter și 4 etaje²⁰. La etajul I a fost deschisă o sală de lectură, deși în *Anuarul* din 1927-1928 sunt menționate două săli de lectură²¹.

În *Darea de seamă* din 1928 rectorul Ion N. Angelescu declara: „*Din programele cursurilor și conferințelor, publicate în acest anuar, precum și din lucrările de seminar și de laborator, atașate cursurilor, se poate vedea pregătirea culturală și profesională ce se dă studenților acestei instituțiuni, și întrucât ea este adaptată cerințelor actuale ale vieții economice și particulare. Alături de aceste cursuri și alături de lucrările și publicațiile profesorilor Academiei, pentru a se vedea posibilitățile de perfecționare a culturii studenților, trebuie să adăogăm și **Biblioteca Academiei, care tinde să devină cea mai complectă bibliotecă din țară în specialitatea economică. Fiind o bibliotecă relativ nouă, cărțile și publicațiile periodice au fost selecționate; numărul lor nu e mare, dar prin însemnătatea și valoarea lor, dau profesorilor și studenților, nivelul la care a ajuns fiecare specialitate.***

Atenția Rectoratului a fost îndreptată spre complectarea acestei biblioteci. În ultimii 4 ani, numărul cărților și periodicelor a crescut foarte mult...

Sălile de lectură, pentru profesori și studenți, ocupă aproape un etaj întreg al localului Academiei și frecventarea zilnică a bibliotecii arată munca intensă ce se depune de studenți”²².

¹⁹ Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. *20 de ani de activitate...*, p. 18.

²⁰ Este vorba de actualul Pavilion administrativ ce a fost înregistrat pe strada Cometa, deoarece strada Stanislas Cihoski nu exista în anul 1928.

²¹ *** *Anuarul Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București*, anul XV, 1927-1928, p. 16.

²² I. N. Angelescu. *Dare de seamă asupra dezvoltării învățământului în Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale și asupra organizării și administrației acestei instituțiuni. În: Anuarul Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București*, anul XV, 1927-1928, pp. 8-9.

Figura 3.10 Sala de lectură a studenților din Căminul nr. 1

Noua organizare a bibliotecii realizată după mutarea în localul propriu al Academiei, în 1926, a avut la bază normele stabilite în marile biblioteci din centrele universitare consacrate din alte țări²³.

Fondul de publicații. În *Darea de seamă*²⁴ pe anii 1913-1918, publicată de rectorul Eugen Ludwig, găsim tipărit catalogul cărților deținute de bibliotecă, aproximativ 1.300 de titluri.

În 1924 biblioteca deținea un număr de 2.006 volume. După reorganizarea pe criterii biblioteconomice din anul 1927, numărul cărților a crescut la 2.241 de volume, iar după numai un an, în 1928, s-a ajuns la 6.500 de volume²⁵.

În ceea ce privește numărul periodicelor, existau 30 de titluri existente în bibliotecă până în anul 1927. La redeschiderea din noul Palat AISCI biblioteca avea 52 de abonamente la reviste, 34 de anuare și 10 Buletine ale Camerelor de Comerț și Industrie. În 1928 numărul este de 387 de colecții periodice.

Situația se prezenta astfel, în anul 1933: biblioteca deținea un număr de 10.572 de volume (din care 2.283 de volume primite ca donație) și 1.792 de titluri

²³ Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. *20 de ani de activitate...*, p. 17.

²⁴ Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. *Dare de seamă pe anii 1913-1918 publicată de Rectoratul Academiei*. București: Tipografia profesională „Dimitrie C. Ionescu”, 1918.

²⁵ *** *Anuarul Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București*, anul XV, 1927-1928, p. 9.

periodice (din care 417 erau colecții complete). Biblioteca Centrală avea abonament la 79 de periodice, iar seminariile la 22 de reviste. Un număr de 91 de reviste se primeau cu titlu gratuit²⁶. Au fost înzestrate cu 941 de volume și bibliotecile celor două cămine de studenți.

Figura 3.11 Sala de lectură a studenților nr. 1 în anul 1933

O petiție semnată de un grup de studenți la începutul anului 1932 relevă insuficiența cursurilor aflate în bibliotecă: „În ultimul timp însă din cauza situației economice extrem de precară, numărul studenților săraci a crescut îngrozitor luându-li-se aproape orice posibilitate materială de a cumpăra cursuri, fiindu-le amenințată însăși existența. Marea majoritate a studenților, care studiază la Bibliotecă solicită cursuri, pentru care unii dintre noi, vin cu mult înainte de deschidere, fac rând și așteaptă cu înfrigurare să vadă dacă nu cumva un altul le-a luat-o înainte și lucrul cel mai trist este că cei mai mulți rămân decepționați din cauza lipsei de cursuri”²⁷. Studenții cereau rectorului ca biblioteca să primească cel puțin câte 5 exemplare din fiecare curs universitar, de la fiecare obiect de studiu. Biblioteca a răspuns: „Cursul este o îndrumare a studenților și nu trebuie socotit drept izvorul exclusiv de documentare, așa cum îl consideră studenții noștri” și a propus ca profesorii să doneze câte 1-2 exemplare din fiecare curs editat.

²⁶ Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. *20 de ani de activitate...*, p. 18.

²⁷ Arhiva ASE, Dosar 439/1927-1932, f. 58.

Cu toate aceste împliniri, dar și neajunsuri, rectorul Ion N. Angelescu declara la deschiderea cursurilor Academiei din 1 noiembrie 1927: „...posedăm o bibliotecă economică bogată, care prin cumpărăturile treptate de lucrări economice, tinde să devină cea mai completă bibliotecă de specialitate, alături de bibliotecile generale dela Academia Română și dela Fundația Carol”²⁸.

Fondurile financiare ale bibliotecii. Situația financiară a bibliotecii este puțin cunoscută în această perioadă, câteva cifre fiind publicate în materialele emise de Rectoratul AISCI.

Biblioteca Centrală avea drept venituri proprii taxele de bibliotecă ce se încasau anual de la studenți. Dacă în 1913 taxa de bibliotecă era de 20 lei (fiind comună cu cea de laborator), în 1919 ea este de doar 10 lei, fiind despărțită de cea de laborator, iar în anul 1921 taxa atinge valoarea de 70 lei. În anul 1927 se aprobă o nouă taxă de bibliotecă în cuantum de 100 lei, și aceeași sumă de 100 lei taxă pentru bibliotecă pentru reînscriseri.

Figura 3.12 Carnet de student și chitanță dovedind plata taxelor din anul 1927 (Sursa: www.okazii.ro)

În intervalul 1927-1932 a fost cheltuită suma de 5.229.458 lei pentru achiziționarea de cărți și reviste, suma cea mai mare fiind înregistrată în primii trei ani ai perioadei (1927-1929), respectiv 4.200.000 lei.

²⁸ *** *Anuarul Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București*, anul XV, 1927-1928, p. 42.

Achizițiile de carte și periodice se făceau în limita fondurilor disponibile în urma cererilor profesorilor și conferențiarilor. Consiliul profesoral analiza cererile pentru a fi în conformitate cu materiile studiate și aproba aceste achiziții²⁹, conform articolului 106 din *Regulamentul pentru organizarea și administrarea Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale*, aprobat în 1927.

Bibliotecarul-șef cerea printr-un referat, în ianuarie 1930, aprobarea unei sume de bani drept plata către Royal Economic Academy pentru „*cotizația anuală pe 1930 pe care Biblioteca urmează s-o plătească în calitate de membră, bucurându-se în schimb de gratuitatea valoroaselor publicații ce le editează această societate științifică*”³⁰.

Bugetul Ministerului Industriei și Comerțului a avut în 1928 prevăzut ca subvenții pentru material didactic, de bibliotecă, abonamente la ziare și reviste suma de 475.000 lei³¹.

Situația patrimoniului Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București la 31 martie 1933 reliefa faptul că activul patrimonial al bibliotecii era de 5.355.741 lei³².

Redăm în tabelul din *Anexa 3* situația prevăzută și cea realizată efectiv în fondurile alocate pentru Academia Comercială în bugetul Ministerului de Industrie și Comerț. Se observă pentru perioada 1928-1933/4, mai ales spre sfârșitul intervalului, o scădere treptată a fondurilor alocate atât pentru cheltuielile curente ale Bibliotecii, cât și pentru abonamente la publicații.

Legislație. Un nou *Regulament pentru organizarea și administrarea Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale* este aprobat în 1927, regulament care îl înlocuiește pe cel din 1913, cu modificările ulterioare. Taxa de bibliotecă este acum prevăzută la articolul 42, în sumă de 100 lei și se plătea anual, la începutul anului universitar, indiferent dacă studentul urma cursurile sau repeta anul de studiu³³. Precizările privind funcționarea bibliotecii sunt cuprinse în subcapitolul intitulat *Instituții auxiliare învățământului în Academie*. Articolul 103 aduce informații noi în ceea ce privește personalul bibliotecii. Astfel, biblioteca era condusă de un șef bibliotecar, în subordinea căruia se afla unul sau mai mulți

²⁹ *** *Legea și Regulamentul Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București*. București: Întreprinderile de Arte Grafice Ștefan Marinescu, 1928, p. 37.

³⁰ Arhiva ASE, Dosar 439/1927-1932, f. 264.

³¹ *** *Anuarul Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București*, anul XV, 1927-1928, p. 35.

³² Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. *20 de ani de activitate...*, p. 78.

³³ *** *Legea și Regulamentul ...*, 1928, p. 23.

impiegați. Șeful bibliotecar era sprijinit de Secretarul Academiei, acesta fiind și conservatorul materialului didactic. Regulamentul de funcționare al bibliotecii nu mai este atribuită Rectorului, ca până acum, ci era întocmit de către consiliul profesoral (art. 105). Rectorul era cel care supraveghea și efectua controlul general al bibliotecii (art. 106). Achizițiile de carte și periodice se făceau pe baza cererilor profesorilor, în limitele fondurilor disponibile și după hotărârile consiliului profesoral, care păstrau proporțiile între diferitele nevoi ale procesului de învățământ (art. 106).

Regulamentul, aplicat din anul universitar 1932/1933 stabilea la articolul 13 că Biblioteca Academiei Comerciale era condusă de un bibliotecar-șef, sub controlul Rectorului. Acest bibliotecar-șef era ajutat de funcționari administrativi: bibliotecari, șefi de secție, impiegați și lucra împreună cu Secretarul Academiei. Bibliotecarul-șef purta întreaga răspundere a conservării și înregistrării cărților și revistelor. Regulamentul de funcționare al bibliotecii, precum și atribuțiile și îndatoririle personalului bibliotecii, erau promulgate printr-o decizie a Rectorului, după consultarea cu consiliul profesoral. În principiu, numirea, drepturile și obligațiile personalului încadrat la bibliotecă corespundeau cu cele ale personalului de secretariat.

Consiliul profesoral (compus din profesori titulari și profesori agregați) putea delega un profesor care să supravegheze organizarea și înzestrarea curentă a bibliotecii. Achizițiile erau efectuate în limita fondurilor disponibile, cu aprobarea consiliului profesoral.

Bibliotecile seminariilor existente pe lângă catedre și conferințe sunt trecute în categoria bibliotecilor Academiei, titularul catedrei sau conferinței avându-le sub directă supraveghere. O copie după inventarul acestor biblioteci de seminar trebuia să fie trimisă secretariatului Academiei³⁴.

Articolul 90 al *Regulamentului* din 1932 impunea studenților o taxă de reînscrisere la bibliotecă în cuantum de 100 lei³⁵.

Din anul 1933 se păstrează un *Regulament de funcționare a Bibliotecii Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București*³⁶, aflat în vigoare probabil în perioada 1927-1933. Prin intermediul articolelor acestui

³⁴ Emil Răcilă. *Studii și documente privind Academia de Studii Economice. 1913-1993*. Vol. I. București: [Tipografia ASE], 1993, p. 145.

³⁵ *** *Legea și Regulamentul Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București*. București: Tipografia „M. M. Antonescu”, 1935, p. 35.

³⁶ *Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. 20 de ani de activitate...*, pp. 74-77.

document aflăm mai multe despre activitatea ce se desfășura în acele timpuri în bibliotecă (vezi *Anexa 2*).

Astfel, se utilizează pentru prima dată termenul de *bibliotecă centrală* (art. 1). Programul de funcționare se menține la 10 ore pe zi; cărțile erau înregistrate într-un *registru de intrare a cărților*, un *registru inventar al cărților* și un *registru inventar al periodicelor* (art. 2).

Tot articolul 2 menționa faptul că studenții aveau la dispoziție trei cataloage pe fișe, ordonate alfabetic, în dulapuri speciale: pe autori, pe materii și unul pentru periodice.

Figura 3.13 Fișiere din perioada interbelică și sigla producătorului

Studenții nu beneficiau de serviciul de împrumut, deoarece biblioteca deținea multe cărți într-un singur exemplar. În mod excepțional, în preajma și în timpul examenelor, ori pe perioada vacanțelor, se împrumutau cărți pe termen scurt și studenților, după norme clare stabilite de bibliotecarul-șef (art. 3).

Profesorii, conferențiarii și asistenții puteau împrumuta lucrări pe o perioadă de 2 luni, până la maxim 6 luni, cu reînnoire.

Achizițiile de carte erau realizate de către bibliotecarul-șef la recomandarea profesorilor și în limita mijloacelor financiare alocate (art. 4). Profesorii aveau la dispoziție caiete de comenzi în care notau recomandările, transcrise ulterior de bibliotecarul-șef în *registru de comenzi* al bibliotecii.

Pe lângă Biblioteca Centrală funcționau și biblioteci de seminarii, organizate de diferite catedre, sub supravegherea titularului acesteia (art. 6).

Activitatea efectivă a bibliotecilor de seminarii se desfășura sub conducerea asistenților, ajutați de studenți.

Personalul bibliotecii. *Regulamentul AISCI* din anul 1913 și cel din 1921 precizau că Secretarul Academiei era cel ce conducea biblioteca și se ocupa de buna sa funcționare, ajutat de unul sau mai mulți impiegați. Atunci când activitatea și rolul bibliotecii vor crește se va numi un bibliotecar, fapt ce se și întâmplă în 1920-1921, când este menționat ca bibliotecar Atanasiu Glodeanu. Potrivit *Regulamentului pentru organizarea și administrarea Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale* din 1927 era înființat postul de bibliotecar șef.

Anuarele din 1926-1927 și 1927-1928 conțin lista corpului didactic și a personalului ce deservea diversele compartimente ale instituției. Biblioteca era condusă de bibliotecarul-șef V. Dumitriuc, ajutat de bibliotecarii O. Vasilescu și Christina Tuduri.

Lucrarea editată de AISCI în 1933 cu ocazia împlinirii a 20 de ani de activitate ne permite să aflăm numele celor ce se ocupau de bibliotecă, și anume: Christina Tuduri (bibliotecar, șef de secție cl. I) și Aurora Dicescu (bibliotecar, șef de secție cl. II)³⁷.

Figura 3.14 Bibliotecar în anul 1933

³⁷ *Ibidem*, p. 47.

Avem și câteva mărturii critice privind Biblioteca Centrală din perioada de început a anilor '30. Astfel, un fost student al Academiei Comerciale, Ion I. Gheorghiuță, declara că: „*Biblioteca este foarte săracă. Puține cărți și foarte puține locuri în sălile de lectură ale Academiei. Foarte puțin satisfăcător organizată*”³⁸.

Alte considerații la fel de critice privind biblioteca sunt semnate în aceeași lucrare de „un cunoscător”³⁹. Persoana în cauză vorbește despre cele aproximativ 200 de locuri în sălile de lectură ce sunt insuficiente pentru cititori; despre cărți cumpărate pe criterii părtinoare; despre nevoia de colaborare a bibliotecarului cu titularii catedrelor pentru achiziționarea celor mai noi și necesare publicații cu specific economic; despre inexistența unui catalog bine structurat; despre împrumutul pe termen lung a cărților către anumiți profesori. Autorul materialului afirmă: „*Biblioteca Academiei Comerciale trebuie să fie în mod indiscutabil cel mai sigur și bine dotat izvor de documentare economică-financiară*”.

În contradicție cu cele arătate mai sus, un fost student din promoția 1936, Stoichescu Ilie, își amintește: „*Având la dispoziție o bibliotecă suficient de bogată pentru cine voia să studieze (subl. n.), și profesori eminenți care au făcut din această Academie o pepinieră de mlădițe menite să contribuie la alcătuirea unui for de economiști pregătiți, viața noastră de studenți s-a desfășurat între participarea cu pasiune la discuțiile aprinse în seminarii și examenele trecute în fiecare sesiune în cei 4 ani de cursuri universitare*”⁴⁰.

Publicațiile bibliotecii. Articolul 2 al *Regulamentului de funcționare a Bibliotecii*, publicat în 1933, în vigoare mult mai devreme, prevedea tipărirea din 5 în 5 ani a unui *catalog* al tuturor cărților și colecțiilor periodice. Bibliotecarul-șef trebuia să se îngrijească de tipărirea catalogului, ce urma să aibă o prefață semnată de Rector.

Astfel, în anul 1928 s-a publicat un foarte util instrument bibliografic, și anume *Catalogul cărților: situația la 1.X.1928*. Având ca antetitlu numele instituției tutelară, Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București, lucrarea a fost tipărită la Tipografia „M.M. Antonescu” din București, str. Luterană nr. 18.

Catalogul reflectă situația publicațiilor tip monografie, aflate în colecțiile Bibliotecii în anul 1928. „*Repartiția pe materii a cărților cuprinse în acest catalog s-a făcut ținându-se cont de necesitățile de documentare ale cititorilor*

³⁸ *** *Douăzeci de ani de activitate a Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. 1913-1933. Privire critică*, p. 22.

³⁹ *Ibidem*, pp. 53-54.

⁴⁰ *** *Aniversarea a 42 de ani de la terminarea studiilor universitare a licențiaților Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale – București înscriși ca studenți în anul școlar 1932-1933*. [București], 1978, p. 33.

*Bibliotecii*⁴¹. Pentru regăsirea mai ușoară a informației, cele 23 de materii sunt tipărite în tabla de materii cu litere cursive și marcate cu inițiale, iar subdiviziunile fiecărei materii sunt marcate cu cifre arabe. Din considerațiuni de spațiu, s-a renunțat la încadrarea în acest catalog a numeroaselor publicații periodice românești și străine ce se aflau în colecții complete în Biblioteca AISCI.

În cele aproximativ 300 de pagini se regăsesc titlurile cărților, structurate în 23 de materii: Bibliografii, enciclopedii, cataloage, dicționare; Economie politică; Sociologie și politică socială; Finanțe publice și legislație financiară; Statistică și demografie; Comerț, industrii și meserii; Agricultură și industrie agricolă, silvicultură și zootehnie, pescării; Întreprinderi; Transporturi; Conjunctură, prețuri și indice de prețuri; Sociografie, descrieri economice de țări și regiuni, monografii; Contabilitate; Asigurări; Drept; Administrație și științe administrative; Politică internă, internațională, partide politice, urbanism, militare; Științe exacte; Geografie, geografie economică, descrieri de țări și atlase; Istorie și biografii; Filologie, gramatici, dicționare, corespondență comercială; Filosofie, religie, pedagogie, învățământ; Literatură; Diverse.

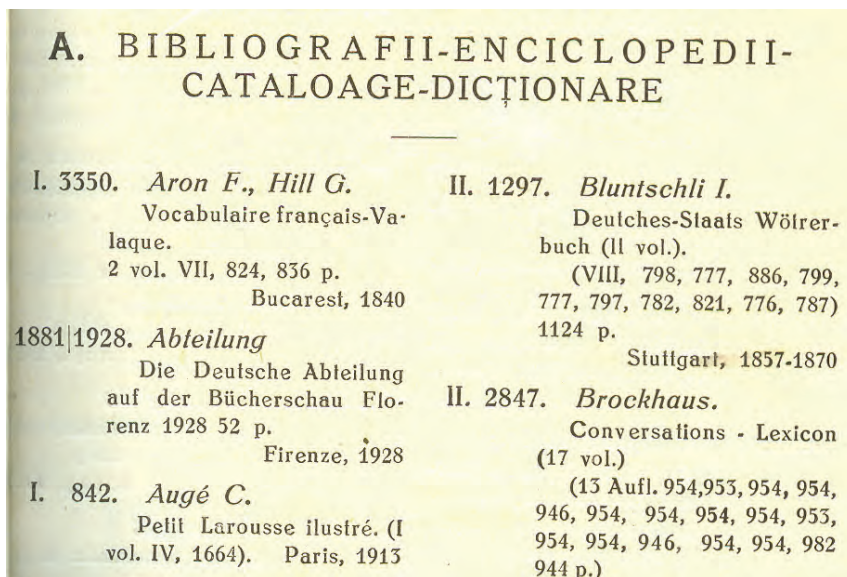

Figura 3.15 Pagină de interior din *Catalogul cărților*

Apariția acestui *Catalog* a marcat trecerea definitivă a Bibliotecii de la statutul de simplu serviciu administrativ la cel de compartiment principal de informare și documentare științifică, organizat pe principii biblioteconomice clare.

⁴¹ Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. Biblioteca. *Catalogul cărților. Situația la 1.X.1928*. București: Tipografia „M. M. Antonescu”, 1928.

Marele bibliolog Nicolae Georgescu-Tistu scrie în 1932 despre organizarea unei biblioteci speciale în cadrul AISCI și apariția catalogului acesteia. Autorul menționează că acest catalog conține „o grupă de bibliografie și o alta, de literatură”⁴².

Figura 3.16 Coperta *Catalogului cărților*, publicat în 1928

Istoria cataloagelor tipărite începe undeva spre jumătatea secolului al XIX-lea. Astfel, în 1841 D. Gusti editează *Catalogul cărților de cetit în Biblioteca Academiei Mihăilene*, primul catalog tipărit de o bibliotecă publică din țară. În 1865, Ion C. Gârleanu tipărește *Catalogul alfabetic de cărțile aflate în Biblioteca*

⁴² N. Georgescu-Tistu. *Bibliografia literară română*. București: Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, 1932, pp. 161-162.

Centrală. Cărțile erau împărțite în 31 de materii, iar la fiecare carte se menționează: autorul, titlul, data și locul publicării, numărul volumelor, dubletele și formatul.

Până în anul 1900, peste 20 de biblioteci își tipăriseră cataloagele pentru orientarea cititorilor și pentru facilitarea schimburilor de publicații⁴³.

Manifestări și instituții găzduite de Academia Comercială. În anul 1933 în Palatul AISCI „a funcționat și întâia școală de bibliotecari din țară, organizată de Direcția Educației Poporului”⁴⁴. Despre ce este vorba?

Legea de organizare a Ministerelor din 1929 a prevăzut înființarea unei *Direcții a Educației Poporului* în cadrul Ministerului Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale. După numai un an și jumătate această Direcție se reorganizează și trece la Ministerul Instrucției⁴⁵.

În luna aprilie 1933 s-au desfășurat la București primele cursuri oficiale pentru bibliotecarii de la bibliotecile populare⁴⁶. Gândit inițial pentru 30-40 de bibliotecari, înscrierea la acest curs a fost peste așteptări. Deși nu se asigurau nici un fel de înlesniri în ceea ce privește cheltuielile de transport și cazare, s-au primit numeroase cereri de înscriere din toate colțurile țării. În final au fost selectați 240 de cursanți, lecțiile fiind orientate mai mult spre latura teoretică, deși nu au lipsit lucrările practice și deplasările pe teren. Pentru a face față numărului mare de bibliotecari înscriși s-a ales drept loc de desfășurare a cursurilor Aula Academiei Comerciale.

„Trebuie să fi văzut cineva rândurile de bănci în amfiteatru ale uneia din marile aule ale Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale, care singură avea săli în stare să cuprindă deodată, fără înghesuială, atâta omenire, să le fi văzut încărcate de atâția bibliotecari sau învățăcei de bibliotecari, câți nu s-au mai întâlnit în România la un loc în acelaș timp, ca să-și dea seama și de însemnătatea faptului și de mărimea jertfei. Acești oameni, alergați din toate colțurile țării, ca să urmeze o școală care nu le oferea nicio perspectivă imediată, dădeau mai ales încredere. Avem încă rezerve, prin urmare, de însuflețire și de dor de lucru, cartea

⁴³ George Corbu; Constantin Mătușoiu; Mihaela Helene Dinu. *Bibliotecă, bibliotecar, biblioteconomie. Tendințe și dezvoltări românești în tehnica de bibliotecă*. Târgoviște: Editura Bibliotheca, 2007, pp. 16-19.

⁴⁴ I. Răducanu, *op. cit.*, p. 139.

⁴⁵ *** O politică a culturii. În: *Boabe de grâu*, an IV, nr. 3, 1933, p. 172.

⁴⁶ Bibliotecile populare au fost înființate la inițiativa lui Spiru Haret și a învățătorilor din județul Râmnicu Sărat, prin Decizia din 16 octombrie 1898. Casa Școlilor a deschis 320 de biblioteci populare, pe lângă școlile rurale, câte 10 în fiecare județ. Scopul acestor biblioteci era acela de a ridica starea culturală a populației rurale prin intermediul cărții.

*își are credincioșii ei și cultura poporului, luptătorii! Întâia școală de bibliotecari a avut și acest înțeles, mai puțin prevăzut, dar cu atât mai înviorător*⁴⁷.

Figura 3.17 Ministrul Instrucției, Cultelor și Artelor, D. Gusti, în mijlocul cursanților, în Aula AISCI (Sursa: *Boabe de grâu*, nr. 4, 1933)

Au ținut prelegeri: asistent univ. Henric Stahl (despre noile cercetări monografice ale satului românesc), conf. univ. Iosif I. Gabrea (despre propaganda, circulația și statistica cititului și a cărții), conf. univ. Nicolae Georgescu-Tistu (director al bibliotecii Facultății de Litere; a vorbit despre organizarea tehnică și întreținerea unei biblioteci populare), Ion Dinu (directorul Liceului din Buftea; despre cărțile satului), scriitoarea Isabela Sadoveanu (despre cărțile dedicate femeilor), avocatul și publicistul Alexandru Lascarov-Moldovanu (a susținut o cuvântare despre cărțile de întărire morală și națională), părintele Constantin Bobulescu (despre cărțile vechi), prozatorul Apostol D. Culea (a vorbit despre cărțile dedicate copiilor și tineretului), muzicologul George Breazul (a vorbit despre cântecele, corurile, dansurile și muzica instrumentală pentru, copii, tineret și adulți), prof. Eugen D. Nicolau (președintele Căminului Cultural din Ungureni – Botoșani; a exemplificat modele de educație a adulților).

Partea practică a cursului s-a desfășurat prin vizite de documentare la Fundația Universitară Carol I (unde directorul Alexandru Tzigara-Samurcaș a ținut un adevărat curs de biblioteconomie), Biblioteca Academiei Române, Muzeul

⁴⁷ *** Școala de bibliotecari. În: *Boabe de grâu*, an IV, nr. 4, 1933, pp. 252-253.

Municipal, Arhivele Statului, Muzeul de Artă Bisericească și de Antichități, Muzeul de Etnografie și Artă Națională, Muzeul de Istorie Naturală, Pinacotecă, Muzeul Simu, Radiodifuziune, diverse tipografii și edituri.

Institutul Social Român a fost înființat în anul 1921 de către un grup de specialiști în știința și practica socială cu scopul de a cerceta problemele sociale ale României și de a găsi metode de reformă socială. Sediul Institutului și a bibliotecii acestuia a fost mai întâi stabilit în sălile AISCI din Calea Victoriei, apoi în Palatul din Piața Romană.

„Mai târziu au început ședințele în sala împrumutată ca local, de rectorul Cihoski, la Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale, pe când se găsea în piața Palatului Regal, deasupra Automobil Clubului și a Teatrului Mic. Pe scara îngustă și nesfârșită ne izbeam câteodată, la etajul întâiu, de vreo Colombină, ieșită de pe scenă în costum, până în acest fund. Acolo au lucrat, la așezarea bibliotecii, cu râvna lor migăloasă, întâiu C. Em. Krupenski, până s-a prăpădit, și apoi luându-i locul, Paul Grecianu, care l-a urmat curând... Când Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale și-a ridicat palatul din Piața Romană, sub rectoratul lui I. Anghelescu. Institutul și-a urmat credincioasa gazdă și folosește și astăzi câteva săli ale ei”⁴⁸.

Azi, publicațiile bibliotecii Institutului Social Român sunt înglobate în patrimoniul Bibliotecii Centrale a Academiei de Studii Economice din București.

Figura 3.18 Biblioteca și sala de lectură a Institutului Social Român găzduite de AISCI (Sursa: *Boabe de grâu*, nr. 8-9, 1931)

⁴⁸ Emanoil Bucuța. Institutul Social Român. În: *Boabe de grâu*, an II, nr. 8-9, 1931, p. 370.

3.3 Clădirea Bibliotecii (1935)

Începând cu anul universitar 1934-1935, Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale a trecut din subordinea Ministerului Industriei și Comerțului în cea a Ministerului Instrucțiunii Publice. Ministerul Finanțelor comunică AISCI în data de 23 noiembrie 1934 că prin Decretul-lege nr. 2534/1934 Academia a fost trecută la Ministerul Instrucțiunii împreună cu tot personalul, inventarul și toate alocațiile bugetare de personal și material⁴⁹. Acest transfer a însemnat, parțial, pierderea unui sprijin financiar considerabil din partea comunității economice românești. Totuși, investițiile au continuat...

Având în vedere faptul că spațiul alocat sălilor de lectură ale bibliotecii era insuficient pentru numărul de studenți, rectorul Ion Răducanu a inițiat construcția unui nou corp de clădire pentru extinderea bibliotecii și înființarea unui muzeu comercial.

Figura 3.19 Rectorul Ion Răducanu (1930-1940)

Corpul al doilea de clădire a fost proiectat de arhitectul Arghir Culina, care a fost și diriginte de șantier, respectându-se stilul architectural al Palatului AISCI.

⁴⁹ Emil Răcilă, *op. cit.*, vol. I, pp. 154-155.

Lucrările de construcție s-au atribuit prin licitație, ce a avut loc la 12 iunie 1935, comisia de licitație fiind formată din: prof. Gheorghe Arghirescu (vicerector), prof. Constantin Bungețianu, ing. Gheorghe Urechia și Eugen Petrescu (secretar general șef al Academiei).

S-au înscris la licitație următoarele societăți: Clădirea Românească din București; Societatea Edilitatea din București; Ing. C. M. Vasilescu din București; Ing. C. D. Moarcăș din București; Ing. Spiru C. Haret din București; Ing. H. Jasz din București; Arhitect C. Manea din București și C. Ursescu (Galați) & Fiu (București).

Firma declarată câștigătoare a fost *Ing. C. D. Moarcăș* din București, la prețul de 2.527.321 lei. Construcția a început pe 31 iulie 1935⁵⁰.

Anumite lucrări, mai speciale, au fost concesionate altor societăți. *Societatea Ing. N. I. Nicolau & Comp. București* a realizat așa-numita instalație de „condiționare a aerului”. Centrala, împreună cu instalațiile aferente, îndeplinea următoarele operațiuni: absorbția aerului proaspăt, filtrare, preschimbare, umidificare, reținerea picăturilor de apă, reîncălzire și refularea aerului. *Antreprenorul Dumitru Apostolescu*, tinichigiu, a realizat conductele de aer condiționat. *Societatea continentală pentru comerțul fierului* a livrat Academiei materialele necesare diverselor instalații: țevi de gaz, fierbătoare, fittinguri, robineți, reducții, mufe etc. *Societatea Frații Porn*, reprezentantă în România a Uzinelor Stigler, a livrat și instalat liftul pentru cărți în data de 15 septembrie 1936. De la *Societatea Fischet* s-au achiziționat rafturile metalice pentru depozitarea cărților. *Casa Școalelor și a Culturii Poporului* a executat mobilierul pentru sălile de lectură, iar *Atelierul de tâmplărie „Nicu Cojocarul”* a confecționat mobilierul din sala profesorilor⁵¹.

Printre cei care au făcut donații⁵² pentru construcția localului destinat bibliotecii se numără (lista completă a donatorilor și sumele donate se găsesc în *Anexa 4*): Banca Națională a României, Astra S.A., Astra Română, Camera de Comerț și Industrie București, CEC București, Primăria Municipiului București, Creditul Minier, Fabrica de bere „Bragadiru”, Regia Autonomă CFR etc. Din fondurile proprii, din donațiile în numerar sau în materiale și din bonurile de impozite s-a adunat suma de 6.128.413 lei.

⁵⁰ Ion. Gh. Roșca, *op. cit.*, pp. 82-83.

⁵¹ *Ibidem*, p. 84.

⁵² Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. *Dare de seamă pe anul de studii 1935-1936 (anul XXIII) întocmită de Rectorat*. București: Tipografia Bucovina, [1936], pp. 57-60.

În *Buletinul Bibliotecii* nr. 3 (iulie-septembrie) din 1935 se descrie biblioteca ce va fi inaugurată spre sfârșitul anului:

„La 15 Noembrie a.c., se inaugurează „Biblioteca de științe Economice” a Academiei de înalte studii comerciale și industriale din București. Noua clădire este o aripă a palatului actual al Academiei comerciale, completând și înfrumusețând localul spre strada I. G. Duca. Inaugurarea se va face în prezența M. Sale Regeului Carol II.

Noua clădire a bibliotecii va fi compusă din subsol, parter și patru etaje. În parter vor fi instalate administrația generală, serviciul de informațiuni și împrumut, sala cataloagelor, serviciul de studii și bibliografii și sălile de studiu pentru profesori.

Etajele I-III vor cuprinde câte o sală mare de lectură de 100 de locuri fiecare și două săli mici de studii, una de 10 locuri și alta de 5. Două din sălile mari de lectură vor sta la dispoziția studenților și doctoranzilor, iar una din aceste săli va fi rezervată particularilor, cari vor avea acces numai pe baza unui permis eliberat de Direcțiunea Bibliotecii.

Cărțile vor fi depozitate la etajul IV de unde vor putea fi transportate spre a deservi sălile de lectură printr-un ascensor interior.

Sălile de lectură și de studii vor fi mobilate și aerisite după toate cerințele tehnice moderne în acest domeniu.

Biblioteca de Științe economice va fi prima în acest gen în țară și va putea fi consultată cu folos de către specialiști.

Colecțiile de cărți ca de ex.: Biblioteca Herkner din Berlin precum și prețioasele donațiuni de lucrări făcute de particulari, oferă un material valoros de studiu, care va atrage continuu pe cercetători”⁵³.

Noul corp de clădire destinat bibliotecii a fost inaugurat la 30 noiembrie 1935, după numai 4 luni de la demararea lucrărilor.

La festivitățile prilejuite de acest moment a luat parte chiar M. S. Regele Carol al II-lea care a rostit următorul discurs, adresat profesorilor și studenților:

⁵³ *Buletinul Bibliotecii*, anul I, nr. 3, 1935, p. 81.

Figura 3.20 Noua clădire destinată bibliotecii (1936)

Domnule Rector,

Am răspuns cu o deosebită bucurie la invitațiunea ce Mi-s-a făcut de a veni astăzi în mijlocul D-voastră pentru inaugurarea noiei biblioteci a acestei Academii.

Am răspuns cu o deosebită bucurie întâi fiindcă astăzi am prima dată prilejul de a veni în această școală, atât de utilă progresului țării noastre. Dar am mai răspuns și pentru un scop deosebit, acela de a veni în mijlocul D-voastră, astăzi, spre a aduce sincerile Mele mulțumiri pentru opera care se realizează. În această țară, atât de plină de frumoase inițiative, cred că este datoria fiecăruia de a veni, de a privi, și a încuraja opera care se realizează în adevăr.

Și nu am fost mirat de această înfăptuire, căci ea este absolut naturală unei instituțiuni de acest soi, unei instituțiuni în care, dacă se face știință – și știința este necesară ca o bază – este o instituțiune, care trebuie să pregătească înainte de toate realizatori.

Această școală, fiind creată ultima pe scara învățământului nostru superior, poate că a avut avantajul de a putea profita de tot ceia ce s-a făcut în trecut în instituțiuni similare: are însă marele avantaj că ea a fost creată înainte de marea criză economică, încât temeliile ei au fost puse în zilele în care economia națională era un lucru natural și în care bazele ei erau solide și normale.

Am urmărit și cunoscut rezultatele care s-au dobândit în aceste zile și pot astăzi să-Mi exprim via Mea mulțumire, atât profesorilor, cât și studenților, pentru felul în care au priceput menirea acestei școli.

Această Academie este o școală de știință, dar este o școală care are și un scop înalt național: acela de a crea o adevărată economie națională, un adevărat comerț și industrie națională românească.

Aduc îndemnul Meu atât profesorilor cât și studenților din această instituțiune, să lucreze cu tot sufletul și toată râvna lor, căci trebuie să fiți convinși că felul cum veți lucra aci va fi răsplătit de viitor.

Aci trebuie să lucrați cu conștiinciozitate și seriozitate, pentru că mai ales pășind după băncile școlii cu seriozitate în meseria voastră de mâine, veți face o adevărată operă de ridicare națională.

Cu aceste gânduri aduc mulțumirile Mele rectorului, profesorilor și studenților și zic din tot sufletul tuturor: Dumnezeu să vă ajute⁵⁴.

Figura 3.21 Noua aripă destinată bibliotecii, vizibilă în continuarea Palatului AICI (anii '30)

⁵⁴ Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. *Un pătrar de veac de muncă (1913-1938)*. București: Tipografia „Lupta”, [1938], pp. 9-10.

La rândul său, rectorul Ion Răducanu a ținut un discurs în fața audienței:

SIRE,

Grija și ocrotirea fără răgaz, pe care o dați culturii românești, găesc un răsunet adânc în sufletul celor cari sunt în slujba ei.

Instituția noastră, - cea mai tânără dintre școlile cu un caracter universitar din vechea țară -, nu a împlinit încă un pătrar de activitate.

Ea se străduiește să răspundă chemării Voastre pentru ridicarea nivelului cultural prin aprofundarea cunoștințelor în domeniul larg al Economiei și prin pregătirea tehnică a tineretului, menit să lucreze în întreprinderi.

Prezența Majestății Voastre în mijlocul profesorilor și studenților noștri nu este numai o zi de sărbătoare, ci totdeauna un îndemn neprețuit pentru o și mai mare încordare a eforturilor noastre.

Suntem fericiți, Majestate, că astăzi cinstiți tânărul nostru așezământ, dela care aveți dreptul să aflați ce am făcut și ce trebuie să înfăptuim de aci înainte.

Acum două zeci și trei de ani, întemeetorii școlii, și în primul rând Nicolae Xenopol, au vrut să dea țării o școală din care să se recruteze elemente bine pregătite pentru necesitățile instituțiilor publice ca și pentru conducerea întreprinderilor economice. Fără a ne aduce laude, cutezăm să afirmăm că Instituția a încercat să răspundă așteptărilor celor cari au înființat-o.

Și aceasta datorită în parte unei silinți disciplinate, desfășurată de Corpul profesoral, dar și înțelegerii și dragostei roditoare ale celor cari au fost în trecut conducători, printre cari se cuvine să amintim numele regretaților rectori: Stanislas Cihoschi și Ion N. Angelescu.

În tot timpul am urmărit ca drumul școlii să nu se depărteze de drumul vieții.

N-am vrut să funcționăm ca o simplă fabrică de titluri, ci năzuim să fim o școală vie, în permanentă legătură cu realitățile economice românești, cărora să le punem la dispoziție slujitori având atât cunoștința, cât și conștiința datoriiilor de împlinit.

Avem satisfacția că roadele școlii încep să fie prețuite în cercuri cât mai largi în țară, iar organizația ei, prin recunoașterea titlurilor acordate, e apreciată și peste hotare de către instituțiuni de învățământ superior cu un trecut glorios.

Odată cu opera de învățământ, nu pierdem din vedere partea educativă. O școală adevărată e datoare să înzestreze pe viitorii cetățeni cu arma științei și înnobilarea sufletului. Studentul trăește aci într-o atmosferă familiară. Căminurile care adăpostesc 250 de studenți și studente, dispensariile medicale înființate acum

3 ani, pe lângă Instituția noastră, cercurile de lectură, în cadrul vieții de cămin, atențiunea dată sportului, sunt părți vii din viața studentului nostru.

Se împlinesc anul acesta, Sire, trei pătraruri de veac, de când, în 1860, servitorul credincios al înțeleptului Rege Carol I, Profesorul Ion Strat, deschidea întâia oară, cursul de Științe Economice la Universitatea din Capitala Moldovei.

Studiul acestor științe a luat o dezvoltare mai largă și mai disciplinată, cu întemeierea instituțiunii noastre care este de fapt: Facultate de științe economice.

Aplicând o metodă cât mai serioasă în cadrul învățământului, am dat o atențiune deosebită lucrărilor în Seminar, unde colaborarea dintre student și profesor e continuă și unde analizarea, atât a problemelor teoretice, cât și a instituțiilor din viața economică, nu poate fi decât folositoare pentru formarea spiritului obiectiv și deci pentru găsirea soluțiilor potrivite cu interesul real al economiei naționale.

Într-o vreme de depresiune, ce frământă lumea întreagă, și când se pune marea întrebare a structurii economice și sociale de mâine, se cere în primul rând să fim realiști.

Într-o vreme, când restrângerile de ordin material crează o atmosferă prielnică pentru făurirea de utopii, constatăm primejdia întrevăzută încă cu mult înainte de poetul Grillparzer: că dacă fantezia e isgonită din poezie, ea se furișează și găsește refugiu chiar în Economie.

Într-o vreme, în care aparențele sunt luate drept realități, Știința noastră e datoare să urmeze preceptul lui Bastiat: „că în viața economică ceea ce nu se vede e realitate și ceea ce se vede e mai mult aparență înșelătoare”.

SIRE,

Urmărind cercetarea adevărilor pentru viață, școala a căutat să înjghebeze cu mijloacele modeste o Bibliotecă de Științe economice pusă la dispoziția studenților.

Înființarea bibliotecii, în actuala formă, în anul 1927, e datorită fostului Rector I. N. Angelescu.

Numărul studenților, care ajunsese la aproape 4000 este astăzi de 3800, pe care nu-l depășesc unele Universități din Occident, ne-a impus o grijă din ce în ce mai mare, pentru a procura un material științific și informativ corespunzător.

Deaceea, în cursul acestui an, prin dania celor iubitori de lumină și mai ales cu ajutorul unui Comitet de patronaj, alcătuit din oameni de bine și înțelegători ai rostului nostru, am construit o aripă a palatului, spre a face față cererilor pentru consultarea cărților și revistelor, fie de către studenți, fie de către cercetători din afară.

Actuala încăpere a bibliotecii devenise cu totul neîncăpătoare atât ca săli de lectură, cât și pentru adăpostirea cărților.

Disponem de 35.000 volume, cuprinzând în această privință, operele cele mai caracteristice apărute în limbile moderne, putând concura cu unele așezăminte similare de peste hotare. Chiar cererile studenților pentru consultarea lucrărilor de specialitate devenite din ce în ce mai numeroase, ceea ce e un fapt îmbucurător, numai puteau fi împlinite din cauza lipsei de spațiu. Am ajuns în situația că aproape jumătate din aceste cereri să nu fie luate în seamă.

Din graficele și tablourile statistice se poate vedea clar mersul ascendent al bibliotecii.

Este locul să amintesc aci contribuția la această dezvoltare din partea unor distinse elemente dintre foștii noștri studenți, care participă la funcționarea regulată a Bibliotecii.

Îmi permit să adaug că grație acestora tipărim un Buletin trimestrial, în care se înregistrează mersul Bibliotecii, precum și diverse recenzii și informațiuni bibliografice.

Ne dăm seama că suntem în epoca începuturilor modeste.

Am adunat cu multă greutate fondurile necesare pentru construcție. Ea e terminată.

Avem încă multe piedici de întâmpinat cu înzestrarea ei. Suntem hotărâți să le înlăturăm, spre a da școlii și a pune la îndemână cercetătorilor, un cât mai bogat material documentar.

Sub înalta Voastră ocrotire, Sire, ne însuflețește convingerea că modesta noastră inițiativă va găsi un sprijin din ce în ce mai larg, pentru ca Biblioteca să poată deveni un bun cât mai prețios al culturii românești.

Majestatea Voastră, care în vremuri de pace duce o nobilă cruciadă pentru luminarea norodului, să fie încredințată că are, în profesorii și studenții acestei instituțiuni, slujitori hotărâți să muncească pentru afirmarea spiritului românesc.

*Să trăiți Majestate! Să trăiască întreaga Dinastie!*⁵⁵

Cu ocazia ceremoniei de inaugurare a localului Bibliotecii s-a dezvelit o placă de marmură cu următorul înscris: „Astăzi 30 noembrie 1935 în prezența M. S. Carol II s-a deschis această bibliotecă, lăcaș de lumină pentru răspândirea culturii românești ridicată prin dania celor iubitori de carte.”

⁵⁵ *Ibidem*, pp. 11-14.

Figura 3.22 Placa de marmură dezvelită la 30 noiembrie 1935

Organizarea bibliotecii, după inaugurarea noului sediu, a fost descrisă în lucrarea *Un pătrar de veac de muncă*:

„Noua clădire a bibliotecii pune la dispoziția cititorului două frumoase săli de lectură și trei camere de studii pentru cititorii care doresc să urmărească o lucrare într-un timp mai îndelungat.

Sala de lectură a publicului este frecventată de licențiați în drept, ingineri și licențiați ai Academiei Comerciale. Camerele de studii pe care le-am organizat pentru lectura mai liniștită sunt foarte căutate și apreciate.

Mobilierul din sala de lectură a publicului este executat după sistemele cele mai moderne, iar lumina dată de lămpile individuale este foarte plăcută pentru citit.

Depozitul de cărți, care se află la ultimul etaj, cuprinde rafturi de metal în care cărțile sunt păstrate în condițiunile cele mai bune. Un ascensor sistematic transportă cărțile de la depozit la sălile de lectură.

În vechiul local s-a păstrat sala cataloagelor, amenajată cât se poate de confortabil pentru cercetători, depozitul periodicelor în care se execută toate lucrările cuprinse în secțiunea periodicelor și a cărților, sala de lectură a profesorilor și un birou destinat conducerii bibliotecii.

Mobilierul din sala de lectură a profesorilor a fost donat de către „Creditul Industrial” și executat după indicațiile d-lui profesor V. Slăvescu, din lemn de nuc în stil italian.

Deasemenea, o parte din mobilierul destinat bibliotecarilor intră tot în donația Creditului Industrial, executat în același stil, însă în placaje de stejar⁵⁶.

Figura 3.23 Mobilier din sala de lectură a profesorilor executat după indicațiile profesorului Victor Slăvescu (1935)

După cum reiese și din discursul rectorului Ion Răducanu, capacitatea sălilor din Palatul AISCI nu mai făcea față aflului de cititori și cererilor de publicații: „Actuala încăpere a bibliotecii devenise cu totul neîncăpătoare atât ca săli de lectură, cât și pentru adăpostirea cărților”. Biblioteca deținea înainte de 1935 două săli de lectură cu un număr de 130 locuri. În noua clădire se inaugurează tot două săli de lectură, dar cu număr aproape dublu de locuri: sala de lectură a studenților cu 112 locuri și sala de lectură a publicului cu 104 locuri.

⁵⁶ *Ibidem*, p. 73.

Figura 3.24 Sala de lectură pentru public din noua clădire a bibliotecii

Figura 3.25 Sala de lectură a studenților

Pentru utilizatorii bibliotecii care doreau să citească în liniște deplină și timp de mai multe zile aceleași publicații erau disponibile trei camere de studii. Aceste camere individuale de studiu dispuneau de un mobilier confortabil din lemn

masiv; scaunele aveau gravat pe spătar monograma AISCI. Spațiile de studiu erau foarte căutate și apreciate de cititori.

Figura 3.26 Una din cele trei camere de studiu individual

Depozitul de carte reprezintă spațiul principal în care se găsește colecția de bază a unei biblioteci. În interiorul acestui spațiu trebuie să se păstreze o valoare optimă a parametrilor microclimatici și să se respecte norme de conservare clar stabilite. Publicațiile se ordonează în rafturi respectând un sistem de așezare (pe formate, fixă, sistematico-alfabetică, sistematico-cronologică) care să permită utilizarea integrală a spațiului de depozitare și o conservare eficientă a publicațiilor.

Dacă în perioada 1927-1935 publicațiile erau depozitate în dulapurile situate pe două nivele în sala de lectură a studenților, odată cu inaugurarea noii clădiri în 1935, situația se schimbă. Se înființează un depozit special pentru cărți la ultimul etaj al clădirii. Depozitul era dotat cu rafturi metalice și cu un ascensor ce transporta cărțile cerute de cititori către sălile de lectură.

Figura 3.27 Depozitul de cărți al Bibliotecii în 1935

Așezarea publicațiilor în rafturi speciale, metalice, precum și mânuirea mai ușoară de către personalul bibliotecii a cărților a condus la îmbunătățirea duratei de viață și a stării de conservare a colecțiilor.

Cu ocazia inaugurării noului local al bibliotecii a fost organizată o expoziție de carte economică în sălile vechii bibliotecii⁵⁷. Această expoziție a prezentat literatura economică din vremurile acelea, un istoric al cărții economice românești și evoluția Bibliotecii Academiei Comerciale.

Sala nr. 1 a găzduit cărți reprezentative din literatura economică interbelică privind criza economică, fascismul, Rusia sovietică, experiența americană, probleme monetare, economie dirijată. Tot în această sală au fost expuse câteva lucrări rare din Biblioteca Herkner și Manuk Bey, achiziționate în acei ani și câteva enciclopedii, atlase și dicționare economice.

În sala nr. 2 a expoziției s-a putut consulta catalogul intern al Bibliotecii, întocmit conform normelor sistemului zecimal, precum și catalogul Bibliotecii Herkner, achiziționată în 1934.

Cartea românească veche a fost expusă în sala nr. 3, fiind împărțită în cinci categorii: legiuri economice; comerț-contabilitate, statistică, istorie și geografie; economiști români; monografii; propagandă economică. Enumerăm câteva titluri din cadrul acestei expoziții: *Leguirea lui Caragea* (București, 1818, alfabet

⁵⁷ Ion Ivănescu. Expoziția cărții economice. În: *Buletinul Bibliotecii*, anul I, nr. 4, 1935, pp. 79-80.

chirilic), *Condica de comerț cu anexele ei...* (București, 1840, alfabet chirilic), *Doppia skriptura sau ținerea catastișelor...* de J. Jaclot (București, 1844), *Manualu de istoria comerțului* de I.C. Lerescu (1855), *Notions statistiques sur la Moldavie* de Nicolae Șuțu (Iași, 1849), *Notice sur la Roumanie* de Al. Odobescu și P. S. Aurelian (Paris, 1867), *Rumänien im Jahre 1900* de G. Beuger (Stuttgart, 1900).

Ca o curiozitate a fost expus *Catalogus bibliothecae Thuanae...*, deținut de Nicolae Bălcescu, cum s-a putut constata de pe pagina de titlu, semnat și datat la Paris în 1851, exemplar aparținând dr. I. N. Angelescu.

Expoziția a fost completată cu hărți ale spațiului românesc, ale drumurilor de poștă și a căilor ferate (1860), tratatul de comerț al domnitorului Mircea cel Bătrân, harta Africii întocmită de un român (Sever Pleniceanu?) și scrisă cu alfabet chirilic.

Au participat cu lucrări valoroase la organizarea expoziției: dr. I. N. Angelescu, Th. Ludu, prof. G. D. Scraba, Camera de Comerț București, Liga Culturală, Școala Superioară de Comerț Nr. 1 (director Demostene Rădulescu)⁵⁸.

Fondul de publicații. Rectorul Ion Răducanu declara în discursul de inaugurare a noului local al Bibliotecii: „*Disponem de 35.000 volume, cuprinzând în această privință, operele cele mai caracteristice apărute în limbile moderne, putând concura cu unele așezăminte similare de peste hotare [...] Din graficele și tablourile statistice se poate vedea clar mersul ascendent al bibliotecii*”.

Într-adevăr, de la un număr de 4.363 de volume înregistrate în anul 1927 se ajunge în 1936 la peste 31.500 de volume.

„*Cărțile achiziționate de bibliotecă în ultimii 11 ani au îndeplinit condițiunile ce se cer unei biblioteci de specialitate, care însă nu trebuie să lase la o parte lucrările de cultură generală. Bine înțeles, se vor găsi lipsuri în ceea ce privește literatura clasică, deoarece fondurile de care a dispus biblioteca în acești ultimi ani nu au fost îndeustulătoare pentru a putea acoperi toate lipsurile.*

Criteriul urmărit în organizarea bibliotecii este acela de a fi la curent cu lucrările de referință generală și cu literatura de specialitate cea mai recentă” – se spune în lucrarea publicată cu ocazia aniversării primului pătrar de veac al existenței Academiei Comerciale⁵⁹.

Redăm mai jos un tabel cu numărul volumelor existente în patrimoniul bibliotecii în perioada 1927-1936.

⁵⁸ [Th. Ludu]. Cartea românească la Expoziția cărții economice. În: *Buletinul Bibliotecii*, anul I, nr. 4, 1935, pp. 81-83.

⁵⁹ Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. *Un pătrar de veac de muncă (1913-1938)*, p. 61.

Numărul volumelor existente în bibliotecă între anii 1927-1936

Tabel 3.1

Anul	Numărul de volume
1927	4.363
1928	6.047
1929	7.512
1930	8.769
1931	9.675
1932	10.670
1933	12.730
1934	15.559
1935	18.891
1936	31.592

Sursa: *Dare de seamă pe anul de studii 1935-1936 (anul XXIII) întocmită de Rectorat*, p. 24

Se observă creșterea spectaculoasă a numărului de volume înregistrată în anii 1935-1936. Acest fapt se datorează mai ales donațiilor substanțiale de carte, de exemplu donația Băncii Marmorosch-Blank (1.865 volume în valoare de 59.400 lei), donația Nicolae Filipescu (783 volume în valoare de 23.490 lei), donația Aristide Blank (46 volume⁶⁰ în valoare de 9.200 lei). S-au mai primit donații de la Virgil Madgearu (83 volume), Institutul Cultural Italian (27 volume) și diverse alte persoane ori instituții (828 volume). A rezultat astfel un număr total de 3.632 de volume.

Comitetul de lectură al Bibliotecii aduce în 1935 mulțumiri profesorului Virgil Madgearu și lui Gogu Cantacuzino pentru că „*au făcut prețioase donațiuni de cărți Bibliotecii Academiei comerciale din București*”⁶¹.

În anul 1934 a fost achiziționată biblioteca de specialitate a profesorului Heinrich Herkner⁶² de la Universitatea din Berlin, ale cărei volume au fost

⁶⁰ Este vorba despre următoarele două colecții: *Histoire socialiste de la révolution française* de J. Jaures (Paris, L'Union typographique, 1924) și *Documente privitoare la Istoria Românilor* de E. Hurmuzachi (București, 1891, 1917, 1922, 39 de volume).

⁶¹ *Buletinul Bibliotecii*, anul I, nr. 1, 1935, p. 86.

⁶² Heinrich Herkner (1863-1929) – economist german, profesor universitar la Universitățile din Karlsruhe și Zürich, și din 1913 la Berlin, autor a mai multor lucrări despre problemele muncitorești.

înregistrate în bibliotecă în anii 1935 și 1936. În luna octombrie 1934, rectorul AISCI îl ruga pe guvernatorul Băncii Naționale să-i elibereze o sumă de bani necesară achitării bibliotecii dr. Herkner „cuprinzând cca 9.000 volume lucrări de valoare rară și evaluată la 30.000 Lei”⁶³.

Colecția de lucrări era compusă din 4.750 de titluri (5.770 de volume), 1.770 de broșuri, lucrări festive etc. și aproximativ 2.000 de exemplare de periodice. Ponderea pe materii a colecției era următoarea: politică socială și mișcare muncitorească 20,2%; politică și istorie 10,4%; socialism 9,8%; economie politică practică 9,4%; economie politică teoretică 6,7%; monedă 5,1%; filosofie și pedagogie 4,3%; istorie economică 4,2%; agricultură 3,2%; sociologie 2,6%; drept 1,9%; știința întreprinderilor 1,9%; conjunctură și statistică teoretică 1,5%; lucrări festive, colecții de lucrări, reviste, dicționare 9,8% și broșuri 10%.⁶⁴ Predomină titlurile în limba germană, dar sunt și lucrări în limbile franceză, italiană și engleză. Se remarcă lucrări ale economiștilor clasici, în prima ediție.

Spre sfârșitul anului 1935 AISCI achiziționează biblioteca lui Manuk-Bey de la strănepoata acestuia, marchiza Ecaterina Schidoni. Biblioteca cuprindea lucrări cu caracter literar și istoric, majoritatea în limba franceză. Aproximativ 2.500 de volume, inclusiv periodice, au fost trimise cu trenul din Basarabia, de la Palatul din Hîncești, jud. Lăpușna spre București. Biblioteca achiziționată a costat 9.000 lire italiene.

Biblioteca Academiei Comerciale a cumpărat din fondurile sale în anul universitar 1935-1936 doar 431 volume, printre care: Enciclopedia franceză, Enciclopedia italiană, Beilstein-Handbuch der organischen Chemie etc. Un număr de 151 de volume a fost primit pentru recenzii în cadrul *Buletinului bibliotecii*.

În perioada 1936 – primăvara 1938 au fost înregistrate în bibliotecă 13.217 volume. Se achiziționează numeroase dicționare în limbi străine și se primesc diverse donații de carte (de la Legația franceză, de la omul de afaceri și diplomatul Radu Irimescu).

Fondul de periodice era constituit în 1936 din 230 colecții de periodice (totalitatea volumelor unui periodic de la apariție)⁶⁵. În 1937 biblioteca deținea

⁶³ Arhiva ASE, Dosar 819/1934-1935, f. 33.

⁶⁴ *Buletinul Bibliotecii*, anul I, nr. 1, 1935, p. 86.

⁶⁵ Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. *Dare de seamă pe anul de studii 1935-1936...*, p. 26.

393 colecții (din care 232 colecția anuală), iar în 1938 numărul colecțiilor de periodice crește la 428⁶⁶.

Fonduri financiare. Sursele de venituri ale Bibliotecii AISCI erau: fonduri proprii (acumulate din taxele de înscriere, cota cuvenită bibliotecii), fonduri de la Minister (alocate anual) și fonduri extraordinare însumate din veniturile proprii Academiei sau din diferite donații. În medie, fondul propriu al bibliotecii s-a ridicat anual la suma de 200.000 lei. Fondurile provenite de la Ministerul Educației Naționale se cifrau la aproximativ 100.000 lei, în medie anuală.

Situația fondurilor proprii la 31 martie 1936 consemnează faptul că pentru bibliotecă s-au cheltuit 7.609.983 lei. Suma cărților cumpărate de bibliotecă s-a ridicat la 156.555 lei, iar pentru plata abonamentelor la reviste s-au cheltuit 93.331 lei. Legatul cărților deteriorate a costat 18.555 lei. De asemenea, în anul 1935-1936 s-au alocat 60.000 lei pentru redactarea Buletinului bibliotecii.

O evoluție rapidă a cunoscut biblioteca în urma donației efectuate de Ministerul de Finanțe (în timpul ministeriatului lui Victor Slăvescu), de la care s-au primit 700.000 lei, utilizați la achiziționarea bibliotecilor Herkner și Manuk-Bey. De asemenea, donația Creditului Industrial din anul 1936 în valoare de 200.000 lei a permis cumpărarea a numeroase lucrări de specialitate.

În ședința Comitetului de direcție al Bibliotecii (alcătuit din rectorul Ion Răducanu, prof. Victor Slăvescu, prof. Andrei Rădulescu, Christina Tuduri) din 12 februarie 1936, examinându-se situația cheltuielilor anterioare și proiectul bugetului pe anul 1936-1937, se iau următoarele hotărâri: bugetul bibliotecii să nu mai fie comun cu cel al academiei, iar fondurile provenite din încasarea taxelor de bibliotecă să fie complet separate de celelalte fonduri ale Academiei Comerciale. Astfel, bugetul bibliotecii era constituit din: încasări taxe (fond propriu), buget primit de la Minister (fond Minister), donații pentru bibliotecă (fonduri extraordinare) și amenzi încasate de la studenți (fonduri extraordinare).

Destinația sumelor de bani din buget și repartizarea cheltuielilor urma a se face conform necesităților celor mai urgente ale bibliotecii. Comitetul de direcție al Bibliotecii aproba executarea cheltuielilor, iar Contabilitatea și Casieria Academiei nu puteau proceda la achitarea lor decât în urma vizei bibliotecii și a semnăturii de recepționare a șefei bibliotecii. Casieria trebuia să prezinte lunar extrase de cont, verificate și controlate apoi atât de șeful contabilității, cât și de bibliotecă⁶⁷.

⁶⁶ Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. *Un pătrar de veac de muncă (1913-1938)*, p. 63.

⁶⁷ Arhiva Bibliotecii ASE, Comitetul de Direcție al Bibliotecii Centrale, *Registru de Procese verbale*, Proces verbal nr. 1 din 12 februarie 1936, fila 1-2.

Tot în această ședință a Comitetului de direcție s-a aprobat proiectul de buget pentru anul 1936-1937, urmând a se căuta o soluție pentru acoperirea deficitului de 300.000 lei, provenit din restanțele de plată ale cheltuielilor pe anul bugetar 1935-1936.

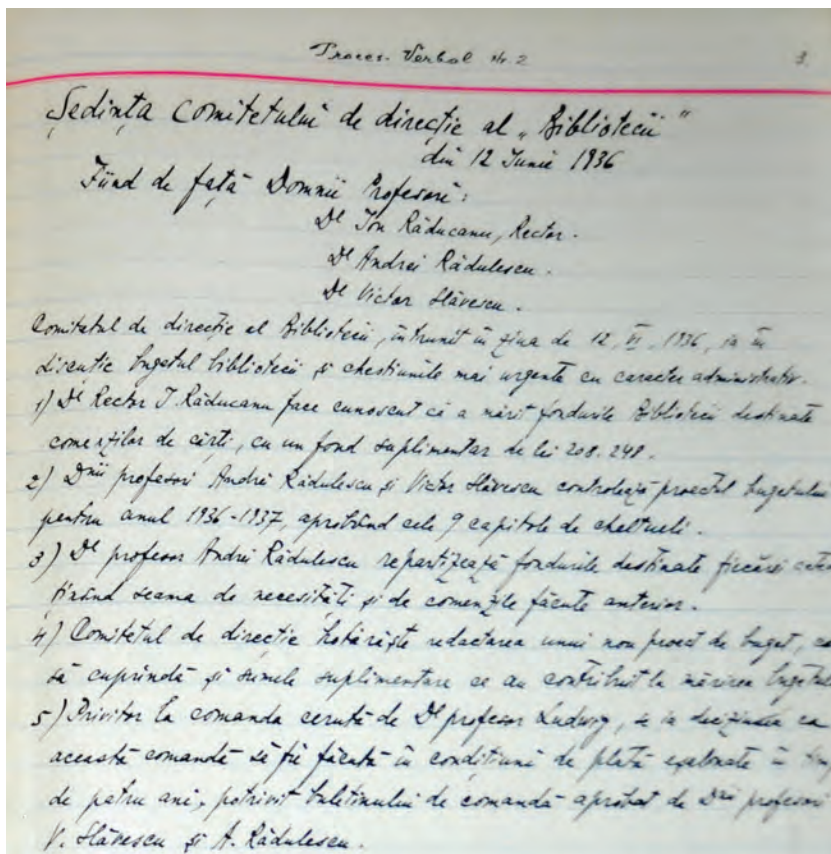

Figura 3.28 Fragment dintr-un proces verbal din 1936
elaborat de Comitetul de Direcție al bibliotecii

Ședința din 12 iunie 1936 a luat din nou în discuție situația bugetului, rectorul Ion Răducanu anunțând că a mărit fondurile bibliotecii destinate comenzilor de cărți cu suma de 208.248 lei⁶⁸. Profesorul Andrei Rădulescu a repartizat fondurile destinate fiecărei catedre, ținând seama de necesități și de comenzile efectuate anterior.

⁶⁸ *Ibidem*, fila 3.

Totuși, în 1937, din fondul suplimentar anunțat de rectorul Răducanu nu s-a primit decât suma de 55.518 lei, astfel că bugetul pe anul 1936-1937 a rămas la suma de 736.618 lei⁶⁹.

Fondurile bănești de care a dispus biblioteca în această perioadă au fost insuficiente pentru a acoperi în totalitate cheltuielile efectuate cu achiziționarea de cărți și reviste, cu legarea cărților deteriorate ori cheltuieli administrative, în ciuda donațiilor primite și a suplimentării fondurilor de către Academie.

Personal și organizare. În anul 1936 serviciile bibliotecii făceau față cu greu activităților zilnice din cauza personalului redus ca număr.

Organizarea serviciilor era următoarea:

- a) Direcția Bibliotecii – Christina Tuduri (bibliotecar, șef de secție cl. I);
- b) Secția de studii – Dr. Ion Ivănescu⁷⁰ (bibliotecar, șef de secție cl. II);
- c) Secția cărți – Aurora Dicescu (bibliotecar, șef de secție cl. III), C. Buricescu;
- d) Secția periodice – Theodor Ludu, Maria Kostake;
- e) Secția contabilitate și corespondență – E. Gazurca;
- f) Patru oameni de serviciu⁷¹.

La 25 ani de la înființarea Bibliotecii Centrale, în 1938, personalul era format din puțini oameni de specialitate, ce reușeau cu greu să mențină serviciile oferite de bibliotecă, la un nivel normal de funcționare.

Să urmărim descrierea activităților din bibliotecă în acea epocă.

Secțiunea cărților „cuprinde lucrările privitoare la comenzile de cărți, ținerea evidenței acestor comenzi, înregistrarea cărților intrate, evidența provenienței și a prețurilor în monetă străină și națională, evidența donațiilor, ținerea unei situații a cărților împrumutate la cămine și seminarii, situația tezelor de doctorat și a dubletelor, inventarierea, precum și controlul general al cărților”⁷². Toate aceste activități erau efectuate de bibliotecarul Aurora Dicescu, în colaborare cu dra C. Buricescu.

Secția periodicelor este coordonată de Theodor Ludu, ajutat de dra M. Kostake, secția fiind organizată după noile cerințe bibliologice ale vremii. „Ea

⁶⁹ *Ibidem*, fila 7.

⁷⁰ În 1940 va deveni asistent universitar la Catedra de statistică, unde progresează până la gradul de profesor universitar. Va fi secretar științific al Senatului universitar în perioada 1963-1971.

⁷¹ Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. *Dare de seamă pe anul de studii 1935-1936...*, p. 28.

⁷² Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. *Un pătrar de veac de muncă (1913-1938)*, p. 66.

cuprinde toate periodicele (reviste, ziare, anuare, dări de seamă) înregistrate într-un inventar și indicate cititorilor într-un fișier. Fiecare revistă are fișa sa, care este repartizată după țara în care a apărut, și apoi clasată în ordinea alfabetică a titlului. O altă fișă curentă este întrebuințată pentru înregistrarea periodicelor în curs de apariție. Aceleași periodice sunt clasate pe materii, apoi după țara în care apar și aici alfabetic⁷³.

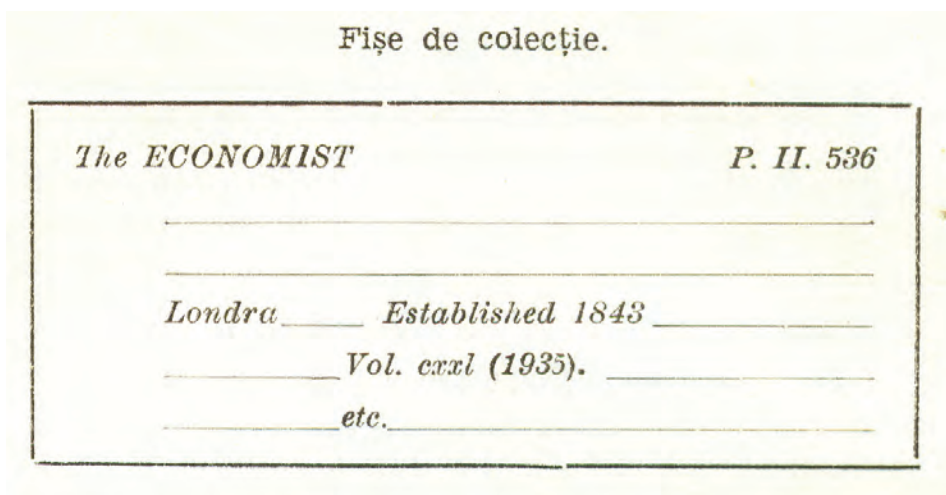

Figura 3.29 Model fișă de colecție periodic utilizat în activitatea bibliotecii (1937)

Secția catalogului cuprinde: catalogul pe autori (intern și public), catalogul pe materii (intern și public) și catalogul pe autori și pe materii al articolelor extrase din reviste. „La secția catalogului se efectuează următoarele lucrări: controlul cărților intrate și redactarea fișelor pe autori, redactarea fișelor pe materii, clasificarea cărților după specialitate”⁷⁴. Aurora Dicescu se ocupa de catalogul pe autori, alcătuind prima fișă pentru catalogul intern pe autori; era ajutată de Em. Gazurca și M. Alexe ce scriau și clasau fișele pentru catalogul public. Fișele catalogului pe materii erau completate de C. Buricescu. După aceste operațiuni, fișele împreună cu cartea erau trimise Christinei Tuduri și lui Theodor Ludu pentru a fi clasificate în sistemul zecimal.

⁷³ *Ibidem*, p. 67

⁷⁴ *Ibidem*.

Fișă curentă.

Academia de Inalte Studii Comerciale și Industriale București		No. P. I. 344.	
Biblioteca			
Vine : Trimestral		Din Illinois U. S. A.	
The American Economic Review _____			

Primit la:	No. Data	Primit la:	No. Data
	1937 vol. 27		
	16-IV No. 1 Martie și supliment		
	3-VII No. 2 Iunie		

Figura 3.30 Model fișă curentă periodic străin (1937)

Iată cum este descris catalogul Bibliotecii Academiei Comerciale în 1937:

„Catalogul Bibliotecii Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București este în plină prefacere. În acest catalog se urmăresc atât metodele catalogului sistematic și anume a celui decimal cât și sistemele catalogului pe subiecte. [...]

Cărțile recent sosite în bibliotecă, sunt clasate în cadrul sistemului decimal în casete speciale cu indicația „Cărți recente”.

Clasificarea catalogului pe materii la Biblioteca Academiei Comerciale se lucrează ținându-se seama de evoluția științei economice în cadrul catedrelor existente: la cotarea cărților se ține seama atât de sistemul decimal cât și de cel analitic. Cred că drumul ales este cel mai bun; totuși calea este grea din cauza lipsei unui număr suficient de referenți științifici, cari sunt obligați, în afară de această lucrare, să mai facă lucrări de alt ordin, deoarece personalul ajutorilor este redus.

Din această cauză, cu toată munca ce se depune în secția catalogului Bibliotecii Academiei Comerciale, rezultatul nu este destul de satisfăcător. Deși

secțiunea catalogului lasă o impresie bună, totuși, adevăratul cunoscător poate să-și dea îndată seama de toate deficiențele de care suferă acest catalog”⁷⁵.

BON DE ÎMPRUMUT	
Nr. locului _____	Nr. _____
Autorul _____	
Titlul cărții _____	
Câte exemplare _____	
Numele cititorului _____	
Carnet Nr. _____	
Data _____	

Figura 3.31 Model bon de împrumut în sală (1937)

Secția împrumutului se ocupă de: împrumutul în sala de lectură a studenților, împrumutul în sala de lectură a publicului, împrumutul la seminarii (executat de Aurora Dicescu) și împrumutul în afara bibliotecii (executat de M. Kostake). Împrumutul în sălile de lectură era efectuat de către omul de serviciu de la depozitul de cărți, cartea fiind servită în sala de lectură de către alt om de serviciu, sub supravegherea drelor M. Kostake și Em. Gazurca.

No. _____ 193	No. cărții _____	Imprumută.	No. cărții _____
Data: 193			
<i>Garanția în lei</i>	<i>Din Biblioteca Academiei Com. din Buc. am împrumutat:</i>	<i>No. cărții</i>	<i>Volumul sau anul</i>
	Autorul: _____	_____	_____
	Titlul: _____	_____	<i>Nr. volumelor</i>
	Locul și anul: _____	<i>Volumul sau anul</i>	_____
		_____	<i>Imprumutătorul</i>
		<i>Nr. volumelor</i>	_____
	<i>Mă oblig a restitui în termen de două luni, conform regulamentului în vigoare.</i>	<i>Nr. volumelor</i>	_____
		<i>No. reg.</i>	_____
Funcț. de serviciu	Propria subscriere izibila	Numele _____	<i>No. reg. _____</i>
		calitatea _____	<i>din 193</i>
		adresa _____	<i>din 193</i>
		No. reg. _____	<i>din 193</i>
		din 193 _____	

Figura 3.32 Model bon de împrumut la domiciliu (1937)

⁷⁵ Christina Tuduri. Organizarea serviciilor într-o bibliotecă. În: *Buletinul Bibliotecii*, anul III, nr. 2-3, 1937, pp. 23-24.

Secția de studii și bibliografie a apărut ca o necesitate întrucât biblioteca s-a extins și a evoluat de la o bibliotecă de specialitate la o bibliotecă ce cuprinde și lucrări de cultură generală (literatură, istorie, științe sociale etc.) și carte veche românească și străină. Secția avea drept activitate curentă cercetările bibliografice efectuate în vederea achiziționării de carte și a redactării și editării *Buletinului Bibliotecii*, informații bibliografice oferite studenților și utilizatorilor externi.

Dr. Ion Ivănescu conducea această secție, efectuând următoarele activități: *„cercetarea bibliografiilor curente; întocmirea bibliografiei străine pentru Buletin; cercetarea lucrărilor de specialitate din bibliotecă și completarea lor cu cele lipsă; referate și recomandări pentru comenzile lucrărilor noi apărute; cercetarea ofertelor de ocazie, pentru achiziționările de cărți”*⁷⁶.

În cadrul acestei secții Theodor Ludu se ocupa de bibliografia românească și cea retrospectivă.

Secția administrativă cuprindea activitățile de secretariat, corespondență și contabilitate. De corespondența oficială cu instituții din țară și străinătate, corespondență informativă, corespondența *Buletinului Bibliotecii* se ocupa dra M. Kostake.

Contabilitatea bibliotecii era ținută de Em. Gazurca, sub directa supraveghere a directorului instituției, Christina Tuduri. Această activitate, ce presupunea cunoștințe de specialitate, presupunea: *„ținerea unui registru jurnal pentru evidențierea facturilor date serviciului general al contabilității în vederea achitării lor; un registru maestru, pe catedre, indică lucrările cumpărate pentru fiecare specialitate din fondul ce i-a fost alocat; situația fondurilor și a lucrărilor cumpărate anual precum și a celor intrate în bibliotecă prin donații, schimb, etc.”*⁷⁷

La începutul anului 1937 se desfășoară o reorganizare a bibliotecii, în urma unor hotărâri ale Comitetului de direcție⁷⁸. Rectorul Ion Răducanu decide ca sala veche a bibliotecii, ce era destinată muzeului comercial, să rămână o rezervă a bibliotecii, ca și sală de lectură; de asemenea, sala de la etajul I din noul local rămâne rezervă. Printre măsurile hotărâte se numără: instalarea unui telefon intern între serviciile bibliotecii pentru a ușura munca bibliotecarilor, comandarea restului de etajere pentru depozitul de carte tot de la firma Fichet, achiziționarea de

⁷⁶ Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. *Un pătrar de veac de muncă (1913-1938)*, p. 72.

⁷⁷ *Ibidem*, p. 68.

⁷⁸ Arhiva Bibliotecii ASE, Comitetul de Direcție al Bibliotecii Centrale, *Registru de Procese verbale, Proces verbal nr. 3 din 04 martie 1937*, fila 5.

linoleum pentru sălile de lectură și pentru sala cataloagelor, executarea de reparații în sala de lectură a profesorilor, în biroul alăturat acestei săli și în sala de cataloage a revistelor.

Problema personalului bibliotecii și a salarizării acestuia s-a aflat întotdeauna în atenția Comitetului de direcție al Bibliotecii. Profesorul Andrei Rădulescu considera în ședința din 4 martie 1937 că munca efectuată în bibliotecă ar trebui executată de două echipe de funcționari și propunea „găsirea unui fond pentru ameliorarea situației personalului existent, în conformitate cu munca depusă”⁷⁹. Tot atunci s-a propus angajarea trei Irimescu, absolventă a Academiei Comerciale, fostă bibliotecară a Căminului din str. Cometa, pe postul de funcționar pentru sala de lectură a studenților.

Ședința din 14 iulie 1937 aduce în discuție memoriul bibliotecarilor prin care aceștia prezintă Comitetului disfuncționalitățile bibliotecii din punct de vedere administrativ, datorate imposibilității personalului bibliotecii de a executa în același timp activitățile specifice de bibliotecă, administrație și control în condițiile unei remunerații foarte mici. Rectorul Ion Răducanu împreună cu profesorul Andrei Rădulescu hotărăsc găsirea unui milion de lei pentru mărirea de salarii și pentru comenzile de cărți. În aceeași ședință prof. Andrei Rădulescu propune adoptarea în bibliotecă a principiului rotației, utilizat cu rezultate bune și la Biblioteca Academiei Române⁸⁰.

Christina Tuduri afirma într-un articol⁸¹ publicat în 1937 în *Buletinul Bibliotecii* că „posturi bugetare însă pentru reorganizarea și administrarea acestei biblioteci sunt numai în număr de trei, cu o retribuție și mai mică, comparativ cu celelalte biblioteci universitare prost retribuite”.

Armonizarea salariilor bibliotecarilor și coordonarea serviciilor bibliotecii prin angajarea de personal suplimentar provizoriu au stat în atenția Comitetului de direcție în ședința din 1 aprilie 1938. Profesorul Victor Slăvescu a susținut rezolvarea problemelor salariale întâmpinate de către personalul bibliotecii prin încadrarea acestora în bugetul Ministerului Educației Naționale ca specialiști, ceea ce presupunea o creștere de salariu. Celebru profesor a propus, de asemenea, mărirea salariilor din fondul Academiei, respectându-se normele de salarizare utilizate la bibliotecile din Cluj și Cernăuți. În cazul în care aceste fonduri erau insuficiente, Victor Slăvescu propune ca cei 192.000 lei rămași din donația

⁷⁹ *Ibidem.*

⁸⁰ *Idem, Proces verbal nr. 4 din 14 iulie 1937, fila 7.*

⁸¹ Christina Tuduri. Biblioteca română. Starea ei de fapt, nevoile de azi și cerințele de mâine. În: *Buletinul Bibliotecii*, anul III, nr. 1, 1937, p. 9.

Creditului Industrial să fie folosiți pentru majorări salariale la bibliotecă. „*D-sa consideră că salarizarea în conformitate cu munca depusă și cu anii de vechime este prima condiție care să asigure bunul mers al unui serviciu*”⁸². Problema salarizării nu a fost însă rezolvată și s-a menținut pe ordinea de zi a Comitetului de direcție și în anul următor.

Frecvența sălilor de lectură era foarte ridicată, biblioteca fiind deschisă zilnic între orele 08⁰⁰-13⁰⁰ și 15⁰⁰-20⁰⁰. Duminica și în timpul sărbătorilor legale biblioteca era închisă.

Rectorul Ion Răducanu declara în cuvântul de deschidere a cursurilor AISCI din 1937: „*În ultimul an am continuat să îmbogățim biblioteca economică instalată în noul local [...] Frecventarea bibliotecii variază între 150-200 cititori zilnic*”⁸³.

În ceea ce privește numărul cărților și periodicelor consultate în perioada 1927-1938 se poate constata o creștere accentuată în prima parte a intervalului, cu un maxim atins în anul 1935, ca apoi cifrele să scadă și să se mențină la un nivel mediu. Astfel, dacă în 1927 s-au consultat în bibliotecă 5.533 volume (din care 618 cărți străine), în 1935 se înregistrează 59.173 volume consultate (12.343 titluri străine), ca în 1938 să se ajungă la cifra de 22.687 cărți consultate (4.830 volume în limbi străine).

Statistica revistelor românești și străine se prezintă în felul următor: 229 reviste consultate în 1927 (din care 15 titluri reviste străine), în 1935 se atinge maximul de 5.098 reviste (2.205 reviste străine), iar în 1938 numărul scade la 2.336 titluri consultate (din care 1.342 publicații străine)⁸⁴.

Publicațiile bibliotecii. Dacă în primii 20 de ani de existență a Bibliotecii AISCI nu s-au publicat decât două cataloage de bibliotecă (cel din 1918 și *Catalogul cărților: situația la 1.X.1928*), în 1935 situația se schimbă. La începutul anului apare o lucrare de specialitate, și anume: ***Buletinul Bibliotecii***, „*publicațiune trimestrială de recenzii, informațiuni bibliografice și de biblioteconomie*”⁸⁵.

⁸² Arhiva Bibliotecii ASE, Comitetul de Direcție al Bibliotecii Centrale, *Registru de Procese verbale, Proces verbal nr. 6 din 01 aprilie 1938*, fila 11.

⁸³ Arhiva Bibliotecii ASE, Dosar Presa și Academia Comercială, Colecția Mircea V. Pienescu, Deschiderea cursurilor Academiei de Înalte Studii Comerciale. În: *Dreptatea*, 3 noiembrie 1937.

⁸⁴ Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. *Un pătrar de veac de muncă (1913-1938)*, pp. 70-71.

⁸⁵ Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. *Dare de seamă pe anul de studii 1935-1936...*, p. 27.

Această publicație a apărut trimestrial timp de 5 ani (1935-1940), la Tipografia ziarului „Universul” S.A., având ca redactori responsabili pe Christina Tuduri și Ion Ivănescu. *Buletinul* a fost lansat pentru a-i ține la curent pe cei interesați cu noile lucrări economice ce apăreau în străinătate și în țară. În partea a doua lucrarea orienta cititorii prin recenzii asupra literaturii economico-sociale. *Buletinul Bibliotecii* conținea regulat și un articol de documentare și tehnică biblioteconomică, iar printr-o rubrică specială, intitulată „Buletinul sălii de lectură”, informa cititorii în legătură cu cărțile și periodicele ce intrau în Biblioteca AISCI în cursul unui trimestru.

Figura 3.33 Coperta primului număr din publicația *Buletinul Bibliotecii* (1935)

Redăm mai jos, integral, *Cuvântul introductiv*⁸⁶ ce definește scopul apariției acestei publicații de specialitate:

„În publicistica românească lipsește un Buletin bibliografic care să țină la curent pe cei ce se interesează, cu lucrările economice care apar în străinătate și la noi.

Buletinul Institutului economic românesc în partea a 2-a orientează parțial prin recenzii asupra literaturii economico-sociale iar Suplimentul bibliografic dă indicațiuni prețioase asupra materialului extras din periodice. Această valoroasă publicațiune nu dă însă o imagine complectă a literaturii economico-sociale actuale.

În general cititorii se țin la curent cu noile publicațiuni numai din vitrinele librăriilor sau din informațiunile adeseori incomplete ce se dau de librari. Publicațiunea de față își propune să umple acest gol. Informați după ultimele bibliografii străine și din legăturile cu editorii și autorii români vom căuta să dăm la iveală o bibliografie a lucrărilor recente privind domeniul economic, politic și social. Iar prin recenziile lucrărilor mai importante ce se primesc la biblioteca Academiei de înalte studii comerciale și industriale din București precum și a articolelor din reviste, vom ține la curent cititorii cu problemele ce se frământă azi în lumea ideilor din domeniul economico-social. Buletinul Bibliotecii va mai conține regulat și un articol de documentare și tehnică bibliotecară, un domeniu puțin studiat până în prezent la noi.

O rubrică specială intitulată <Buletinul sălii de lectură> va arăta cititorilor cărțile și periodicele ce intră în Biblioteca Academiei în cursul unui trimestru.

Sperăm să facem din această publicație un îndreptar al cercetătorului în domeniul economic, politic și social.

Cu aceste gânduri pornim la drum!”

În 1936 *Buletinul* era oferit, în țară și străinătate, în mod gratuit, la un număr de 13 biblioteci, 33 de institute, 33 de universități, 83 de editori, iar la 14 instituții era trimis la schimb. Enumerăm câteva instituții unde s-a confirmat primirea *Buletinului Bibliotecii*: British Museum, International Law Association, The Royal Institute of international affairs, Bodleian Library Oxford (Marea

⁸⁶ *Buletinul Bibliotecii*, anul I, nr. 1, 1935, pp. 1-2.

Britanie), Société de statistique de Paris, Ministère du commerce et de l'industrie – Centre d'information économique, Archives et Bibliothèques – Revue de Documentation générale (Franța), Universitäts und Stadtbibliothek – Köln, Preussische Staatsbibliothek – Berlin (Germania), Harvard University, Princeton University (Statele Unite ale Americii), Ecole des hautes Etudes Commerciales de Montreal (Canada)⁸⁷.

Publicația a fost trimisă chiar și la Curtea Regală a României, Mareșalul Curții confirmând în 19 mai 1937 primirea *Dărilor de seamă* și a *Buletinelor Bibliotecii*, după cum reiese dintr-un document de arhivă⁸⁸.

Dr. Ion Ivănescu se ocupa de capitolul recenziilor de cărți, precum și de partea tehnică a redacției buletinului. Theodor Ludu redacta partea de bibliografie românească și străină și elabora bibliografia pe diferite teme (*Contabilitatea publică* – nr. 3/1935; *Basarabia privită economic* – nr. 4/1935; *Literatura economică română privitoare la războiul european* – nr. 4/1937; *Sociologia românească din ultima vreme* – nr. 2-3/1939). Christina Tuduri scria articolul de biblioteconomie⁸⁹, recenziile lucrărilor de specialitate și extrăgea articolele din reviste.

Apariția *Buletinului Bibliotecii* a umplut un gol în publicistica specifică acestui domeniu; colectivul de redacție a fost încurajat și felicitat de instituțiile ce primeau acest buletin. Universitățile din afara granițelor au trimis în schimbul *Buletinului* diverse lucrări și chiar teze de doctorat, iar editorii străini au oferit spre recenzare lucrări cu caracter economic și juridic.

La rândul său, *Buletinul Bibliotecii*, a beneficiat de mai multe recenzii în presă, la fiecare nouă apariție, confirmând importanța sa ca publicație de specialitate. Una din aceste recenzii încheia, după ce descrie numărul respectiv: „din ceea ce el cuprinde cred că în mâna oricui s-ar găsi folosește cu prisosință, iar pentru autori numai cuvinte bune... Prețul modest al unui exemplar ca și abonamentul anual, îl pot pune la îndemâna tuturor”⁹⁰.

Rectorul Ion Răducanu declara în 1937 despre această publicație a bibliotecii: „*Buletinul Bibliotecii, care apare trimestrial, e singura publicație în*

⁸⁷ *Idem*, anul I, nr. 2, 1935, p. 85.

⁸⁸ Arhiva ASE, Dosar nr. 593/1937, fila 73.

⁸⁹ Redăm câteva exemple: *Biblioteca. Introducere în studiul științei bibliotecare* – nr. 1/1935; *Rolul bibliotecii în achiziționarea și selecționarea cărților* – nr. 3/1935; *Cartea și cititorul* – nr. 4/1937; *Coordonarea și raționalizarea bibliotecilor* – nr. 4/1939.

⁹⁰ C. Pristăvescu. Recenzie la *Buletinul Bibliotecii*. În: *ALACI. Revistă de cercetări economice și sociale*, an VI, nr. 10, 1935, pp. 40-42.

acest fel din țara noastră. Buletinul se trimite la bibliotecile mai însemnate și de peste hotare”⁹¹.

Legislație. În 1938 apare un nou *Regulament pentru organizarea și funcționarea Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București*. Acest act a fost promulgat prin Înalțul Decret Regal nr. 2.764 din 3 august 1938 și s-a publicat în *Monitorul Oficial* nr. 180, partea I din 16 august 1938.

În partea intitulată *Biblioteci, seminarii, laboratorii, muzee și colecții* erau stabilite reguli generale de funcționare a tuturor acestor compartimente ale AISCI (vezi *Anexa 5*). Astfel, articolul 10 stabilea faptul că Biblioteca era organizată și întreținută din fondurile bugetare și cele proprii ale Academiei.

Articolul 11 oferă o definiție a bibliotecii: „*Biblioteca este așezământ universitar științific și cultural, destinat, în primul rând, satisfacerii nevoilor didactice ale Academiei și în același timp și al preocupărilor economice și financiare*”⁹².

Conducerea era asigurată de un Comitet de direcție, compus din Rectorul Academiei și doi profesori titulari sau agregați, desemnați de Consiliul Profesoral. Unul din profesori era numit onorific director al bibliotecii și îndruma instituția din punct de vedere cultural și științific.

Bibliotecarul avea drept însărcinări înregistrarea, inventarierea și întreținerea cărților și revistelor.

Achiziționarea cărților și a publicațiilor periodice se efectua respectând cererile și recomandările profesorilor, în limitele fondurilor disponibile și în ordinea distribuirii pe materii de către Consiliul Profesoral.

Biblioteca trebuia să funcționeze după un regulament special, întocmit de Rector, cu ajutorul Consiliului Profesoral.

Articolul 12 preciza faptul că seminariile create pe lângă catedre își pot organiza o bibliotecă proprie, alcătuită din publicații puse la dispoziție de către biblioteca Academiei Comerciale, ori lucrări cumpărate din fondurile adunate de către directorul seminarului.

⁹¹ Arhiva Bibliotecii ASE, Dosar Presa și Academia Comercială, Colecția Mircea V. Pienescu, Deschiderea cursurilor Academiei de Înalte Studii Comerciale. În: *Dreptatea*, 3 noiembrie 1937.

⁹² Ministerul Educației Naționale. *Regulament pentru organizarea și funcționarea Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București*. (Promulgat cu Înalțul Decret Regal Nr. 2.764 din 3 august 1938 și publicat în *Monitorul Oficial* Nr. 180 partea I din 16 august 1938). București: Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Centrală, 1938, p. 8.

Figura 3.34 Seminarul de limba și corespondență comercială franceză în 1938 (se observă biblioteca seminarului)

3.4 O epocă de tranziție (1940-1948)

Începând chiar din 1938 conducerea AISCI începe să vorbească despre extinderea clădirilor Academiei. Discursul rectorului Ion Răducanu cu ocazia aniversării a 25 de ani de activitate a Academiei Comerciale include și următoarea remarcă: „Pentru nevoile învățământului, localul a devenit neîncăpător. După ce am cumpărat un teren de aproape 2.000 m² în imediata vecinătate – suntem pe cale să ridicăm o construcție în prelungirea bibliotecii, pentru a crea 6 săli de seminar, apoi pentru instalarea unui birou comercial modern, și pentru a aduna mostrele de mărfuri împrăștiate azi în săli diferite, și să alcătuim un muzeu comercial complet, cu principalele articole de import și export ale Țării, atât de util pentru studiul mărfurilor”⁹³. De asemenea, un etaj urma să fie destinat educației fizice. Rectorul continua cu aprecierea: „Nu avem nici-o îndoială că construcția proiectată va fi realizată într-un timp nu prea îndepărtat, grație atât sprijinului obținut prin acest comitet⁹⁴, dar și obolului pe care cu siguranță ni-l vor da întreprinderile economice particulare”.

⁹³ Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. *Un pătrar de veac de muncă (1913-1938)*, p. 24.

⁹⁴ Este vorba despre comitetul înființat pentru a viza construcția noii aripi a Academiei. Acesta era alcătuit din prof. Nicolae Iorga, ministrii Mircea Canciov, Armand Călinescu, Dumitru Constantinescu și ing. Nicolae Malaxa.

Schițele realizate în 1939 de arhitecții E. Luzanschi și Virgil Dan Marinescu indicau următoarele destinații pentru spațiile ce se vor construi: la subsolul II era adăpostul contra gazelor, infirmeria, depozitul și centrala termică; la subsolul I erau spațiile destinate alimentației publice (bucătăria, camera și barul); la parter trebuia să fie Muzeul comercial; la etajul I era prevăzută instalarea bibliotecii; la etajul II erau trei săli de studiu, vestiare și cancelaria pentru profesori; la etajul III era plasat depozitul bibliotecii.

Rectorul Ion Gh. Roșca este de părere că acest proiect nu a fost utilizat în ridicarea clădirii, actuala configurație neavând nimic în comun cu schițele și presupune existența unui proiect al arhitectului Edmond Van Saanen-Algi, proiect neidentificat încă⁹⁵.

Figura 3.35 Construcția proiectată a se ridica în prelungirea Clădirii Bibliotecii – imagine din 1938 (Sursa: Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București, *Un pătrar de veac de muncă (1913-1938)*)

În lucrarea *Cuvinte pentru studenții noștri și date din activitatea instituției* publicată de Rectorat la începutul anului 1940 găsim o nouă împărțire a spațiilor din aripa ce avea să se construiască. Astfel, suprafața ocupată de construcția proiectată era de 480 m², imobilul avea 4 etaje și o terasă de circa 250 m².

⁹⁵ Ion Gh. Roșca, *op. cit.*, p. 96.

Spațiile erau împărțite după cum urmează: la parter o sală de educație fizică; la etajul I era Muzeul comercial; la etajul II era Biroul comercial modern; la etajul III se amplasau mai multe săli de seminarii; la etajul IV era situat depozitul bibliotecii; la subsol I era plasat bufetul-cantină, iar la subsol II era prevăzut a se instala sala cazanelor de calorifer și un adăpost colectiv de apărare pasivă⁹⁶.

Figura 3.36 Clădirea proiectată de arhitecții E. Luțanșchi și Virgil Dan Marinescu (Sursa: Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București, Rectorat, *Cuvinte pentru studenții noștri și date din activitatea instituției*)

Până la 12 decembrie 1939 se adunase o sumă de 3.380.196 lei pentru construcția proiectată, iar 2.967.248 lei se cheltuiseră cu achiziționarea terenurilor necesare construcției, terenuri cumpărate de la Eugen Constantinescu și de la Societatea Anonimă „Civila-Britanică”. Diverse instituții au făcut donații în materiale și bani: Regia Autonomă CFR, Reșița S.A., Creditul Industrial, Industria

⁹⁶ Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. Rectorat. *Cuvinte pentru studenții noștri și date din activitatea instituției*. București: Tipografia ziarului „Universul”, 1940, p. 103.

Română de Geamuri Scăeni, Societatea „Titan-Nădrag-Călan”, IRCO – geamuri, Brown Boveri, fabrici de ciment⁹⁷.

Figura 3.37 Aspect actual al corpului de clădire ridicat în anii '40

În august 1940 a avut loc o licitație restrânsă pentru atribuirea lucrărilor de construcție la aripa nouă. Câștigată provizoriu de Societatea Ing. Cezar D. Epure, după deliberări ale arhitecților, licitația este atribuită Societății Ing. Mihai Gheorghiu.

Nu se cunoaște exact data când s-au încheiat lucrările de construcție ale acestui corp de clădire.

La 10 noiembrie 1940 capitala țării a fost lovită de un cutremur cu magnitudinea de 7,4 pe scara Richter, cu epicentrul localizat în zona Vrancea. Cutremurul a afectat grav clădirea relativ recent construită.

Ședința Consiliului Profesorat din 15 noiembrie 1940 a analizat urmările acestui dezastru natural. Rectorul Marin Mazilescu a expus situația imobilelor arătând și măsurile luate pentru limitarea pagubelor. Au fost efectuate vizite împreună cu ing. V. Ionescu, delegatul Primăriei și cu arh. E. Luzanski care au

⁹⁷ *Ibidem*, p. 102.

constatat pagube minore la Palatul AISCI și avarii grave la clădirea ridicată în 1935 – fisuri atât la grinzile transversale, cât și la pilonii de susținere ai etajelor. Au fost chemați arh. A. Culina și ing. C. Moarcaș pentru a lua primele măsuri: sprijinirea stâlpilor de susținere ai penultimului etaj prin bile și evacuarea depozitului de cărți (circa 40.000 volume). Rectorul a anunțat că imobilul a fost complet evacuat (inclusiv instalația de aerisire), iar repunerea în ordine a cărților evacuate din depozit va conduce la închiderea bibliotecii pentru aproximativ două luni⁹⁸.

Antreprenorul care s-a ocupat de lucrările de reconstrucție ale corpului de clădire avariat a fost Societatea Ing. M. Portocală, contractul având o valoare de 4.530.000 lei. Lucrările de consolidare și reconstrucție s-au încheiat în septembrie-octombrie 1942⁹⁹.

Comitetul de direcție al Bibliotecii remarcă într-o ședință din ianuarie 1939 faptul că biblioteca ar trebui să beneficieze în noul corp de clădire de o intrare separată și o garderobă: *„Creșterea continuă a colecțiilor și caracterul public de astăzi al Bibliotecii, necesită o intrare aparte, comodă și o garderobă în noua aripă, care se va construi, a clădirii. Deoarece, intrarea actuală pe o scară în spirală, dimpreună cu studenții, alungă pe cetitorii din afară: profesori, avocați și alții”*¹⁰⁰.

Rectorul Ion Răducanu descrie în 1940 biblioteca AISCI în cuvinte foarte elogiatoare:

„Mândria oricărei instituții de cultură este biblioteca și publicațiile sale. Spre ea trebuie să se îndrepte după orele de curs pașii studentului, ca într-o grădină de odihnitoare gândire. Prin rândurile care urmează, îndrumând în cercetarea cataloagelor, și cu „Buletinul Bibliotecii” – informator bibliograf – se leagă prietenia cu cartea. [...]

Cărțile și isvoarele istorice adunate, păstrate și catalogate în bibliotecă, stau la dispoziția d-voastră timp de zece ore pe zi. Puteți ceti în cele două săli de lectură ale noastre, toate cărțile și revistele de care dispune biblioteca. [...]

Biblioteca noastră are mai multe misiuni de îndeplinit.

⁹⁸ Emil Răcilă, *op. cit.*, vol. II, pp. 374-375.

⁹⁹ Ion Gh. Roșca, *op. cit.*, p. 93.

¹⁰⁰ Arhiva Bibliotecii ASE, Comitetul de Direcție al Bibliotecii Centrale, *Registru de Procese verbale, Proces verbal nr. 7 din 30 ianuarie 1939*, fila 17.

Prima grije este aceea a selecționării tuturor lucrărilor de doctrină economică, străină și românească care constituie baza studiilor economice. Aceste lucrări împreună cu cărțile de istoria comerțului, formează documentația teoretică și istorică a bibliotecii noastre. [...]

Deci a doua grije pe care trebuie să o aibă este aceea de-a achiziționa și lucrări de știință socială atât din punct de vedere istoric cât și practic. Pentru acest scop veți găsi în bibliotecă și lucrări de sociologie, de drept, de politică și asigurări sociale”¹⁰¹.

Alte elemente din activitatea bibliotecii în acea perioadă aflăm din aceeași lucrare. În prima sală de lectură se aflau toate cursurile ce se predau în Academia Comercială și se putea cere orice carte din depozit. În sala cataloagelor existau două fișiere pentru cărți și unul pentru publicații periodice. Tablouri explicative ce indicau clasarea cărților și a revistelor erau afișate în sala cataloagelor.

Consultarea publicațiilor în sălile de lectură se desfășura între orele 08⁰⁰-13⁰⁰ și 15⁰⁰-20⁰⁰, cărțile fiind cerute în baza unui bon de împrumut în sală (actualul buletin de cerere). Împrumutul în afara bibliotecii se făcea doar în cazuri excepționale, miercuri și sâmbătă între orele 16⁰⁰-19⁰⁰, numai pentru cărțile în dublu exemplar sau mai puțin consultate în sală, în schimbul unei garanții bănești ce reprezenta costul cărții. Enciclopediile, atlasele, dicționarele și cărțile rare, precum și periodicele nu se împrumutau¹⁰².

Deteriorarea publicațiilor era pedepsită, în funcție de gravitatea cazului, de către Comitetul Bibliotecii și Consiliul Profesoral.

Sălile de seminar dețineau mici biblioteci ce acopereau nevoile de studiu ale respectivei materii. Aceste biblioteci de seminar erau controlate și organizate de biblioteca centrală. Achizițiile de carte se făceau după indicațiile profesorilor ce predau la acel seminar, ei delegând un student care să se ocupe de activitățile curente de bibliotecă (ore de lectură, împrumut). Profesorii pot cumpăra cărți și pe alte căi, obligația lor constând în a remite la sfârșit de an universitar un raport anual către biblioteca centrală.

De asemenea, cele două cămine ale AISCI dispuneau de biblioteci proprii. Acestea erau formate din cursurile predate la Academie, precum și alte lucrări de specialitate necesare procesului de învățământ. Cărțile existente aici erau procurate din fondurile bibliotecii centrale, dar și prin intermediul cotizațiilor lunare adunate de la studenți¹⁰³.

¹⁰¹ Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. Rectorat. *Cuvinte pentru studenții noștri...*, pp. 27-28

¹⁰² *Ibidem*, pp. 30-31.

¹⁰³ *Ibidem*, p. 33.

Mai multe amănunte despre activitatea bibliotecii în anii '40 aflăm din procesele verbale întocmite cu ocazia ședințelor Consiliului Bibliotecii (termen folosit împreună cu cel de Comitet de direcție). Acest Consiliu era format din prof. Victor Slăvescu, prof. Zoe Ghețu, prof. Gr. Mladenatz și C. Bălescu, din partea Consiliului Profesorat și Christina Tuduri și Theodor Ludu din partea Bibliotecii. În următorii ani mai apar ca membrii profesorii Ștefan Stănescu, Ion Evian și Eugen Demetrescu.

Fondul de publicații. Evoluția fondului de carte a avut un trend ascendent în ciuda vicisitudinilor epocii (al Doilea Război Mondial și multiple probleme economice). În 1938 biblioteca deținea 32.907 în unități bibliografice, de înregistrare. De la an la an acest fond a crescut prin achiziții de titluri noi ori completări de colecții prin cumpărare de la anticariate ori persoane particulare.

Într-un articol¹⁰⁴ publicat în *Buletinul Bibliotecii* din 1939 dra Christina Tuduri, conducătoarea bibliotecii, propunea constituirea de către mai multe biblioteci a unui consorțiu de achiziție partajată a publicațiilor: „*Ocupându-mă numai de domeniul economic, astăzi se poate număra în București 8 biblioteci organizate care cumpără acelaș fel de lucrări. Biblioteca Academiei Comerciale, Biblioteca Facultății de Drept, Biblioteca Serviciului de Studii a Ministerului de Finanțe, Biblioteca Ministerului Economiei Naționale, Biblioteca Consiliului Economic Superior, Biblioteca Institutului Economic Românesc, probabil și alte servicii de documentație, fie publice sau private. Ce economie s-ar putea realiza în bugetul Statului dacă s-ar face o coordonare și raționalizare în achiziționarea cărților. În loc să se facă dublă întrebuințare s-ar putea, printr-o convenție, și cu ajutorul unui catalog unitar, ca toate aceste instituții să consulte aceste cărți numai într-o singură bibliotecă. Cu o parte din banii economisiți ar trebui să cumpere numai lucrări de primă referință și reviste care satisfac nevoile imediate ale serviciului la care sunt anexate... În schimb, biblioteca va încasa o subvenție anuală din partea fiecărei instituții care va fi mult mai mică ca suma de bani pe care instituția o cheltuia cu cumpărările de cărți și reviste, întreținere, legat și personal. Pentru bibliotecă însă aceste sume reprezintă un fond care-i dă posibilitatea de a se ține la curent cu noile apariții, tinzând astfel spre o documentație completă*”. Această asociere ar fi condus la utilizarea mai eficientă a fondurilor bănești și evitarea achiziționării multiple a lucrărilor de specialitate.

¹⁰⁴ Christina Tuduri. Coordonarea și raționalizarea bibliotecilor. În: *Buletinul Bibliotecii*, anul V, nr. 4, 1939, p. 5.

În 1940 Biblioteca AISCI primește dreptul de depozit legal¹⁰⁵. Rectorul Ion Răducanu confirmă și mulțumește Ministerului Educației Naționale și Direcției Învățământului Superior pentru această decizie, comunicată AISCI prin adresa nr. 234.634/1939.

Fondul de publicații al Bibliotecii Academiei Comerciale a fost îmbogățit de-a lungul timpului și prin achiziționarea unor biblioteci importante, cum au fost mai sus menționatele biblioteci Herkner și Manuk-Bey. Se adaugă de-a lungul perioadei interbelice, și nu numai, bibliotecile Dimitrie Busuioescu¹⁰⁶ și Petre Constantinescu (achiziționată în 1946).

O altă donație testamentară de carte a revenit Bibliotecii AISCI în 1942 de la A. Chastel, fost profesor al Academiei. Acesta a dorit să îmbogățească, prin gestul său, biblioteca Seminarului de limba și corespondență comercială franceză: *„Biblioteca mea și toate cărțile mele le las Academiei de Înalte Studii Comerciale din București, Piața Lascăr Catargiu, unde am fost profesor. Biblioteca o las prin d-l Profesor Vasile Stoicovici, dacă d-sa crede că va putea găsi ceva bun și folositor pentru seminarul de limba franceză să le folosească”*¹⁰⁷.

La sfârșitul anului 1942 profesorul Slăvescu, delegat de Consiliul Profesorat să conducă Biblioteca, constata că bibliotecile Herkner și Manuk-Bey nu erau inventariate decât într-o mică măsură, se impunea legarea unui mare număr de cărți deteriorate, iar împrumutul publicațiilor în afara bibliotecii se făcea pe o perioadă prea lungă¹⁰⁸.

Consiliul Bibliotecii primește la începutul anului 1943 cererea dnei Ecaterina Madgearu de a preda Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale biblioteca soțului, prof. Virgil Madgearu, așa cum acesta specificase în testamentul său (vezi *Anexa 6*). Rectoratul era solicitat a aproba plasarea acestei biblioteci, ce avea propriul mobilier, în spațiul Muzeului de lângă bibliotecă¹⁰⁹. Pentru inventarierea publicațiilor donate era numită E. Gazurca.

În 1943 Consiliul Bibliotecii hotărăște cu unele adaosuri și rectificări ca periodicele străine să fie cumpărate prin intermediul Librăriei Cartea Românească.

¹⁰⁵ Arhiva ASE, Dosar 808/1939-1940, f. 119.

¹⁰⁶ Dimitrie Busuioescu (1847-1934) – economist, profesor universitar de finanțe și statistică; Rector al Academiei de Agricultură; a predat științe economice la Politehnica din București.

¹⁰⁷ Arhiva ASE, Dosar 778/1941-1942, f. 66.

¹⁰⁸ Arhiva Bibliotecii ASE, Comitetul de Direcție al Bibliotecii Centrale, *Registru de Procese verbale, Proces verbal nr. 8 din 21 decembrie 1942*, fila 21.

¹⁰⁹ *Ibidem, Proces verbal nr. 15 din 10 martie 1943*, fila 39.

În aceeași ședință prof. C. Bălescu propunea achiziționarea enciclopediei de limbă italiană *Nuovo Digesta Italiano* (Torino, 1937-1940, 12 volume¹¹⁰).

Profesorii erau rugați de către Consiliul Bibliotecii în 1945 să propună publicații necesare procesului de învățământ pentru a fi incluse pe lista de achiziții: „*Se va cere prin scris D-lor Profesori lista de cărți din specialitatea respectivă ce doresc a fi cumpărate, atât pentru seminarii cât și pentru biblioteca centrală. În cazul când unii din D-nii Profesori au cunoștință de existența unei cărți din specialitatea catedrei, sunt rugați să sesizeze biblioteca pentru cumpărarea lor*”¹¹¹.

Informații despre fondul de carte existent în 1945 aflăm dintr-un referat¹¹² adresat Comitetului de Direcție de către Bibliotecă, prin bibliotecarul-șef Christina Tuduri:

„*Biblioteca cuprinde o documentație economică importantă cu privire la selecționarea lucrărilor. Deasemenea lucrările de referință sunt bine reprezentate precum și acelea de cultură generală.*

Cu toate acestea biblioteca are lipsuri ce ar trebui completate cât mai urgent.

Documentația economică germană și franceză se prezintă mai complet.

Documentația italiană cuprinde aproape toate lucrările de bază.

Documentația engleză și americană deși are unele lucrări de bază și altele foarte bune, cuprinde însă lipsuri ce ar merita toată atenția.

Documentația română are goluri.

Toate aceste lipsuri și goluri ar trebui să formeze baza de repartizare a fondurilor. Ar fi bine să se afecteze un fond special intitulat fond pentru completarea lipsurilor, care să asigure măsura posibilităților procurarea și completarea documentației economice a bibliotecii.

Noile achiziții ar trebui să fie bazate pe bibliografii, care s-ar putea întocmi de secția de documentare pe specialități așa cum s-a făcut în trecut în Buletinul Bibliotecii. Această lucrare ar constitui un izvor de documentare și un mijloc sigur de achiziționare; necesită însă o înțelegere a organizării științifice a muncii și o descătușare de lucrările administrative”.

¹¹⁰ *Ibidem*, Proces verbal nr. 12 din 15 februarie 1943, fila 33.

¹¹¹ *Ibidem*, Proces verbal nr. 3 din 05 noiembrie 1945, fila 53.

¹¹² Arhiva ASE, Dosar 506/1945, f. 84.

Figura 3.38 Imagine din sala de lectură plasată în Corpul 2
(se observă placa omagială din 1935)

Fonduri financiare. Pe ordinea de zi a ședinței din 30 martie 1943 s-a aflat situația fondurilor pe anul 1942-1943, Consiliul aprobând următoarele cheltuieli: abonamente periodice 126.019 lei, cursuri și cărți în limba română 10.935 lei, alte achiziții de cărți 2.998 lei, cărți de economie politică 405 lei, cărți de matematică 660 lei, operațiuni de legătorie pentru periodice și cărți 202.819 lei, abonamente publicații periodice pe anul 1943 în valoare de 155.120 lei; rezultă total cheltuieli 498.956 lei.

Profesorul Victor Slăvescu amintește în ședință de promisiunea rectorului de a acorda bibliotecii un fond de 1.000.000 lei pentru anul bugetar 1943-1944. Acești bani se împart pentru achiziționarea de cărți (500.000 lei), abonamente la periodice (150.000 lei), activități de legătorie (150.000 lei), completări de lucrări (100.000 lei), fond de rezervă pentru eventuale necesități (100.000 lei)¹¹³.

Situația bugetară din anul 1943-1944 este examinată în ședința Consiliului Bibliotecii din 23 februarie 1944. Consiliul hotărăște să împartă astfel fondurile rămase, în valoare de 434.500 lei: 234.500 lei pentru cumpărări de cărți și abonamente de periodice, 150.000 lei pentru legatul publicațiilor și 50.000 lei

¹¹³ Arhiva Bibliotecii ASE, Comitetul de Direcție al Bibliotecii Centrale, *Registru de Procese verbale, Proces verbal nr. 17 din 30 martie 1943*, fila 42.

pentru rechizite și diverse materiale¹¹⁴. S-au efectuat comenzi de bonuri pentru împrumut și fișe necesare pentru copierea fișierului.

În 1945 biblioteca a primit 4.000.000 lei pentru achiziții de cărți, urmărindu-se și ofertele de carte de la anticariate ori persoane particulare. Comitetul a propus chiar alocarea unui fond de rulment pentru achiziții imediate. Seminariile erau rugate să transmită situația întrebuințării fondurilor alocate de către Academie pe anii precedenți pentru achiziționarea de cărți și periodice¹¹⁵.

Membrii Consiliului Bibliotecii cer Rectoratului și Consiliului Profesorat ca orice propunere de achiziție de carte să fie aprobată de Consiliul Bibliotecii, după verificarea în cataloagele bibliotecii despre existența sau nu a publicației propuse a fi cumpărată¹¹⁶.

Christina Tuduri expune la începutul anului 1946 situația cheltuielilor efectuate pentru înzestrarea Bibliotecii. S-au cheltuit astfel: 2.422.251 lei pentru achiziții de carte, 2.400.000 lei pentru dulapuri și 1.000.000 lei pentru activități de legătorie. Restul sumei până la 10.000.000 lei erau alocați pentru abonamentele la periodice și completări ale fondului de carte¹¹⁷. La jumătatea anului „se hotărăște întrebuințarea disponibilului de 15.000.000 lei, anunțat de Dl. Ghenovici în ședința Comitetului din 12 VI a.c., pentru completarea bibliotecii, a seminariilor și legatul de cărți”¹¹⁸. În septembrie 1946 Consiliul Bibliotecii propune contractarea unui credit de 20.000.000 lei pentru plata comenzilor de carte angajate și legatul publicațiilor deteriorate (în special, *Monitorul Oficial*)¹¹⁹.

Legislație. La sfârșitul anului 1942 Consiliul Bibliotecii aduce în discuție noul proiect de Regulament al bibliotecii¹²⁰. Se decide includerea în acest Regulament și a bibliotecilor de cămine care se asimilează bibliotecilor de catedre. Art. 2 urma să cuprindă principiul realegerii și rotației bibliotecarilor. Art. 5 prevedea obligația Consiliului de a se întruni cel puțin o dată pe lună la sediul Bibliotecii Academiei Comerciale; la ședințe participa primul bibliotecar, iar șefii de secții doar atunci când erau convocați; Consiliul se putea întruni și în lipsa bibliotecarilor. Art. 6 specifica faptul că profesorul delegat de Consiliul Profesorat putea convoca Consiliul Bibliotecii și întocmea ordinea de zi; hotărârile acestui Consiliu trebuiau consemnate într-un registru de procese verbale de ședință, semnat

¹¹⁴ *Ibidem*, *Proces verbal nr. 22 din 23 februarie 1944*, fila 49.

¹¹⁵ *Ibidem*, *Proces verbal nr. 3 din 05 noiembrie 1945*, fila 53.

¹¹⁶ *Ibidem*, *Proces verbal nr. 5 din 26 noiembrie 1945*, fila 56.

¹¹⁷ *Ibidem*, *Proces verbal nr. 12 din 11 martie 1946*, fila 68.

¹¹⁸ *Ibidem*, *Proces verbal nr. 16 din 18 iulie 1946*, fila 73.

¹¹⁹ *Ibidem*, *Proces verbal nr. 17 din 21 septembrie 1946*, fila 74.

¹²⁰ *Ibidem*, *Proces verbal nr. 08 din 21 decembrie 1942*, fila 22-23.

de toți membrii participanți. Art. 12 prevedea numirea unui magazioner care să aibă drept responsabilitate depozitul general de carte.

În ședința următoare a Consiliului Bibliotecii se continuă discutarea noului Regulament. Se exclude din proiect cuvântul *Centrală (Biblioteca Centrală)* „*Academia Comercială fiind de rangul facultății. Legea de organizare a învățământului superior prevăzând <biblioteci centrale> numai pentru Universități*”¹²¹. În ceea ce privește capitol VI intitulat *Cercetarea Colecțiilor* noul art. 28 stabilea următoarele sancțiuni:

„*Colecțiile vor fi consultate cu toată îngrijirea fiind interzis cercetătorilor: sublinierea, adnotarea, pătarea. Nerespectarea acestor îndatoriri de îngrijită mânăuire a colecțiilor, atrage după sine pedeapsa: avertismentului, suspendării temporare sau definitive a dreptului de lectură în bibliotecă.*

În cazurile ce vor fi apreciate de primul bibliotecar, cercetătorul vinovat va despăgubi biblioteca cu valoarea publicației.

În cazul distrugerii intenționate prin ruperea foilor, imaginilor, tabelelor, etc.; în cazul sustragerii sau furtului, cei vinovați vor fi deferiți organelor represive, pierzând pentru totdeauna dreptul de a consulta biblioteca. Dacă cel vinovat este student al Academiei, va fi deferit Consiliului Profesorat”.

Art. 29-35 stabileau condițiile de împrumut a publicațiilor către profesori, studenți și utilizatori externi, pe o perioadă de maxim 15 zile.

Capitolul VII numit *Dispozițiuni speciale* impunea prin art. 38 obligația membrilor corpului didactic al AISCI ce își editau cursurile să depună și la Biblioteca, în decurs de o lună de la apariție, 3 exemplare din publicația tipărită.

La începutul anului 1943 s-au reluat discuțiile privitoare la proiectul de Regulament al Bibliotecii. În ședința din 22 februarie 1943 Consiliul Bibliotecii aprobă Regulamentul în ultima lui redactare, urmând a-l înainta Rectoratului și Consiliului Profesorat spre aprobare.

Se pare că acest proiect nu a fost aprobat deoarece în 26 noiembrie 1945 Consiliul Bibliotecii amâna definitivarea Regulamentului de organizare și funcționare a Bibliotecii Centrale și Bibliotecilor de catedre și cămine. Totuși se dispunea multiplicarea proiectului pentru membrii Consiliului spre studiere.

În ianuarie 1946 s-au efectuat modificări pe acel proiect de Regulament din 1943. Primele articole consemnează existența Bibliotecii și atribuțiile Consiliului Bibliotecii:

„*Art. 1 – Pe lângă Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București funcționează o Bibliotecă, instituție științifică și culturală, destinată corpului didactic și studenților Academiei, putând fi folosită și de alți cercetători.*

¹²¹ *Ibidem*, *Proces verbal nr. 09 din 28 decembrie 1942*, fila 25.

Art. 2 – Acestei Biblioteci aparțin de drept bibliotecile de catedre și bibliotecile căminelor Academiei Comerciale, fie că aceste biblioteci sunt înzestrate cu publicațiuni din colecțiile Bibliotecii generale, fie prin alte mijloace.

Toate aceste biblioteci funcționează sub supravegherea tehnică a Bibliotecii generale, după normele stabilite mai jos.

Art. 3 – Biblioteca Academiei funcționează sub supravegherea și directivele unui Consiliu compus din 3 profesori, din care unul ca președinte și 2 membri, desemnați de Consiliul Profesoral, pe timp de 3 ani.

Art. 4 b – Stabilește măsurile necesare pentru sporirea, organizarea și consultarea colecțiilor, hotărând asupra achizițiilor ce urmează a se face.

Art. 4 c – Încuviințează eventualele schimburi de publicații între Biblioteca Academiei și alte biblioteci sau instituții științifice, putând propune la nevoie vânzarea sau donația publicațiilor uzate sau devenite inutile.

Art. 4 d – Alcătuește ante-proiectul de buget al Bibliotecii și-l înaintează Rectoratului pe cel puțin 3 luni înainte de începerea anului bugetar.

Art. 4 e – Înaintează Rectoratului, în fiecare an, în luna octombrie, o dare de seamă asupra mersului Bibliotecii, pentru a fi adusă la cunoștință Consiliului Profesoral.

Art. 5 – Consiliul se întrunește cel puțin o dată pe lună, la sediul Bibliotecii. La ședință participă și primul bibliotecar, care este referentul Consiliului.

Art. 6 – Pentru deliberări este necesară prezența majorității membrilor Consiliului.

Hotărârile Consiliului se iau cu votul majorității membrilor prezenți.

Hotărârile Consiliului vor fi consemnate într-un Registru de procese-verbale, semnate de toți membrii participanți.

Art. 7 – Conducerea permanentă a Bibliotecii Academiei o are primul bibliotecar, ale cărui atribuțiuni sunt prevăzute la art. 8¹²².

Abia peste 6 luni, în iunie 1946, Christina Tuduri a citit din nou în ședința Consiliului Bibliotecii proiectul Regulamentului, fiind făcute observații pentru redactarea definitivă. Nu deținem informații despre data când a fost aprobat de către Consiliul Profesoral acel proiect de Regulament al Bibliotecii AISCI.

În ceea ce privește structura de organizare AISCI în 1947 s-a înregistrat o schimbare importantă, și anume, prin Legea nr. 299, publicată în *Monitorul Oficial* nr. 189 din 18 august 1947, Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale s-a

¹²² *Ibidem, Proces verbal nr. 07 din 09 ianuarie 1946, fila 60-61.*

reorganizat și s-a transformat în *Academia de Științe Comerciale și Cooperatiste* (ASCC)¹²³. Palatul AISCI, averea, fondurile proprii, corpul didactic, personalul administrativ, tehnic și de serviciu trec la noua instituție.

Această situație nu durează multă vreme deoarece prin reforma învățământului din 1948 se pune capăt existenței Academiei de Științe Comerciale și Cooperatiste. Prin Decretul 175 din 2 august 1948 Academia Comercială va funcționa sub denumirea de *Institutul de Științe Economice și Planificare* (ISEP) din București¹²⁴. Academia era retrogradată în eșalonul al doilea al instituțiilor de învățământ superior a căror menire era de a crea specialiști destinați producției și profesori pentru învățământul mediu.

Personalul bibliotecii. Dacă în anul 1936 biblioteca avea angajați 7 bibliotecari și 4 oameni de serviciu, în 1938 erau 8 bibliotecari și 2 oameni de serviciu, iar în 1943 întâlnim următoarea structură a personalului: conducere – Ch. Tuduri, secția I Cărți – Th. Ludu, C. Buricescu și Emilia Gazurca, secția II Periodice – Aurora Dicescu, M. Alecse și M. Demetrescu, secția III Documentare – Ch. Tuduri și secția IV Administrativă – Ch. Tuduri și Em. Gazurca¹²⁵.

În ședința Consiliului Bibliotecii din 15 februarie 1943 s-a discutat situația creată de decizia Rectoratului de a introduce program la bibliotecă zilnic între orele 09⁰⁰-12⁰⁰ și 15⁰⁰-18⁰⁰ cu excepția zilelor de joi și sâmbătă după-amiază, când nu se lucra cu publicul. Întrucât programul săptămânal obligatoriu de lucru era de 30 ore, după amiaza se va lucra prin rotație, orele suplimentare urmând a fi plătite.

Ședința din 22 februarie 1943 stabilește câteva măsuri salariale, astfel: dra M. Alecse rămâne angajată ca diurnistă cu program zilnic de la 15⁰⁰-18⁰⁰ cu un salariu de 6.000 lei lunar net; pentru munca suplimentară depusă se stabilesc diurne lunare pentru Ch. Tuduri (4.800 lei), Aurora Dicescu (4.020 lei), C. Buricescu (3.670 lei); șeful secției I Cărți, Th. Ludu, are deja 7 ani vechime și era plătit din fonduri proprii, primește o mărire a diurnei de bază de la 10.000 lei la 15.000 lei lunar.

Consiliul Bibliotecii propune Rectoratului în martie 1943 introducerea în exercițiul bugetar 1943-1944 a trei posturi de bibliotecar, și anume: bibliotecar-șef, bibliotecar principal și bibliotecar cu o gradație, „care rezultă prin transformarea

¹²³ *Monitorul Oficial*, partea I, nr. 189, 18 august 1947, pp. 7431-7435.

¹²⁴ Emil Răcilă, *op. cit.*, vol. I, p. 17.

¹²⁵ Arhiva Bibliotecii ASE, Comitetul de Direcție al Bibliotecii Centrale, *Registru de Procese verbale, Proces verbal nr. 10 din 12 ianuarie 1943*, fila 29.

actualelor posturi administrative, însumând numai un spor bugetar de 5.800 lei lunar”¹²⁶.

Figura 3.39 Piața Romană în anii '40 (Sursa: www.muzeuldefotografie.ro)

Tot în martie 1940 la cererea bibliotecarului-șef se scoate la concurs un post de bibliotecar, rămas vacant în urma plecării dnei M. Demetrescu, prin publicarea anunțului în ziarul *Universul* și la avizierul Academiei. Se cerea ca persoana candidată să aibă licență în Academia Comercială și să cunoască mai multe limbi străine; se oferea un salariu de 10.200 lei. De asemenea, se cerea angajarea unei persoane pentru mașina de scris., Consiliul luând în considerare varianta angajării dnei Elena Niculescu, ce urma să termine școala practică de comerț, și „care a făcut timp de 1 an practică în bibliotecă dând dovadă de aptitudini pentru lucrările de bibliotecă”¹²⁷. Pentru cele 30 de ore prestate săptămânal i se oferea un salariu de 5.000 lei lunar net.

În luna iulie 1943 Consiliul Bibliotecii a luat în discuție oferta unui tânăr cu bacalaureat pentru ocuparea locului vacant de bibliotecar și a hotărât angajarea sa în mod provizoriu pe un salariu de 5.000 lei lunar. Christina Tuduri a propus angajarea unui licențiat pentru secția Periodice care să cunoască limba germană.

¹²⁶ *Ibidem*, Proceș verbal nr. 15 din 10 martie 1943, fila 39.

¹²⁷ *Ibidem*, Proceș verbal nr. 17 din 30 martie 1943, fila 42, 44.

În ceea ce privește cameristii bibliotecii, cum sunt ei numiți în 1943, aceștia erau în număr de trei: Simion Fătu, Puia Gheorghe și Pavel Smântână (redăm atribuțiile lor în *Anexa 7*). Ei vor primi o mărire de salariu de 3.000 lei, ținându-se cont de vechimea și răspunderea ce o are fiecare. „*Cu acest spor acordat, Biblioteca va fi asigurată de o muncă devotată și continuă în interesul bunului ei mers*”¹²⁸.

Anul 1945 aduce propunerea de angajare din partea Comitetului Bibliotecii în funcția de custodat a lui Petre Burloiu, absolvent al Academiei Comerciale și a lui Ion Popocea ca om de serviciu.

Datorită numărului mic de bibliotecari în perioada interbelică a existat permanent un conflict între activitatea propriu-zisă de bibliotecă (evidență, catalogare, documentare) și activitatea de custodat la sălile de lectură și depozit. Comitetul Bibliotecii hotărăște în noiembrie 1945 organizarea a trei echipe zilnice alternative, prin detașarea temporară a patru bibliotecari și angajarea lui Petre Burloiu, care să asigure activitatea de custodat la sălile de lectură în timpul programului de lucru.

Din noiembrie 1945 Biblioteca va fi deschisă fără întrerupere între orele 08³⁰-18³⁰, corespunzător orarului cursurilor din Academie și afluenței cititorilor din perioada de examene și lucrări semestriale. Personalul bibliotecii, împărțit pe echipe, va lucra în două schimburi pentru a acoperi toate activitățile și serviciile bibliotecii, dimineața de la 08³⁰-13³⁰ și după-masa de la 13³⁰-18³⁰.

Și în 1946 se menține problema custodatului, asigurat prin rotație. Consiliul Bibliotecii cere din nou angajarea a doi custozi „*care să asigure bibliotecii o ținută de bibliotecă universitară*”¹²⁹. În martie 1946 Consiliul recomandă angajarea lui G. Radu și a Irinei Cipu în posturi de bibliotecari custozi.

De asemenea, în ședințele Consiliului Bibliotecii din 1945-1946 s-a discutat problema numirii lui Theodor Ludu în funcția de Bibliotecar-șef atunci când dra Christina Tuduri lipsește, ori se afla în concediu. Astfel, Consiliul a decis ca dl Ludu „*să rămână de drept însărcinat cu conducerea bibliotecii*” în lipsa d-nei Tuduri și să dețină dreptul de coordonare și control. Theodor Ludu pune în aplicare planul de lucru, deține conducerea administrativă (cu excepția accesului la fonduri și la situația personalului), redacta și semna corespondența privind

¹²⁸ *Ibidem*.

¹²⁹ *Ibidem*, *Proces verbal nr. 08 din 14 ianuarie 1946*, fila 63.

creșterile colecțiilor, rezolva cereri de publicații și oferea informații documentare¹³⁰.

La propunerea Christinei Tuduri, în iunie 1946 Emilia Gazurca devine șefa secțiunii Periodice cu următoarele atribuții¹³¹: abonamente de periodice, donații, poștă curentă, despuierea revistelor (a scoate dintr-o publicație tot ce prezintă interes dintr-un anumit punct de vedere). În același timp Aurora Dicescu își continuă activitatea începută de control a inventarului și a depozitului periodicelor, precum și integrarea periodicelor în fișa de depozit.

Transformarea AISCI în Academia de Științe Comerciale și Cooperatiste din București în august 1947 a condus la trecerea personalului bugetar, administrativ, tehnic și de serviciu la nou înființata instituție, încadrându-se, după necesități, tot pe posturile bugetare, cu păstrarea gradelor și drepturilor salariale câștigate anterior. *Tabloul pentru repartizarea personalului bugetar provenit de la Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București și de la Academia de Studii Cooperatiste din București și de încadrarea acestui personal la Academia de Științe Comerciale și Cooperatiste* include și angajații Bibliotecii centrale¹³². Acești erau: Theodor Ludu, bibliotecar-șef; Aurora Dicescu, bibliotecar; Emilia Gazurca, bibliotecar; Carmen Mihai, bibliotecar; Simion Fătu, magazioner gestionar; Pavel Smântână, magazioner gestionar.

În iulie 1948 bibliotecarul-șef Theodor Ludu este „chemat” în funcția de director de bibliotecă de Facultate în cadrul Academiei de Științe Comerciale și Cooperatiste¹³³.

Bibliotecarii beneficiau de halate din partea Academiei, în 1943 intervenindu-se pe lângă Rectorat pentru aprobarea achiziționării acestor atât de necesare piese de echipament pentru bibliotecari.

Organizarea și problemele bibliotecii. Deținem din prima jumătate a anului 1945 un document semnat de bibliotecarul-șef Christina Tuduri în care este prezentată organizarea internă a bibliotecii la acea dată. Astfel, „biblioteca generală” era împărțită în 4 secțiuni: Secțiunea I Cărți, Secțiunea II Periodice, Secțiune III Documentare și Secțiunea IV Administrativă.

Să urmărim mai în detaliu atribuțiile primelor trei secțiuni. Secția I Cărți întocmea și ținea la curent inventarul și cataloagele pe autori și materii, ordonate

¹³⁰ *Ibidem*, fila 64.

¹³¹ *Ibidem*, *Proces verbal nr. 14 din 04 iunie 1946*, fila 77.

¹³² *Monitorul Oficial*, partea I B, anul CXVI, nr. 33, 10 februarie 1948, pp. 1082-1083.

¹³³ *Idem*, partea IB, anul CXVI, nr. 154, 7 iulie 1948, p. 5688.

după sistemul zecimal, ale tuturor publicațiilor sub formă de cărți, broșuri, extrase, foi volante, manuscrise, stampe. La un termen fixat de Consiliul Bibliotecii această secție alcătuiă *Catalogul general al cărților aflate în biblioteca Academiei Comerciale*.

Secțiunea II Periodice avea drept sarcini întocmirea și actualizarea inventarului general și anual al creșterii colecțiilor de periodice, precum și catalogul alfabetic, geografic și pe materii, după clasificarea zecimală. Bibliotecarii acestei secții extrăgeau pe fișe de format internațional, pe autori și materii, articolele și studiile apărute în reviste, întocmind cataloage.

Șefii celor două secțiuni erau obligați să colaboreze cu secția de documentare și cu cei ce asigurau custodatul sălilor de lectură.

Secția III Documentare avea drept rol redactarea listelor de cărți și periodice pentru completarea curentă și retrospectivă a colecțiilor bibliotecii; pregătirea materialului documentar în vederea tipăririi listelor ce atesta creșterea anuală a colecțiilor, precum și datele pentru tipărirea catalogului general; alcătuirea de documentări economice și juridice, pe autori sau probleme; organizarea de comunicări profesionale pentru instruirea lunară a personalului din bibliotecă. Un bibliotecar era mandatat cu urmărirea bibliografiilor și vizitarea librăriilor pentru a ține la curent biblioteca cu noile apariții editoriale.

Toți șefii de secțiuni trebuiau să colaboreze pentru alcătuirea comenzilor de publicații, bibliotecarul secțiunii de documentare întâlnindu-se de trei ori cu direcția bibliotecii pentru a raporta stadiul comenzilor. Cărțile și revistele nou sosite erau distribuite pe secțiuni, bonurile de însoțire fiind remise secției administrative.

Șefii de secțiuni se întruneau o dată pe săptămână cu direcția bibliotecii pentru a prezenta rapoarte și a discuta problemele ce s-au ivit pe parcursul activității fiecărei secțiuni.

O dată pe lună tot personalul bibliotecii se aduna în cadrul unei ședințe de consfătuire „*în vederea coordonării lucrărilor pentru bunul mers al bibliotecii*”¹³⁴.

¹³⁴ Arhiva ASE, Dosar 505/1945, pp. 2-3.

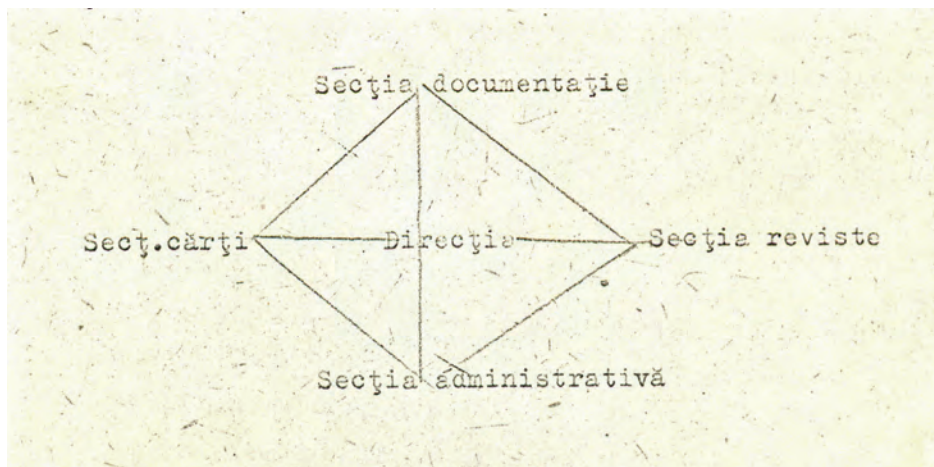

Figura 3.40 Schema organizării bibliotecii (24 mai 1945)

În a doua parte a anului 1945 studenții au cerut conducerii bibliotecii să asigure o sală de studiu suplimentară pentru perioadele foarte aglomerate, înaintea examenelor, să se înființeze într-o încăpăre o garderobă pentru depunerea hainelor și servietelor, să se ia măsuri pentru ventilația sălilor de lectură¹³⁵. Consiliul Bibliotecii a promis rezolvarea acestor probleme. În ședința următoare, din 22 octombrie 1945, Consiliul a hotărât să intervină la Rectorat pentru rezolvarea următoarelor probleme administrative: o catedră pentru custodat, rafturi în sălile de lectură, un calorifer nou, rezolvarea problemei ventilației, garderobă și chei pentru dulapurile depozitului de periodice.

Anul 1946 a început cu aceleași probleme nerezolvate: înființarea garderobei, asigurarea ventilației și a încălzirii sălilor de lectură, găsirea unei săli suplimentare de studiu pentru perioadele aglomerate.

Ședința Consiliului Bibliotecii din 12 iunie 1946 a fost prezidată de însuși rectorul instituției, prof. Nicolae Maxim¹³⁶. Rectorul a comunicat faptul că luase legătura cu Dimitrie Gusti, directorul Institutului Social Român, pentru a elibera depozitul de cărți al Institutului, aflat în imediata apropiere a bibliotecii, pentru a se putea înființa mult dorita garderobă; s-a rezolvat și problema încuietorilor de la dulapurile cu periodice¹³⁷.

¹³⁵ Arhiva Bibliotecii ASE, Comitetul de Direcție al Bibliotecii Centrale, *Registru de Procese verbale, Proces verbal nr. 01 din 21 septembrie 1945*, fila 50.

¹³⁶ Rector al AISCI între 1945-1947; profesor la Catedra de Tehnologie Industrială și la cea de Merceologie și Management al Calității; Membru de Onoare al Academiei de Științe din Republica Moldova; a contribuit la dezvoltarea școlii românești de merceologie.

¹³⁷ Arhiva Bibliotecii ASE, Comitetul de Direcție al Bibliotecii Centrale, *Registru de Procese verbale, Proces verbal nr. 15 din 12 iunie 1946*, fila 71-72.

Una din problemele importante ale bibliotecii era constituită de împrumuturile nerestituite. La sfârșitul anului 1945 Consiliul Director ia decizia de a întrerupe orice fel de împrumut în afara bibliotecii și de alcătuire a unei liste centralizate cu cărțile împrumutate și nerestituite la timp. Se permite profesorilor un număr de cinci volume luate într-un singur împrumut. Rectorul este rugat să intervină în Consiliul Profesoral pentru a se stabili un termen de lichidare a împrumuturilor nerestituite. După expirarea acestui termen se cerea ca împrumuturile aflate în discuție să fie recuperate prin depunerea valorii lor.

În septembrie 1946 pe ordinea de zi a Consiliului Bibliotecii a apărut din nou problema împrumuturilor. În urma analizei situației s-a constatat că publicațiile împrumutate în perioada 1942-1946 au fost restituite la timp, dar cărțile împrumutate în perioada 1927-1941 nu au fost recuperate. Consiliul decide să dea anunțuri în ziare și la radio prin care s-a anunțat un termen de restituire de două luni¹³⁸. Dacă după două luni împrumuturile nu erau restituite debitorii erau amenințați cu oprirea contravalorii publicațiilor direct din salariu, pentru cei încadrați la Academia Comercială, și cu recuperarea fizică ori financiară pe calea justiției pentru debitorii externi.

Figura 3.41 Monumentul închinat lui Lascăr Catargiu, situat la intersecția Bdului Lascăr Catargiu cu Plevnei

¹³⁸ *Ibidem*, Proces verbal nr. 17 din 21 septembrie 1946, fila 74.

Bibliotecarii AISCI au fost sprijiniți în procesul de modernizare a Bibliotecii Centrale a Academiei Comerciale de către Biblioteca Academiei Române. La reorganizarea Bibliotecii AISCI din anul 1935 s-a utilizat experiența Bibliotecii Academiei Române în ceea ce privește separarea și catalogarea separată a periodicelor, alcătuirea catalogului pe materii (după sistemul CZU), înființarea unui serviciu de bibliografie și altele¹³⁹. În materie de pregătire profesională și, efectiv, în activitatea practică bibliotecarii AISCI au folosit *Instrucțiunile provizorii pentru funcționarea serviciilor Bibliotecii Academiei Române* (București, 1940). Bibliotecarii ambelor instituții au colaborat la dezvoltarea și promovarea clasificării zecimale în alte biblioteci românești și la întocmirea unei prime ediții de clasificare zecimală pentru bibliotecile publice în 1949.

Începând cu perioada 1945-1948 regimul comunist care se instalase la putere a hotărât ca învățământul să devină subordonat ideologiei de partid. Reforma stalinistă a învățământului din 1948 a îndepărtat școala românească de la tradițiile sale moderne de școală europeană de dinainte de 1948, afectând calitatea actului educativ. Noua structură organizatorică a fost copiată după instituțiile similare existente în URSS, în acel moment.

Procesul de învățământ din cadrul Institutului de Științe Economice și Planificare din București include noi materii obligatorii: cursuri de marxism-leninism (prof. Al. Măță și conf. Ana Toma) și de materialism dialectic și materialism istoric (prof. Mihail Frunză și conf. Ardeleanu Iosif)¹⁴⁰.

Urmează o perioadă grea pentru Biblioteca Centrală, o mare parte din fondul de publicații fiind interzis. În 26 martie 1945 Academia Comercială primește un *Comunicat* al Comisiei Române pentru aplicarea Armistițiului prin care se cerea ca: „*Publicațiile din lista de mai jos ca și cele din listele ulterioare care se află în bibliotecile cu depozit legal și în bibliotecile instituțiilor de învățământ superior din tot cuprinsul țării, vor fi retrase imediat din circulație, inventariate și închise în dulapuri sau încăperi speciale și păstrate sub directa supraveghere și răspundere șefilor acestor instituții. Consultarea acestor cărți, nu se va putea face în viitor decât cu autorizație specială individuală dată de către șeful instituției respective, pe proprie răspundere, și numai în localul bibliotecii*”¹⁴¹.

¹³⁹ Theodor Ludu. Biblioteca Academiei R. S. România și Biblioteca Academiei de Studii Economice. În: *Studii și cercetări de documentare și bibliologie*, nr. 1-4, 1967, p. 406.

¹⁴⁰ Emil Răcilă, *op. cit.*, vol. I, p. 223.

¹⁴¹ Arhiva ASE, Dosar 505/1945.

Lucrarea *Publicațiile interzise*, ce a apărut în 1948, conținea toate titlurile de cărți interzise, tipărite până în acel moment, aproximativ 8.000 de titluri. Erau scoase din circulație toate manualele școlare anterioare anului 1947, hărțile ce cuprindeau teritoriile României Mari, unele ediții ale autorilor clasici, toate calendarele și almanahurile populare din perioada 1938-1944¹⁴². De asemenea, erau îndepărtate orice lucrări datorate lui Mihail Manoilescu, profesor la AISCI.

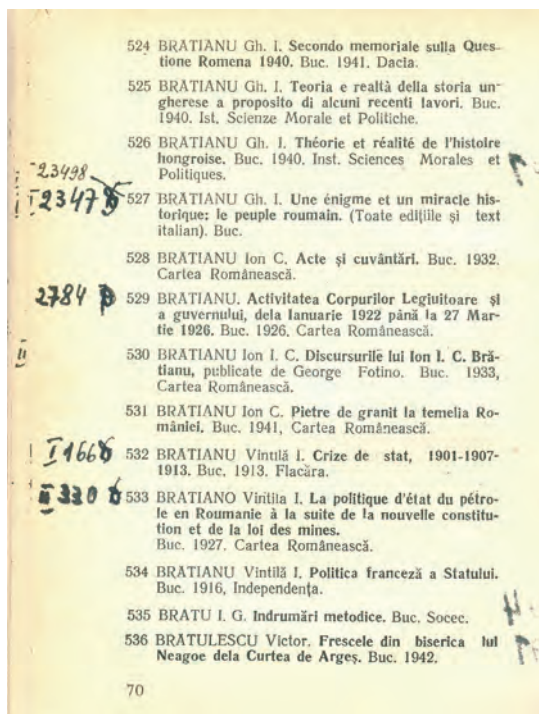

Figura 3.42 Pagină din *Publicațiile interzise* în care se pot observa adnotările bibliotecarilor din Academia Comercială conținând cotele cărților interzise

Biblioteca Academiei Comerciale a notat în catalogul alfabetic toate aceste publicații interzise de regimul nou instalat, prin marcarea cu creion roșu în colțul din dreapta al fișei bibliografice a literei D (fond documentar).

Cu toate aceste piedici, după 1948, eradicarea analfabetismului și măsurile de promovare a accesului la educație au condus la creșterea bazei materiale a procesului de învățământ, a numărului cadrelor didactice și a efectivelor de elevi și studenți, în ciuda copierii eronate a modelului educațional sovietic.

¹⁴² *** *Publicațiile interzise până la 1 mai 1948*. București: Ministerul Artei și Informațiilor, 1948, pp. 13-15.

Capitolul 4

Biblioteca ASE în perioada comunistă (1948-1989)

Funcționarea și dezvoltarea Bibliotecii Centrale pe parcursul a 50 de ani de comunism este mult mai greu de urmărit din cauza datelor insuficiente, a nerealismului informațiilor și a infiltrărilor ideologice ale vremii.

Această perioadă se poate împărți în două intervale distincte:

1. Perioada 1948-1968 – a fost o etapă de derivă instituțională și funcțională a învățământului românesc în care au fost copiate modele organizatorice din URSS, fără a se ține seama de realitățile din țara noastră. Perioada este caracterizată astfel în volumul dedicat împlinirii a 75 de ani de la înființarea Academiei de Studii Economice din București:

„Învățământul superior economic a cunoscut, în perioada 1948-1965, importante transformări cantitative și structurale. Acestea s-au grefat pe câteva coordonate majore, dintre care cele mai semnificative au fost: așezarea întregului proces instructiv-educativ pe baza unui nou conținut politico-ideologic, pe baza concepției marxist-leniniste, a socialismului științific; creșterea numărului studenților; obligativitatea frecvenței studenților de la cursurile de zi și creșterea ponderii acestei forme de învățământ; restructurarea corpului profesoral, îndepărtarea unor cadre didactice cu concepții învechite, formarea și promovarea cadrelor didactice noi, a căror pregătire s-a asigurat în țară și în străinătate; schimbarea rapidă a structurii sociale a studenților; introducerea noilor cuceriri ale științei economice, concomitent cu grija prioritară pentru asigurarea purității ideologice a teoriei economice și, mai ales, în numele acesteia; preocuparea pentru asigurarea legăturii necesare a învățământului cu cercetarea științifică și cu practica economică, practică eterogenă în condițiile perioadei de trecere de la capitalism la socialism; lichidarea dezechilibrelor în asigurarea cu cadre economice superioare, generate de regimul burghezo-moșieresc și accentuate în anii grei ai războiului și ai refacerii economiei naționale”¹.

¹ Academia de Studii Economice. *Învățământul economic superior din România. Academia de Studii Economice. 1913-1988*. București: Editura Academiei RSR, 1989, p. 126.

O serie întregă de mari profesori ai AISCI au fost îndepărtați de la catedre, iar personalul didactic auxiliar, administrativ și tehnic a trecut printr-o epurare politică.

Începând cu anul 1948, învățământul devine gratuit pentru toți studenții, indiferent de forma de studii urmată, zi ori fără frecvență.

Decretul-lege nr. 175 privind Reforma învățământului, din 2 august 1948, transformă *Academia de Științe Comerciale și Cooperatiste* în *Institutul de Științe Economice și Planificare*. În anul 1952 s-a adăugat noii denumiri numele *V. I. Lenin*, marele teoretician și practician al comunismului, iar în anul 1958, instituția și-a redus denumirea la *Institutul de Științe Economice „V. I. Lenin”*.

2. Perioada 1969-1989 – a reprezentat o etapă de reaşezare instituțional-funcțională a învățământului românesc. Legea nr. 11/1968 din 13 mai 1968 privind învățământul în Republica Socialistă România a instituit conducerea supercentralizată a întregului învățământ din țară.

În anul 1967 instituția a capătat denumirea *Academia de Studii Economice din București*, ce se păstrează până în ziua de azi.

Iată o descriere a conținutului procesului instructiv din acele vremuri, în ASE: „*Procesul instructiv s-a îmbinat organic cu cel educativ — în vederea formării de economiști cu o înaltă pregătire profesională, specialiști educați în spiritul concepției revoluționare a partidului despre lume și viață — și a cunoscut în ultimele decenii câteva etape importante ale modernizării. Planurile de învățământ, programele analitice, cursurile, manualele și alte materiale didactice au fost adaptate exigențelor noii etape a economiei societății noastre. Cerinței noii calități a învățământului economic superior i-a fost subordonată acțiunea de perfecționare a activității metodică-didactice, de informare și documentare științifică realizată prin intermediul bibliotecii, al publicațiilor proprii și a întregului sistem informațional din Academia de Studii Economice*”².

În perioada 1967-1974 a existat chiar un echilibru normal între disciplinele de specialitate și cele teoretico-formative și de ideologie comunistă. S-au creat facultăți cu programe de studii moderne, bine delimitate; conținutul procesului de învățământ era orientat spre modelare matematică; s-a introdus învățământul seral. Intervalul 1974-1989 a însemnat pentru Academia de Studii Economice o perioadă de stagnare a dezvoltării procesului de învățământ, timp în care a crescut ponderea disciplinelor cu caracter politico-ideologic.

² *Ibidem*, p. 142.

Figura 4.1 Clădirea ISEP în anii '50 (carte poștală)

4.1 Organizarea și funcționarea bibliotecii în perioada 1948-1968

Dacă în 1949 Institutul avea trei facultăți cu 6 secții, în anul universitar 1952/1953 au funcționat 4 facultăți cu 10 secții și 14 grupe de specialitate. Institutul de Științe Economice și Planificare „V. I. Lenin” *„a fost creat de statul nostru democrat-popular la începutul anului 1949, în timpul primului plan anual, pentru a pregăti cadre de economiști de înaltă calificare, necesari principalelor ramuri ale economiei noastre naționale în drum spre socialism, cadre de planificatori, de economiști pentru sectorul financiar și de credit, de economiști specialiști în economia comerțului socialist, cadre de cercetare științifică în domeniul economic, etc.”*³

Legea învățământului din 1948 a modificat radical structura, conținutul și orientarea educației, marxism-leninismul devenind ideologie oficială a Statului. Cu toate acestea, procesul de învățământ a fost susținut în continuare de către Biblioteca Centrală a fostei Academii Comerciale, chiar dacă regimul politic s-a schimbat și cenzura a pus stăpânire pe toată activitatea culturală.

³ Institutul de Științe Economice și Planificare „V. I. Lenin”. *Prospect*. București, 1953, p. 4.

În 1953 „Institutul posedă o bibliotecă centrală care este cea mai mare bibliotecă economică din țară, biblioteci de cămine precum și cabinete de studiu pe lângă catedre.

Astfel există în Institut cabinetul de studiu al catedrei de marxism-leninism, cabinetul catedrei de Economie politică, cabinetul de Planificarea economiei naționale, cabinetul de Economie industrială, cel de Economie agrară, cel de Finanțe, etc.

Fiecare cabinet, pe lângă că dispune de bibliotecă și spațiul de lectură propriu, are și un serviciu organizat de consultații și sprijinire imediată a studenților în învățatură. De exemplu, cabinetul de Economie politică este deschis în tot timpul zilei, are un program zilnic de consultații, în cadrul căruia studenții pot primi toate lămuririle și îndrumările necesare, dispune de o importantă bibliotecă de specialitate, bibliografii, material vizual pentru diferite teme, lecții multiplicat, ș.a.m.d.”⁴

Dezvoltarea procesului de învățământ a condus către înființarea de noi săli de bibliotecă și de îmbogățirea fondului de carte (trecând peste epurarea anumitor lucrări și de invazia traducerilor din literatura rusă). Într-un grafic din 1953 se reliefează faptul că numărul cărților consultate de studenți în sălile de lectură ale Bibliotecii ISEP a crescut de 10 ori în 1952 față de anul 1938.

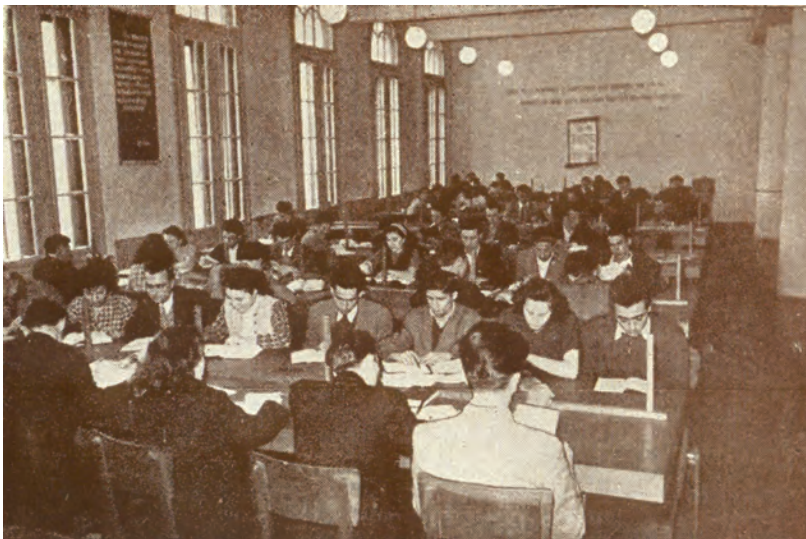

Figura 4.2 Sală de lectură în anul 1953

⁴ *Ibidem*, p. 11.

Theodor Ludu, directorul bibliotecii ISEP, a publicat în *Călăuza bibliotecarului* din 1955 o descriere a acestei instituții. Urmărind să asigure procesul de învățământ cu material bibliografic suficient, Biblioteca Centrală a deschis mai multe filiale și puncte documentare. Dacă în 1951 existau 17 biblioteci filiale, în 1955 s-a ajuns la un număr de 38: 16 biblioteci filiale la catedre cu sală de lectură (506 locuri), 6 biblioteci de cămin (285 locuri), 16 biblioteci mobile de catedră fără sală, dar cu puncte documentare cu 66 locuri.

Numărul de locuri a crescut de la un total de 334 câte erau în 1948, la 755 locuri în 1951, 918 în 1952, 1080 la sfârșitul anului 1954 și 1157 la finele trimestrului I al anului 1955. Acest lucru s-a datorat atât înființării unei mari săli de lectură cu 300 de locuri (actuala sală de lectură *Victor Slăvescu*), cât și extinderii rețelei de biblioteci.

Exceptând 4 unități cu sală de lectură, activitățile de bibliotecă erau efectuate de personal didactic auxiliar la cabinetele de catedră și de către studenți voluntari la bibliotecile de la cămine.

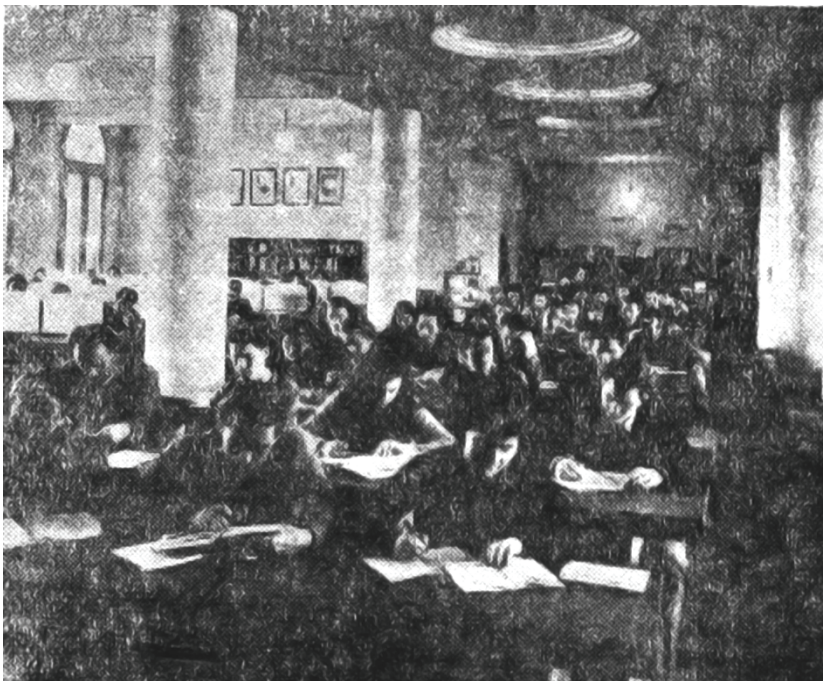

Figura 4.3 Sală de lectură în anul 1953 (actuala sală de lectură *Victor Slăvescu*)

Fondul de carte centralizat era de 221.640 volume; dotarea bibliotecilor filiale se făcea de la centru, în funcție de specializarea corespunzătoare fiecărei

filiale; 70% din abonamentele la ziare și reviste fiind repartizate către filiale. Numărul volumelor consultate a crescut de la 239.046 în anul 1952 la 342.887 la sfârșitul anului 1954.

Toate bibliotecile filiale dispuneau de un catalog al cărților de specialitate, chiar dacă acestea nu erau prezente în biblioteca respectivă, acest catalog având rolul unui instrument bibliografic.

Beneficiile extinderii rețelei de biblioteci au fost: mărirea numărului locurilor (implicit a frecvenței cititorilor), creșterea vitezei de circulație a publicațiilor, accesul facil la bibliografia programelor de învățământ, întărirea legăturilor între catedre și bibliotecă⁵.

Figura 4.4 Catalog al Bibliotecii ISEP în anul 1953

⁵ Theodor Ludu. Biblioteca în sprijinul planului de învățământ. În: *Călăuza bibliotecarului*, anul VIII, nr. 6/1955, pp. 11-12.

Biblioteca Centrală asigura pentru studenți un catalog alfabetic și un catalog pe materii, organizate pe principiul bibliografiei recomandate în planul de învățământ. Pentru utilizatorii mai experimentați și cercetători existau și cataloagele de serviciu, ce puneau în valoare întregul fond de carte al bibliotecii.

Catalogul analitic, în care volumele erau clasificate după conținutul lor în ordinea alfabetică a noțiunilor care le reprezintă, permitea o mai rapidă regăsire a informației de către cititorul avizat.

Catalogul planului de învățământ era întocmit pe fișe, „*înăuntrul fiecărei facultăți există un compartiment al disciplinelor în ordinea lor alfabetică, potrivit nomenclurii din planul de învățământ; o altă fișă indică facultățile și anii de studii la care se predau disciplinele. Urmează apoi programa cursurilor și în ordinea capitolelor din curs sunt date indicațiile bibliografice ale cărților sau ale articolelor ce trebuie consultate*”⁶.

De asemenea, biblioteca mai deținea un catalog al periodicelor, un catalog al articolelor din ziare și reviste, unul al traducerilor, precum și un catalog colectiv al unor opere ale clasicilor marxism-leninismului, cărți economice aflate în alte biblioteci.

Biblioteca ISEP a desfășurat în acea perioadă și o intensă campanie de difuzare și popularizare a cărții. Pe holurile instituției și în sălile de lectură erau amplasate vitrine și panouri ce prezentau diferite expoziții ori aspecte din munca de bibliotecă.

Era de neconceput o „propagandă vizuală” fără expunerea în prim-plan a lucrărilor marxist-leniniste și a celor de partid. Astfel, într-o vitrină așezată în holul Bibliotecii erau expuse numere din organul central de presă al partidului *Scânteia*. Într-o altă vitrină erau prezentate cărțile nou apărute, cota topografică fiind înscrisă pe copertile cărților pentru a facilita cititorului accesul la publicație.

Se organizau expoziții mai ample cu ocazia începerii anului universitar și înaintea sesiunii de examene din vară. Acestea cuprindeau în principal materiale bibliografice necesare procesului de învățământ, publicații privitoare la metodele de muncă utilizate în cadrul studiului individual, date din activitatea și structura bibliotecii⁷. Totuși lipsa unui mobilier corespunzător la nivelul tuturor filialelor a împiedicat, de cele mai multe ori, organizarea acestor expoziții.

⁶ *Ibidem*. În: *Călăuza bibliotecarului*, anul VIII, nr. 7/1955, p. 12.

⁷ *Ibidem*. În: *Călăuza bibliotecarului*, anul VIII, nr. 8/1955, p. 8.

Figura 4.5 Expoziție pe tema „Practica în producție” organizată de Biblioteca ISEP în anul 1953

În 1949 s-a înființat serviciul documentării al Bibliotecii Centrale al cărui rol era „să asigure o cât mai bună difuzare a cărților cuprinse în fondul bibliotecii, să răspundă verbal sau în scris la cererile de bibliografie ale cititorilor, să difuzeze liste bibliografice din proprie inițiativă, să urmărească toate publicațiile și cărțile noi apărute, ca și cele tipărite mai de mult, achiziționând pentru fondul bibliotecii pe acelea care corespund specificului instituției”⁸.

Serviciul documentării din Biblioteca ISEP cataloga cuprinsul a peste 160 periodice din care extrăgea informații bibliografice, utilizând trei forme: catalogare totală, parțială și de la caz la caz. A fost introdusă evidența articolelor catalogate, care asigură orientarea bibliotecarului în activitatea cu utilizatorii și completează lipsurile posibile ale catalogului pe materii. Existau două cataloage: unul de recomandări pentru cititori și unul de serviciu (administrativ) pentru bibliotecari și specialiști.

S-au întocmit, de către serviciul documentării, bibliografii la cerere ca de exemplu: *Literatura contabilă tipărită în România (1944-1950)*; *Legislația muncii în RPR* (bibliografie cerută de Direcția de Studii), *Influența capitalului străin în*

⁸ Theodor Ludu. Activitatea documentară a bibliotecii centrale a Institutului de Științe Economice și Planificare din București. În: *Călăuza bibliotecarului*, anul V, nr. 1/1952, p. 18.

România (bibliografie necesară catedrei de Istoria Economiei Naționale), *Amenajarea și integrarea cursurilor de apă* (cerută de Institutul pentru Planurile de Amenajare Integrală a Cursurilor de Apă), *Evidența și organizarea întreprinderilor de construcții* (solicitată de Ministerul Construcțiilor)⁹.

I.S.E.P. BIBLIOTECA CENTRALĂ Serv. Documentării							
EVIDENȚA PERIODICELOR ROMANEȘTI							
DE DESPOIAT							
Sectorul: Științe Economice							
1951							
Responsabil: Gheorghe M.							
Inventar	Titlul	Periodicitatea	Prelucrare			Index clasificarea	Observat.
			Integrat	Parțial	Deloc la ocaz		
P.I. 1112	<i>Analele Rom.Sov.-Seria Agricultura-Zootehnie</i>	Trimestr.	-	I	-	63	
P.I. 276	<i>Buletinul Contabililor</i>	Lunar	X	-	-	657	
P.II. 932	<i>Probleme Economice</i>	Lunar	X	-	-	33	
P.II. 1036	<i>Revista pădurilor și industria lemnului</i>	la 2 luni	-	-	?	6	

Figura 4.6 Model fișă întocmită de Serviciul Documentării

Directorul Bibliotecii, Theodor Ludu, concluziona în finalul articolului: „Aplicând metoda studiului individual, cititorul de azi are nevoie de cunoștințe și informații bibliografice selecționate, actuale și sigure. În acest scop, el păstrează o legătură permanentă cu biblioteca. Biblioteca la rândul ei, trebuie să-și desvolte neîncetat activitatea documentară și bibliografică. Această necesitate rezultă din numărul crescând și constant al cititorilor, din cerințele lor bibliografice tot mai variate și din metoda larg utilizată a consultării de către același cititor a mai multor opere privind o singură problemă”¹⁰.

În trimestrul II al anului 1954 Biblioteca Centrală deținea un număr de 198.583 de cărți destinate consultării la sala de lectură și alte 2.010 volume destinate împrumutului la domiciliu, fără a socoti însă și filialele. Existau de asemenea 900 de locuri și 19 biblioteci mobile. Avem expusă situația în tabelul prezentat în Anexa 8.

⁹ *Ibidem*, p. 20.

¹⁰ *Ibidem*, p. 21.

Biblioteca Centrală era definită ca o instituție auxiliar-didactică și bibliotecă științifică publică.

Bibliotecile din cadrul cabinetelor, cu sau fără sală de lectură, se aflau în incinta Academiei. Bibliotecile cabinetelor și ale căminelor, cu sală de lectură, erau disponibile pentru personalul didactic, studenți și aspiranți. Cele din categoria filiale fără sală de lectură erau destinate numai pentru uzul colectivelor de catedră sau pentru documentare administrativ-socială¹¹.

Tot în 1954 rectorul emite un Ordin prin care facultățile și serviciile administrative nu eliberau actele studenților și personalului Institutului care pleacau din instituție fără adeverința Bibliotecii Centrale, din care să rezulte faptul că aceștia au restituit cărțile împrumutate. De asemenea, studenților care nu restituiau publicațiile împrumutate, nici după atenționarea în scris a Bibliotecii, nu li se permitea intrarea la examene¹². Situația mai fusese semnalată de directorul Theodor Ludu și în 1949.

În ceea ce privește achizițiile de publicații, titularii catedrelor erau rugați, la începutul anului 1950 „*să dea Bibliotecii sistematic și la timp lista bibliografică a programei de învățământ... Lista întocmită pe ani de studii (cu mențiunea în comun sau nu) ar cuprinde: autorul, titlul, locul și anul apariției; indicându-se în antet facultatea, catedra și numele profesorului*”¹³.

Perioada 1948-1965 a fost necorespunzătoare din punct de vedere al asigurării bazei de documentare pentru cursurile desfășurate în cadrul ISEP. Au fost publicate puține manuale și cursuri universitare proprii. Spre sfârșitul perioadei menționate situația s-a mai redresat, fiind litografiate aproximativ 404 titluri, ce acopereau noile cerințe din programa de învățământ. Multe din aceste titluri au ajuns și în colecțiile bibliotecii. În ceea ce privește publicarea de manuale universitare economice în cadrul unor edituri, o creștere semnificativă s-a produs abia din 1962, ajungându-se ca în anul 1964 să fie publicate 75 de titluri de carte cu profil economic¹⁴.

Colecțiile bibliotecii au crescut și în această perioadă, ajungând la 314.725 volume în 1958, apoi la 446.144 volume în anul 1968. Erau asigurate în anul 1967/1968 și aproximativ 1.600 de abonamente la presa românească și străină¹⁵.

¹¹ Arhiva ASE, Dosar 17/1954.

¹² Arhiva Bibliotecii ASE, *Ordin* nr. 6.733 din 19 mai 1954.

¹³ Arhiva Bibliotecii ASE, *Informare* nr. 13 din 19 ianuarie 1950.

¹⁴ Academia de Studii Economice. *Învățământul economic superior din România...*, p. 129.

¹⁵ *** Academia de Studii Economice. *Anuar 1968-1969*. București: Întreprinderea Poligrafică „Arta Grafică”, [1969], pp. 110-111.

Publicațiile bibliotecii (cărți, periodice, microfilme) se puteau consulta, în 1968, în 4 săli de lectură cu 625 locuri, în 17 biblioteci de catedre, în 10 biblioteci de cămine studențești și prin biblioteca de împrumut¹⁶.

Figura 4.7 Clădirea bibliotecii în 1967/1968

Statistica cititorilor evidențiază o creștere substanțială a numărului de utilizatori înscriși, astfel de la 3.497 cititori în 1958, se ajunge la 8.128 în anul universitar 1966/1967. Proportional a crescut și numărul volumelor consultate de la 241.693 publicații în 1958, la 411.865 în 1966/1967¹⁷.

Figura 4.8 Sala de lectură nr. 1 – actuala sală de lectură Victor Slăvescu (1968/1969)

¹⁶ *Ibidem*, p. 111.

¹⁷ *Ibidem*, p. 112.

Legat de cititori, găsim în arhiva bibliotecii un *Anunț* privind *Regulamentul bibliotecii*. Se precizează că „*Studentul are dreptul de a utiliza biblioteca în limita regulamentului de ordine, fiind dator să se comporte cu băgare de seamă față de bunurile institutului*”. Erau menționate următoarele reguli: „*studentii sunt admiși pe baza Carnetului de student sau permisului de cititor eliberat de Bibliotecă; scoaterea publicațiilor de către cititor din sala de lectură este interzisă; cititorii care contravin în caz de recidivă își pierd dreptul de a folosi biblioteca pe timp de o lună*”¹⁸.

În 1967 Ministerul Învățământului a aprobat *Regulamentul de organizarea și funcționarea bibliotecilor de învățământ superior*. Primit și la Biblioteca Centrală, acest act a fost difuzat în cadrul unor ședințe tuturor compartimentelor bibliotecii. Cu acest prilej aflăm care erau serviciile bibliotecii, și anume: Completarea colecțiilor, Catalogarea, Documentare, Consultarea colecțiilor și Filiale¹⁹.

Figura 4.9 Sala de lectură nr. 2 (imagine din 1968/1969)

Din convocatorul anexă atașat acestei *note de producție* aflăm lista personalului bibliotecii și locul de desfășurare a activității fiecărei persoane menționate:

1. *Completare și evidența publicațiilor*: Mareș P., Sărădeanu Virgil.

¹⁸ Arhiva Bibliotecii ASE, *Anunț* nr. 246 din 22 noiembrie 1950.

¹⁹ Arhiva Bibliotecii ASE, *Notă de producție* nr. 1452 din 16 iunie 1967.

2. *Catalogare, clasificare și organizarea cataloagelor*: Zaharia C., Bardoș L., Magheti C.
3. *Informare și documentare*: Ioța V., Dumitrescu V., Meltz O., Covtoniuc L.
4. *Consultarea colecțiilor*: Manițiu Gh., Peahă Tr., Niculescu E., Moldovan M., Ionescu E., Roșca G., Andreescu V., Timariu M., Reinhold C.
5. *Conservarea colecțiilor*: Constantinidis D.
6. *Sectorul bibliotecilor filiale*: Vesa Stela.

Figura 4.10 Personalul bibliotecii (fotografie din anii '50)

De asemenea, prin altă *notă de producție*, erau convocate la ședință următoarele persoane care lucrau la sălile de lectură și în depozitul bibliotecii: Jenică Rodica, Oniță Paula, Dumitrescu Georgeta (Sala de lectură nr. 1), Gheorghiade Maria (Sala de lectură nr. 2), Trandafirescu Dinca (Sala de lectură nr. 3), Dragomir Nicolae și Bârcă Vasile (Depozit).

Într-un *Caiet pentru însemnări* păstrat în bibliotecă se află mai multe impresii ale celor ce au vizitat Biblioteca ASE în acea perioadă. Redăm câteva dintre aceste notițe:

„Am vizitat multe biblioteci și de aceia pot susține cu conștiința împăcată că munca sistematică a acestei biblioteci ajută în mod hotărâtor la educația economistului modern român.

În afară de organizarea muncii mai trebuie relevat și înaltul nivel cultural al lucrătorilor din specialitatea lor. Urez tuturor multe succese în munca lor, și mulțumesc pentru amabilitatea rară precum și pentru spiritul de abnegație oferit pentru procurarea informațiilor” (22 ianuarie 1958; Ermilia Irinlerova, redactor-șef al revistei *Citadel*, Cehoslovacia);

„Mi-a făcut multă plăcere vizita Bibliotecii ISE-ului. Am văzut într-adevăr o muncă bine concepută și organizată și dusă cu multă inițiativă. Sistemul comun de inventariere și catalogare e cu totul original. Felicitările mele” (20 decembrie 1960; (ss), directorul Bibliotecii Academiei RPU, Budapesta);

„Vizita acestei biblioteci mă convinge de înaltul nivel la care Dvs. v-ați ridicat, fiind una din cele mai bune biblioteci de specialitate care există în lume, dintre cele pe care eu am avut ocazia să le vizitez ori să le consult (Londra, Geneva, Paris, Harward și Columbia). Vă urez un progres constant” (25 septembrie 1961; Fernando Carmone, Mexico);

„Biblioteca ocupă un loc important în viața institutelor de învățământ superior și a instituțiilor științifice.

De acest lucru eu m-am convins încă odată vizitând minunata bibliotecă a Institutului „V. I. Lenin”.

Aici sunt create condiții minunate pentru învățatură, se cultivă dragostea pentru carte, ca să se lucreze individual cu sursele.

E foarte plăcut că la bibliotecă alături de literatura contemporană, cu grijă și dragoste, se păstrează unicatele din literatura economică și beletristică românească și mondială din secolele trecute.

Doresc colectivului bibliotecii mari succese în munca lor utilă și nobilă” (13 decembrie 1961; profesor Vinogradov, vicepreședinte al Prezidiului Academiei de Științe USSR);

„Îmi pare rău că vizita mea în Institutul de Științe Economice și bibliotecă, din păcate, a fost atât de scurtă, totuși această vizită m-a însuflețit și nu poate fi uitată.

Științele economice se dezvoltă în mod rapid așa cum se dovedesc prin activitățile oamenilor de știință din acest institut.

Sperăm că, colaborarea noastră privind științele economice între Indonezia și România va deveni din ce în ce mai strânsă și mai dezvoltată.

În această colaborare, biblioteca aceasta, în mod sigur, joacă și va juca un rol deosebit de important” (18 mai 1965; Widjojo Nitisastro, decan al Facultății Economice a Universității din Djakarta, Indonezia).

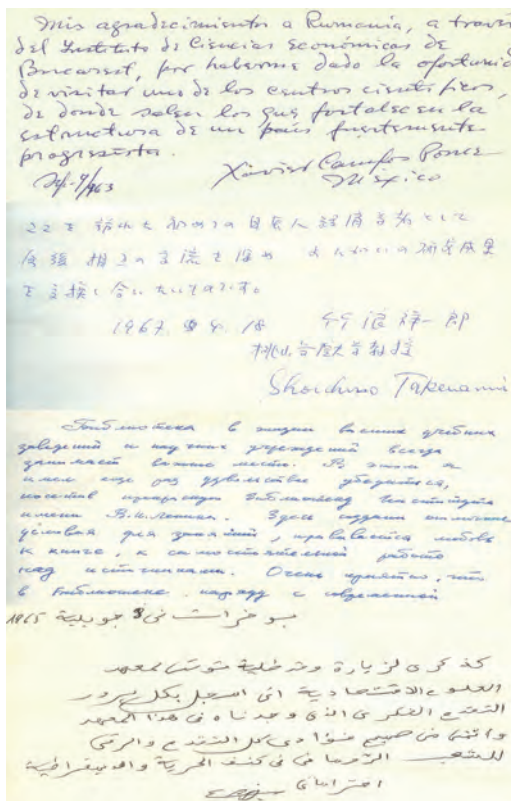

Figura 4.11 Fragmente de impresii despre bibliotecă în diverse limbi din Caietul de însemnări

4.2 Activitatea în bibliotecă în perioada 1969-1989

După ce în anul 1958 Institutul de Științe Economice și Planificare „V. I. Lenin” (ISEP) se transformă în Institutul de Științe Economice „V. I. Lenin” (ISE; se elimină denumirea *Planificare*), începând cu anul universitar 1967/1968 unitatea de învățământ superior trece la denumirea care o are și astăzi – *Academia de Studii Economice*.

În anul 1970 a apărut *Ghidul de documentare al bibliotecilor universitare din Romania* care oferă o prezentare sintetică a Bibliotecii ASE. Din acest material aflăm că fondurile de publicații erau alcătuite din 557.221 volume, 2.934 colecții periodice și colecții speciale (microfilme)²⁰. De asemenea, existau în bibliotecă atât

²⁰ Ion Stoica. *Ghid de documentare al bibliotecilor universitare din România*. București: [Biblioteca Centrală Universitară], 1970, p. 61.

cataloge generale (alfabetic și sistematic, cărți și periodice), cât și cataloage speciale (tematica procesului de învățământ, lucrări științifice ale cadrelor didactice, articole din periodice).

Biblioteca Centrală ASE era organizată la începutul anilor '70 în următoarele „sectoare” de activitate: documentare, completare-catalogare, biblioteci filiale, depozitul central de cărți, consultarea colecțiilor și sectorul de dactilo²¹.

Schema de personal din 1972 ne oferă date suplimentare despre angajații bibliotecii, atribuțiile fiecărui bibliotecar și activitățile desfășurate în cadrul instituției. Reproducem integral acest document:

1. Director: Ludu Theodor (studii superioare economice) – Organizează, îndrumă și controlează activitatea Bibliotecii centrale și a filialelor sale. Participă la întocmirea lucrărilor bibliografice și redactarea buletinelor de documentare.

2. Director adjunct: Mareș Petre (studii superioare economice) – Locțiitorul directorului, conduce nemijlocit sectorul de Completarea Colecțiilor curente și retrospective române și străine. Păstrează legătura cu bibliotecile de catedre în procesul de informare și dotare, îndrumă activitatea de consultarea colecțiilor (săli de lectură, împrumut). Ține evidența primară a fondului bibliotecii și răspunde de execuția bugetară.

Sectorul Documentare

3. Bibliograf principal: Meltz Ortansa (studii superioare economice) – Responsabila sectorului. Răspunde și colaborează la Buletinul de documentare economică română. Colaborează la bibliografia activității publicistice a cadrelor didactice ASE. Alte lucrări de informare curentă și retrospectivă românească.

4. Bibliograf principal: Budescu Maria (studii superioare economice) – Colaborează la redactarea Buletinului de documentare economică română, la bibliografia personalului didactic. Urmărește îndeosebi bibliografia retrospectivă. Alte lucrări de informare.

5. Traducător I: Ștefan Gertrude (bacalaureat, certificat traducător) – Colaborează la redactarea Buletinului de documentare economică străină. Informări și traduceri din literatura economică engleză, germană, rusă. Ține evidența schimbului internațional. Participă la îndrumarea doctoranzilor și bursierilor străini.

²¹ Arhiva Bibliotecii ASE, *Schema de personal și atribuțiile salariațiilor bibliotecii* din 22 iulie 1972.

22.2.72

BIBLIOTECA CENTRALĂ

SCHEMA DE PERSONAL
și atribuțiile salariaților bibliotecii.

Nr. crt.	Funcția studii	Salarist	Atribuții
1.	Director - studii superioare economice	Iudu Theodor	Organizează, îndrumă și controlează activitatea Bibliotecii centrale și a filialelor sale. Participă la întocmirea lucrărilor bibliografice și redactarea buletinelor de documentare.
2.	Director adjunct - studii superioare economice	Mareș Petre	Locțiitorul directorului, conduce nemijlocit sectorul de Completarea Colecțiilor române și retrospective române și străine. Păstrează legătura cu

Figura 4.12 Fragment din documentul *Schema de personal* (1972)

Sector Completare-Catalogare

6. Bibliotecar: Vesa Stela (studii superioare filosofie) – Răspunde de inventarierea, redactarea fișelor bibliografice, a fondului de cărți. Decontează scăderile de cărți din patrimoniul bibliotecii. Redactează informațiile pentru cataloagele colective de învățământ superior și republican pentru cărți.

7. Bibliotecar: Magheti Constanța (studii superioare istorie) – Răspunde de inventarierea și evidența publicațiilor periodice, de catalogarea și repartizarea bibliotecilor filiale.

8. Bibliotecar: Borodi Mariana (studii superioare biblioteconomie) – Clasifică fondul de cărți, organizează cataloagele interne și externe alfabetic și pe materii. Colaborează cu sectorul de completare și catalogare cărți.

Sectorul bibliotecii filiale

9. Bibliotecar: Crăciun Gheorghe (studii medii) – Răspunde de îndrumarea și dotarea bibliotecilor filiale de la catedre, cămine și puncte de documentare. Verifică prin sondaj și la schimbările de gestiuni.

Depozitul central de cărți

10. Șef depozit: Dragomir Nicolae (școala generală) – Răspunde de activitatea depozitului, pentru satisfacerea cerințelor sălii de lectură, împrumutul și

bibliotecile filiale și buna lui conservare. Ține evidența circulației cărților. Lucrează în ture.

11. Magazinier principal: Constantinidis Dumitru (școala elementară) – Cogestionar la depozitul central de cărți. Lucrează în ture.

12. Magazinier: Bîrcă Vasile (școala elementară) – Idem.

Sectorul Consultarea colecțiilor

Sala de lectură cadre didactice

13. Bibliotecar: Amărăscu Elena (studii superioare litere) – Răspunde de activitatea și gestiunea sălii. Ține evidența periodicelor din Vest, întocmește catalogul sălii.

Biblioteca de împrumut

14. Bibliotecar: Timariu Marieta (bacalaureat) – Răspunde de dotarea și activitatea bibliotecii de împrumut. Urmărește restituirea. Asigură împrumutul prin poștă. Recensământul anual al cititorilor.

Sala de lectură nr. 1

15. Bibliotecar adjunct: Constantin Olimpia (bacalaureat) – Responsabila sălii de lectură. Răspunde de dotarea și activitatea sălii. Întocmește statistica lunară. Lucrează în ture.

16. Bibliotecar: Ionescu Elena (școala generală) – Este responsabilul secund de tură. Idem.

17. Magazinier de cărți: Oniță Paula (școala generală) – Cogestionară la sala mare de lectură. Asigură circulația cărților cerute de cititori. Lucrează în ture inclusiv duminicile.

18. Magazinier de cărți: Moldovan Maria (școala generală) – Idem.

19. Mînuitor de cărți: Cîmpeanu Ioana (școala generală) – Idem.

Sala de lectură nr. 2

20. Bibliotecar ajutor: Trandafirescu Dinca (școala elementară) – Răspunde de dotarea și activitatea sălii. Întocmește statistica lunară. Lucrează în ture.

21. Mînuitor de cărți: Niculescu Emilia (școala generală) – Cogestionară, asigură circulația cărților solicitate de cititori.

Sala de lectură nr. 3

22. Bibliotecar: Roșca Georgeta (bacalaureat) – Răspunde de dotarea și activitatea sălii. Întocmește statistica lunară. Lucrează în ture.

23. Bibliotecar: Reinhold Cecilia (școala generală) – Cogestionară. Asigură circulația cărților solicitate de cititori.

Sala de lectură – Complex Agronomic

24. Bibliotecar: Sărădeanu Virgil (studii superioare juridice) – Răspunde de dotarea și activitatea sălii. Asigură împrumutul de publicații. Întocmește statistica lunară și urmărește restituirea împrumuturilor. Oferă informații documentare.

Biblioteca Centrului de calcul Economic

25. Bibliotecar: Miclea Elena (studii superioare biblioteconomie) – Gestionară. Asigură funcționarea sălii de lectură, lucrează în ture, colaborează la procesul de catalogare.

26. Bibliotecar: Puiu Marilena (bacalaureat) – Idem.

Sectorul de dactilo

27. Dactilograf: Gojoiu Constanța (bacalaureat) – Dactilografiază corespondența, fișele pentru catalogul alfabetic și pe materii, inventare și situații. Dactilografiază Buletinul de documentare economică română și Buletinul de documentare economică străină. Ține evidența corespondenței bibliotecii.

28. Secretar dactilo: Mirea Ioana (bacalaureat) – Lucrează în permanență la Organizația de partid ASE²².

Într-o *Informare privind activitatea bibliotecii și măsurile de îmbunătățire a acesteia în anul universitar 1976-1977*²³ se precizează că numărul cititorilor a fost de 14.000 studenți și 580 cadre didactice, care au solicitat în cursul anului universitar 1975-1976 un număr de 543.882 publicații (vezi *Anexa 9*).

Pentru anul 1976 biblioteca a avut aprobat un buget în valoare de 600.000 lei, la care s-au adăugat și publicațiile venite ca donații sau în regim de schimb internațional de la cei 105 parteneri.

Schema de personal a bibliotecii avea 30 de salariați, împărțiți în cele trei sectoare de activitate: completare-catalogare (4 salariați), documentare (4 salariați), consultarea colecțiilor (21 salariați). Numărul salariaților era considerat insuficient comparativ cu numărul de studenți al Academiei de Studii Economice.

Biblioteca cadrelor didactice era foarte solicitată și de către studenți pentru lucrările străine ce le deținea, fiind singurul depozit de publicații curente din Vest și unde citirea se efectua cu ajutorul aparatului Dokumator (aparat plan de microfilmare prin metoda statică a documentelor).

Se cerea un spațiu suplimentar de depozitare unde să fie constituit depozitul de carte veche.

²² *Ibidem*, pp. 1-5.

²³ Arhiva Bibliotecii ASE, *Informare privind activitatea bibliotecii și măsurile de îmbunătățire a acesteia în anul universitar 1976-1977*, pp. 1-4.

Din *Planul de activitate* al Bibliotecii ASE pe anul universitar 1977-1978 aflăm că Sectorul Completare executa planul de achiziții pentru completarea colecțiilor curente și înregistra colecțiile din trecut care marcau anual o creștere de 30.000 volume cărți și 600 titluri publicații periodice, românești și străine. Sectorul Catalogare, pe lângă activitatea curentă, colabora cu cataloagele colective ale altor instituții prin Biblioteca Centrală de Stat.

Sectorul Documentare a primit ca sarcină specială, în cadrul planului de activitate 1977/78, întocmirea unui repertoriu al activității publicistice a personalului didactic pentru intervalul 1970-1977.

Activitatea Sectorului bibliotecii filiale cuprindea 25 de biblioteci de catedre, 9 biblioteci de cămine și 10 puncte documentare.

De asemenea, aflăm și numele persoanelor responsabile pentru diverse activități desfășurate în bibliotecă: Mămularu Teodora (Sectorul Completare), Constantinescu Angela, Grigore Cecilia (Sectorul Catalogare), Jipescu Cornelia, Ștefan Gertrude, Chițoran Anuța, director Mareș Petre (Sectorul Documentare), Miclea Elena (Sectorul bibliotecii filiale), Magheti Constanța, șef depozit Dragomir Nicolae (Sectorul Conservarea colecțiilor).

Cele 4 săli de lectură pentru studenți, o sală de lectură pentru profesori, o bibliotecă la complexul Institutului Agronomic și o bibliotecă de împrumut deserveau aproximativ 14.000 de cititori, persoane fizice.

Se solicita înzestrarea bibliotecii cu un aparat xerox²⁴.

Ghidul Bibliotecii Centrale din anul 1978 ne oferă o imagine sintetică a bibliotecii și serviciilor propuse utilizatorilor. Autorii precizează în *Cuvânt înainte*: „Scopul acestui ghid este de a oferi informații și îndrumări privind folosirea adecvată a surselor bibliografice disponibile în Academia de Studii Economice de către publicul cititor, și în mod deosebit de către studenții din anul I, care fac cunoștință acum cu biblioteca noastră. Sunt cuprinse, de asemenea, într-o formă succintă, câteva informații utile privind modul de organizare și sistemul de informare-documentare al bibliotecii”²⁵.

Activitățile de studiu se efectuau în următoarele săli de lectură:

© Sala de lectură centrală nr. 1 – situată la etajul I al clădirii de pe str. Căderea Bastiliei, avea o capacitate de 340 locuri și un fond de 7.811 volume. Erau oferite către studiu cursuri și manuale universitare, publicații periodice, cărți cu profil economic și alte materiale bibliografice.

²⁴ Arhiva Bibliotecii ASE, *Planul de activitate pentru anul universitar 1977-1978*, pp. 1-7.

²⁵ Academia de Studii Economice. *Biblioteca Centrală. Ghid*. București: Atelier poligrafie ASE, [1978], p. 1.

© Sala de lectură nr. 2 – situată la etajul II al aceleiași clădiri, avea o capacitate de 63 locuri și cuprindea 3.846 volume, preponderent manuale și cursuri universitare.

© Sala de lectură nr. 3 – plasată la etajul II, avea 103 locuri și un fond de publicații de 5.224 volume, majoritatea din domeniul științelor sociale.

© Sala de lectură nr. 4 – situată la etajul I, era destinată cadrelor didactice. Cu o capacitate de 25 locuri, această sală oferea spre consultare 4.095 volume, cărți și periodice în limbi străine, teze de doctorat, diverse materiale bibliografice.

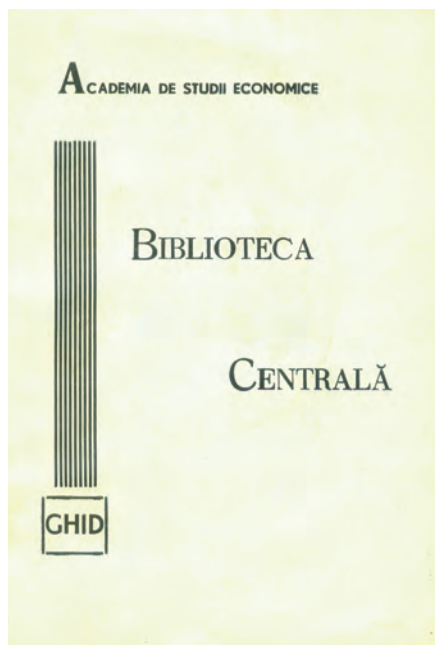

Figura 4.13 Ghidul Bibliotecii Centrale – copertă (1978)

© Sala de lectură din corpul Dorobanți – situată la etajul VII din corpul B, avea o capacitate de 56 locuri și un fond de publicații de 9.748 volume, destinat, în special, studenților de la Facultatea de Planificare și Cibernetică Economică.

© Sala de lectură de la Complexul Agronomic – situată în incinta căminului C1, avea un număr de 18 locuri și un fond de 2.802 volume alcătuit din cursuri și manuale necesare procesului de învățământ.

© Sala de lectură pentru periodice – situată la etajul II al clădirii de pe str. Căderea Bastiliei, avea o capacitate de 50 locuri. Beneficia de un fond de periodice de 3.496 volume, colecții intrate în bibliotecă în ultimii trei ani. Periodicele se consultau în sistem cu acces liber la raft. Numerele mai vechi de trei ani se puteau

consulta la Sala de lectură nr. 1, unde se aduceau la cerere din depozit. Sala era dotată cu 4 aparate de citit microfișe sau microfilme după cărțile rare. Tot în această sală de lectură se afla și punctul de informare pentru învățământ politico-ideologic de partid și de masă.

© Existau 34 biblioteci de catedre, pentru uzul cadrelor didactice și studenților, și 3 biblioteci de cămine²⁶.

Publicațiile se puneau la dispoziția cititorilor pe baza unui *buletin de cerere*, completat clar și corect.

Biblioteca _____		Locul nr. _____		Cota cărții:	
Data _____		Buletin de cerere		Volumul sau anul:	
COTA CĂRȚII	AUTORUL ȘI TITLUL CĂRȚII		Nr. volumelor	Numărul volumelor:	
_____	_____		_____	_____	
_____	_____		_____	Numele cititorului:	
Bibliotecar,	Numele cititorului _____		Înapoiata Bibliotecar,	_____	
	Ocupația _____			_____	
	Adresa _____			_____	
	Nr. cărții de intrare _____			Locul nr. _____	

Figura 4.14 Model buletin de cerere (anii '70-'80)

Accesul în bibliotecă pentru studenți se efectua pe baza carnetului de student care trebuia să fie vizat de secretariatul facultății și recenzat de bibliotecă, la Sala de lectură nr. 1. Programul de lucru al sălilor de lectură era între orele 08⁰⁰ și 20⁰⁰, în perioada sesiunilor de examene el prelungindu-se până la ora 22⁰⁰. Duminică și în perioada de vacanță, sălile de lectură erau deschise între orele 08⁰⁰ și 14⁰⁰.

Fondul de publicații era constituit, la sfârșitul anului 1978, din 93.512 titluri (755.628 exemplare). El era împărțit în mai multe categorii: fondul de bază (1-5 exemplare din fiecare titlu aflat în bibliotecă), fondul de împrumut (dublete, triplete și cursuri în zeci și sute de exemplare), fondul colecțiilor speciale (manuscrise, carte veche, albume, planșe, atlase etc.), fondul colecțiilor periodice (reviste românești și străine, presa, anuare etc.), fondul de schimb și fondul de publicații cu circulație restrânsă²⁷.

²⁶ *Ibidem*, pp. 8-9.

²⁷ *Ibidem*, pp. 2-3.

În anii 1980-1981 a avut loc o reamenjare a bibliotecii, schimbări ce au fost sintetizate într-un scurt interviu publicat în presa vremii de către directorul Petre Mareș. Redăm mai jos, integral, acest articol:

Recent, la Academia de Studii Economice din Capitală a fost modernizat localul bibliotecii. „Biblioteca noastră – ne spune tovarășul Petre Mareș, directorul acesteia – are o veche tradiție fiind considerată una dintre cele mai mari, cu profil economic din sud-estul Europei. Ea deține circa 1.200.000 de volume. Menționez că în colecții sunt prezente numeroase cărți vechi, unicate de mare valoare, începând din secolul al XVIII-lea.

Pentru a crea condiții optime de studiu pentru cei peste 14.000 de cititori ai bibliotecii (studenți, cadre didactice, cercetători științifici, cursanți ai învățământului post-universitar etc.), lucrările au fost efectuate pe baza principiilor și standardelor internaționale: sălile de lectură au fost reamenajate cu acces liber la raft; au fost instalate sisteme audio de comunicare între cititori și depozitul central de cărți; s-au montat instalații de televiziune cu circuit închis precum și diorame pentru prezentarea cărților noi. Menționez că pentru informarea completă a cititorilor, biblioteca ASE editează periodic un buletin informativ. Menționez, de asemenea, că s-a luat măsura organizării a 7 biblioteci volante pe lângă căminele de studenți, iar biblioteca permanentă la complexul de cămine din bd. Expoziției a fost dotată cu noi cărți. Toate acestea sunt menite să contribuie la pregătirea temeinică din punct de vedere politico-ideologic și profesional a viitorilor economiști”²⁸.

În 1982 apare ediția a 2-a a Ghidului Bibliotecii Centrale a Academiei de Studii Economice, revăzută și completată. Directorul Petre Mareș precizează în Cuvânt înainte: „...biblioteca este chemată să asigure în mod operativ și sistematic achiziționarea, prelucrarea complexă și punerea la dispoziția principalilor beneficiari – studenții și cadrele didactice – a publicațiilor economice și din alte domenii, din țară și de peste hotare, corespunzător multiplelor cerințe ale procesului de învățământ din cadrul celor cinci facultăți ale Academiei”²⁹.

²⁸ *** Modernizarea bibliotecii centrale de la ASE. În: *Informația Bucureștiului*, nr. 8776, 23 decembrie 1981, p. 5. Precizăm că cifra avansată de director nu se regăsește în registre.

²⁹ Florica Nicolescu, *Ghidul Bibliotecii Centrale*. București: Atelier poligrafic ASE, 1982, p. 2.

Figura 4.15 Ghidul Bibliotecii Centrale – copertă (1982)

Structura organizatorică a bibliotecii era una de tip linear funcțional, compusă din mai multe compartimente. Ordonarea activităților din cadrul bibliotecii aveau în vedere îndeplinirea următoarelor cerințe: *„individualizarea principalelor categorii de procese de muncă; crearea de compartimente pentru cele mai importante activități și grupe de activități; dimensionarea compartimentelor în funcție de volumul de muncă și complexitatea sarcinilor de realizat; intercorelarea subdiviziunilor organizatorice pe orizontală, corespunzător fluxului procesului de prelucrare a publicațiilor și de servire a cititorilor; valorificarea la un nivel superior a potențialului personalului; realizarea unei conduceri operative și eficiente”*³⁰.

³⁰ *Ibidem*, p. 11.

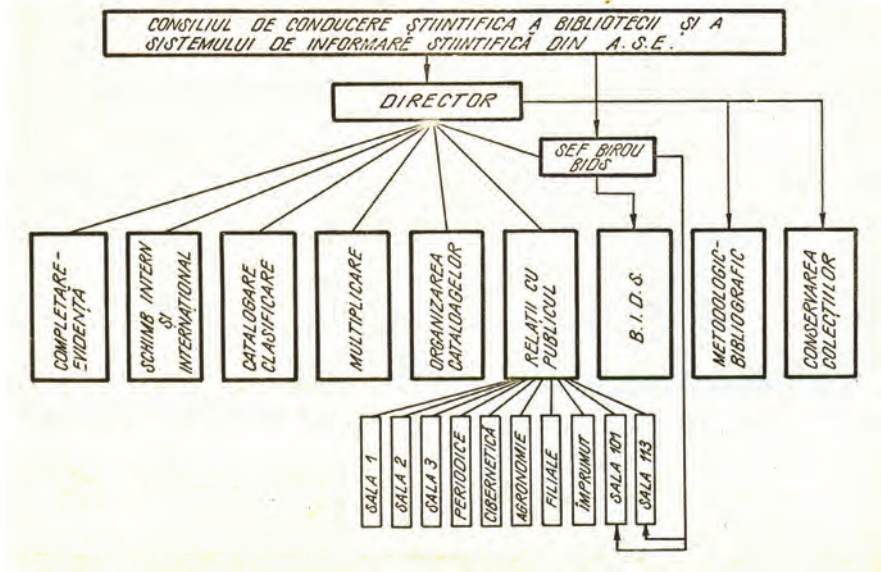

Figura 4.16 Organigrama bibliotecii (1982)

În cadrul bibliotecii își desfășurau activitatea 35 de persoane din care: 16 bibliotecari cu studii superioare, 16 bibliotecari cu studii medii și 3 persoane cu studii elementare.

Figura 4.17 Reuniune într-un birou al bibliotecii (1982)

Ghidul publicat în 1982 prezintă schimbările intervenite în urma modernizării bibliotecii din anii 1980-1981. Astfel, *Sala de lectură nr. 1*, situată la etajul I, era sala cea mai spațioasă de lectură a bibliotecii, beneficiind de 328 locuri. Aici se puteau solicita publicațiile aflate în depozitul bibliotecii. Procesul de modernizare a constat în introducerea unor sisteme tehnice moderne care să elimine timpul de așteptare și să creeze condiții de studiu superioare pentru utilizatori. În holul de la intrarea în sala de lectură s-a instalat un sistem telefonic ce permitea cititorilor să se informeze rapid dacă publicațiile solicitate sunt disponibile. Prin această metodă timpul de servire a unei publicații se diminuea și, totodată, se prevenea ocuparea inutilă a unui loc în sala de lectură.

Figura 4.18 Sala de lectură nr. 1 – aspect în urma modernizării (1981)

Frecvența intrării cititorilor în Sala de lectură nr. 1 era înregistrată cu ajutorul unui contor electronic prevăzut cu celulă fotoelectrică. Acest contor înlocuia practic caietul clasic de evidență a cititorilor din bibliotecă.

Un sistem nou a fost implementat, de asemenea, la intrarea în sală. S-a instalat un panou de afișaj electronic pe care se indica cititorilor situația locurilor libere existente la mesele de lectură. În același scop, fiecare loc era prevăzut cu un mic întrerupător cu două becuri, prin intermediul semnalului luminos anunțându-se clipa în care volumul solicitat, prin buletinul de cerere, a fost expedit de la depozit către ghișeu de servire a publicațiilor în sală.

Figura 4.19 Sistemul tehnic implementat în Sala de lectură nr. 1 (1981)

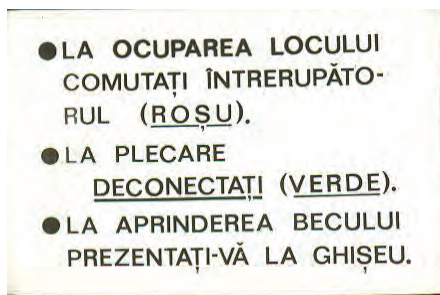
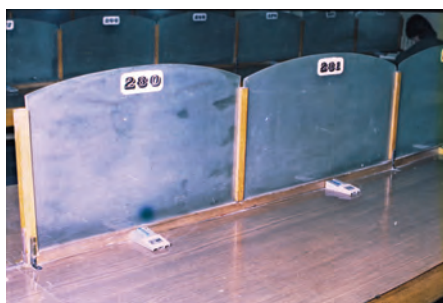

Figura 4.20 Întrerupătoarele cu semnal luminos ce anunțau sosirea cărții și instrucțiunile de utilizare afișate în sală

Supravegherea cititorilor și a condițiilor în care se desfășura activitatea de studiu în cadrul Sălii de lectură nr. 1, având în vedere mărimea și capacitatea sălii, s-a efectuat prin montarea unei instalații de televiziune.

Figura 4.21 Aspecte din Sala de lectură nr. 1 (1981-1982)

Amenajările tehnice și funcționale prezentate au fost completate cu piste de acces ce amortizau zgomotul, mochete cu colorit plăcut, mese de lectură uniformizate, ecran pentru retrospecții, magnetofon pentru difuzarea diverselor anunțuri, panouri explicative³¹.

Sala de lectură nr. 2 a fost reamenajată, la rândul său, în anul 1980. Cele 5.100 de volume, grupate pe discipline de studiu, au fost dispuse în sistem cu acces liber la raft. Mobilierul modern, ambianța estetică și fișierul tematic structurat pe domenii creează condiții optime de studiu pentru studenții Academiei de Studii Economice. Programul de funcționare a sălii de lectură era zilnic între orele 08⁰⁰ și 20⁰⁰.

Figura 4.22 Sala de lectură nr. 2 (1981)

³¹ *Ibidem*, pp. 34-35.

Sala de lectură nr. 3, amplasată la etajul II al clădirii din str. Căderea Bastiliei, era denumită și sala de științe sociale. Fondul de publicații număra aproximativ 7.000 volume din domeniile economie politică, economie mondială, doctrine economice contemporane, sociologie, filosofie, istorie economică etc.

Cititorii aveau la dispoziție, pentru a regăsi lucrările necesare, un catalog alfabetic și liste cu operele clasicii marxism-leninismului.

Mobilierul din această sală a fost donat de Societatea Națională de Credit Industrial³² și a fost executat după indicațiile profesorului Victor Slăvescu. În momentul de față acest mobilier se găsește, recondiționat, în sala de lectură Virgil Madgearu.

Figura 4.23 Sala de lectură nr. 3 – sala științelor sociale (1982)

Sala de lectură pentru periodice era organizată în sistem de acces liber la raft și deținea periodice românești și străine est-europene din ultimii 3 ani. Avea o capacitate de 50 locuri și funcționa între orele 08⁰⁰ și 20⁰⁰.

³² Instituție bancară înființată în 1923, ca instituție publică, pentru a sprijini dezvoltarea industriei românești. Statul deținea 20% din capitalul social, Banca Națională a României 30%, iar restul era deținut de persoane fizice. Profesorul Victor Slăvescu a deținut funcția de director general din anul 1935.

Figura 4.24 Sala de lectură pentru periodice (1982)

Sala de lectură pentru Facultatea de Cibernetică, situată la etajul VII în clădirea din Calea Dorobanți, deținea aproximativ 25.000 volume (carte și periodice). Un număr mare din aceste publicații erau primite ca donații ori primite prin intermediul schimbului internațional cu parteneri din Vest și Est, schimb efectuat de Centrul de Calcul.

Alături de sala de lectură, ce avea 74 de locuri, s-a amenajat un punct de împrumut pentru cercetători. Studenții, cadrele didactice și cercetătorii facultății de profil, cărora li se adresa în special această sală de lectură, dispuneau de un catalog alfabetic, tematic, de noutăți și de numeroase bibliografii tematice.

Figura 4.25 Sala de lectură a Facultății de Cibernetică (1982)

La 15 octombrie 1980 s-a deschis *Cabinetul de informare și documentare pentru cadre didactice* de la sala 101 cu o capacitate de 40 locuri și un fond de circa 5.000 volume, majoritatea în limbi străine. Această sală a fost „concepută și organizată într-o viziune modernă multifuncțională și estetică, după principiile designului”.

Ghidul Bibliotecii descrie acest cabinet în următoarele cuvinte: „...sala pune la dispoziția cititorilor un sistem video, constituit din 6 diorame, câte una pentru fiecare facultate din A.S.E., prin care se pot transmite operativ informații de ultimă oră la cererea beneficiarilor. De asemenea, în sală este instalat un terminal DAF 1001, care în viitor va crea posibilitatea realizării unor activități de informare automatizată.

Protejarea unicateilor și a altor publicații străine cu conținut științific valoros se asigură cu ajutorul unor dulapuri compartimentate, cu deschidere centralizată, care nu pot fi acționate decât de la pupitrul de comandă al custodelui”³³.

Figura 4.26 Cabinetul de informare și documentare pentru cadre didactice – Sala 101 (1983)

³³ Florica Nicolescu, *op. cit.*, pp. 41-42.

Sala de lectură nr. 113 reunea colecțiile de periodice străine din Europa de Vest și de Est. Această sală, cu 24 de locuri, punea la dispoziția utilizatorilor aproximativ 190 de titluri de periodice, în sistem cu acces liber la raft.

În anul 1981 se înființează în cadrul acestei săli *Punctul de informare ONU*. Acest centru de informare cuprindea o serie de publicații editate de Organizația Națiunilor Unite: rapoarte de cercetare, anuare statistice, studii etc. La inaugurarea acestui fond de informare a participat și directorul Centrului de informare și documentare ONU pentru România.

Figura 4.27 Punctul de informare ONU (1982)

Nevoile de informare ale utilizatorilor au condus către înființarea de filiale specializate pe anumite domenii. În 1982 existau următoarele filiale, grupate în funcție de profil și amplasare: biblioteci de catedre și laboratoare (catedra de relații economice internaționale, filosofie, statistică, tehnologie, eficiență economică, marketing, merceologie, contabilitate, analiza activității economice, economie agrară, economie politică, istorie-geografie, seminarul pedagogic), puncte de informare (Rectorat, Comitetul PCR, decanate, serviciul personal, oficiul juridic, serviciul contabilitate) și biblioteci de cămine (căminul Cihoski, Occidentului, Amzei, Frumoasei, Belloianis, Dionisie Lupu, Agronomie).

Numele personalului angajat la bibliotecă la sfârșitul anului 1984 îl aflăm din anexa unui document privind planificarea inventarierii Depozitului Central de

carte³⁴. Este vorba despre: Amăriuței Paula, Andrei Elena, Arieșan Nicolae, Bîrsan Elena, Borodi Mărioara, Chițoran Anuța, Constantin Olimpia, Crăciun Gheorghe, Dumitraș Maria, Ene Georgeta, Filimon Valeria, Focșăneanu Corneliu, Gherghina Corneliu, Gojoiu Constanța, Grigore Cecilia, Grigore Maria, Ionea Florica, Iovanov Vladimir, Meroiu Grigore, Miclea Elena, Nicolescu Florica, Nucă Emilia, Oniță Paula, Pitoiu Georgeta, Roșca Georgeta, Sindoreac Marilena, Simion Rodica, Teleki Adriana, Timaru Marieta, Zamfir Gabriela, Zvarici Constanța.

Figura 4.28 Bibliotecari (1987)

În această perioadă, pentru popularizarea unor publicații sau acțiuni ale bibliotecii, au fost folosite mai multe forme de prezentare audio-vizuală. Au fost organizate expoziții în care erau expuse cele mai recente lucrări intrate în colecțiile bibliotecii, prezentări la televiziunea cu circuit închis, emisiuni la stația locală de radio, realizarea de panouri tematice.

³⁴ Arhiva Bibliotecii ASE, *Adresa nr. 182* din 22 octombrie 1984.

Figura 4.29 Aspect din expoziția jubiliară de carte economică (1983)

La începutul anilor '80 s-a creat în Academia de Studii Economice un sistem de informare și documentare științifică care „a asigurat un cadru superior pentru realizarea și dezvoltarea activităților de acest tip în concordanță cu complexele necesități didactice, educative și științifice ale învățământului economic superior în condițiile noului mecanism economico-financiar, ale trecerii la o nouă calitate în toate domeniile de activitate”³⁵.

Sistemul de informare științifică era constituit din următoarele componente:

1) *Consiliul de conducere al sistemului* – format din 14 membri (cadre didactice și cadre de conducere a bibliotecii). Rolul principal al acestui consiliu era de a elabora politica de desfășurare a activităților de informare științifică, pe plan secundar situându-se rolul de îndrumare și control al colegiilor de redacție a publicațiilor elaborate în ASE și a Biroului de informare și documentare științifică (BIDS).

2) *Colegiile de redacție ale buletinelor* – acestea sunt alcătuite din 5-7 cadre didactice (un responsabil de colegiu de redacție, 4-6 membri și un secretar numit de regulă dintre componenții BIDS). Misiunea colegiului de redacție era de a contribui în mod direct cu materiale la elaborarea buletinelor, de a urmări și îndeplini activitățile de editare. Lunar aveau loc ședințe ale colegiilor de redacție

³⁵ *Ibidem*, p. 50.

pentru a se stabili cuprinsul viitoarelor numere ale publicațiilor, a se analiza materialele depuse spre publicare etc.

3) *Biroul de informare și documentare științifică* – era constituit din 8 membri, în fruntea sa aflându-se un șef de birou care era și secretar al consiliului de conducere. Rolul membrilor acestui birou era acela de a contribui la editarea buletinelor și la asigurarea condițiilor materiale și logistice de desfășurare a activităților de informare și documentare din ASE³⁶.

Rolul acestui sistem „*îl constituie accelerarea, optimizarea și modernizarea procesului de transfer al informațiilor științifice către diversele grupe de beneficiari din Academie, prin intermediul unor forme variate de purtători de informații – informări rapide, bibliografii tematice, buletine etc. – în vederea cunoașterii celor mai noi realizări din domeniul științelor economice și social-politice, din țară și străinătate, în sprijinul perfecționării procesului didactic și de cercetare, desfășurate în Academie, permițând astfel un avans al învățământului și cercetării științifice față de activitatea practică*”³⁷.

Biroul de informare și documentare științifică deținea un rol important în cadrul Bibliotecii. Printre sarcinile ce reveneau acestui birou enumerăm: consulta principalele fonduri din bibliotecile românești și străine; identifică, colectează și difuzează materiale documentare necesare activităților științifice din ASE; organizează și urmărește elaborarea buletinelor de informare-documentare³⁸.

³⁶ *Ibidem*, pp. 50-51.

³⁷ Grigore Miroiu. Contribuția sistemului informațional științific al ASE la creșterea eficienței economico-sociale a procesului de integrare a învățământului cu cercetarea și producția. În: *Probleme de informare și documentare. Studii și comunicări*, București: Comitetul Național pentru Știință și Tehnologie, 1988, p. 190.

³⁸ Academia de Studii Economice, *Învățământul economic superior din România...*, p. 163.

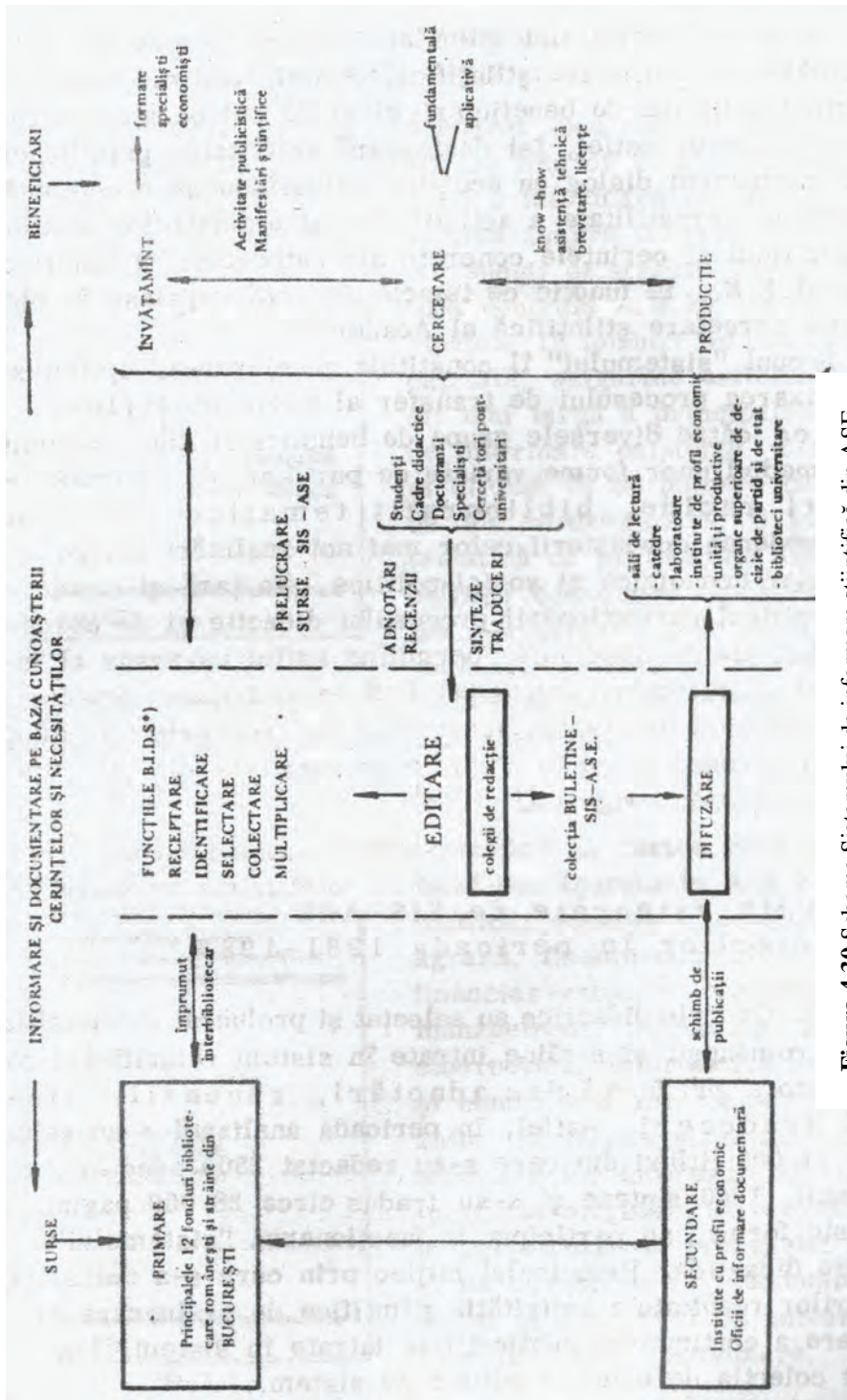

Figura 4.30 Schema Sistemului de informare științifică din ASE

4.3 Publicații ale Bibliotecii ASE

Sistemul de informare științifică din ASE, înființat în 1980, avea drept principală componentă Biroul de informare și documentare științifică.

Între 1981-1987 acest Birou a furnizat comunității academice mai multe servicii, ca de exemplu: a sprijinit cadrele didactice și cercetătorii în pregătirea documentării pentru elaborarea unor lucrări științifice; a semnalat apariția de noi titluri în bibliotecă către catedre și laboratoare cu ajutorul unui serviciu de „informare rapidă”; a întocmit 371 de bibliografii tematice conținând peste 41.000 de titluri; a procurat prin intermediul serviciului de împrumut interbibliotecar peste 600 de cărți și 236 de reviste; a multiplicat aproximativ 200 de lucrări economice în limbi străine pentru a fi puse la dispoziția utilizatorilor în sălile de lectură; a elaborat și redactat instrumente bibliografice suplimentare pentru studenți și cadre didactice³⁹.

Pentru a asigura informarea științifică în ASE, sistemul informațional științific, prin intermediul BIDS, a editat mai multe buletine. *„Concepute în funcție de variatele necesități de informare și documentare științifică ale cadrelor didactice, cercetătorilor, doctoranzilor, cursanților postuniversitari și studenților din cadrul Academiei de Studii Economice, buletinele sunt specializate, având în vedere satisfacerea anumitor categorii de cerințe, ținând cont de evoluțiile majore din știința și practica economică pe plan național și internațional”*⁴⁰.

Primele buletine de informare au apărut în anul 1969, continuând tradiția secției de studii și bibliografie din perioada antebelică, ce a editat în perioada 1935-1940 publicația *Buletinul bibliotecii*.

Buletinul de documentare economică română a apărut începând cu anul 1969 și a constituit un important instrument științific de documentare și informare.

Buletinul era structurat în 3 secțiuni: cărți și articole economice (organizate conform principalelor discipline de studiu din ASE), alte cărți noi intrate în bibliotecă (grupate pe domenii) și publicații de documentare (periodice generale și speciale). Fiecare titlu era însoțit de descrierea bibliografică și cota publicației. Publicația a fost tipărită la Tipografia ASE, nou înființată în 1969.

³⁹ Grigore Miroiu. *Contribuția sistemului informațional științific al ASE...*, pp. 193-194.

⁴⁰ Florica Nicolescu, *op. cit.*, p. 52.

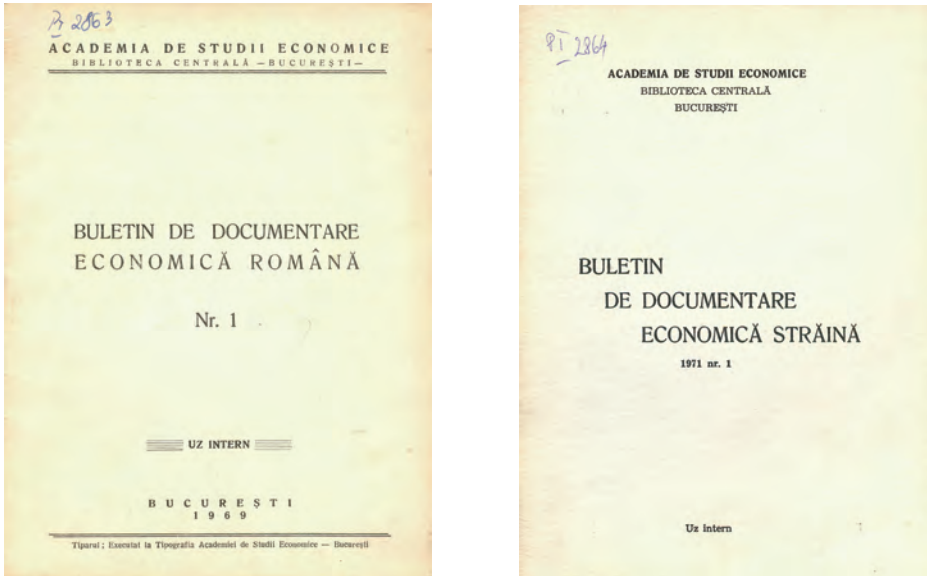

Figura 4.31 Coperta primului număr din *Buletinul de documentare economică română* și coperta nr. 1/1971 din *Buletinul de documentare economică străină*

Buletinul de documentare economică străină apare lunar în perioada 1969-1979. Buletinul selecționa cărțile și articolele din principalele periodice apărute peste hotare primite de Biblioteca ASE și alte instituții de documentare. Materialul bibliografic era clasificat în ordine alfabetică a disciplinelor din procesul de învățământ. De asemenea, rubrica *Indicații bibliografice* semnală principalele publicații economice care apăreau în străinătate. Buletinul era tipărit la Întreprinderea anexă editorial poligrafică ASE, mai târziu Litografia ASE, și costa 4 lei (în 1971).

Din anul 1980 cele două buletine s-au unificat sub titlul *Buletinul de informare bibliografică economico-socială*. Publicația, cu 10 apariții pe an și tiraj de 100 de exemplare, era destinată tuturor categoriilor de utilizatori (profesori, studenți, doctoranzi, cercetători). Scopul apariției acestui buletin era acela de a oferi în „*mod selectiv și adnotat cărți și articole din domeniile științelor economice și social-politice, intrate în Biblioteca ASE și principalele fonduri bibliotecare din București, răspunzând prin informațiile oferite, cerințelor de îmbunătățire a procesului instructiv-educativ și de cercetare*”⁴¹.

⁴¹ Academia de Studii Economice. *Buletin de informare bibliografică economico-socială*, nr. 1-2. București: Atelier poligrafic ASE, 1982.

Buletinul era structurat în trei părți: partea I cuprindea adnotări de cărți și articole românești recent intrate în fondul de publicații al bibliotecii; partea a II-a conținea adnotări de cărți și articole străine primite de bibliotecă; partea a III-a include semnalări de carte economică românească sau străină intrate în alte biblioteci din București.

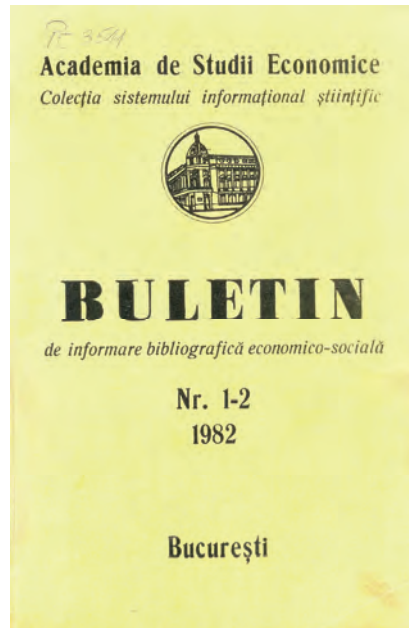

Figura 4.32 Coperta primului număr din *Buletinul de informare bibliografică economico-socială* (1982)

O valoare în plus este oferită de publicarea în acest buletin a unor recenzii, sinteze și traduceri din publicațiile intrate în bibliotecă, instrumente ce sprijineau temele de cercetare ale catedrelor și laboratoarelor din ASE.

Buletinul făcea parte din Colecția sistemului informațional științific, alături de alte publicații ale bibliotecii. Primul număr semnal cu acest titlu a apărut în decembrie 1980, fiind urmat de restul numerelor abia din 1982. Publicația a fost editată până în anul 1994.

Primele numere au avut ca redactor responsabil pe prof. dr. Gavril Horja și secretari responsabili bibliotecarii Cornelia Focșăneanu și Gertrude Ștefan. În 1988 colegiul de redacție era format din conf. dr. Paul Bran (redactor responsabil) și Cornelia Focșăneanu și Florica Nicolescu (secretari responsabili).

Buletinul de recenzii este altă publicație editată de bibliotecă în intervalul 1982-1989. Acest buletin a oferit posibilitatea specialiștilor de a avea acces la

literatură economică valoroasă publicată pe plan mondial. Materialele publicate conțin recenzii la cărțile străine netraduse, recenzii elaborate de cadre didactice și cercetători din Academia de Studii Economice.

Figura 4.33 Coperta primului număr din *Buletin de recenzii* (1982)

Cărțile ale căror recenzii se publicau, făceau parte din domeniile de bază ce se studiau în ASE, și anume: economie politică, economie mondială, economie agrară, management, cibernetică, marketing, finanțe-contabilitate, relații financiar-valutare internaționale, matematică, filosofie, organizarea și conducerea întreprinderilor.

Buletinul a avut apariție bilunară, colegiul de redacție al primelor numere fiind condus de redactor responsabil conf. dr. George Marin și secretar responsabil Anuța Chițoran. Publicația a făcut parte din Colecția sistemului informațional științific, fiind tipărită la Atelierul poligrafic ASE.

Buletinul de sinteze privind direcțiile de cercetare și realizări semnificative în științele economice și sociale a fost o publicație ce a apărut cu o periodicitate de trei numere pe an și cuprindea sinteze documentare privind direcțiile de cercetare și realizările importante în științele economice și sociale.

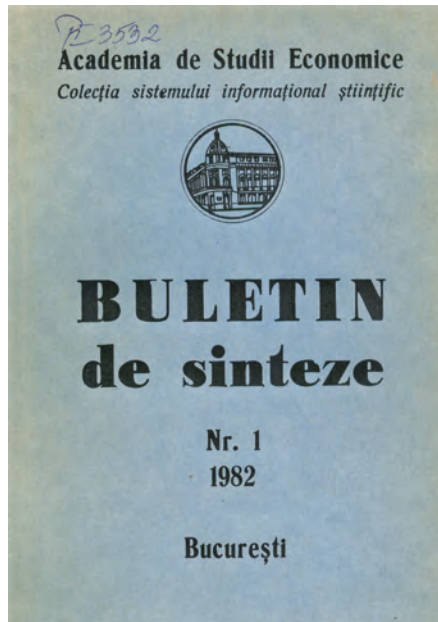

Figura 4.34 Coperta primului număr din *Buletin de sinteze* (1982)

Sintezele publicate se încadrau în genul analitic și referativ și erau însoțite de traduceri din literatura economică străină. Ele subliniau „*evoluția teoriei și practicii economice contemporane pe plan intern și internațional, prin selectarea, evaluarea și concentrarea informațiilor pe anumite teme cu indicarea surselor documentare selectate*”⁴².

Sintezele, elaborate de profesori și cercetători din ASE, se încadrau în aria procesului de învățământ, ca de exemplu: *Problematica „jocurilor de conducere” asistate de calculator* (nr. 1/1982), *Dezvoltarea și modernizarea serviciilor în cadrul economiei contemporane* (nr. 8/1986), *Comunicări-sinteze prezentate la Congresul de Merceologie Torino 1986* (nr. 3/1987), *Aspecte ale politicilor comerciale în relațiile economice internaționale* (nr. 3/1988), *Sisteme expert în sprijinul practicii economice* (nr. 3/1990).

Ultimele capitole din buletin cuprindeau informații referitoare la importante evenimente științifice internaționale, precum și medalioane cu laureați ai Premiului Nobel în științele economice sau materiale despre contribuții ale marilor economiști la dezvoltarea economiei mondiale. Astfel, au fost prezentați:

⁴² Grigore Miroiu. Cu privire la sistemul informațional științific și de documentare din ASE. În: *Teorie și practică economică*, nr. 4, București, 1982, p. 99.

Arthur W. Lewis (nr. 1/1982), Theodore W. Schultz (nr. 2/1982), Herbert Simon (nr. 3/1982), James McGill Buchanan (nr. 8/1986).

În Colecția sistemului informațional științific au mai apărut: *Caiet de documentare selectivă* (reprezenta o utilă sursă de informare pentru comunitatea academică, oferind culegeri de texte originale, traduse din literatura economică străină; a apărut între anii 1981-1984, după care a fost integrat în *Buletinul de sinteze*) și *Buletin selectiv de informare asupra realizărilor științifice din ASE* (conținea prezentări ale celor mai noi și valoroase lucrări științifice publicate de profesorii din ASE).

Grigore Miroiu, secretar coordonator al Colecției sistemului informațional științific al ASE, spunea despre importanța acestor buletine de informare:

„Prin această colecție de buletine, pusă la dispoziția beneficiarilor, ASE își asumă nu numai misiunea de a pune la îndemâna cititorilor lucrări de specialitate, ci și de a oferi, împreună cu acestea, o orientare bibliografică, o sinteză a unor puncte de vedere actuale în domeniile de profil ale ASE și, în genere, de a facilita accesul unor lucrări esențiale direct în procesul de învățământ și de cercetare științifică.

Colecția de buletine a SIS ASE se recomandă ca un instrument științific cu reale virtuți orientative în domeniul științelor economice și social politice din lumea contemporană”⁴³.

Buletinele erau difuzate la catedrele ASE, la sălile de lectură ale bibliotecii și la 45 de instituții cu caracter științific și economic din București și din țară. În schimbul lor se primeau un număr de 15 buletine de informare documentară editate de 9 instituții cu profil economic și de cercetare din capitală.

Pe lângă publicațiile seriale apărute în Colecția sistemului informațional științific al Academiei de Studii Economice, colectivul bibliotecii a elaborat și câteva lucrări de specialitate pe care le enumerăm mai jos.

Repertoriul bibliografic intitulat *Teze de doctorat susținute la Academia de Studii Economice din București în anii 1957-1973* a apărut în anul 1975 sub coordonarea lui Theodor Ludu și Petre Mareș. Autorii declară, într-o scurtă *Introducere*, că scopul întocmirii repertoriului a fost punerea în valoare a tezelor de doctorat susținute la Academia de Studii Economice în perioada 1957-1973, și a contribuției aduse de acestea la dezvoltarea economiei românești.

⁴³ *Ibidem.*

În lucrare sunt indexate 236 teze de doctorat, fiecare titlu beneficiind de descriere bibliografică, cota topografică și, pentru a identifica mai ușor domeniul de interes, sunt menționate principalele capitole ale tezei.

Pentru a facilita cercetarea conținutului acestor teze repertoriul este însoțit de un index de persoane și un index de probleme.

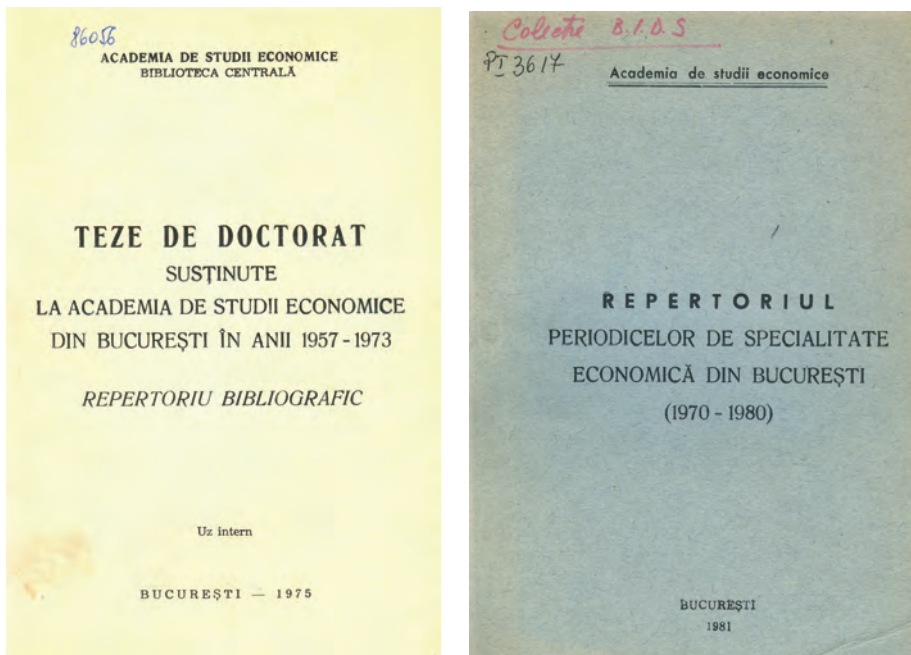

Figura 4.35 Coperti publicații Biblioteca ASE

Altă lucrare, elaborată în cadrul Biroului de Documentare și Informare Științifică al Bibliotecii ASE, se intitulează *Repertoriul periodicelor de specialitate economică din București (1970-1980)* și a fost întocmită de Florica Nicolescu. Acest repertoriu de publicații economice recomandă atât studenților, cât și cadrelor didactice ori specialiștilor, o listă de publicații cu caracter economic, ce se primeau la cele mai importante biblioteci din București (Biblioteca Centrală de Stat, Biblioteca Centrală Universitară, Biblioteca Academiei „Ștefan Gheorghiu”, Biblioteca Institutului Central de Cercetări Economice, Biblioteca Institutului Național de Informare și Documentare, Biblioteca Direcției Centrale de Statistică, Biblioteca ASE).

Repertoriul, ce prezintă titlurile a 752 de publicații, este structurat în două părți: prima parte cuprinde publicațiile economice grupate alfabetic, iar cea de-a doua parte grupează publicațiile pe 18 materii. Lucrarea enumeră publicații

economice editate în 38 de țări, ca de exemplu din URSS, Bulgaria, Iugoslavia, Polonia, Cehoslovacia, Franța, Anglia, Austria, Elveția, Italia, Belgia, India, Algeria, Egipt etc. de asemenea, sunt cuprinse și materiale editate de organizațiile internaționale: ONU, CAER, BIM, etc.

Autoarea scrie: „*Prin gama variată de publicații economice interne și internaționale încorporate, lucrarea furnizează următoarele categorii de informații: domeniul economic principal în care se înscrie publicația prin conținutul său, biblioteca la care se poate consulta, cota lucrării din fiecare bibliotecă și perioada acoperită de respectivele publicații. Aceste elemente constituie o bază de plecare utilă pentru întocmirea unor lucrări de cercetare, cursuri universitare, teze de doctorat, lucrări de diplomă, etc. temeinic documentate, corespunzător exigențelor științifice actuale [...]*”⁴⁴.

În 1984 apare un important instrument bibliografic intitulat **Revista Economică: 1974-1982: indice alfabetic și pe materii**. Lucrarea a fost elaborată de Florica Nicolescu în urma unei cercetări bibliografice complexe ce a condus către indexarea articolelor din *Revista Economică* din perioada 1974-1982. Munca de cercetare întreprinsă de autoare a dus la întocmirea acestui index bibliografic în trei volume: primele două cuprind un indice pe materii, cel de-al treilea un indice alfabetic. Cele peste 500 de pagini au fost tipărite în cadrul Atelierului poligrafic ASE.

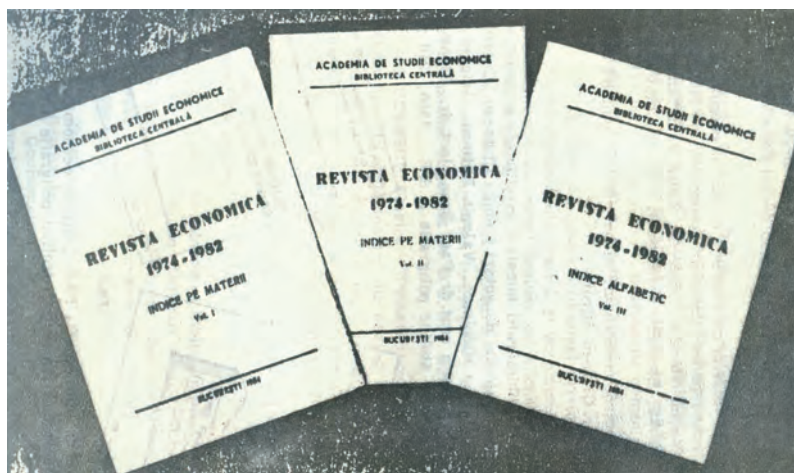

Figura 4.36 Copertile lucrării *Revista Economică: 1974-1982: indice alfabetic și pe materii*

⁴⁴ Florica Nicolescu. *Repertoriul periodicelor de specialitate economică din București (1970-1980)*. București: Atelier poligrafic ASE, 1981, p. 3.

În urma activității desfășurate de Biroul de Informare și Documentare Științifică au rezultat și cele două publicații editate în anul 1986. Este vorba despre lucrări de cercetare bibliografică complexe ce au contribuit la răspândirea și valorificarea informațiilor din domeniul economic pentru a veni în sprijinul beneficiarilor, de o mare diversitate multiprofesională (cadre didactice și studenți, bibliotecari, documentariști, cercetători științifici etc.).

Prima lucrare poartă titlul ***Bibliografii tematice în științele economice și social-politice*** și a fost realizată de un colectiv din cadrul BIDS, compus din: Anuța Chițoran, Cornelia Focșăneanu, Florica Nicolescu, Valeria Filimon și Grigore Mereiu. Consultanți științifici erau conf. dr. Paul Bran și lector dr. Elena Zamfir.

Grigore Meroiu scria în *Cuvânt înainte*: „*Ca principiu metodologic călăuzitor, autorii lucrării au căutat să îmbine sistematizarea tematică cu aceea pe discipline, ceea ce are o deosebită valoare didactică atât în procesul de învățământ cât și în cel de cercetare. Sunt reunite, în special, bibliografii privind domeniile de bază predate în ASE: economie politică, finanțe, credit, contabilitate, conducerea și planificarea economiei naționale, relații economice internaționale, probleme de economie mondială, filozofie, sociologie, socialism științific, economii de ramură (Economia industriei, Economia comerțului, Economia turismului, Economia serviciilor, Economia muncii, Economia mediului înconjurător etc.)*”⁴⁵.

Cercetarea bibliografică și-a propus să prezinte utilizatorilor: lucrări de sinteză, teze de doctorat, cărți și articole din publicații periodice românești și străine, cu scopul de a valorifica fondul de publicații din Biblioteca ASE și din principalele biblioteci din capitală. Multe din bibliografiile tematice publicate au fost elaborate în perioada 1985-1986 de către personalul BIDS, la cererea cadrelor didactice din Academie.

A doua lucrare se intitulează **Bibliografia bibliografiilor economice** și a fost întocmită de Florica Nicolescu. Materialul se încadrează în categoria instrumentelor de informare terțiare și oferă beneficiarilor posibilitatea de a găsi reunite într-un stil sistematizat bibliografiile privind domeniul fiecăruia de interes.

Publicația cuprinde 532 de bibliografii care acoperă întreaga problemă economică, unele abordând domenii de avangardă ale științei economice din vremurile respective, cum ar fi: econometrie, prognoză, informatică economică, cibernetică economică, economie comparată etc.

Bibliografiile sunt grupate pe domenii (31 la număr) și în cadrul fiecărui domeniu alfabetic.

⁴⁵ Academia de Studii Economice. *Bibliografii tematice în științele economice și social-politice*. București, 1986, pp. II-III.

„Bibliografiile reunite în lucrare, prin orizontul pe care îl acoperă facilitează cunoașterea dinamicii diverselor domenii economice, constituind o premisă pentru sesizarea multiplelor mutații produse în mondo, macro, mezo și microsistemele economice în ultimele decenii”⁴⁶, afirma rectorul Alexandru Puiu în Cuvântul introductiv.

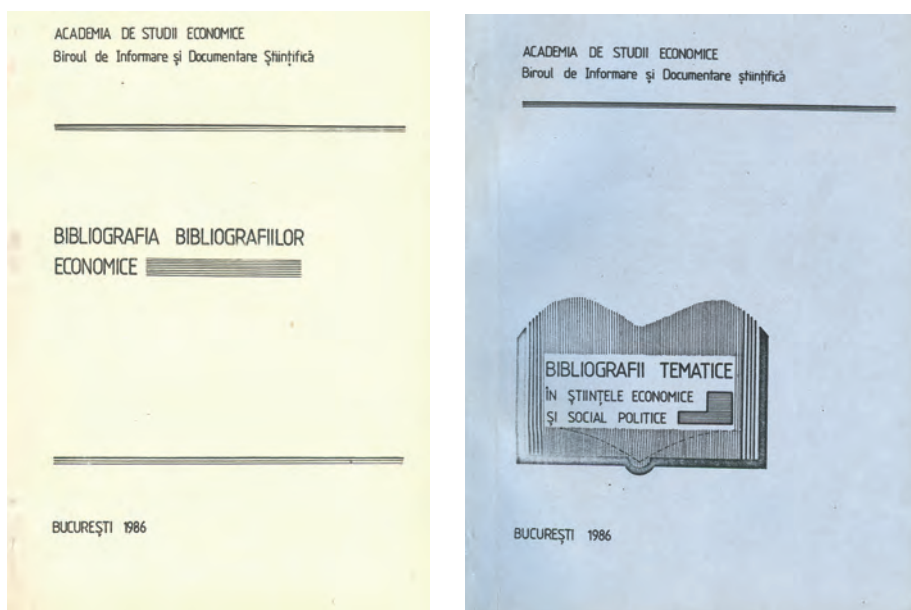

Figura 4.37 Coperțile instrumentelor bibliografice apărute în 1986

Activitatea științifică depusă de bibliotecari este reflectată în toate publicațiile enumerate mai sus. Buletinele și lucrările editate de bibliotecă au contribuit la îmbunătățirea procesului de instruire și informare a beneficiarilor serviciilor bibliotecii și la creșterea gradului de accesare a publicațiilor bibliotecii de către utilizatori.

Aceste instrumente bibliografice și buletine au asigurat reunirea principalelor surse informaționale din domeniul economic, precum și prezentarea actualizată a informațiilor economice din țară și din străinătate.

⁴⁶ Academia de Studii Economice. *Bibliografia bibliografiilor economice*. București, 1986, p. 2.

4.4 Theodor Ludu – medalion

Un rol esențial în funcționarea și dezvoltarea Bibliotecii Centrale, timp de aproape 40 de ani, l-a avut Theodor Ludu. Mai întâi redactor, apoi bibliotecar diurnist, bibliotecar-șef, subdirector și, ultimii 25 ani până la pensionare, director, omul de cultură Theodor Ludu a constituit un factor de progres în cadrul Bibliotecii AISCI.

Născut la București, în 27 aprilie 1912, absolvent de liceu comercial, și-a luat licența la Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București în 1939 (Certificat licență nr. 339/1939, noiembrie 5).

Își începe cariera în cadrul Biblioteca AISCI în anul 1935 ca redactor la *Buletinul Bibliotecii*. Theodor Ludu redacta partea de bibliografie românească și străină și elabora bibliografiile pe diferite teme⁴⁷. Într-o recenzie, Ludu declara despre publicația bibliotecii: „...*Buletinul Bibliotecii trimestrial este, pentru cine-l citește, un util*

dacă nu și științific îndrumător spre literatura curentă și alta decât aceia română”⁴⁸.

Din anul 1936 Theodor Ludu trece la secția de periodice a bibliotecii⁴⁹, în 1938 el ocupându-se, alături de Christina Tuduri, cu clasificarea publicațiilor în sistemul zecimal⁵⁰. În cadrul *secției de studii și bibliografie* se ocupa cu alcătuirea bibliografiei românești și a celei retrospective, în parte publicată și în *Buletinul Bibliotecii*.

⁴⁷ *Caracterele impozitului (Contribuție bibliografică)* – nr. 2/1935; *Contabilitatea publică (contribuțiune bibliografică)* – nr. 3/1935; *Basarabia privită economic (Contribuțiune la bibliografia lucrărilor apărute între anii 1918-1934)* – nr. 4/1935; *Ion N. Angelescu (Contribuțiune bio-bibliografică)* – nr. 1/1936; *Periodice economice. Contribuțiune bibliografică* – nr. 2/1936; *Mica înțelegere economică. Cehoslovacia în românește (Note bibliografice)* – nr. 4/1936; *Chestiunea agrară 1907-1917 (Contribuțiune la bibliografia tipăriturilor apărute între 1907 și 1917)* – nr. 1/1937; *Eugeniu Giurgea (Note bibliografice)* – nr. 2-3/1937; *Economia transporturilor (Note bibliografice 1925-1935)* – nr. 2-3/1937; *Literatura economică română privitoare la războiul european (Note bibliografice)* – nr. 4/1937; *Sociologia românească din ultima vreme. Însemnări bibliografice* – nr. 2-3/1939.

⁴⁸ Theodor Ludu. Recenzii. În: *Buletinul Bibliotecii*, nr. 4/1936, p. 16.

⁴⁹ Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. *Dare de seamă pe anul de studii 1935-1936...*, p. 28.

⁵⁰ Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. *Un pătrar de veac de muncă (1913-1938)*, p. 68.

Figura 4.38 Coperta *Buletinului Bibliotecii*, la care a lucrat și în care a publicat Theodor Ludu

Începând din 1942 Theodor Ludu apare ca membru, din partea bibliotecii, în cadrul ședințelor Consiliului Bibliotecii, consiliu ce coordona activitatea acestei instituții.

Din anul 1943 îl găsim pe Ludu ca bibliotecar la Secția I Cărți⁵¹, șef de secție, avea 7 ani vechime și era plătit din fondurile proprii ale Academiei Comerciale.

În ședințele Consiliului Bibliotecii din 1945-1946 s-a discutat problema numirii lui Theodor Ludu în funcția de bibliotecar-șef atunci când dra Christina Tuduri lipsea ori se afla în concediu. Astfel, Consiliul a decis ca dl Ludu „să rămână de drept însărcinat cu conducerea bibliotecii” în lipsa d-nei Tuduri și să dețină dreptul de coordonare și control. Ca atribuții el punea în aplicare planul de lucru, deținea conducerea administrativă (fără a dispune de acces la fondurile financiare și fără a putea modifica situația angajaților), rezolva corespondența privind creșterile colecțiilor și oferea informații documentare⁵².

La un moment dat, în 1945, Theodor Ludu, fiind licențiat al AISCI, este admis la concursul organizat de Academie pentru postul de contabil-șef și este

⁵¹ Arhiva Bibliotecii ASE, Comitetul de Direcție al Bibliotecii Centrale, *Registru de Procese verbale, Proces verbal nr. 10 din 12 ianuarie 1943*, fila 29.

⁵² *Ibidem, Proces verbal nr. 08 din 14 ianuarie 1946*, fila 64.

numit pe acest post vacant începând cu 31 martie 1945⁵³. În 1946 îl întâlnim, tot în funcția de contabil-șef, într-un act semnat de rectorul Nicolae Maxim și publicat tot în *Monitorul Oficial*⁵⁴.

Prin decizia rectorului AISCI nr. 166 din 28 aprilie 1947 Theodor Ludu este „chemat” în funcția de „subdirector, Biblioteca Centrală Universitară, categoria XIV”⁵⁵.

În august 1947 a avut loc transformarea AISCI în Academia de Științe Comerciale și Cooperatiste din București, prilej cu care tot personalul a fost transferat la noua instituție. *Tabloul pentru repartizarea personalului bugetar provenit de la Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București și de la Academia de Studii Cooperatiste din București și de încadrarea acestui personal la Academia de Științe Comerciale și Cooperatiste* include și angajații Bibliotecii centrale⁵⁶, printre aceștia fiind și Theodor Ludu, bibliotecar-șef.

Apare din nou menționat ca *subdirector* pe anul 1947-1948 în decizia Academiei de Științe Comerciale și Cooperatiste nr. 971 din 26 martie 1948⁵⁷.

În iulie 1948 bibliotecarul-șef Theodor Ludu „se cheamă în funcțiunea de director de bibliotecă de Facultate, categoria XIV, coeficient de funcție 4,30, cl. de salarizare 15” în cadrul Academiei de Științe Comerciale și Cooperatiste⁵⁸.

Rezumând, activitatea sa s-a desfășurat astfel: 1935-1936 redactor la publicația *Buletinul Bibliotecii*; 1936-1945 bibliotecar diurnist la *secția de studii și bibliografie*, apoi șef la *Secția I Cărți*; 1945-1947 contabil-șef al AISCI (fiind totodată numit înlocuitor al trei Christina Tuduri la conducerea Bibliotecii în cazul lipsei acesteia); 1947-1948 subdirector al Bibliotecii ASCC; 1948-1973 director al Bibliotecii.

În lucrarea *Învățământul economic superior din România. Academia de Studii Economice. 1913-1988* se menționează: „Un aport meritoriu la transformările din cadrul bibliotecii l-a avut conferențiar Theodor Ludu, director în perioada 1956-1972 (n.n. interval greșit). Ca urmare a eforturilor sale susținute și competente, s-a asigurat perfecționarea organizării și funcționării Bibliotecii și, concomitent, elaborarea unor importante lucrări de specialitate în domeniul biblioteconomic, apreciate pe plan național”⁵⁹.

⁵³ *Monitorul Oficial*, partea I, nr. 72, 28 martie 1945, p. 2335.

⁵⁴ *Idem*, partea I B, nr. 240, 16 octombrie 1946, p. 11133.

⁵⁵ *Idem*, partea I B, nr. 100, 3 mai 1947, p. 3512.

⁵⁶ *Idem*, partea I B, anul CXVI, nr. 33, 10 februarie 1948, p. 1082-1083.

⁵⁷ *Idem*, partea I B, anul CXVI, nr. 76, 31 martie 1948, p. 2727.

⁵⁸ *Idem*, partea I B, anul CXVI, nr. 154, 7 iulie 1948, p. 5688.

⁵⁹ Academia de Studii Economice. *Învățământul economic superior din România...*, p. 162.

În ceea ce privește activitatea publicistică, pe lângă articolele ce i-au apărut în *Buletinul Bibliotecii*, Theodor Ludu a mai publicat o serie de studii, cu precădere din domeniul bibliografiei⁶⁰.

Buletinul bibliologic *Scriptum* îi publică în 1943 studiul intitulat *Armonizări bibliologice și sugestii catalografice*. Autorul prezintă lupta dintre *documentație și bibliologie* și susține că: „*Specificul documentației este: specializarea, actualitatea și caracterul imediat practic, încât biblioteca poate deveni un centru documentar, în timp ce bibliografia este numai o parte*”⁶¹. Ludu concluzionează: „...vom păstra pentru știința organizării cărții denumirea *corespunzătoare și cuprinzătoare, îndestul pătrunsă în vorbire, Bibliologia, ca o ramură particulară a documentației, dar cea mai importantă dintre celelalte, până se va născoci invenția care să frângă monopolul tiparului ce o înstăpânește*”⁶². Prin această afirmație a fost printre primii oameni de cultură ce au prognozat detronarea, la un moment dat, a supremației cărții tipărite.

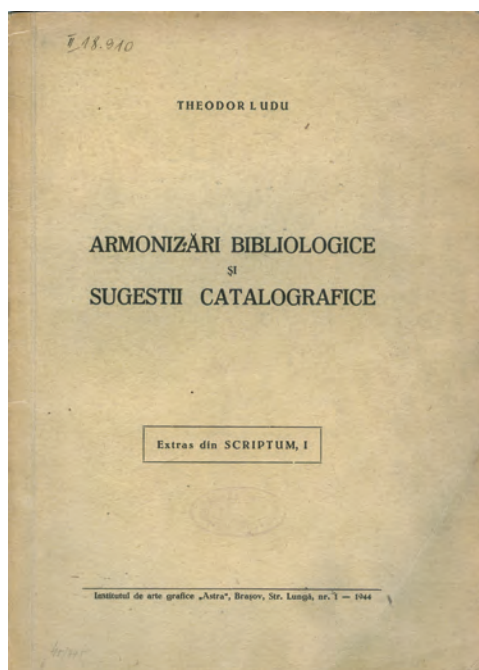

Figura 4.39 Coperta studiului publicat în *Scriptum* (1944)

⁶⁰ Gheorghe Buluță; Victor Petrescu; Emil Vasilescu. *Bibliologi români: dicționar*. Târgoviște: Editura Bibliotheca, 2011, p. 141.

⁶¹ Theodor Ludu. *Armonizări bibliologice și sugestii catalografice*, extras din *Scriptum*, anul I, Brașov: Institutul de Arte Grafice „Astra”, 1944, p. 2.

⁶² *Ibidem*, p. 3.

În 1946 realizează o biobibliografie amplă a economistului Ion Răducanu pe care o publică în *Independența Economică*⁶³ și ca extras în cadrul colecției *Biblioteca Economică*⁶⁴, colecție editată tot de revista *Independența Economică*. După o scurtă introducere, Theodor Ludu analizează pe parcursul câtorva pagini *Bibliografia ca metodă în Economia politică*. Urmează partea cea mai consistentă a studiului dedicată profesorului Ion Răducanu, structurată în două părți: *Viața și Opera* (evoluție cronologică, evoluție ideologică, periodice, referințe). Studiul se încheie cu un index general.

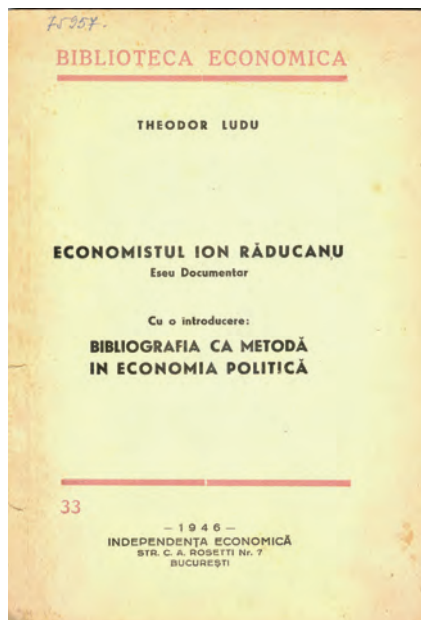

Figura 4.40 Coperta studiului publicat în *Independența economică* (1946)

Publică mai multe articole de specialitate în revistele *Călăuza bibliotecarului*, *Independența Economică*, *Economia națională* și *Preocupări economice și financiare*.

A participat, ca membru în prezidiu chiar, la prima sesiune științifică de bibliologie și documentare, desfășurată între 15-16 decembrie 1955 și organizată de Biblioteca Academiei RPR. Cu această ocazie a susținut, în calitate de director al Bibliotecii ISEP, comunicarea intitulată *Contribuții la istoria bibliografiei române*.

⁶³ *Idem*, Economistul Ion Răducanu (Eseu documentar). *Bibliografia ca metodă în Economia politică*. În: *Independența Economică*, anul XXIX, nr. 2, aprilie-iunie 1946.

⁶⁴ *Idem*, *Economistul Ion Răducanu: Eseu documentar. Cu o introducere: Bibliografia ca metodă în Economia politică*, colecția Biblioteca economică, nr. 33. București: Independența Economică, 1946.

Anul 1958 marchează apariția *Ghidului bibliotecilor din RPR*, unde Theodor Ludu este autor, împreună cu Valeriu Moldoveanu și Mircea Tomescu. Volumul, apărut la Editura de Stat Didactică și Pedagogică, conține un studiu introductiv despre bibliotecile românești, precum și un indice alfabetic și unul pe materii.

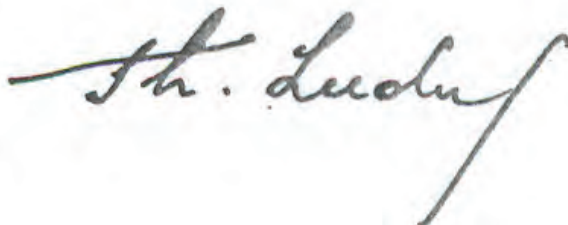

Figura 4.41 Specimen de semnătură – Theodor Ludu (1946)

Redăm, pe scurt, câteva mărturii despre directorul bibliotecii și activitatea sa.

Profesorul Nicolae Djamo, șef al catedrei de geografie și istorie economică în perioada 1952-1986, declara: „Astfel am cunoscut tezaurul de cărți al Academiei și pe directorul ei, Teodor Ludu [...] Directorul ei, om de aleasă cultură, împreună cu colaboratorii săi, făceau impresia unui adevărat stup de albine care strângeau neconștient toate publicațiile de valoare referitoare la științele economice și la cele de contact cu acestea”⁶⁵.

De asemenea, profesorul Petre Burloiu, ce și-a început activitatea în Academia Comercială ca angajat al bibliotecii, are numai cuvinte de laudă pentru Theodor Ludu: „a fost un mare iubitor de carte. O căuta, o achiziționa, o conserva și o recomanda studenților, având pentru carte dragostea unui părinte față de propriul copil. Teodor Ludu nu se limita la rolul de gestionar al fondului de carte. Fiind licențiat în științe economice, rămas cu pasiunea studiului, citea permanent, cunoștea lucrările economice, atât clasice, cât și aparițiile noi. Studenții, cunoscându-i competența, când aveau de elaborat diferite studii în cadrul seminariilor sau când doreau să cerceteze bibliografie suplimentară pe diferite teme, i se adresau, rugându-l să le facă recomandări. Îi ajuta cu multă dragoste. Comportamentul lui față de studenți i-a sporit prestigiul în Academie, fiind apreciat unanim, atât de cadrele didactice, cât și de către studenți”⁶⁶.

⁶⁵ Nicolae Djamo. Gânduri despre Biblioteca ASE. În: *Probleme de informare și documentare. Studii și comunicări*. București: Comitetul Național pentru Știință și Tehnologie, 1988, pp. 215-216.

⁶⁶ Petre Burloiu. Amintiri la a 90-a aniversare a Academiei de Studii Economice din București. În: *Pagini de istorie. Academia de Studii Economice din București*. București: Editura ASE, 2004, pp. 87-88.

Capitolul 5

Modernizarea Bibliotecii ASE

Evenimentele din decembrie 1989 au produs mutații fundamentale în ceea ce privește dezvoltarea societății românești, în toate domeniile de activitate. Din punct de vedere economic, țara noastră a trecut mai întâi printr-o perioadă de tranziție către economia de piață, apoi către o economie cu piață concurențială autentică. Au avut loc restructurări radicale în toate compartimentele vieții sociale, societatea românească s-a lovit de noi valori, de noi raporturi geopolitice, noi moduri de comunicare etc.

Academia de Studii Economice a trebuit să își adapteze procesul de instruire și pregătire a viitorilor economiști pentru a acoperi cerințele economiei de piață. Planurile de învățământ au fost „purificate” de disciplinele dedicate studiului conducerii centralizate a economiei, socialismului științific, al organizării unităților de producție socialiste etc. Au fost introduse discipline noi (management, marketing, piețe financiare și burse de valori, tehnici promoționale), Academia adaptându-și modul de organizare și structurile sale pe facultăți și specializări, folosindu-se chiar modele ale universităților economice din Franța, Germania, Marea Britanie, SUA.

5.1 Tranziția către o bibliotecă modernă (1990-1995)

Pentru realizarea unui învățământ modern și a unei cercetări de înalt nivel științific, Biblioteca ASE a încercat să contribuie prin mijloacele sale specifice la completarea vidului informațional lăsat de perioada comunistă.

Dacă până în 1990 rolul bibliotecii s-a limitat, în principal, doar la activitatea de achiziție, conservare a publicațiilor și împrumut a cursurilor și manualelor universitare, după acest an Biblioteca Centrală ASE s-a îndreptat către modernizarea serviciilor, diversificând felul acestora, toate activitățile fiind centrate pe valorificarea eficientă a informației.

În primii ani după Revoluția Română din 1989 structura bibliotecii s-a păstrat, serviciile oferite și activitățile curente urmând însă calea unei deschideri mai largi către explozia informațională ce a apărut după căderea regimului comunist.

În 1990-1991 biblioteca avea peste 30 de angajați, după cum urmează: Ciubotaru Vasile (director din 1987), Alexandru Mirela, Amărieșii Paula, Bîrsan Elena, Badiu Maria, Chițoran Anuța, Comșa Rodica-Anișoara, Constantin Olimpia, Crăciun Gheorghe, Ene Georgeta, Gojoiu Constanța, Iovanov Vladimir, Nucă Emilia, Simion Rodica, Borodi Mariana, Dumitraș Maria, Sburlan Crinela, Iote Sanda, Chiper Daniela, Dospinescu Silviu, Teleki Adriana, Pitoiu Georgeta, Grigore Maria, Focșăneanu Cornelia, Tuță Daniela, Georgescu Bianca, Tanko Cleopatra, Mărăcine Elena, Nicolescu Florica, Iama Elena, Zamfir Gabriela, Baicea Gabriela, Zvarici Constanța¹. Redăm în *Anexa 10* un model de fișă de post corespunzătoare unui bibliotecar din Serviciul informare bibliografică pentru a observa mai atent atribuțiile unui astfel de post.

În 1993 Biblioteca ASE dispunea de 6 săli de lectură și un cabinet de informare ce erau frecventate de aproximativ 16.000 de cititori. Astfel, găsim următoarele săli de lectură:

- *Sala de lectură nr. 1*, a rămas cea mai mare sală de lectură a bibliotecii având o capacitate de 328 locuri. Aici utilizatorii pot solicita publicațiile aflate în depozitul central al bibliotecii.
- *Sala de lectură nr. 2*, avea o capacitate de 110 locuri și oferea acces la circa 5.000 volume din domeniul științelor sociale.
- *Sala de lectură pentru publicații periodice*, organizată pe principiul accesului liber la raft și cu un număr de 50 de locuri dispunea de peste 10.000 exemplare reviste românești și străine.
- *Sala de lectură a Facultății de Planificare și Cibernetică Economică*, deținea colecții specifice domeniului ciberneticii și informaticii economice, aproximativ 25.000 volume (inclusiv periodice).
- *Cabinetul de informare și documentare*, avea 40 locuri și deținea peste 7.000 volume, majoritatea în limbi străine (periodice, sinteze și crestomații de teste, teze de doctorat, buletine științifice).

¹ Arhiva Bibliotecii ASE, *Registru cotizații ABIR* din anul 1990-1991.

Figura 5.1 Cabinetul de informare și documentare (1993)

- *Sala de lectură pentru periodice în limbi străine*, reunea periodicele străine intrate în Bibliotecă, precum și Centrul de Informare ONU; avea o capacitate de 40 locuri.
- *Sala de lectură Virgil Madgearu*, era cea mai recent constituită sală de lectură și deținea aproximativ 8.000 volume de carte veche, cele mai multe din donația profesorului Virgil Madgearu. În această sală nouă a activat colectivul desemnat pentru informatizarea activităților din bibliotecă².

Fondul de publicații al Bibliotecii s-a îmbogățit an de an prin achiziționarea unor lucrări de specialitate românești și străine, prin schimb intern și internațional, prin donații, precum și prin lucrările multiplicare în Tipografia ASE.

După anul 1990, Biblioteca a reluat și intensificat colaborările cu bibliotecile de profil din străinătate; menționăm legăturile strânse cu universitățile din Toulouse și Lille (Franța), University of Washington (SUA), Bremen (Germania), Erasmus University Rotterdam (Olanda) ș.a. În cadrul acestor colaborări bibliotecarii din ASE au beneficiat de schimburi de publicații, de cataloage și alte materiale informative, cât și ajutor în activitatea de informatizare.

Centrul Cultural American din București a sprijinit Biblioteca ASE prin donații de carte și tehnică modernă de calcul. Între 1990-1993, cu sprijinul direct al Bibliotecii Americane, donațiile primite din Statele Unite au atins suma de 100.000 dolari. În 1993, prin intermediul Ambasadei Americane la București, Biblioteca

² Vasile Ciubotaru. Biblioteca. În: *Academia de Studii Economice la a 80-a aniversare*. București: Centrul editorial-tipografic ASE, 1993, pp. 181-182.

ASE a primit un echipament electronic complex, în valoare de circa 15.000 dolari. Era vorba despre un calculator de mare putere (pentru acei ani), dotat cu cd-rom și software corespunzător, care includea o bază de date cuprinzând articole full-text din peste 300 periodice importante de specialitate³. Baza de date, intitulată Proquest Abi Inform Research, cuprindea articole din perioada 1987-1993.

Sistemul Informațional Științific, înființat în 1980, a continuat să existe timp de câțiva ani după 1989. El și-a îndeplinit funcțiile prin editarea a trei buletine științifice: *Buletinul de informare bibliografică economico-socială* (a apărut până în 1994), *Informarea bibliografică pentru cartea în limbi străine* și buletinul *Surse pentru dumneavoastră*.

Buletinul *Informarea bibliografică* a avut o apariție lunară, între anii 1992-1996, a fost elaborat pe calculator și informa utilizatorii bibliotecii asupra cărților străine intrate în bibliotecă după anul 1989. Lucrarea a apărut din inițiativa colectivului de catalogare-clasificare al bibliotecii, fiind elaborată de Vladimir Iovanov, Gabriela Baicea și Sanda Iote.

Prima parte a buletinului conținea la fiecare intrare o descriere bibliografică completă, în conformitate cu standardele bibliografice internaționale (ISBD). Intrările erau grupate pe domenii majore ale științei economice: comerț, contabilitate, economie mondială, finanțe, management, marketing, statistică, teorie economică etc. Pentru a ușura regăsirea informațiilor, cititorii aveau la dispoziție un index de autori și unul de subiecte.

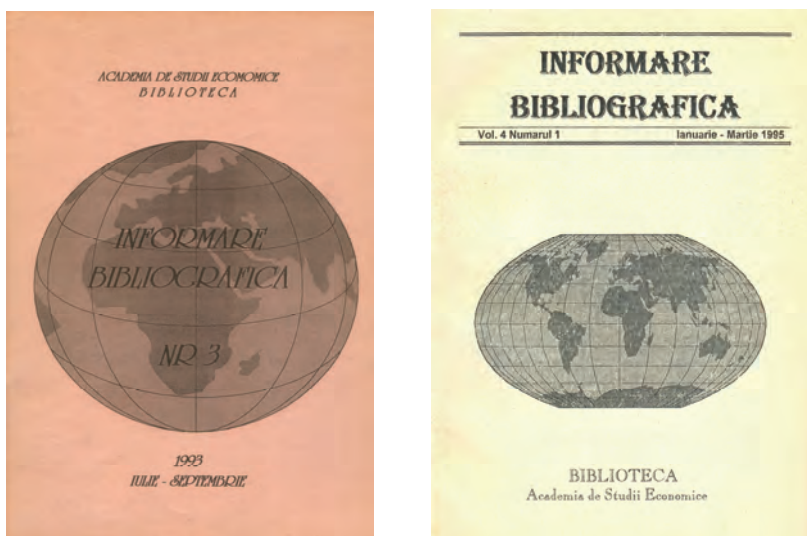

Figura 5.2 Coperti ale buletinului *Informare bibliografică*

³ *Ibidem*, p. 181.

Publicația *Surse pentru dumneavoastră* era editată împreună cu Biblioteca Centrală Universitară din București și semnală publicațiile economice în limbi străine intrate recent în colecțiile bibliotecilor universitare din București.

Grigore Merouiu, șef al BIDS, propunea în 1990 o schiță de program redacțional al colecției Buletinelor SIS din ASE. „*Seria nouă a Colecției Buletinelor SIS-ASE va urmări prin mijloacele sale specifice la afirmarea pluralității opiniilor interne și externe, naționale și internaționale, propunându-și să exprime diverse răspunsuri la problemele specifice care frământă comunitatea științifică din Academie și din țară și să contribuie la constituirea unor autentice sinteze proprii, la realizarea unui pluralism cultural științific, fără de care nu poate ființa nici o societate ce se vrea deschisă progresului științific și viitorului*”⁴.

Cu prilejul aniversării a 80 de ani de la înființarea AISCI, în 1993, biblioteca publică un mic index biobibliografic al profesorilor fostei Academii Comerciale. Lucrarea se intitula *Profesori ai Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale* și a fost elaborată de Florica Nicolescu și Cornelia Focșăneanu. Directorul bibliotecii, Vasile Ciubotaru, scria în *Cuvânt înainte*: „*În volum sunt prezentate, selectiv, cele mai importante lucrări ale unor cunoscuți profesori din Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale ca Nicolae Iorga, Virgil Madgearu, Ion Răducanu, Victor Slăvescu, Spiridon Iacobescu, Constantin Bungețianu, I. N. Angelescu ș. a. Parcurgerea, fie și sumară, a operei științifice a acestora, impune cu claritate ideea că știința economică românească din perioada interbelică atinsese cote valorice deosebit de înalte, putându-se afirma că în Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale exista o școală economică de nivel european*”⁵.

În perioada 1990-1993 au intrat în bibliotecă peste 1.000 titluri de publicații însumând circa 200.000 de volume⁶. Aceste publicații au fost achiziționate de la diverse edituri din țară și străinătate, precum și prin tipărirea, pe plan intern, la tipografia ASE, a unui număr de 128 de materiale didactice.

⁴ Grigore Merouiu. În loc de Prefață. În: *Idei în dialog. Buletin de sinteze*, nr. 1-2, București, 1990, p. 7.

⁵ Florica Nicolescu; Cornelia Focșăneanu. *Profesori ai Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale. Biobibliografie selectivă*. București: Centrul editorial-poligrafic ASE, 1993, p. 6.

⁶ Călin Oprea. Activitatea didactică și de perfecționare a cadrelor din economie și a profesorilor de liceu. În: *Academia de Studii Economice la a 80-a aniversare*, p. 29.

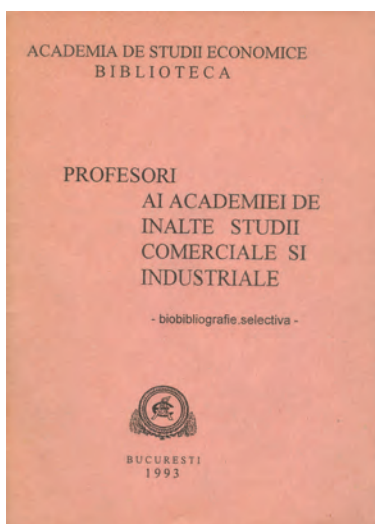

Figura 5.3 Coperta lucrării dedicate profesorilor AISCI (1993)

Imediat după Revoluția din 1989 biblioteca a încercat să devină mai dinamică și să ofere servicii informaționale noi. Conducerea Academiei de Studii Economice s-a implicat în acțiunea de modernizare, mai ales în procesul de informatizare a principalelor servicii din bibliotecă (împrumut, gestionarea colecțiilor, informare-documentare) prin achiziționarea de calculatoare, software și programe de perfecționare a personalului.

O bibliotecă modernă presupune un proces complex de informatizare a proceselor de bibliotecă. Această informatizare înseamnă pentru beneficiari acces liber și rapid la informație. Primele preocupări în acest domeniu au apărut în cadrul Bibliotecii Academiei de Studii Economice în anul 1992. În acel an a debutat utilizarea programului de bibliotecă CDS/ISIS, program produs și distribuit gratuit sub egida UNESCO tuturor instituțiilor non-profit.

CDS/ISIS este un sistem de gestiune de baze de date destinat activităților de informare și documentare. El poate fi instalat atât pe un singur calculator, cât și în rețea. Principalele funcții ale programului permit: constituirea de baze de date; introducerea de noi înregistrări într-o bază de date; modificarea, corectarea sau ștergerea înregistrărilor existente; afișarea înregistrărilor conform criteriilor

selectate de utilizatori; sortarea înregistrărilor după anumite criterii; printarea bazei de date și a indexurilor asociate (în întregime sau parțial)⁷.

În 1995 biblioteca punea la dispoziția utilizatorilor 500 de locuri în sălile de lectură. Numărul de cititori înscriși în anul 1996 depășea cifra de 13.000, iar numărul volumelor consultate a atins valoarea de aproximativ 240.000 de volume.

În toamna anului 1996, Biblioteca ASE intră într-un amplu program de modernizare și reorganizare, elaborat și pus în aplicare de noua echipă managerială condusă de rectorul Paul Bran.

5.2 Prima modernizare postdecembristă (1996-2004)

Problema cea mai stringentă cu care s-au confruntat bibliotecile instituțiilor de învățământ superior, după anul 1989, a fost cea a modernizării activităților specifice și a serviciilor oferite utilizatorilor. În esență, scopul principal al unei biblioteci universitare este de a sprijini procesul de învățământ din cadrul universității și cercetarea științifică.

Pentru îndeplinirea acestui scop conducerea Academiei de Studii Economice, care și-a început mandatul în luna mai 1996, a început în același an un proces de reorganizare, modernizare și extindere a bibliotecii, care a avut ca rezultat remodelarea structurii bibliotecii și a serviciilor oferite cititorilor.

În anul universitar 1996/1997, cu ajutorul băncilor⁸ și din fonduri proprii și de la buget, Academia de Studii Economice a pus în practică un program important de investiții și modernizare ale cărui obiective au și fost în mare parte finalizate. Scopul acestui proces de modernizare a fost „*de a oferi procesului de învățământ din ASE un suport științific și logistic de nivel european*”⁹.

Procesul de modernizare a constat în următoarele obiective: refacerea bibliotecii, refacerea și dotarea modernă a sălii de sport și a cantinei, dotarea cu tehnică de calcul performantă a unor catedre (Informatică economică, Informatică de gestiune), introducerea rețelei de calculatoare în ASE (serviciile administrative și catedre), organizarea unui departament didactic modern, modernizarea și

⁷ Doina Banciu. *Informaticizarea bibliotecilor. Concepte și practici*. București: Editura Universității din București, 2001, pp. 45-46.

⁸ Banca Națională a României, Banca Comercială Română, Bancorex, CEC, BancPost, Banca Agricolă, Banca Albina, firmele Reuters, Aedificia Carpați și Marshall.

⁹ *** Academia de Studii Economice din București își schimbă garderoba. În: *Adevărul economic*, nr. 22, 5 iunie 1997, p. 26.

repararea unor săli de clasă și a o parte din căminele studențești, un proiect de refacere a frescei din Aula Magna. După cum observăm biblioteca s-a aflat pe primul loc în cadrul acestui program de investiții, fapt accentuat și de rectorul Paul Bran: „*Obiectivul cu care ne mândrim cel mai mult este biblioteca. [...] Am considerat permanent că avem nu numai datoria, dar și posibilitatea să oferim celor 25.000 de studenți ai ASE condiții corespunzătoare de studiu*”¹⁰.

După modernizarea din 1996 biblioteca asigura utilizatorilor săi condiții optime de studiu și documentare prin intermediul a 14 săli de lectură, din care 8 săli specializate pe facultăți și 6 săli de informare generală.

În 1998/1999 structura bibliotecii se prezenta astfel:

- ▶ *Sala Virgil Madgearu* – cuprindea biblioteca profesorului Madgearu, lăsată prin testament ca donație Bibliotecii ASE, și era formată dintr-un fond de carte străină, axat pe probleme de politică internațională și economică din perioada interbelică.

Figura 5.4 Sala de lectură *Virgil Madgearu* (1998)

- ▶ *Sala de periodice* – deținea un număr de 132 titluri de periodice românești și străine, precum și publicații statistice.
- ▶ *Sala Facultății de Comerț* – publicațiile erau specializate pe domeniile: comerț, marketing, merceologie, economia serviciilor și a turismului.

¹⁰ *Ibidem.*

- ▶ *Sala Facultății de Management* – conținea apariții recente în domeniile managementului comparat, de firmă, managementului social, documente din aria disciplinelor juridice și a administrației publice.
- ▶ *Sala Facultății de Finanțe, Asigurări, Bănci și Burse de Valori* – prezenta utilizatorilor un variat fond de publicații din domeniile studiate la această facultate. Multe lucrări erau de origine americană și franceză, primite ca donație de la decanatul facultății.

Figura 5.5 Sala de lectură a Facultății de Finanțe (1998)

- ▶ *Sala Facultății de Contabilitate și Informatică de Gestiune* – asigura fondul documentar specializat necesar utilizatorilor specifici ce frecventau această sală de lectură.
- ▶ *Sala Facultății de Relații Economice Internaționale* – era specializată pe probleme de economie mondială și comerț internațional, aici existând o serie de lucrări în limba engleză, donație a decanatului facultății.
- ▶ *Sala Facultății de Economie și Gestiunea Producției Agricole și Alimentare* – oferea spre studiu materiale documentare privind agricultura românească și mondială, precum și materiale privind ecologia și protecția mediului.
- ▶ *Sala Facultății Economie Generală* – era destinată lucrărilor de cultură generală și social-economică, fiind organizată pe baza sistemului de clasificare zecimală Dewey.
- ▶ *Sala Facultății de Studii Economice în Limbi Străine* – studenții facultății aveau la dispoziție în această sală publicații ce acopereau disciplinele de studiu.

Figura 5.6 Sala de lectură *Mihail Manoilescu* (1998)

- *Sala Facultății de Cibernetică, Statistică și Informatică Economică* – aici existau publicații românești și străine ce acopereau domeniile: matematică, statistică matematică, cibernetică, cercetări operaționale¹¹.

De asemenea, existau două centre de împrumut, unul dedicat studenților CSIE și alt centru, ce deținea literatură economică străină, situat în complexul Moxa, pentru studenții SELS.

Sălile de lectură au fost dotate cu mobilier nou, 12 dintre ele fiind organizate în sistem cu acces liber la raft. De altfel, 60% din colecțiile intrate în bibliotecă după 1996 erau în regim de acces liber la raft.

Dacă în anul 1995 numărul de locuri în sălile de lectură era de 500, în 1999 erau 1.028 locuri, ceea ce însemna 1 loc la 18 studenți, cifră comparabilă cu cea din bibliotecile franceze¹². Suprafața totală a bibliotecii era de 2.948 m².

Creșterea anuală a colecțiilor a fost substanțială, pentru perioada 1996-1999 au fost înregistrate 48.698 volume, însumând 4.745 titluri. Principalul obiectiv al achiziției de carte a fost completarea și actualizarea fondului de publicații de referință, în acest scop achiziționându-se: *Enciclopedia Britannica*, *Encyclopaedia Universalis*, *International Encyclopedia of Business and Management*, *International Encyclopedia of Social Science* etc. În ceea ce privește periodicele, dacă în 1996 erau 91 de titluri abonate, în 1999 au crescut la 125 titluri. Sursele de achiziții de publicații au fost variate: buget, chirie (Editura

¹¹ Academia de Studii Economice București. *Ghid 98/99*. Centrul editorial-poligrafic ASE, 1999, pp. 187-188.

¹² Arhiva Bibliotecii ASE, *Biblioteca ASE. Raport de activitate pentru perioada 1996-1999*, 1999, p. 1.

Economică), sponsorizare (ex. 363 titluri în 1998) și donații (6.732 titluri pentru perioada 1996-1999)¹³.

Presiunea solicitărilor de informații actuale au condus către alocarea unor sume din ce în ce mai mari pentru a acoperi achiziția de publicații și baze de date. Astfel, dacă în 1996 bugetul a fost de 97.108.212 lei (ROL), în 1999 suma a ajuns la 538.359.736 lei (ROL).

Personalul bibliotecii a crescut de la 33 de angajați în 1995 (dintre care 12 bibliotecari cu studii superioare, 21 cu studii medii și 2 personal administrativ) la 61 în 1999 (20 bibliotecari cu studii superioare, 41 bibliotecari cu studii medii și 3 personal administrativ). În condițiile trecerii la informatizarea serviciilor bibliotecii numărul de persoane angajate cu studii superioare era mai mic decât cel necesar. În 1996 bibliotecarii cu studii superioare au absolvit un curs de perfecționare organizat în cadrul BCU București. De asemenea, în 1997 și 1999 bibliotecarii cu studii medii au urmat două cursuri: unul de inițiere în biblioteconomie (organizat în cadrul bibliotecii ASE) și celălalt de perfecționare (organizat în cadrul BCU București)¹⁴.

Figura 5.7 Biroul de Referințe (1998)

În anul 2000 întâlnim printre angajații bibliotecii pe: Anghel Luminița, Bîrsan Aura, Cernea Irina, Chițoran Anuța, Crăciun Gheorghe, Grigore Maria,

¹³ *Ibidem*, pp. 2-3.

¹⁴ *Ibidem*, p. 4.

Gherghișan Valentina, Herscher Alice, Iote Sanda, Iovanov Vladimir, Lungu Claudia, Marin Daniela, Pellegrini Emilia, Simion Rodica, Stoica Simona, Vlaicu Claudia, Vasilescu Augustina, Crăciun Cristina, Bădescu Lucica, Vișan Livia, Filote Carmen Daniela, Cîrjan Ana-Maria, Manea Maria-Magdalena, Mihăilă Simona, Maftai Alina Nicoleta, Marin Dumitra¹⁵.

Directorul bibliotecii, Vladimir Iovanov (1997-2002)¹⁶, propunea în *Raportul de activitate pentru perioada 1996-1999* următoarele obiective pentru bibliotecă: creșterea numărului de resurse multimedia (cd-rom-uri, videocasete, baze de date locale, naționale și internaționale) prin cooperare partajată a bibliotecilor universitare din București, extinderea accesului la rețeaua World Wide Web și în birourilor bibliotecii, trecerea de la catalogul clasic pe fișe la catalogul on-line prin introducerea anuală a 30.000 de înregistrări bibliografice, trecerea treptată la împrumutul informatizat cu ajutorul softului L4U, etichetarea și securizarea publicațiilor (etichete autocolante, coduri de bare, fire și porți magnetice), publicarea ghidului bibliotecii și actualizarea regulamentului Bibliotecii ASE, organizarea de cursuri facultative de inițiere în utilizarea bibliotecii pentru studenții anului I.

În ceea ce privește legislația, după 1989, instituțiile de învățământ superior, acționând în spiritul autonomiei universitare, și-au elaborat carte universitare. Senatul Academiei de Studii Economice a aprobat o asemenea cartă în ședința din 15 martie 1996. Capitolul XI, intitulat *Activitatea administrativă*, cuprindea un articol referitor la bibliotecă. Astfel, articolul 110 cuprinde, în trei puncte, următoarele referiri: „1. *Biblioteca Academiei de Studii Economice funcționează pe baza unui regulament aprobat de Senat și este condusă de director. Ea gestionează întregul fond de carte și publicații, formând un sistem integrat de documentare destinat studenților, cercetătorilor și cadrelor didactice.* 2. *Biblioteca poate distribui fondul de carte în cadrul catedrelor, departamentelor și lectoratelor.* 3. *Directorul bibliotecii răspunde în fața Biroului Senatului de modul de gestionare a fondurilor alocate pentru achiziția de carte și publicații*”¹⁷.

Informatizarea. În cadrul acțiunii de modernizare și informatizare a Bibliotecii ASE s-a achiziționat în 1996 un program de bibliotecă produs de firma

¹⁵ Arhiva Bibliotecii ASE, *Registru cotizații ABIR* din anul 2000.

¹⁶ Profesor de istorie, stagii de pregătire în biblioteconomie în Franța (ENSSIB Lyon) și University of Washington – Seattle (SUA), coautor al lucrării *Un secol de economie românească (1848-1947). Oamenii și opera* (București, 2001), peste 25 de ani de activitate în cadrul Bibliotecii ASE.

¹⁷ *** *Carta Academiei de Studii Economice din București*, 1996, p. 45.

canadiană Kelowna Software Ltd., ce rula pe platforma Windows, denumit *Library for Universal* (L4U).

Decizia de achiziționare a acestui program a fost luată datorită a doi factori: accesul direct din programul de bibliotecă pe rețeaua Internet și posibilitatea de a funcționa pe o rețea Windows 95 și Windows NT.

Sistemul integrat de bibliotecă L4U era structurat pe mai multe module, principale fiind: modulul de achiziții, catalogul Opac, modulul de căutare, modulul de circulație.

Suportul tehnic al programului de bibliotecă L4U era asigurat de o rețea de 24 calculatoare Gateway, fiecare stație de lucru având 16 Mb Ram, 2 Gb hard disk la viteza de 120 Mhz. Serverul rețelei avea 32 Mb Ram, 2 Gb hard disk la viteza de 166 Mhz¹⁸.

Rețeaua de calculatoare, formată din server și cele 24 terminale, acoperea atât sălile de lectură, cât și birourile bibliotecii.

Până în 1999 s-au introdus 6.000 de înregistrări în bază de date CDS/ISIS (publicații intrate în bibliotecă începând cu anul 1992), înregistrări ce urmau să devină catalog online pentru utilizatorii bibliotecii, prin intermediul programului de bibliotecă L4U¹⁹.

Procesul de informatizare al bibliotecii a mai presupus și accesul la resurse electronice și baze de date. Astfel, pentru a oferi noutăți din domeniul financiar-bancar și a fi la curent cu ultimele evenimente internaționale pe plan socio-economic și politic, biblioteca a încheiat un parteneriat cu agenția Reuters. Cititorii aveau la dispoziție trei terminale Reuters care furnizau date în timp real.

Prin intermediul programelor Agence Francophone pour l'Enseignement Supérieur et la Recherche (AUPELF-UREF) și al rețelei MINITEL, utilizatorii bibliotecii puteau accesa peste 25.000 de referințe bibliografice din sfera economică și social-politică.

Din 1995 a fost achiziționată baza de date cu profil economic EBSCO pe cd-rom, cu acces gratuit și full-text pentru perioada 1995-2002. De asemenea, din 1996 biblioteca deținea abonament la baza de date Proquest, primită inițial cu titlu gratuit pe cd (perioada 1987-1995). Baza conținea 800 titluri de periodice indexate în limba engleză, din care aproximativ 500 erau full-text.

¹⁸ Anuța Chițoran; Vladimir Iovanov. Biblioteca Academiei de Studii Economice. În: *Buletin ABIR*, nr. 2, 1997, p. 51.

¹⁹ Academia de Studii Economice București. *Ghid 98/99*, p. 187.

Biblioteca avea, în anul 1999, circa 50 de casete video înregistrate cu lecții de economie și filme documentare științifice, 8 aparate tv cu player încorporat pentru vizionarea acestor casete, programe de învățare a limbii engleze pe cd-rom.

În 1998 s-a deschis pentru studenți accesul la o rețea de calculatoare conectate la Internet, formată dintr-un server și 50 de terminale, situată în clădirea Cihoski și numită Sala Multimedia. În 2002, aceste calculatoare au fost relocalate în sala de lectură Victor Slăvescu, în jumătatea dreaptă a sălii.

Figura 5.8 Rețeaua de calculatoare din sala de lectură *Victor Slăvescu* (2002)

La sfârșitul anului 2001 birourile bibliotecii au fost conectate la Internet și a apărut prima variantă de site web și primul catalog online.

Prima pagină web a bibliotecii conținea doar un link către catalogul online, de unde se putea afla cota unei publicații și sala în care se putea consulta, precum și un tutorial *Cum caut?*

Ulterior, la începutul anului universitar 2002/2003 a fost lansat site-ul integral al bibliotecii. Acesta conținea următoarele rubrici:

- Informații bibliotecă
- Resurse Internet
- Catalog online
- Bursa de carte
- Resurse electronice
- Noutăți.

De implementarea și dezvoltarea noului site al bibliotecii s-a ocupat compartimentul *Biblioteca virtuală*, parte componentă a Bibliotecii Centrale ASE, care a luat ființă în februarie 2002.

„Esența Bibliotecii virtuale, fundamentată pe o infrastructură modernă, constă în transpunerea „catalogului cărților” în format electronic, pe interfață web, fiind accesibil atât din interior, unde s-a amenajat un spațiu destinat accesării catalogului, pentru utilizatorii proprii, dar și din exterior, via Internet.

De asemenea, se pune un accent deosebit pe „cartea virtuală”, „revista virtuală”, fișiere tematice etc., totul spre o descongestionare benefică a spațiului fizic din cadrul Bibliotecii centrale, dar și spre o creștere a complexității serviciilor oferite, în sensul diversificării acestora și îmbunătățirii accesibilității spre informație”²⁰.

Figura 5.9 Prima pagină web a bibliotecii – catalogul online (2002)

În martie 2003 compartimentul *Biblioteca virtuală*, condus de directorul adjunct Marius Cristian Neacșu²¹, era format din 20 de persoane și următoarele birouri: realizare și actualizare portal Web, dezvoltare aplicații software și biroul tehnic sisteme informatice²².

²⁰ Emil Răcilă. *1913-2003: Academia de Studii Economice, București, România*. București: Editura Economică, 2003, p. 404.

²¹ Profesor de Geografie economică mondială și Geopolitică la Facultatea de Relații Economice Internaționale din cadrul Academiei de Studii Economice din București, director adjunct al Bibliotecii Centrale în perioada 2002-2009; a condus compartimentul *Biblioteca virtuală*.

²² Arhiva Bibliotecii ASE, *Stat de funcțiuni pentru personalul Biblioteca Virtuală valabil de la 01.03.2003*, 2003.

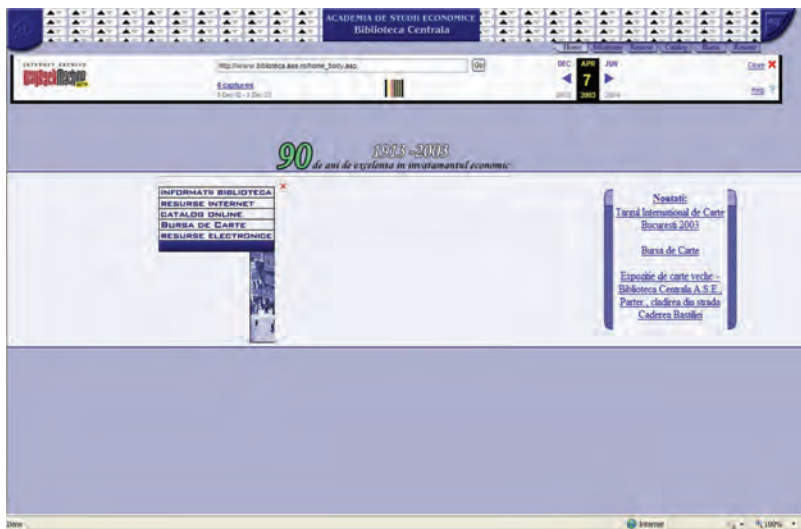

Figura 5.10 Prima variantă de site web a bibliotecii ASE – homepage
(captură din 7 aprilie 2003)

Biblioteca Virtuală gestiona rețeaua Bibliotecii ASE și oferea servicii de acces Internet gratuite pentru cei peste 30.000 de studenți din Academia de Studii Economice. Studenții aveau acces la rețeaua Web în următoarele săli: sala Cihoski, sala Victor Slăvescu, sala din clădirea Ion N. Angelescu (etajul 4) și sala Moxa (etajul 2)²³.

La etajul 2 din clădirea Ion N. Angelescu, pe holul de lângă sălile de lectură specializate pe facultăți, s-a înființat o *sală a cataloagelor*, unde pe mai multe terminale se putea accesa catalogul online al bibliotecii. Aici erau situate și cataloagele tradiționale, pe fișe.

În cadrul Bibliotecii Centrale ASE erau implementate și rula, în paralel, cele două soft-uri: CD/ISIS For Windows și Library for Universal (L4U). Departamentul Biblioteca Virtuală a realizat, la rândul său, un soft ce corespundea unor activități ce se derulau în cadrul Biroului de Achiziții și Dezvoltarea Colecțiilor, prevăzut însă și cu un modul pentru înregistrarea utilizatorilor în vederea eliberării unui permis de bibliotecă.

CD/ISIS era utilizat pentru alcătuirea bazei de date bibliografice, aceasta constituind sursa de actualizare a catalogului online, ce putea fi accesat de pe site-ul bibliotecii. Programul L4U era necesar în vederea informatizării serviciului de împrumut, sistemul având integrat și modulul de circulație (împrumut,

²³ *** *Biblioteca Centrală. 90 ani. Ghid, 2003.*

rezervare, prelungire), modul care lipsea programului CD/ISIS, precum și opțiunea de printare etichete cu cod de bare, necesare identificării unice a publicațiilor.

Figura 5.11 Sala cataloagelor (2002)

În 2003 biblioteca a achiziționat accesul la baza de date online Jstor – Business Collection, ceea ce însemna 46 de titluri de revistă economică și a continuat abonamentul la baza de date Proquest Abi/Inform Global, ce conținea aproximativ 900 de periodice cu profil economic în limba engleză. De asemenea, pe o perioadă limitată, din campusul ASE au fost disponibile online revistele economice editate de Blackwell-Synergy.

Numărul sălilor de lectură specializate pe facultăți a crescut în 2003 cu încă două: Sala de lectură a Facultății de Administrație Publică (str. Șerban Vodă) și Sala de lectură a Colegiului economic București (str. Moxa, 40 locuri). De asemenea, s-au înființat trei săli de lectură filiale la Colegiul economic Buzău (30 locuri), Colegiul economic Giurgiu-Ruse (20 locuri) și Colegiul economic Călărași (20 locuri).

În 2003 exista în Clădirea Victor Slăvescu (Calea Griviței) Biblioteca MBA româno-canadiană (la etajul 3) și Biblioteca francofonă (la demisol); în Clădirea Anton Davidoglu (Intr. Amzei) erau situate Biblioteca Institutului Național de Dezvoltare Economică, la parter, și Biblioteca Centrului de Excelență Româno-American (la etajul 2); în Clădirea Dumitru Ionescu (str. Take Ionescu) se afla Biblioteca Departamentului de Formare Continuă.

Amplul proces de dezvoltare și modernizare inițiat în anul 1996 a transformat Biblioteca ASE într-un factor important al procesului educativ și de formare profesională din țara noastră. Fondul de carte a crescut continuu, sălile de lectură asigurând condiții optime de pregătire și documentare.

În ianuarie 2002 Cabinetul Rectorului a elaborat un proiect de *Program de restructurare a Bibliotecii Centrale ASE* care deja prefigura noua etapă de dezvoltare din anii 2005-2006. Restructurarea viza conținutul activității și modul de organizare și funcționare a bibliotecii. Punerea în practică a acestui proiect urma să asigure Bibliotecii ASE „rolul de partener egal cu activitatea profesorilor în procesul de învățare și formare profesională a studenților și cursanților la diferite forme de perfecționare postuniversare”.

Proiectul amplifică desfășurarea următoarelor activități:

- dezvoltarea și actualizarea fondului de publicații destinat tuturor categoriilor de utilizatori;
- dezvoltarea dotărilor și a modului de acces la fondul documentar al Bibliotecii ASE prin Internet și săli multimedia;
- gestionarea modernă a fondului de carte veche;
- creșterea implicării bibliotecii în activitatea catedrelor;
- implicarea activă în rândul comunității academice;
- lărgirea gamei de servicii oferite utilizatorilor.

5.3 Redefinirea Bibliotecii ASE (2005-2008)

Începând cu anul 2005 are loc o redefinire a rolului Bibliotecii atât în cadrul Academiei de Studii Economice, cât și în sistemul educațional național. Societatea informațională și societatea bazată pe cunoaștere a impus construirea și promovarea unui sistem deschis infodocumentar, având în centrul său utilizatorul.

Misiunea Bibliotecii ASE a fost aceea de a răspunde cât mai exact cerințelor de informare, studiu și cercetare ale cadrelor didactice, studenților, cercetătorilor și altor categorii socio-profesionale din mediul universitar prin comunicarea și valorificarea fondului de publicații, accesibile local sau la distanță. Biblioteca și-a continuat și în această perioadă acțiunea de sprijinire activă a procesului de învățământ și, totodată, a procesului de cercetare-dezvoltare-inovare constituindu-se, prin serviciile oferite utilizatorilor, într-un „portal” cu acces liber la informație, cultură și educație.

Figura 5.12 Palatul ASE (2005)

În februarie 2005 se întocmește un prim *Plan de reorganizare a Bibliotecii Centrale ASE*. Acest plan prevedea: achiziția unui sistem integrat de bibliotecă, constituirea bazei de date bibliografice pentru încărcarea acestui sistem, renovarea și consolidarea sălii de lectură Victor Slăvescu, amenajarea sălii de lectură Victor Slăvescu, amenajarea etajului II din clădirile din Piața Romană și str. Căderea Bastiliei.

Ațiunea de renovare și consolidare a început cu sala de lectură Victor Slăvescu, principalul centru de informare, documentare și studiu al studenților, cadrelor didactice și cercetătorilor din Academia de Studii Economice. Contractul de efectuare a lucrărilor, în valoare de 409.370 lei a fost adjudecat de Antrepriza de Construcții și Montaj 4 din București la 18 mai 2005. Lucrările s-au încheiat pe 15 decembrie 2005 și au presupus refacerea sălilor de lectură ale Bibliotecii Centrale de la etajul I (sala Victor Slăvescu, cu cele două încăperi din spate, suprapuse și legate prin scara elicoidală, și sala de periodice).

De asemenea, pe parcursul anului 2006 s-au mai realizat următoarele lucrări: confecționarea și montarea ferestrelor din lemn stratificat, montarea mochetei de trafic greu, achiziția și montarea ușilor rezistente la foc, achiziția mobilierului din lemn stratificat²⁴. Amenajarea sălii de lectură Victor Slăvescu s-a încheiat în mai 2006.

²⁴ Ion Gh. Roșca. *Istoria Palatului...*, p. 140.

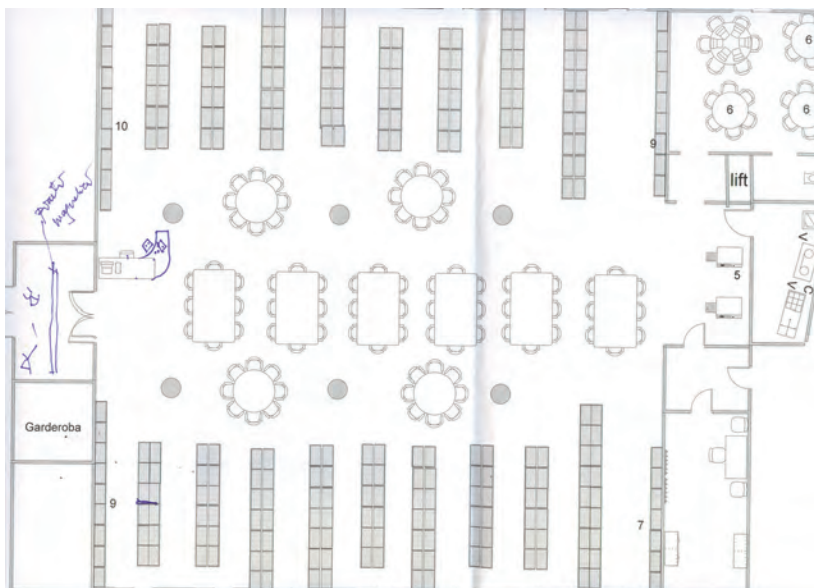

Figura 5.13 Schiță de amenajare a sălii de lectură Victor Slăvescu (2005)

Figura 5.14 Sala de lectură Victor Slăvescu în timpul amenajării (2006)

Figura 5.15 Sala de lectură Victor Slăvescu în 2008

Paralel, au avut loc și lucrările de modernizare ale sălii de periodice și ale holului etajului I, finalizate în iunie 2006.

Figura 5.16 Sala de publicații periodice (2008)

Încă din anul 2005, în urma unor discuții purtate de rectorul Ion Gh. Roșca și directorul Bibliotecii Centrale a ASE, lect. dr. Liviu Bogdan Vlad²⁵, a apărut ideea ca cei doi pereți din fundalul sălii de lectură Victor Slăvescu să fie acoperiți de o frescă. Biroul Senatului ASE a aprobat în iulie 2005 realizarea frescelor de către artistul Sabin Bălașa.

În septembrie 2005 se constituie o comisie de negociere cu maestrul Sabin Bălașa, iar în urma tratativelor din octombrie 2005 s-a stabilit realizarea a două lucrări la prețul total de 319.500 euro.

La 7 noiembrie 2005 s-a încheiat contractul de execuție a picturilor (vezi *Anexa II*), tot atunci maestrul prezentând proiectul pentru cele două picturi murale, intitulate *Feerie* și *Geneză*. Academia nu a impus din punct de vedere artistic nici o temă; pe parcursul execuției maestrul a fost ajutat de fiul său, Tudor Bălașa, artist plastic.

Extragem câteva date tehnice din *Memoriul tehnic*²⁶ al frescelor ce au îmbogățit patrimoniul cultural al bibliotecii. Fresca *Geneză* are următoarele dimensiuni: 7,74m × 4,00m, iar *Feerie* măsoară 6,675m × 4,00m.

Figura 5.17 Pregătire fundal pentru fresca *Geneză*

²⁵ Profesor de Geografie economică mondială și Geografia turismului la Facultatea de Relații Economice Internaționale din cadrul ASE, director al Bibliotecii Centrale a Academiei de Studii Economice din București în perioada 2002-2012.

²⁶ Ion Gh. Roșca, *Istoria Palatului...*, pp. 235-237.

Figura 5.18 Albastrul atât de caracteristic lui Sabin Bălașa

Frescele au fost executate pe un suport flexibil Polytoile și atașate apoi printr-un strat de adeziv acrylic elastic pe suportul rigid de gips-carton. Adezivul utilizat are o mare stabilitate în timp și poate prelua tensiunile care pot apărea între peretele suport și Polytoile. S-a ales această soluție pentru cazul în care clădirea va avea nevoie de reparații ori consolidări care ar necesita detașarea picturilor pe timpul reparațiilor.

Picturile au fost executate în culori pe bază de copolimeri vinilici în emulsie apoasă, marca Flashe, produse de Lefranc & Bourgeois. Aceste culori sunt recunoscute pe plan internațional pentru calitățile deosebite în ceea ce privește stabilitatea la lumină, îmbătrânirea, rezistența la diverșii agenți prezenți în atmosferă, mușcături etc. Culorile Flashe au un aspect mat, dat de însăși structura peliculei de culoare, ceea ce face ca pictura să fie vizibilă din orice unghi.

Figura 5.19 Sabin Bălașa și fiul său, Tudor, analizând *Feeria*

Figura 5.20 Sabin Bălașa, retușuri

La 20 aprilie 2006 s-a încheiat procesul-verbal de recepție a celor două lucrări, în suprafață totală de 57,5 m².

„Decizia realizării celei de-a doua opere de artă de astfel de dimensiuni [n.n. prima este fresca realizată de Cecilia Cuțescu-Storck în Aula Magna] face parte din programul de educare în spiritul deschiderii spre cunoaștere și artă, proprii mediului academic. Ea se dorește a marca apropiatul centenar al celei mai prestigioase instituții de învățământ economic superior din România”²⁷, se precizează într-un comunicat de presă emis de ASE în 15 martie 2005.

Sabin Bălașa declara într-un articol: *„Pictez pentru marea lume, pentru nevoia ei de spiritualitate, de frumos și de bucurie psihovizuală. Am constat că ființa umană, indiferent de gradul ei de cultură, este înzestrată genetic în ce privește receptarea artei, a frumuseții în general”²⁸.*

²⁷ *Ibidem*, p. 152.

²⁸ Sabin Bălașa. Un mare artist: Sabin Bălașa. În: *Flacăra*, anul VIII, nr. 5 (276), 9-15 februarie 2007, p. 8.

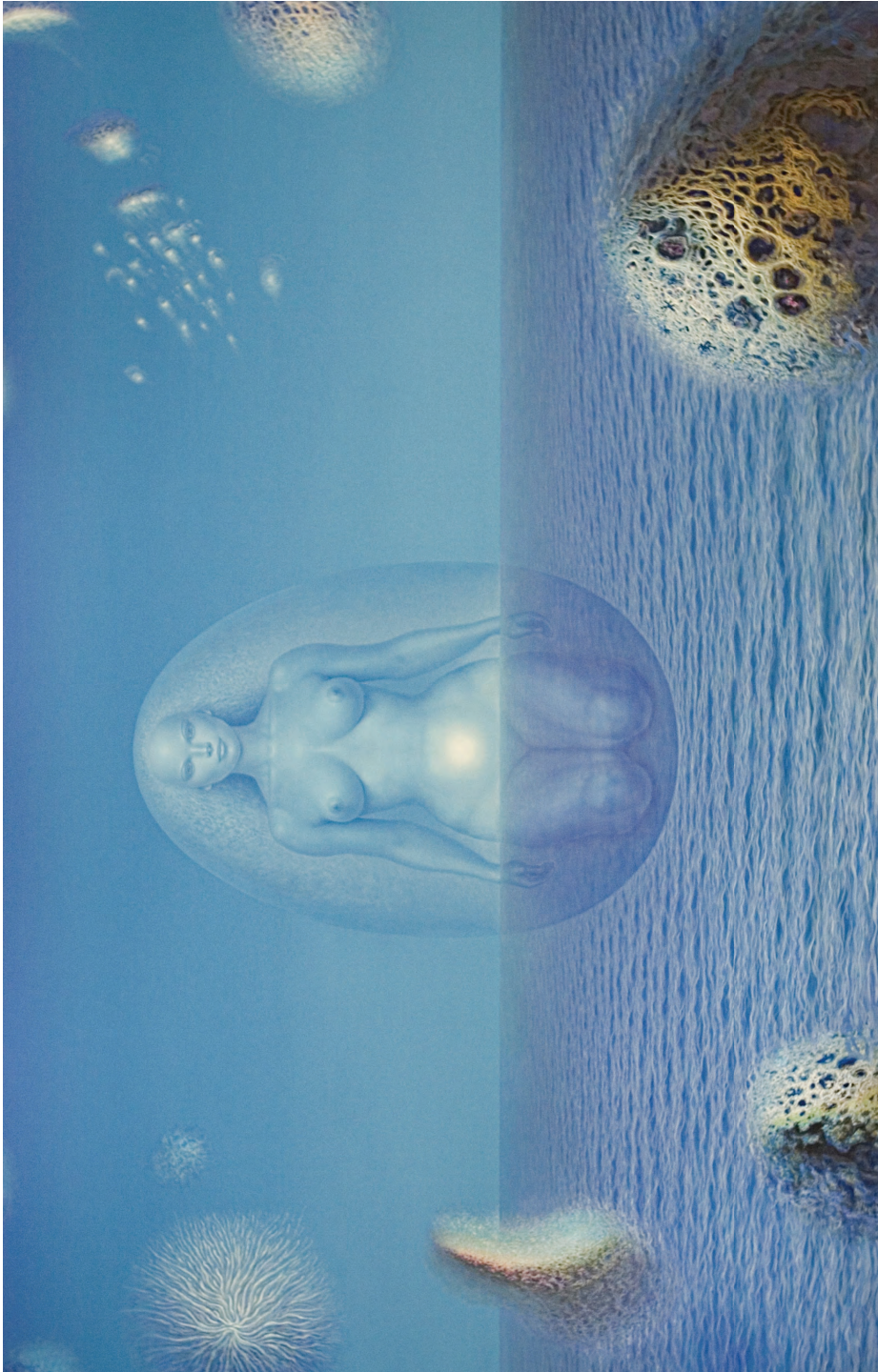

Figura 5.21. Geneză

Figura 5.22 *Feerie*

Sala de lectură Victor Slăvescu s-a impus ca un spațiu ambiental aparte destinat informării și studiului, oferind cititorilor condiții optime de documentare și cercetare. Această modernă sală de lectură avea aproximativ 85 de locuri, era dotată cu tehnică de calcul modernă pentru regăsirea informațiilor și deținea peste 22.000 de publicații cu acces liber la raft. Colecțiile sunt securizate prin fir magnetic, iar sala este supravegheată prin intermediul unui sistem video performant. Utilizatorii aveau la dispoziție un sistem de împrumut informatizat și un spațiu special destinat fotocopierii publicațiilor.

Reorganizarea funcțională și estetică a spațiilor Bibliotecii ASE a continuat cu amenajarea sălii de lectură Periodice, care cuprinde colecții de publicații seriale românești și străine din domeniul economic și al științelor conexe, baze de date online sau pe CD (Proquest, Jstor, SpringerLink, Scopus, ScienceDirect, EmeraldXManager). Sala a fost dotată cu mobilier specific publicațiilor periodice pe suport tipărit sau în format electronic.

Figura 5.23 Mobilier specific pentru publicații periodice

În iunie 2006 a avut loc licitația pentru modernizarea întregului corp de clădire din str. Căderea Bastiliei, licitație câștigată de firma S.C. Atheneum Construct S.A. Contractul prevedea execuția integrală a reparațiilor și modernizărilor, începând de la acoperiș, până la depozitul de cărți din subsol. Lucrările efectuate de firma câștigătoare au presupus noi instalații de încălzire, electrice, sanitare etc²⁹.

²⁹ Ion Gh. Roșca, *Istoria Palatului...*, p. 110.

În acest moment se lansează ideea unei noi săli de bibliotecă, *Sala de lectură Paul Bran*, la etajul II din actuala clădire Ion N. Angelescu. Proiectul a constituit un caz particular deoarece a necesitat un studiu de rezistență pentru a stabili dacă acest spațiu poate fi transformat și deschis³⁰. Pe locul noii săli s-au aflat până în 2005 mai multe săli de lectură specializate pe facultăți (Finanțe, Economie Agrară, Relații Economice Internaționale etc.), birourile de referințe și catalogare, precum și sala catalogelor. În urma reamenajării spațiului a rezultat o sală de lectură mare, deschisă, echivalentă sălii de lectură Victor Slăvescu de la etajul I.

Figura 5.24 Sala de lectură *Paul Bran* (2008)

Din punct de vedere biblioteconomic, sala de lectură Paul Bran constituia o continuare firească a colecțiilor din sala de lectură Victor Slăvescu, și anume publicații din domeniile: marketing, management, contabilitate, geografie, istorie și matematică, conform Clasificării Dewey.

Din punct de vedere al organizării interioare, în această sală s-a optat pentru dispunerea elementelor de mobilier în conformitate cu principiile ergonomiei și economiei spațiului.

Din punct de vedere estetic, sala a fost concepută ca un spațiu expozițional deschis, în momentul inaugurării fiind expuse o colecție de tablouri a maestrului Ion Sălișteanu.

³⁰ Arhiva Bibliotecii ASE, *Biblioteca Centrală. Raport de activitate 2004-2008*, iulie 2008, p. 4.

Figura 5.25 Tablouri de Ion Sălișteanu în sala de lectură *Paul Bran* (2008)

Utilizatorii dispun în sala de lectură Paul Bran de aproximativ 80 de locuri, terminale pentru accesarea bazelor de date și pentru consultarea catalogului online, un sistem de împrumut informatizat, un serviciu de fotocopiere.

Pentru a veni în întâmpinarea cerințelor unui spațiu de întâlnire special, destinat seminariilor de pregătire profesională, conferințelor de specialitate, meselor rotunde și altor asemenea activități, în spatele sălii de lectură Paul Bran a fost amenajată o sală de conferințe. Această sală a fost inaugurată pe 26 martie 2007 și denumită *Sala de conferințe Robert Schuman*. Evenimentul s-a desfășurat cu ocazia aniversării a 50 de ani de la semnarea Tratatului de la Roma prin care au fost puse bazele Comunității Economice Europene (CEE), astfel sala de conferințe a bibliotecii purtând numele celui considerat „părintele Europei” – Robert Schuman.

Sala de conferințe Robert Schuman are ca destinație principală organizarea de conferințe, comunicări științifice, workshopuri, lansări de carte, fiind prevăzută în acest scop cu un videoproiector și un ecran de proiecție.

Activitatea de modernizare a bibliotecii a cuprins și *Depozitul central*, acțiunile de organizare și amenajare derulându-se în perioada 2005-2007. După o casare substanțială a fondului de carte perimat și deteriorat din anul 2002 (aproximativ 100.000 volume), acum s-a desfășurat o acțiune nouă de organizare și igienizare a publicațiilor, mai ales a celor periodice.

Figura 5.26 Sala de conferințe a bibliotecii *Robert Schuman* (2008)

Au fost compartimentate mai multe birouri în depozit, noi spații de depozitare și s-a amenajat o mică legătorie de cărți (pentru care existau deja utilajele de lucru adecvate), în scopul recondiționării publicațiilor cu circulație mare.

Depozitul central de carte a devenit principala platformă de reglare a fluxului de carte din cele două săli principale de lectură.

Figura 5.27 Depozitul central de carte (2008)

Procesul major de modernizare a bibliotecii s-a încheiat în 2008, odată cu reamenajarea *Sălii de lectură Virgil Madgearu*. Sala a fost modernizată din punct de vedere al instalațiilor electrice și de încălzire, de asemenea, fiind montat un sistem performant de amplificare și videoproiecție. În perioada iunie-septembrie 2008 mobilierul art nouveau al sălii a fost recondiționat de S.C.M. Mobilă și Tapițerie București³¹. Aceeași firmă a refăcut scara de acces la nivelul superior al mobilierului din sala de lectură Virgil Madgearu, precum și mesele și scaunele din sală.

Figura 5.28 Sala de lectură *Virgil Madgearu* după recondiționarea mobilierului (februarie 2009)

Proiectul de modernizare a Bibliotecii ASE, pe lângă acțiunile de reorganizare funcțională și estetică, a cuprins și acțiuni de reorganizare a colecțiilor de publicații.

Deoarece noile săli de lectură au fost organizate cu acces liber la raft, s-a impus adoptarea unei clasificări după conținutul publicațiilor, utilizând Clasificarea Zecimală Dewey. S-a obținut în acest fel o grupare a lucrărilor aparținând aceleiași sfere tematice și facilitarea accesului la acestea. Practic, conținutul fiecărei cărți din bibliotecă se reflectă într-un indice Dewey. Principalele clase ale sistemului Dewey sunt:

1. Generalități. Informatică. Cibernetică. Biblioteconomie
2. Filosofie. Psihologie
3. Religie
4. Științe sociale. Demografie. Politică. Economie. Drept. Administrație publică. Învățământ

³¹ Ion Gh. Roșca, *Istoria Palatului...*, pp. 121-122.

5. Lingvistică
6. Științe naturale și exacte. Matematică
7. Științe aplicate. Management. Marketing
8. Artă. Arhitectură. Sport
9. Literatură
10. Geografie. Istorie. Discipline auxiliare.

Procesul de organizare a colecțiilor a constat în majorarea numărului de exemplare/titlu, reclassificarea publicațiilor existente, etichetarea cu barcod, cotă Dewey și etichetă corespunzătoare tipului de împrumut pentru circa 61.000 volume.

Un număr de circa 500 titluri au fost reclassificate suplimentar, este vorba despre cote vechi, sub anul 1992, dar cu număr mare de accesări.

Pentru îndeplinirea acestui obiectiv au conlucrat mai multe compartimente ale bibliotecii, aproximativ 40 persoane pe parcursul unui an întreg, începând din iunie 2005.

Analiza de conținut a documentelor s-a realizat pe baza indicelui de clasificare Dewey, stabilit conform DDC (Dewey Decimal Classification), ediția 22 și pe baza cuvintelor-cheie atribuite în baza Tezaurului OECD de termeni economici, tezaur tradus și constituit într-o bază de date de colectivul biroului de Catalogare-Indexare, și începând din anul 2007 în baza Tezaurului EUROVOC, ediția 4.2 în limba română, ediția 2006.

În intervalul martie 2005 - iunie 2006 s-a informatizat serviciul circulație/împrumut la domiciliu, serviciu ce a funcționat ani la rând în sistem tradițional la centrele de împrumut.

Astfel au fost informatizate treptat: centrul de împrumut Mihail Moxa, centrul de împrumut CSIE și centrul de împrumut ID MOXA care a fuzionat de la 1 ianuarie 2007 cu centrul Moxa, adică 41.599 volume.

În același timp, s-a lansat serviciul de împrumut informatizat pentru publicații aflate în sălile cu acces liber la raft, respectiv: sala de lectură Victor Slăvescu, sala de lectură Paul Bran, sala de lectură Mihail Moxa, sala de lectură CSIE și sala de lectură Management/Administrație Publică³².

În perioada 2005-2006 s-a constituit 80% din catalogul online al Bibliotecii Centrale ASE și filialele acesteia (în 2008 erau 137.000 de înregistrări bibliografice) prin introducerea, modificarea, corectarea și verificarea efectivă a tuturor fișelor bibliografice – toate publicațiile aflate în sălile de lectură și centrele de împrumut se regăseau în catalog; acest lucru s-a impus după implementarea softului integrat de bibliotecă L4U Platinum.

³² Arhiva Bibliotecii ASE, *Biblioteca Centrală. Raport de activitate 2004-2008*, iulie 2008, p. 9.

În 2007 au fost indexate 2.000 de articole din publicațiile periodice românești și străine achiziționate, adăugate ulterior în catalogul online al bibliotecii.

Site-ul Bibliotecii Academiei de Studii Economice, accesibil la adresa www.biblioteca.ase.ro, a cunoscut în anul 2006 o nouă structură grafică și estetică, un variat conținut informațional, oferind noi servicii utilizatorilor bibliotecii. Site-ul a fost elaborat de Biblioteca virtuală în colaborare cu biroul Referințe Bibliografice.

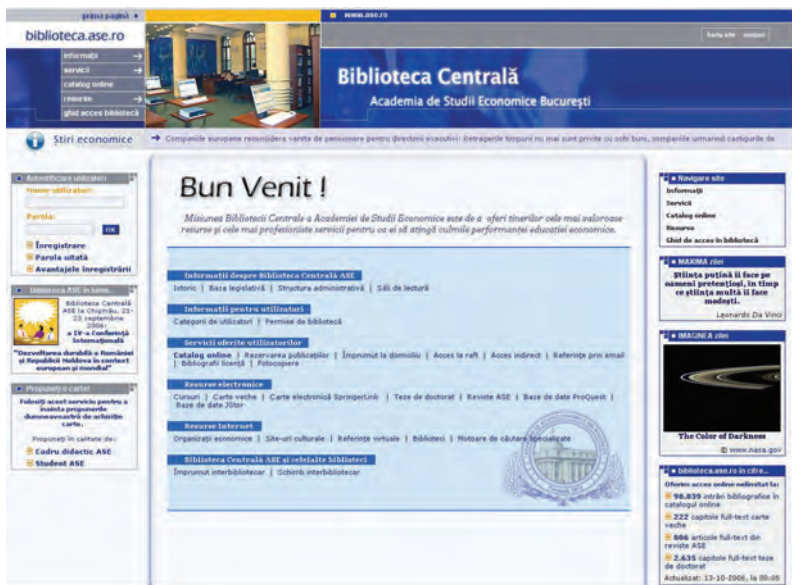

Figura 5.29 Pagina de start a noului site al bibliotecii (2006)

Portalul bibliotecii era construit pe o platformă open-source (pagini dinamice Php, baze de date MySQL și server Apache). Designul aplicației web (la nivel grafic și programare propriu-zisă) era conceput pe principiul accesului rapid la informație.

În ceea ce privește dezvoltarea colecțiilor, Biblioteca ASE a aplicat un nou model de achiziții, bazat pe trei componente: achiziția documentelor tradiționale prin procedura de cumpărare, achiziția documentelor electronice prin procedura de licențiere și crearea de documente electronice proprii.

În 2006 au fost achiziționate 11.713 volume, din care 919 volume carte străină și 106 titluri publicații periodice românești și străine.

Patrimoniul bibliotecii a cunoscut o creștere ritmică anuală de circa 18% pentru perioada 2004-2007, datorită unei politici de achiziții coerentă și eficientă.

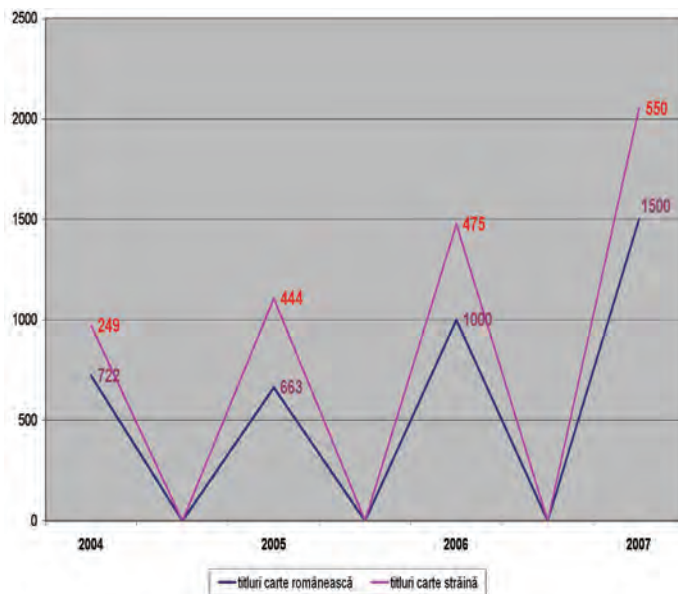

Figura 5.30 Evoluția achizițiilor de carte 2004-2007

Bugetul alocat bibliotecii a crescut în mod constant de la 300.000 Ron în 2004, la 350.000 Ron în 2005 și la 550.000 Ron în 2006. Deși banii alocați bibliotecii au crescut în fiecare an, achiziția de carte străină, mai ales, era insuficientă pentru nevoile de studiu și cercetare ale utilizatorilor.

Figura 5.31 Evoluția graduală a achizițiilor de baze de date 2004-2008

Biblioteca Centrală a reușit să dezvolte și să lanseze pe 21 mai 2006 serviciul intitulat *Referințe prin e-mail*. Serviciul digital menționat se baza pe utilizarea noilor tehnologii ale informației și comunicării oferind utilizatorilor posibilitatea de a solicita bibliotecii informații bibliografice în orice moment, oriunde s-ar afla, via Internet. În primul an de activitate s-au transmis peste 10.800 referințe bibliografice și s-au întocmit circa 500 de bibliografii.

În 2007, Biblioteca ASE a depus un proiect intitulat *Rolul bibliotecilor universitare în formarea tinerilor cercetători (BIBLIOCERT)*, având ca parteneri Universitatea din Petroșani și Universitatea Transilvania din Brașov, care nu s-a concretizat.

Un alt proiect, în parteneriat cu Universitatea Transilvania din Brașov și Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” din București, a fost inițiat în anul 2008. Acesta a purtat denumirea *Implicarea bibliotecilor universitare în creșterea competențelor profesionale ale cercetătorilor români (BIBLIOBUC)*. De asemenea, nici acest proiect nu a fost „câștigător”.

Personalul bibliotecii poate fi considerat unul din elementele care au garantat succesul strategiilor de implementare a serviciilor și produselor noi de bibliotecă. La jumătatea anului 2007 în bibliotecă erau 69 de angajați: Alexandrescu Cristian, Amărieușii Paula, Andrei Cristina, Apostol Sica, Athanasescu Carmen, Bădescu Lucica, Barbu Mariana, Baicea Gabriela, Bîrsan Aurora, Boescu Maria, Brumaru Ana-Iolanda, Buda-Stancu Corina, Calenic Dorina, Ciolac Mariana, Cobzaru Denis Georgeta, Constantin Andrei, Constantin Olimpia, Cosma Corina Ioana, Crăciun Cristina, Crăciun Gheorghe, Cristescu Mariana, Croitoru Paul, Dănăilă Mihaela, Dumitru Ana Aurelia, Florescu Simona, Gheorghe Simona Florentina, Gherghișan Valentina, Gîțulescu Mariana, Grigore Maria, Hersher Alice, Hrapciuc Ana Maria, Ion Nicoleta Mihaela, Ionescu Mia, Iote Sanda, Iovanov Vladimir, Maftai Alina, Marin Elena, Mihăilă Elena, Mîndrilă Ana-Maria, Moldoveanu Cristina, Nasta Mariana, Neagu Violeta, Nedea Gabriela, Oargă Florentina, Paraschiv Gica, Pătrașcu Dumitra Mioara, Pădure Alexandra, Pellegrini Emilia, Petcu Felicia, Petre Aurelia, Petroiu Florina, Prundaru Daniela, Radu Iuliana, Răduca Raluca, Rădulescu Ionela, Radovici Nicoleta, Simion Ioana, Simion Rodica, Stanciu Ionela, Stanciu Teodor, Stremțan Lynda, Ștefănescu Roxana, Ungureanu Mariana, Văcărescu Florin, Vâscea Raluca Maria, Vasilescu Augustina, Vidan Gabriela, Vlaicu Claudia, Zadic Roxana³³.

Promovarea serviciilor de bibliotecă oferite a fost o acțiune concertată pe tot parcursul perioadei 2005-2007. Au avut loc diverse acțiuni de marketing: s-a încercat întreținerea unor relații permanente de bună colaborare cu catedrele și facultățile din ASE, s-au elaborat de materiale promoționale, au fost editate ghiduri și pliante de informare, s-au organizat sesiuni de training pentru utilizatori. Acțiunile întreprinse au vizat perceperea corectă a bibliotecii, creșterea credibilității ei, atragerea de categorii noi de utilizatori.

³³ Arhiva Bibliotecii ASE, *Condica de prezentă*, 2007.

Figura 5.32 Întrunire în Depozitul central (2007)

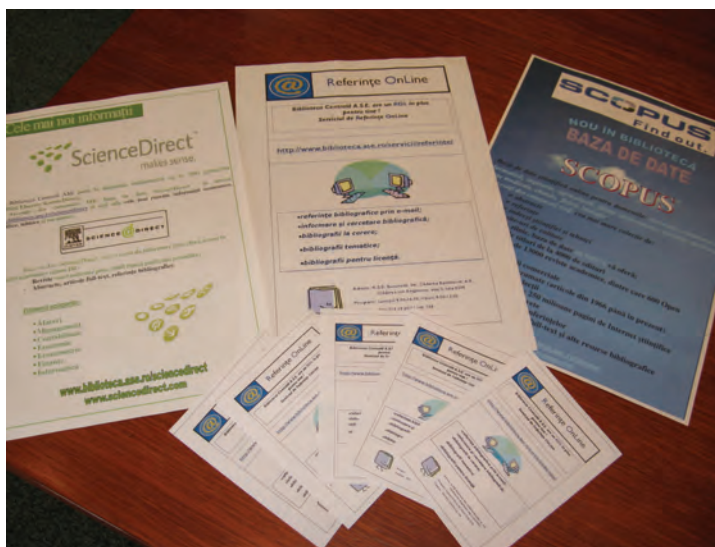

Figura 5.33 Fluturași de promovare a serviciilor bibliotecii (2007)

Prin rezultatele obținute, în urma acestui amplu proces de modernizare, biblioteca s-a apropiat și mai mult de o viziune nouă, actuală care combină cu succes elementele tradiționale cu dezvoltarea de activități noi și provocatoare.

Capitolul 6

Actualitate și perspective în Biblioteca ASE

Biblioteca ASE, încă din 1913, prin fondul predominant economic al colecțiilor aflate în patrimoniu, răspunde cerințelor de informare, documentare și studiu a utilizatorilor

În ultimii ani „*misiunea Bibliotecii Centrale a Academiei de Studii Economice în mediul academic este de a configura dinamic soluții care să fie cu un pas înaintea beneficiarilor săi, pentru ca aceștia, prin intermediul bibliotecii, să se poată conecta la comunitatea științifică națională și internațională*”¹.

Figura 6.1 Palatul ASE noaptea (2011)

Serviciile oferite de bibliotecă trebuie să se înscrie în trendul actual al societății, dezvoltându-se în interiorul limitelor care despart, dar și unesc modelul bibliotecii tradiționale de cea modernă, electronică.

¹ Arhiva Bibliotecii ASE, *Biblioteca Centrală. Raport de activitate pe anul 2010*, ianuarie 2011, p. 1.

Structura bibliotecii. În urma proiectului de amenajare funcțională și estetică a spațiilor bibliotecii, încheiat în 2008, au rezultat mai multe săli de lectură moderne, organizate în sistem cu acces liber la raft, pe domenii, conform clasificării Dewey.

În 2013, Biblioteca ASE este structurată astfel:

1. *Sala de lectură Victor Slăvescu* – situată în clădirea Ion N. Angelescu, la etajul I, pune la dispoziția cititorilor aproximativ 85 de locuri. Colecțiile oferite acoperă domeniile: informatică, filosofie, religie, științe sociale și lingvistică.
2. *Sala de lectură publicații periodice Ion Răducanu* – aflată lângă sala de lectură Victor Slăvescu, oferă acces la publicații periodice românești și străine, baze de date online sau pe cd/dvd.
3. *Sala de lectură Paul Bran* – plasată la etajul II, în clădirea Ion N. Angelescu, are circa 80 de locuri, inclusiv acces la baze de date prin intermediul mai multor terminale. În această sală se pot consulta publicații corespunzătoare următoarelor domenii: matematică, statistică, științe aplicate, artă, literatură, geografie și turism.
4. *Sala de lectură Virgil Madgearu* – dispusă la parterul clădirii Ion N. Angelescu, deține un fond de carte veche și de patrimoniu, tezele de doctorat susținute în ASE în perioada 1926-1995, precum și fondul de carte donat de profesorul Virgil Madgearu și fondul Manuk-Bey.
5. *Sala de lectură CSIE* – situată în clădirea Virgil Madgearu, la etajul VII, oferă spre consultare publicații specifice profilului Facultății de Cibernetică, Statistică și Informatică Economică, dar și din domenii conexe. Alături de această sală se află și *Centrul de împrumut CSIE*, destinat cu precădere studenților CSIE, prin conținutul publicațiilor oferite spre împrumut.
6. *Sala de lectură Management-Administrație publică* – se află în clădirea Nicolae Iorga, la parter, în incinta Facultății de Administrație și Management Public. Studenții au la dispoziție 21 de locuri și pot consulta publicații din domeniul managementului public, administrației locale, științelor economice și juridice.
7. *Sala de lectură FABIZ* – înființată în anul 2012, în clădirea Victor Slăvescu, la etajul III. Utilizatorii au acces în această sală și la publicații corespunzătoare bibliografiei cursurilor MBA și INDE.
8. *Sala de lectură Mihail Moxa* – localizată în Complexul Moxa, deține publicații din toate domeniile, circa 12.000 volume, ordonate la raft

conform clasificării Dewey. Alături de sala de lectură se află și *Centrul de împrumut Mihail Moxa*, destinat tuturor studenților ASE. La începutul anului 2013 cele două structuri sunt închise, fiind în curs de relocare.

Accesul în sălile de lectură ale bibliotecii pentru utilizatorii specifici (studenți, cadre didactice, personal ASE) se face în baza unui card cu cod de bare emis gratuit de ASE. Utilizatorii externi au acces în baza unui permis de bibliotecă eliberat de Biroul Permise conta cost².

Programul general al sălilor de lectură este de luni până vineri între orele 08.³⁰-20.³⁰. În perioadele de presesiune și sesiune se lucrează cu publicul și sâmbăta.

În perioada vacanțelor de vară s-au reorganizat fondurile de carte din sălile de lectură Victor Slăvescu și Paul Bran, în urma analizării datelor statistice din ultimii ani universitari. Astfel o serie de publicații mai puțin solicitate au fost transferate în Depozitul Central, locul acestora fiind completat cu cărți nou achiziționate. De asemenea, colecțiile din depozit au fost rearanjate în urma acestor transferuri de publicații. S-au efectuat permanent lucrări de igienizare și întreținere ale colecțiilor de carte, acțiuni având ca obiectiv prezervarea și conservarea fondurilor.

Figura 6.2 Intrare în sala de lectură *Victor Slăvescu* (2012)

² *** *Biblioteca Centrală. Ghid*, 2012.

Figura 6.3 Imagine de ansamblu a frescelor *Feerie și Geneză* (2012)

Figura 6.4 Instantaneu din sala de lectură *Victor Slăvescu* (2013)

Figura 6.5 Imagine din sala de lectură *Paul Bran* (2013)

Figura 6.6 Sala de lectură *Paul Bran* – Acces baze de date (2013)

Figura 6.7 Sala de publicații periodice *Ion Răducanu* (2013)

Figura 6.8 Sala de lectură *Virgil Madgearu* (2012)

Figura 6.9 Din colecția de carte veche a sălii de lectură *Virgil Madgearu* (2012)

În urma aplicației depuse în 2008 de către Biblioteca ASE, Comisia Europeană semnează, în 2009, un acord de cooperare cu biblioteca și în luna martie se deschide *Centrul de Documentare Europeană* (CDE). Acest centru oferă acces la informații și documente ale Uniunii Europene, atât în format tipărit, cât și electronic.

CDE reprezintă un spațiu distinct în cadrul bibliotecii unde pot fi consultate colecții de publicații și materiale informative elaborate de instituțiile comunitare și furnizate gratuit de către Oficiul pentru Publicații Oficiale al Comunităților Europene.

Figura 6.10 Centrul de Documentare Europeană (2012)

Unul din obiectivele CDE este acela de a se implica în diverse acțiuni dedicate problemelor dezvoltării și integrării europene. Astfel, în 2009 au avut loc lansări de carte (autori: Mircea Vulcănescu, Mircea Malița), conferințe (susținute de prof. George Ardeleanu, ing. Radu Filipescu), colocvii, vizita Comisarului European pentru multilingvism, Leonard Orban. În anii următori au fost invitați în cadrul diferitelor evenimente organizate de CDE din cadrul Bibliotecii ASE următoarele persoane publice: actrița Maria Ploae, criticul de teatru Marina Constantinescu, prof. George Ardeleanu, partizanul Gavril Vatamaniuc, pictorița Silvia Radu, gen. Florian Coldea. În 2011, au loc întâlniri și vizite ale vicepreședintelui Comisiei Europene, domnul Joaquin Almunia și a domnului Tomas Jimenez Sanchez, Desk Officer la DG Communication (Comisia Europeană), responsabil pentru Reprezentanța Comisiei Europene din România.

Biblioteca ASE este coordonator național al centrelor de Documentare Europeană.

În ASE se inaugurează în anul 2009 *Centrul Cultural Rus*, primul centru de acest fel din România, deschis de Fundația „Lumea rusă”. În cadrul acestui centru se organizează și o bibliotecă cu publicații în limba rusă. Misiunea acestui centru este de a facilita accesul celor interesați la servicii și produse info-documentare privind cultura și civilizația rusă clasică și contemporană.

Figura 6.11 Biblioteca *Centrului Cultural Rus*
(în incinta sălii de lectură *Paul Bran*)

Biblioteca *Centrului Cultural Rus* conține aproximativ 1000 de titluri de publicații (literatură educativă și artistică, manuale, cărți științifice de popularizare, publicații pentru copii, dicționare de limba rusă, monografiile din diverse domenii). Centrul dispune și de o colecție multimedia, care conține filme, spectacole, programe educaționale în limba rusă, lucrări de referință și enciclopedii pe cd, precum și un echipament de proiecție cu televizor plasmă.

Titlurile lucrărilor din această bibliotecă sunt introduse în catalogul online; publicațiile sunt cu acces liber la raft și organizate pe domenii, conform clasificării Dewey.

Din ianuarie 2013 biblioteca Centrului Cultural Rus se află în incinta sălii de lectură Paul Bran.

Începând cu luna ianuarie 2010, Biblioteca Centrală ASE, datorită demersurilor Facultății de Economie Agroalimentară și a Mediului, a devenit *Depozitarul tuturor publicațiilor UN-FAO în România*, centrul fiind inaugurat în cadrul sălii de lectură Mihail Moxa.

Proiectul a luat naștere ca urmare a inițiativei reprezentantului Organizației Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO) în România și a eforturilor depuse de reprezentanții Biroului Regional FAO pentru Europa și Asia Centrală dna Maria Kadlecikova, Biroului Subregional FAO pentru Europa Centrală și de Est, dna Fernanda Guerrieri, FAO Marketing Officer – Information Products, – dl Alain Savary, respectiv dl Bogdan Bazgă – reprezentantul FAO în România.

Începând cu ultimul trimestru al anului 2009, ulterior pe tot parcursul anului 2010, prin intermediul proiectului *ANELiS* (Acces Național Electronic la Literatura Științifică), Biblioteca ASE a oferit acces la următoarele baze de date cu reviste științifice în format full-text și baze de date bibliografice și bibliometrice: ScienceDirect, ProQuest (ProQuest Research Library),

SpringerLink, Oxford Journals, EBSCO, Willey-Blackwell, Taylor & Francis, ProQuest CSA, Thomson Reuters. Aceleași baze de date au fost oferite utilizatorilor și în 2011-2012.

Suplimentar, pe lângă bazele de date oferite prin proiectul ANELiS, Biblioteca ASE a mai achiziționat JStor și Euromonitor.

De asemenea, în cadrul proiectului *Parteneriat pentru modernizarea și reorganizarea serviciilor bibliotecilor universitare*, în 2011-2012 au fost achiziționate pentru utilizatorii bibliotecii o serie de colecții de carte electronică, cu acces permanent, disponibile pe platformele ProQuest, SpringerLink și Emerald.

Biblioteca ASE a achiziționat pe platforma Ebrary, aflată în portofoliul ProQuest mai multe cărți în format electronic. Se oferă acces perpetuu la un număr de 40 titluri din fiecare colecție (*Business and Economics, Computer and IT, Globalization, History and Political Science, Language, Literature and Linguistics, Law, International Relations and Public Policy, Mathematics, Education, Life Sciences, Career Guides, Antropology and Sociology*).

Colecția *Business and Economics* 2011 achiziționată de la SpringerLink include un număr de 250 de titluri de carte electronică.

De la Editura Emerald, una din cele mai importante edituri de literatură economică din lume, s-a achiziționat colecția *Business, Management and Economics*. Utilizatorii beneficiază de acces la arhiva acestei colecții (1991-2011) și de 86 titluri de serii de carte electronică.

Din 2008 Biblioteca Academiei de Studii Economice a realizat și publicat, la inițiativa Serviciului Cercetare Bibliografică, în cadrul Editurii ASE, două reviste de specialitate: *Repertoriul tezelor de doctorat* (ISSN 1843-939X) și *Buletin bibliografic* (ISSN 1843-9403).

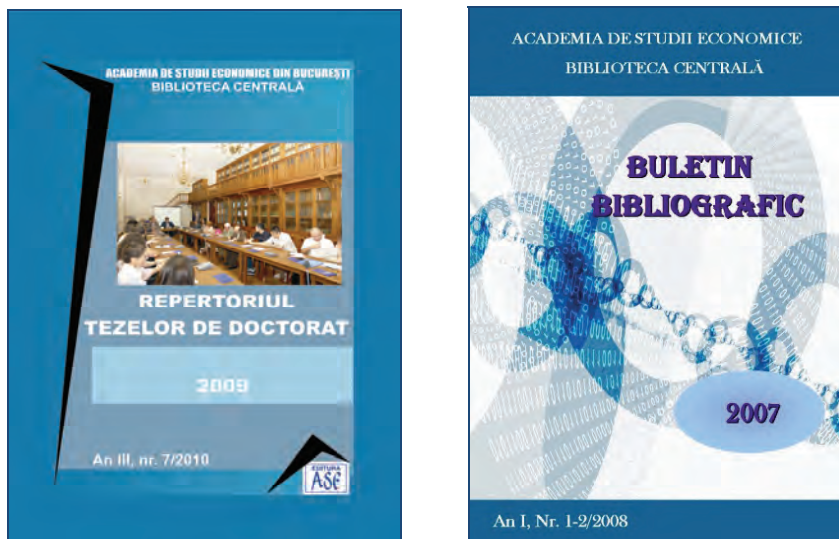

Figura 6.12 Publicațiile de specialitate ale bibliotecii

Repertoriul bibliografic se editează pentru a valorifica documentar tezele de doctorat susținute în Academia de Studii Economice din București, anual, și pentru a ilustra contribuția adusă de acestea la dezvoltarea domeniului economic. *Repertoriul tezelor*, structurat în ordinea clasificării Dewey, cuprinde: descrierea bibliografică, cotă, cuvinte-cheie. Acest instrument bibliografic cuprinde un index de autori, un index de subiecte, un index alfabetic al conducătorilor științifici, un index alfabetic (după titlu) al tezelor susținute pe facultăți.

Buletinul bibliografic, cu apariție bianuală, este un index bibliografic ce facilitează orientarea utilizatorilor în fondul de publicații al bibliotecii. Acesta cuprinde descrierea bibliografică a publicațiilor, românești și străine, în ordinea indicilor de clasificare Dewey, indici ce împart fondul de carte în domenii mari ale cunoașterii.

În perioada 2008-2012 au apărut 10 numere ale *Buletinului bibliografic* și un număr supliment în anul I. Primele numere au fost însoțite și de varianta electronică pe cd. Pentru a facilita accesul la informație toate numerele buletinului beneficiază de un *index alfabetic de autori* și un *index de domenii*.

Pe parcursul a peste 1.600 de pagini, publicate până acum, *Buletinul bibliografic* conține toate publicațiile achiziționate de Biblioteca ASE în perioada 2007-2012, la fiecare intrare fiind prezentă o descriere bibliografică completă, indicele de clasificare Dewey, cota și cuvintele-cheie.

În 2010 a fost realizat *Catalogul bibliografiilor pe facultăți și discipline*, pentru forma de învățământ licență zi și ID, și pentru prima dată a fost elaborat acest catalog pentru masterat complementar și masterat de aprofundare (în urma completării și actualizării bazei de date bibliografice cu recomandările din programele analitice, având la sfârșitul anului aproximativ 10.700 înregistrări).

În anul 2011 a fost actualizată baza de date bibliografică a procesului de învățământ prin indexarea bibliografiilor (titluri recomandate de titularii disciplinelor) din programele analitice aferente ciclului licență și masterat, s-a continuat cooperarea cu catedrele în privința asigurării bibliografiei obligatorii necesare pentru toate formele de învățământ și în vederea îmbunătățirii politicii de achiziție.

Au continuat acordurile de colaborare cu Biblioteca Națională a României, și anume participarea la elaborarea *Catalogului Cărților Străine Intrate în Bibliotecile din România* și *Repertoriului Periodicelor Străine Intrate în Bibliotecile din România*, activitate prin care sunt promovate și publicațiile intrate în patrimoniul Bibliotecii ASE anual.

În 2009 apare volumul *Arta în Academia de Studii Economice din București*, având drept autori pe Ion Gh. Roșca, Liviu Bogdan Vlad și Paul Croitoru. Lucrarea prezintă succint autorii și operele lor de artă aflate în pinacoteca ASE.

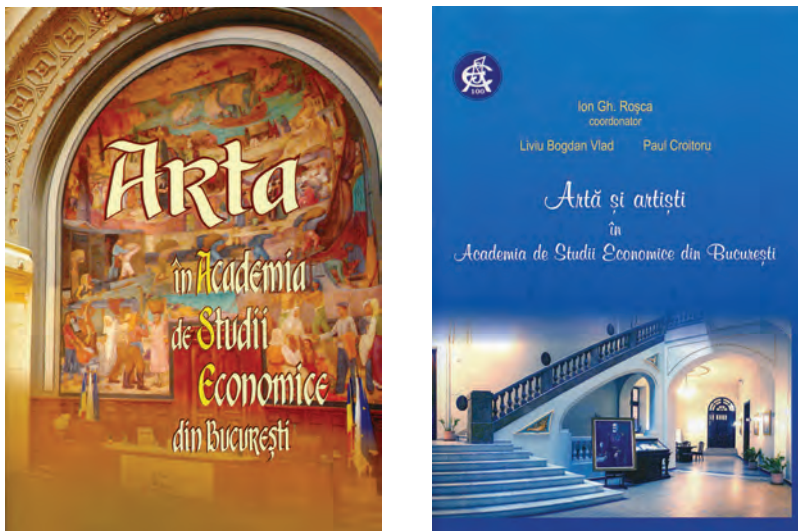

Figura 6.13 Volumele dedicate patrimoniului artistic al ASE

Tot sub coordonarea rectorului Ion Gh. Roșca a fost lansat în 2010 volumul *Artă și artiști în Academia de Studii Economice din București*. Albumul își propune să atragă atenția asupra patrimoniului de artă al instituției și reintegrarea acestor opere în circuitul valorilor culturale românești. De asemenea, sunt prezentate evenimentele cultural-artistice desfășurate în cadrul instituției noastre.

Rectorul precizează în introducerea volumului: „În pinacoteca Academiei de Studii Economice din București sunt prezente lucrări ale maeștrilor Cecilia Cuțescu-Storck, Sabin Bălașa, Ion Sălișteanu, Dan-Cristian Popescu, Gheo-Vlad Boțan, Adrian Pârnu, Nicolae Aurel Alexi, Liviu Brezeanu, Valentin Tănase, Constantin Găvenea, Costin Petrescu, Nicolae Popa, Maria Mihalache-Blendea, Henri Catargi, Margareta Sterian, Ion Musculeanu, Ion Țânțaș, Constantin Berdilă, Eugen Crăciun, Zoe Băicoianu, Maria Constantin, Radu Aftenie, Grigore Negoșanu și alții, mai mult sau mai puțin cunoscuți. Lucrarea noastră, care continuă firesc volumul *Arta în Academia de Studii Economice din București*, își

*propune să teaurizeze și să continue tradițiile de mecenat pe care Academia le-a avut, cu precădere, în perioada interbelică*³.

De altfel, spațiul de expunere situat în Palatul ASE este înconjurat de sălile de lectură ale bibliotecii. Biblioteca găzduiește în spațiile sale generoase, pe lângă cele două valoroase fresce semnate Sabin Bălașa, și o parte din colecția de tablouri a Academiei.

Personal. În contextul diversificării și modernizării serviciilor oferite de Biblioteca ASE, gradul de complexitate a profesiei a crescut, obligațiile bibliotecarului devenind tot mai variate. Personalul bibliotecii, prin competență și profesionalism, oferă utilizatorilor acces la resursele info-documentare necesare atât procesului de învățământ, cât și cercetării științifice, inclusiv prin intermediul noilor tehnologii informaționale.

Figura 6.14 O parte din colectivul bibliotecii (2010)

Situația încadrării cu personal a bibliotecii se prezenta astfel în 2011: 64 de angajați, din care 3 cu normă parțială; ca nivel de instruire 38 de angajați aveau studii superioare și 26 studii medii⁴.

La începutul anului 2013 personalul Bibliotecii ASE era format din următorii angajați: Andrei Cristina, Anghel Nicoleta, Baicea Gabriela, Balays Gabriela, Bădescu Lucica, Bîrsan Aurora, Brumaru Ana Iolanda, Buda-Stancu

³ Ion Gh. Roșca; Liviu Bogdan Vlad; Croitoru Paul. *Artă și artiști în Academia de Studii Economice din București*. București: Editura ASE, 2010, pp. 11-12.

⁴ Arhiva Bibliotecii ASE, *Institutul Național de Statistică. CULT I. Activitatea bibliotecilor în anul 2011*, 23 februarie 2012, p. 3.

Corina, Carp Adriana, Ciobotea Geanina, Ciolac Mariana, Cobzaru Denis Georgeta, Constantin Ana Maria, Crăciun Cristina, Cristescu Mariana, Croitoru Alina, Croitoru Paul, Dobre Maricica, Dumitru Ana Aurelia, Duțu Sica, Florescu Simona, Gherghișan Valentina, Gruea Daniela, Ion Nicoleta Mihaela, Ionescu Felicia, Ionescu Mița, Iovanov Vladimir, Neagu Violeta, Niculae Mirela, Onujec Doina, Orăscu Silvana, Panait Elena, Papamanci Georgeta, Pădure Alexandra, Pătrașcu Mioara, Petroiu Floarea, Pellegrini Emilia, Petrea Corina, Petre Aurelia, Petroiu Georgiana, Prundaru Daniela, Radu Iuliana, Rădulescu Ionela, Spânu Lynda Nadia, Stanciu Ionela, Stanciu Teodor, Stănică Simona, Șerbănescu Augustina, Ștefănescu Roxana, Troacă Iozefina, Trofin Mariana, Ungureanu Elena, Ungureanu Mariana, Vâscea Raluca, Vlaicu Claudia⁵.

Biblioteca Centrală ASE a fost co-organizator și gazdă, alături de alte biblioteci mari bucureștene, a celei de-a XXI-a Conferințe Naționale a ABR⁶. Tema principală a conferinței a fost *Bibliotecile în Cultura Informației și Comunicării*, lucrările pe secțiuni desfășurându-se în perioada 9-11 septembrie 2010.

Proiectul POSDRU. În august 2009 Biblioteca Centrală a depus proiectul strategic cu titlul *Parteneriat pentru modernizarea și reorganizarea serviciilor bibliotecilor universitare*, având ca obiectiv principal modernizarea activității de studiu individual și cercetare științifică, proiect câștigat în 2010.

Proiectul multi-regional, a fost cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007–2013, în cadrul Axei prioritare 1. *Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere*, Domeniul major de intervenție 1.2. *Calitate în învățământul superior*. Contractul a avut numărul POSDRU/86/1.2/S/58132, iar perioada de implementare a fost de 26 luni, respectiv 1 octombrie 2010 – 30 noiembrie 2012.

Alături de beneficiar, Academia de Studii Economice din București, partener în acest proiect a fost Universitatea din Craiova.

Obiectivul principal al acestui proiect a fost creșterea calității și a gradului de inovare în învățământul superior, prin implementarea soluțiilor software menite să îmbunătățească activitatea educațională, serviciile de documentare și cercetare științifică oferite de biblioteca universitară.

⁵ Arhiva Bibliotecii ASE, *Condica de prezență*, 2013.

⁶ De asemenea, în Aula Magna a Academiei de Studii Economice din București a avut loc în 6 noiembrie 1990 deschiderea primului Congres național al ABIR, după Revoluția din 1989.

Figura 6.15 Afișul seminarului de lansare a proiectului (2011)

Obiectivele specifice au fost următoarele:

- modernizarea activității de studiu individual prin trecerea de la o bibliotecă de tip clasic la o bibliotecă de tip hibrid (hybrid library), conform direcțiilor prioritare stabilite la nivelul Comunității Europene;
- exploatarea informațiilor, pe suport clasic și digital, și realizarea unei platforme informatice integrate care să permită accesarea informațiilor din bazele de date proprii, cât și a resurselor electronice disponibile pe Internet;
- reorganizarea eficientă a serviciilor bibliotecii, care să permită optimizarea timpilor de acces la informație pentru utilizatori;
- promovarea metodelor inovative de asimilare a informației în vederea creșterii calității resurselor umane, sporind șansele de angajare și integrare în viața activă a absolvenților;
- instruirea personalului celor două biblioteci în vederea utilizării și monitorizării sistemului integrat implementat, promovării tehnologiilor moderne de studiu individual și cercetare;
- instruirea unui număr de 300 studenți în vederea deprinderii abilităților de utilizare și exploatare a serviciilor de catalog online, a bazelor de date, a altor servicii electronice/digitale furnizate de bibliotecă, precum și a noilor aplicații oferite prin implementarea noului sistem informatic integrat de bibliotecă, prin

intermediul a 10 seminarii/sesiuni de training organizate în cadrul instituțiilor partenere în proiect.

În cadrul proiectului a fost achiziționat un *sistem informatic integrat de bibliotecă*. Pachetul software, respectiv programul de bibliotecă permite *exploatarea tuturor resurselor informaționale, atât cele clasice, cât și cele digitale*.

Sistemul de bibliotecă integrat achiziționat a fost implementat și este compatibil cu standardele internaționale în vigoare în domeniu pentru schimbul și transferul de date, fapt ce permite bibliotecii integrarea în sisteme naționale și internaționale de biblioteci.

Sistemul integrat implementat este *TinREAD* (The Information Navigator for READers), sistem automatizat de bibliotecă, dezvoltat de IME România.

Noul sistem informatic integrat de bibliotecă a fost achiziționat în ultimul trimestru al anului 2011. Sistemul este compus din următoarele module:

- WebOPAC;
- Catalogare/Indexare/Fișier autorități/Inventariere/Depozit;
- Circulație/Împrumuturi/Rezervări/
- Penalități;
- Porți de intrare (de tip Gateways);
- Server Z39.50 (ver. 3, compatibil Bath Profile nivel 1);
- Z39.50 server/client (partajare de resurse);
- Modul de Bibliotecă Digitală;
- Portal de gestiune resurse eterogene;
- Achiziții;
- Control Seriale;
- Partajare Resurse (Consortiu);
- Modul OAI PMH;
- Z39.50 OPAC și client;
- Client Z39.50 (integrat);
- Generator Rapoarte;
- Community Information (Information Desk);
- Import/Export (MARC și alte formate);
- Administrare.

Figura 6.16 Training adresat bibliotecarilor pentru utilizarea noului soft TinRead

Noul sistem integrat de bibliotecă oferă utilizatorilor activi (studenți, doctoranzi, masteranzi, cadre didactice și cercetători) următoarele servicii:

- accesul la catalogul online la adresa <http://opac.biblioteca.ase.ro>;
- accesul la bazele de date bibliografice externe (BN France, OCLC, Oxford Library, Tulips) la adresa <http://portal.biblioteca.ase.ro>;
- accesul la cărți în format electronic (ebooks). Acest serviciu se poate realiza atât local (resurse electronice digitizate în cadrul proiectului), cât și la distanță (cărți electronice disponibile în bazele de date achiziționate în cadrul proiectului);
- accesul la informații existente pe CD-ROM-urile aflate în colecțiile bibliotecii;
- referințe bibliografice, informare și documentare cu privire la documente existente în bazele de date ale bibliotecii și în alte biblioteci;
- preluarea din alte sisteme integrate de bibliotecă, prin Internet, a unor înregistrări bibliografice de interes pentru bibliotecari, dar și pentru utilizatori, informații bibliografice ce vor putea fi întrebuințate în diverse activități: întocmirea unor bibliografii tematice și/sau specializate, solicitarea unui eventual împrumut interbibliotecar sau schimb interbibliotecar etc.;
- localizarea unui document de interes și rezervarea acestuia pentru un eventual împrumut (dacă documentul respectiv este disponibil la împrumut);

- realizarea unor servicii electronice (referințe bibliografice), transmiterea la cerere a unor copii digitale de documente, integral sau parțial (de regulă articole din publicații periodice) prin intermediul poștei electronice.

În cadrul proiectului un rezultat important îl reprezintă accesul la cărțile electronice (ebooks), pentru care s-a achiziționat acces perpetuu (titlurile disponibile în momentul semnării contractului).

Cărțile electronice, conform obiectivelor proiectului, au fost partajate între bibliotecile partenere.

În total au fost achiziționate 1.481 de e-books care au fost catalogate, clasificate, indexate și introduse în noul sistem integrat achiziționat.

Figura 6.17 Materiale de diseminare a rezultatelor proiectului (2012)

Dezvoltarea unei biblioteci digitale a fost unul din obiectivele specifice ale proiectului. În cadrul acestei activități fiecare bibliotecă parteneră a creat baze de date proprii care cuprind lucrări digitizate ale economiștilor români aflate în patrimoniul bibliotecilor, dar și publicații periodice.

Fondul digitizat conține exclusiv documente libere de dreptul de autor.

Biblioteca digitală, cu conținut preponderent economic, este accesibilă prin intermediul Internetului. Aceasta va fi dezvoltată ulterior prin adăugarea periodică a unor noi documente.

Lista finală a publicațiilor tip monografie digitizate cuprinde un număr de 156 de titluri, totalizând 32.105 pagini.

Lista finală a publicațiilor tip periodic cuprinde anuare statistice (*Anuarul Statistic al României*, 1904-1988) și reviste (*Independența economică* și *Analele statistice și economice*, 1926-1947), totalizând 26.035 pagini⁷.

Figura 6.18 Scanner utilizat în procesul de digitizare

Prin implementarea proiectului *Parteneriat pentru modernizarea și reorganizarea serviciilor bibliotecilor universitare* s-a realizat o platformă informatică integrată pentru Biblioteca ASE, platformă care permite regăsirea informațiilor conținute în bazele de date ale bibliotecii, cât și a celor de pe Internet.

⁷ Academia de Studii Economice din București. *Parteneriat pentru modernizarea și reorganizarea serviciilor bibliotecilor universitare. Rezultatele proiectului*, noiembrie 2012, p. 18.

Figura 6.19 Noul site al Bibliotecii ASE (2012)

S-a realizat o reorganizare eficientă a serviciilor bibliotecii și a fost reconfigurat site-ul Bibliotecii ASE, fapt ce a condus la optimizarea timpilor de acces la informație pentru utilizatori. Implementarea și optimizarea noului soft de bibliotecă, precum și realizarea site-ului Bibliotecii pe platforma Joomla au fost coordonate de lector univ. dr. Dragoș Vespan.

Într-un context mai larg, proiectul a contribuit la armonizarea practicilor din bibliotecile universitare românești cu cele similare din spațiul european, precum și la creșterea calității procesului educațional și promovarea metodelor inovative de asimilare a informației, sporind astfel șansele de angajare și integrare în viața activă a absolvenților. De rezultatele proiectului au beneficiat indirect peste 44.000 de utilizatori activi (studenți, doctoranzi, masteranzi, profesori și cercetători) din instituțiile de învățământ superior implicate în proiect.

Dimensiunea actuală a bibliotecii se înscrie în jurul următoarelor cifre: 761.347 volume (carte și periodice), peste 30.200 de utilizatori înscriși, 75 titluri abonate la periodice românești și 33 titluri periodice străine, 2.232 metri liniari de rafturi cu acces liber ocupate de colecții, 492 locuri în sălile de lectură, 1.250 locuri în sălile de studiu din cămine, aproximativ 100 de calculatoare conectate la Internet, acces la 10 baze de date cu publicații științifice, 58 de angajați.

Perspective. Biblioteca ASE urmărește pe viitor crearea unor servicii de bibliotecă de calitate în conformitate cu specificul societății informaționale și exploatarea tuturor tipurilor de informații, atât clasice, cât și digitale, prin trecerea de la o bibliotecă de tip clasic la o bibliotecă de tip hibrid. Optimizarea timpilor de acces la informație pentru utilizatori și formarea deprinderilor intelectuale de nivel superior reprezintă, de asemenea, o abordare pe termen lung a bibliotecii.

Perspectivile dezvoltării Bibliotecii ASE, pe activități principale, sunt:

- politica de achiziții – creșterea numărului de publicații achiziționate, dezvoltare fondului de carte electronică (e-books), achiziția de baze de date și facilitarea accesului, prin bazele de date, la publicații cotate ISI;
- comunicarea colecțiilor – amenajarea estetică și funcțională a sălii de lectură CSIE și sălii de lectură Moxa (relocarea în Belvedere); optimizarea accesului cititorilor la colecțiile bibliotecii prin reorganizarea lor anuală, atât în sălile de lectură cu acces liber la raft, cât și în depozit, în urma analizei statisticilor de utilizare;
- evidența, catalogarea și indexarea publicațiilor – catalogarea retrospectivă a publicațiilor cu an de apariție sub 1990 și realizarea catalogului online al bibliotecii retroactiv; inițierea unei baze de date care va conține articole din publicațiile periodice cu profil economic;
- digitizarea colecțiilor – digitizarea unor publicații din colecțiile bibliotecii, care să sprijine activitatea de cercetare economică: reviste publicate sub egida Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale în perioada 1920-1947; reviste publicate de Academia de Studii Economice în perioada 1960-1989; Anuarele Statistice ale României 1904-1989; lucrări valoroase ale economiștilor români;
- cercetare bibliografică și relații externe – furnizarea permanentă de informații și referințe bibliografice, pe diverse teme, în conformitate cu specificul colecțiilor bibliotecii, la solicitarea beneficiarilor bibliotecii, prin utilizarea tuturor surselor de informare de care dispune biblioteca: catalogul on-line, baze de date, resurse Internet; valorificarea colecțiilor bibliotecii prin crearea unor instrumente necesare procesului de învățământ și cercetare (cataloage, ghiduri, repertorii, tutoriale); elaborarea următoarelor numere din publicațiile de specialitate: *Repertoriul tezelor de doctorat*, *Buletin bibliografic*, *Catalogul bibliografiilor pe ani* (conform bazei de date cu programele analitice), *Catalogul bibliografiilor pe facultăți* (conform bazei de date cu programele analitice); întocmirea de rapoarte, statistici și informări referitoare la activitatea desfășurată anual, precum și studii de caz, sondaje privind funcționarea

bibliotecii și relațiile cu publicul; continuarea activităților de promovare și marketing ale serviciilor de bibliotecă, precum și a mijloacelor/instrumentelor necesare, prin care se urmărește atragerea unui număr mai mare de utilizatori, fidelizarea acestora, promovarea și consolidarea imaginii bibliotecii, creșterea credibilității acesteia;

- alte activități – lansarea unor publicații de specialitate și editarea acestora prin intermediul Editurii ASE; participarea la evenimente culturale; inițierea și organizarea unor traininguri de specialitate pentru personalul bibliotecii.

Biblioteca este cel mai bun mijlocitor între cititor și carte. Nu este însă totul să existe o bibliotecă cu cărți multe, ci, aceste cărți trebuie să fie mai întâi bine selecționate și organizate și apoi consultate de un număr cât mai mare de cititori. Aci este întregul secret al unei biblioteci, care într-adevăr știe să răspundă menirii ei. [...]

Cartea are un rol cultural. Ea este focarul de lumină care a răspândit, răspândește și va mai răspândi în istoria popoarelor razele culturii și ale civilizației.

Cititorul constituie elementul viu care recepționează, ajută și propagă elementul cultural.

Între cititor și carte trebuie să existe o afinitate, acea parte comună, spontană și neraționată, care formează aceeași atracție ca de la om la om.

(Christina Tuduri. Cartea și cititorul. În: *Buletinul Bibliotecii*, an III, nr. 4, 1937)

Abstract

ASE Library

The Bucharest University of Economic Studies Central Library sustains the informational and documentary process for all study programs and the scientific research activities. Its main role is to guide users through the great variety of documents and resources, but also to assure access to reading rooms for study and research, modern library services. The history of the library mixes up with the history of the Academy of Higher Commercial and Industrial Studies (AISCI). The destinies of the two cultural institutions come together harmoniously, generally following the same course, upward or downward, along their centennial existence.

The law establishing the funding of AISCI, published in the Official Monitor in April 1913, stipulated in Article 20: "*From its own funds the Academy will establish, maintain and make work, compulsory, the workshops, the laboratories, the library and the museum*". This law article represents, in fact, the found of the library.

The Library was established in the last months of 1913, in the rented building on Calea Victoriei no. 102. Its collections started with donations from intellectuals and Academy's teachers, and also with volumes of *Courses Review*, which appeared weekly. The books collection and the reading room were functioning in the same room. The first *Library Books Catalog* was printed in the *1913-1918 Report*. Within the 15 pages of the catalog, the library books are grouped into knowledge fields (in 1918 there were about 1300 volumes, including doublets). The main fields were: Industry and crafts with their legislation; Rural; Commercial; Commercial correspondence, Accounting; Finance; Mathematics; Statistics; Economics; Social (the richest); Law; Economic Geography; Technology, Natural sciences; Regulations, catalogs; Dictionaries; History, and different others. 29 magazines and other periodicals were also nominated.

Interwar period was one of prosperity for both Commercial Academy and the Central Library. The Palace of Academy of Higher Commercial and Industrial Studies, built from 1924 to 1926 under Rector Ion N. Angelescu's mandate had the library among other facilities. The Library was described in 1926-1927 *Yearbook*: "*The students' library really modern installed has two-storied bookshelves,*

separated by a gallery. The shelves cover two of the walls in a bright and beautiful room, occupying the second floor of the facade from Piața Romană; in addition to the large tables that occupy the middle, there are 24 individual small tables that occupy the edge. Separated by the librarians' office, there is the teachers' reading room".

The Rector Ion N. Angelescu affirmed at the inauguration of Academy courses on 1st of November 1927: *"...we have a rich economic library that through gradual acquisitions of economic works, aims to be the most comprehensive specialized library, along with libraries from the Romanian Academy and from Carol Foundation".*

In 1928 was published the *Catalog of books: I.X.1928 situation*, a very useful bibliographical instrument. The Catalogue reflected the situation of monograph publications in Library collections that year. *"The distribution of the subjects of the books contained in this catalog was made taking into account the documentation needs of library readers"*. The appearance of this instrument marked the transition from being a simple administrative library service to the main scientific information and documentation compartment, organized on modern librarianship principles.

In 1933 the library owned 10,572 volumes (of which 2,283 donations) and 1,792 periodicals (of which 417 were complete collections). The Library had subscriptions to 79 periodicals and 91 were received freely.

Taking into account that the surface for the reading rooms was insufficient, the Rector Ion Răducanu initiated the construction of a new wing for the library expansion and the establishment of a commercial museum. The new wing for the library was inaugurated on November 30th 1935, after only four months from starting work. At the festivities on this occasion took part HM King Carol II and the Rector Ion Răducanu emphasized in his speech: *"We have 35,000 volumes, including the most characteristic works published in foreign languages and we can compete with some similar libraries abroad"*.

The new building housed a reading room for students (112 seats), a reading room for public (104 seats), three individual study rooms and a book repository, located on the last floor. The furniture was donated by Creditul Industrial and it was manufactured as described by Professor Victor Slăvescu. In the "old building" were preserved the catalogs, the repository for periodicals, the teachers' reading room and an office for library management.

The collections grew rapidly from 4,363 volumes in 1927 to 31,500 in 1936. The library received donations from many intellectuals or institutions:

Virgil-Traian Madgearu, Aristide Blank, Nicolae Filipescu, The Italian Cultural Institute, Marmorosch-Blank Bank etc. The library received until 1938 donations from The Royal Foundations, The French Legation, Gogu Cantacuzino, R. Irimescu. Under the guidance of Rector Ion Răducanu, the library purchased the personal book collection of Prof. H. Herkner from Berlin and the collection Manuk-Bey.

In early 1935 appeared under the care of AISC library, *The Library Bulletin*. It was published quarterly in the period 1935-1940, and the editors were Christina Tuduri and Ion Ivănescu. The *Bulletin* was launched aiming to inform those interested in the economic field about the new works published abroad and in the country. In Part 2, the *Bulletin* guided readers through reviews on economic and social literature. The *Bulletin* included regularly an article on documentation or librarianship, and through a special column "Bulletin of the reading room" informed readers about the new books and periodicals in AISC library. The lunch of *The Library Bulletin* filled a void in the area, the editorial team receiving numerous encouragements and congratulations from institutions that had benefited from it.

In 1936, the library staff was insufficient to cover services and everyday tasks. At that time the management was provided by Christina Tuduri and the librarians were: Dr. Ion Ivanescu, Aurora Dicescu, C. Buricescu, Theodor Ludu, Maria Kostake, Emilia Gazurca and four janitors. Library collections increased through funds of publications received from libraries of different institutions such as: The Commercial Academy in Cluj, The Romanian Social Institute and new donations received from Virgil-Traian Madgearu (as specified in his will), Ion Gr. Dimitrescu etc.

After the year 1942, with the construction of the third building of AISC Palace, the library moved into. A document from the first half of 1945, signed by the chief librarian Christina Tuduri, presents the library internal structure: Section I - Books, Section II - Periodicals, Section III - Documentation and Section IV - Administration. The first floor of the building was destined to large reading rooms, long recognized as reading room number 1. The library repository was located in the basement, and the transport of books was provided by a special elevator.

The Education Law from 1948 changed radically the education structure, content and orientation, the Marxism-Leninism becoming the state official ideology. That brought a difficult period for the Central Library, too, as a large part of the publications were prohibited. Nevertheless, the education process was

further provided by the Central Library of the former Commercial Academy, although censorship took over all cultural activities.

If in 1951 there were 17 library branches, in 1955 reached 38: 16 library branches, reading rooms (506 seats), 6 campus libraries (285 seats), 16 mobile libraries in the departments (66 seats). In 1955 the collections numbered 221,640 volumes.

Theodor Ludu had an essential role in the ASE Library development for almost 40 years. Editor at the beginning, then librarian, and chief librarian, assistant director and for 25 years until retirement, director (1948-1973), Theodor Ludu, the man of culture, represented a factor of progress in the Library ASE. Theodor Ludu published a series of articles in *Library Bulletin*, many studies, particularly in the field of bibliography, in journals as *Călăuza bibliotecarului*, *Independența Economică*, *Economia națională* and *Preocupări economice și financiare*. Theodor Ludu was among the first scholars who predicted the deposition of the printed book.

The library collections increased during that period, reaching 314,725 volumes in 1958, and 446,144 volumes in 1968. In the year 1967/1968 the library owned approximately 1,600 subscriptions for Romanian and foreign journals.

In 1988 the Library was composed of 8 reading rooms, the most important *Reading Room no. 1*, with a capacity of 328 seats where the users could demand publications from library repository. Reading room no. 2 had collections of publications consisting of courses and university textbooks and socio-political books. This reading room used the free access to shelves. The scientific documentation was assured by the library specialized publications: *Bulletin of socio-economic bibliographical information*, *Bulletin of syntheses* and the *Bulletin of reviews*.

In 1996 the Rector Paul Bran started a comprehensive program of reorganization and modernization of the entire ASE Library activity. From 1996 to 2002 the number of reading rooms reached 16 with a total of 1,088 seats (12 reading rooms were having collections specialized on faculties). The reading rooms provided free access to shelves. We must also highlight the existence of a reading room for foreign literature, two loan centers, library endowment with about 130 computers, with Internet access.

Another important stage in library history was its functional and aesthetical reorganization, started in 2005, under the mandate of Rector Ion Gh. Roșca. After modernization, the library owns seven reading rooms (Victor Slăvescu, Paul Bran, Virgil Madgearu, Periodicals reading room, Mihail Moxa, Administration and

Public Management, Cybernetics, Statistics and Informatics) and two loan centers; the collections' profile is according to the disciplines listed in the curricula of study programs for all university faculties. Paul Bran reading room was opened in 2007 and it hosts the largest Art Gallery of the Academy. The collections in the reading rooms have been organized in the free access to shelves, was adopted the Dewey decimal classification system and the loan service was computerized; it has been offered access to the databases with scientific publications in full-text format.

The European Documentation Centre of ASE library was inaugurated in 2009 and provides access to publications that contain economic, political, legal information about European Union to all members of the academic community.

The Romanian famous artist Sabin Bălașa painted in 2006 in *Victor Slăvescu* reading room two wall paintings named *Fairy tale* and *Genesis*.

The new Central Library website was been launched in 2006 with a rich informational content and an attractive graphical interface. New library services have been lunched, for example bibliographic references via email.

In 2007 was inaugurated the Library conference room, *Robert Schuman*.

The publications of the Central Library are *Bibliographic Bulletin* (biannual periodicity, contains the new publications in the library collections) and the *Doctoral Theses Repertory* (yearly).

In 2010 ASE Library won the strategic project called *Partnership for modernizing and reorganizing university library services*, implemented in partnership with the University of Craiova Library for a period of 26 months. In a broader context, the project would contribute to the harmonization of practices in Romanian university libraries to similar libraries in Europe. The main object of the project is to increase the quality of education and promote innovative methods of assimilation of information, thus increasing employability and graduates' integration on the labor market.

The current size of the library is given by the following figures: 761,347 volumes (books and journals), over 30,200 registered users, 75 Romanian periodical titles and 33 foreign periodical titles subscribed, 2,232 linear meters of collections in open access shelves, 492 seats in the reading rooms, 1,250 seats in the study rooms in campus, about 100 computers connected to the Internet, access to 5 databases of scientific publications, 57 employees.

ASE Library continues the directions of activity development and modernization following *the transition from a classical library to a hybrid library* trying to enable all types of information, classical or digital. Moreover, now is being constituted a digital library by scanning valuable publications from economic

field and new electronic services are implemented, according to the new information technologies.

In the end we ought to mention the people who managed the library across one century: Christina Tuduri (1933? -1948), Theodor Ludu (1948-1973), Petre Mareş (1973-1987), Vasile Ciubotaru (1987-1997), Vladimir Iovanov (1997-2002), Liviu Bogdan Vlad (2002-2012) and Alina Nicoleta Croitoru (2012-present). Do not forget the people who dedicated decades to the librarian profession: Constantin Olimpia, Crăciun Gheorghe, Chiţoran Anuţa, Iote Sanda, Vladimir Iovanov, Baicea Gabriela, Nucă Emilia, Grigore Maria, Simion Rodica, Nicolescu Florica and many others.

On the centenary of its foundation, ASE Library still fulfills a complex educational function, constantly adapting to the needs of access to information and documents generated by the process of education or research. The library makes possible the access to scientific information within the Academy, helping the academic community to integrate into the global information framework.

Abrevieri

- AISCI – Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale
- ABIR – Asociația Bibliotecarilor din Învățământ – România
- ABR – Asociația Bibliotecarilor din România
- ASE – Academia de Studii Economice din București
- BCU – Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” din București
- BIDS – Biroul de informare și documentare științifică
- BIM – Biroul Internațional al Muncii
- CAER – Consiliul de Ajutor Economic Reciproc
- CDE – Centrul de Documentare Europeană
- CSIE – Facultatea de Cibernetică, Statistică și Informatică Economică
- FABIZ – Facultatea de Administrarea Afacerilor, cu predare în limbi străine
- FAO – Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură
- IME – Informational Management & Engineering
- INDE – Institutul Național de Dezvoltare Economică
- ISEP – Institutul de Studii Economice și Planificare
- MBA – Master of Business Administration
- ONU – Organizația Națiunilor Unite
- PCR – Partidul Comunist Român
- RPR – Republica Populară Română
- SELS – Facultatea de Studii Economice în Limbi Străine
- SIS – Sistemul Informațional Științific
- UNESCO – Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură

Bibliografie selectivă

1. *** *Academia de Studii Economice la a 80-a aniversare*. București: Centrul editorial-tipografic ASE, 1993.
2. *** *Academia de Studii Economice. Anuar 1968-1969*. București: Întreprinderea Poligrafică „Arta Grafică”, [1969].
3. *** *Anuarul Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. Anul XIV, 1926-1927*. București: Tipografia „M. M. Antonescu”, 1927.
4. *** *Anuarul Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. Anul XV, 1927-1928*. București: Tipografia „M. M. Antonescu”, 1928.
5. *** *Doi oameni și o operă. Nicolae Xenopol – Stanislas Cihoski și Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București*. [s.l.]: Tipografia Mănăstirii Neamțu, 1929.
6. *** *Douăzeci de ani de activitate a Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. 1913-1933. Privire critică*. București: Institutul de Arte Grafice și Editură „Tiparul Românesc” S.A., [1933].
7. *** *Legea și Regulamentul Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale*. București: Tipografia profesională „D. C. Ionescu”, 1921.
8. *** *Legea și Regulamentul Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București*. București: Întreprinderile de Arte Grafice „Ștefan Marinescu”, 1928.
9. *** *Legea și Regulamentul Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București*. București: Tipografia „M. M. Antonescu”, 1935.
10. *** *Pagini de istorie. Academia de Studii Economice din București*. București: Editura ASE, 2004.
11. *** *Palatul Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale. Dare de seamă făcută de dr. I. N. Angelescu, Rectorul Academiei, pentru Consiliul de Administrație al Instituției*. București: Tipografia „Antonescu”, 1928.
12. *** *Profesorul Virgil Madgearu. Evocări. Studii*. București: Editura Academiei RSR, 1987.
13. *Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. 20 de ani de activitate. 1913-1933*. București: Tipografiile Române Unite, [1933].

14. Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. *Dare de seamă pe anii 1913-1918 publicată de Rectoratul Academiei*. București: Tipografia profesională „Dimitrie C. Ionescu”, 1918.
15. Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. Biblioteca. *Catalogul cărților. Situația la 1.X.1928*. București: Tipografia „M. M. Antonescu”, 1928.
16. Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. *Dare de seamă pe anul de studii 1935-1936 (anul XXIII) întocmită de Rectorat*. București: Tipografia Bucovina, [1936].
17. Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. *Un pătrar de veac de muncă (1913-1938)*. București: Tipografia „Lupta”, [1938].
18. Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București. Rectorat. *Cuvinte pentru studenții noștri și date din activitatea instituției*. București: Tipografia ziarului „Universul”, 1940.
19. Academia de Studii Economice. *Ghid 98/99*. Centrul editorial-poligrafic ASE, 1999.
20. Academia de Studii Economice. *Bibliografia bibliografiilor economice*. București, 1986.
21. Academia de Studii Economice. *Bibliografii tematice în științele economice și social politice*. București, 1986.
22. Academia de Studii Economice. *Biblioteca Centrală. Ghid*. București: Atelier poligrafic ASE, [1978].
23. Academia de Studii Economice. *Învățământul economic superior din România. Academia de Studii Economice. 1913-1988*. București: Editura Academiei RSR, 1989.
24. Banciu, Doina. *Informaticizarea bibliotecilor. Concepte și practici*. București: Editura Universității din București, 2001.
25. Buluță, Gheorghe; Petrescu, Victor; Vasilescu, Emil. *Bibliologi români: dicționar*, Târgoviște: Editura Bibliotheca, 2011.
26. Corbu, George; Mătușoiu, Constantin; Dinu, Mihaela Helene. *Biblioteca, bibliotecar, biblioteconomie. Tendințe și dezvoltări românești în tehnica de bibliotecă*. Târgoviște: Editura Bibliotheca, 2007.
27. Cuțescu-Storck, Cecilia. *Fresca unei vieți*. București: Editura Vreimea, 2006.
28. Georgescu-Tistu, N. *Bibliografia literară română*. București: Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Națională, 1932.
29. Iorga, Nicolae. *Începuturile învățământului superior la români*. Chișinău: Tipografia Eparhială „Cartea Românească”, 1926.

30. Ludu, Theodor. *Economistul Ion Răducanu: Eseu documentar. Cu o introducere: Bibliografia ca metodă în Economia politică*. Colecția Biblioteca economică, nr. 33. București: Independența Economică, 1946.
31. Malinschi, Vasile. *Din trecutul învățământului economic. Contribuții la istoria învățământului românesc (1800-1944)*. București: Editura Academiei RSR, 1978.
32. Malinschi, Vasile. *Profesorul Virgil Madgearu (1887-1940). Contribuții la dezvoltarea gândirii economice*. București: Editura Academiei RSR, 1975.
33. Nicolescu, Florica; Focșăneanu, Cornelia. *Profesori ai Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale. Biobibliografie selectivă*. București: Centrul editorial-poligrafic ASE, 1993.
34. Nicolescu, Florica. *Ghidul Bibliotecii Centrale*. București: Atelier poligrafic ASE, 1982.
35. Nicolescu, Florica. *Repertoriul periodicelor de specialitate economică din București (1970-1980)*. București: Atelier poligrafic ASE, 1981.
36. Nicolescu, George D.; Hermely, Albert. *1895-99. Deputații noștrii. Biografii și portrete*. București: Editura Librărie Carol Müller, 1896.
37. Olaru, Corneliu. *Un secol de economie românească (1848-1947). Oamenii și opera*. București: Editura Newa T.E.D., 2001.
38. Păiușan, Robert. *Mihail Manoilescu. Repere biobibliografice*. București: Editura ASE, 2005.
39. Răcilă, Emil. *1913-2003: Academia de Studii Economice, București, România*. București: Editura Economică, 2003.
40. Răcilă, Emil. *Studii și documente privind Academia de Studii Economice. 1913-1993*. Vol. I-II. București: [Tipografia ASE], 1993-1994.
41. Răducanu, Ion. *Din amintirile unui septugenar*. București: Editura Enciclopedică, 2001.
42. Roșca, Ion Gh. *Istoria Palatului Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale și oamenii ei*. București: Editura ASE, 2010.
43. Roșca, Ion Gh. *Rectorul Paul Bran. 1996-2004*. București: Editura ASE, 2006.
44. Roșca, Ion Gh.; Vlad, Liviu Bogdan; Croitoru, Paul. *Artă și artiști în Academia de Studii Economice din București*. București: Editura ASE, 2010.
45. Stoica, Ion. *Ghid de documentare al bibliotecilor universitare din România*. București: [Biblioteca Centrală Universitară], 1970.
46. Vorovenci, Ion. *Istoria Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale (1913-1947)*. București: Editura ASE, 2010.

Anexa 1

Palatul Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București în 1928

Palatul Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București este situat în Piața Romană, colț cu str. Cometa, plasat deci pe cel mai frumos bulevard al Capitalei, pe un teren de 3.393 m.p.

Deși foarte central, cu multe legături și mijloace de comunicație, este totuși un punct foarte liniștit și îndeplinește, ca pozițiune, toate cerințele unei instituții de cultură și cercetări științifice.

Clădirea este impozantă, în suprafață de 2.603 m.p. construiți, ocupă în Piața Romană jumătate din porțiunea cuprinsă între str. Cometa și str. Romană; prin felul de a se prezenta face să se impună îndeplinirea și pe cealaltă jumătate a porțiunii cu o clădire similară, aceasta pentru armonizarea estetică a piațetei. Este locul cel mai potrivit pentru o altă instituție culturală.

La o primă privire exterioară, clădirea pare a fi compusă din două corpuri cu totul distincte, marcate printr-o accentuată deosebire de stil. Înăuntrul însă, unitatea este realizată printr-o rațională distribuție a spațiului, acomodată scopului.

Fațada principală dinspre Piața Romană și str. Cometa cu o înălțime de 21,15 m este susținută de coloanele, ce prin tradiție se așezau la localurile de lumină sufletească și culturală, încă din cele mai vechi timpuri. Partea din fund a clădirii se înalță, predominând clădirea din față. Această parte este concepută într-un stil modern și nuanțată printr-un turn înalt de 44 m, care domină întreg Palatul și tot cartierul de N.E. al orașului.

Astfel linia curbă, ce caracterizează prima parte, este înlocuită cu linia rectă în această a doua parte a construcțiunii.

Clădirea are trei intrări și anume: Intrarea de Onoare, prin cele trei uși din colțul edificiului sub cupolă, - intrarea studenților, pe ușa extremă de pe str. Cometa și intrarea de serviciu pe poarta gangului de pe Piața Romană în partea opusă.

Pătrunzând pe una din cele trei uși ale intrării de onoare se intră într-un vestibul oval, din care, în părți, se deschid ușile sălilor de expoziție și muzău, iar în față se află trecerea spre hall-ul principal.

Pe axul acestei treceri este așezată ușa principală dela intrarea aulei de festivități și conferințe, înaintea căreia se desfășoară maestros scara de onoare.

Mozaicul venețian al vestibulului și hall-ului cu desaturările și nuanțele lui severe, marmura scârilor de onoare, balustradelor și baluștrilor sub reflexul razelor de lumină, ce trece prin luminătorul foarte frumos executat, capătă în ansamblul său un colorit caracteristic și armonios, contribuind a da un aspect măreț acestei intrări.

Aula de recepțiune și conferințe, care împreună cu intrarea de onoare formează singura parte luxoasă din întreaga construcțiune, e deasemeni caracterizată printr-o armonizare foarte plăcută de culori mult împodobită de luminătorul artistic executat. Ea se compune dintr'un parter care cuprinde 240 de scaune așezate în amfiteatru, o loje regală, altă lojă similară, două colonade și un balcon cu 270 de scaune deasemeni așezate în amfiteatru.

Cele două săli de expoziție foarte luminoase, una în suprafață de 160 m.p., iar cealaltă de 115 m.p., ocupă părțile din parterul construcțiunii, care formează fațadele dinspre Piața Romană și strada Cometa, din care pricină au și o formă puțin arcuită. Mărimea și coloritul lor alb le dau un aspect sever, impunător.

Urcând pe scările principale la primul etaj, deasupra vestibulului eliptic dela intrarea principală, avem sala de Consiliu, iar în partea ce se desfășoară pe fațada dinspre Piața Romană, avem cabinetele Rectorului și Vice-Rectorului cu sala lor de așteptare și două încăperi rezervate pentru reuniuni culturale, pe când în partea fațadei dinspre strada Cometa avem biourile secretariatului și administrațiunii. Tot la acest etaj, în apropierea cabinetelor Rectoratului, spre partea interioară a clădirii, este Cancelaria Profesorilor.

În etajul de deasupra întregii fațade dinspre Piața Romană, este o sală mare de bibliotecă pentru studenți, în suprafață de 128 m.p.; deasupra sălii eliptice de Consiliu este sala de lectură a profesorilor, iar deasupra Birourilor administrațiunii sunt două săli mici de cursuri având și o cameră specială pentru lucrările de seminar ale profesorului. La parter, trecând la dreapta scării de onoare, spre interiorul construcțiunii, sub Cancelaria Profesorilor, este o sală de curs, din care se poate trece printr-un culoar spre cele trei amfiteatre destinate cursurilor comune. Amfiteatrul cel mare dela parter, lung de 23,54 m și lat de 14,60 m, deci în suprafață de 343 m.p., este rezervat anului întâi, el cuprinde împreună cu balcoanele lui 800 de locuri și este o sală caracterizată prin genul ei sobru, foarte

luminată și având o înălțime de peste 12 m. În afară de parter ea mai are și două balcoane, din care unul înconjoară sala pe trei părți.

Deasupra acestui amfiteatru și cu o înclinare paralelă cu cel de jos, începând din dreptul celui de al doilea etaj, se află amfiteatrul rezervat cursurilor comune ale anului II, are aceleași dimensiuni ca și primul, dar cu o înălțime numai de 7,50 m și cuprinde 600 de locuri, cu cele din balconul de pe latura din fund. Deasupra acestuia și înscris în înclinația lui, este ultimul amfiteatru cu dimensiunile precedentelor, dar cu o înălțime de 5 m, cuprinzând circa 450 de locuri, fiind rezervat pentru cursurile comune ale anului al treilea. Fiecare din amfiteatre au și câte o cameră pentru lucrări de seminar.

În subsolul acestor amfiteatre este instalat marele laborator, pentru cercetări fizico-chimice, având o lungime de 23,06 m și o lățime de 14,60 m, deci în suprafață de 337 m.p. Deasupra celui de al treilea amfiteatru, este instalat laboratorul de cercetări microscopice și analitice ale cursului de mărfuri, de 14,60 m lung, pe 11,50 m lat, deci în suprafață de 168 m.p.

În afară de sala de curs, aflată la parterul clădirii, sub cancelaria profesorilor, și de cele două săli de curs aflate deasupra birourilor administrației, mai sunt pentru uzul cursurilor speciale și seminariilor, încă două săli deasupra ultimelor, indicate la etajul-mansardă și alte șase suprapuse trei câte trei cu lumină spre curtea mare interioară.

Deasemeni deasupra amfiteatrelor, alături de laboratorul cursului de mărfuri, se află încă o sală mare de cursuri.

Deci în total, în afară de amfiteatrele cursurilor comune și de laboratorii, avem 12 săli pentru cursurile de specialitate și seminarii, în suprafață totală de 989 m.p. La cinci dintre aceste săli avem alăturată câte o cameră pentru lucrările de seminar ale profesorilor. Aceasta în afară de camerele alăturate amfiteatrelor și cele alăturate laboratorului celui mare. Toate aceste amfiteatre, săli și laboratorii, sunt legate atât de partea din față a construcției, cât și de intrarea studenților și cea de serviciu, prin nouă rânduri de culoare suprapuse foarte largi și foarte luminoase și care sunt deservite de scara dela intrarea studenților și de cea din fața amfiteatrelor. Partea etajului-mansardă dinspre Piața Romană este împărțită în șase încăperi rezervate pentru instituții de cultură economică și reuniuni ale asociațiilor de studii economice, având intrarea printr-o scară deschisă la Etajul al doilea în partea dreaptă a terminării scării de onoare. Deasupra Cancelariei Profesorilor, suprapuse unul peste altul sunt două apartamente de locuință.

În subsolul clădirii, sub sala de expoziție dinspre Piața Romană este o sală de expoziție de 100 m.p. rezervată deasemeni pentru expozițiune, împreună cu sala ovală corespunzătoare vestibulului dela intrare.

Sub aulă este instalat un mare vestiar, jumătate servind auditorilor, jumătate rezervat pentru studenți.

În afară de încăperile ocupate de diversele instalațiuni ca încălzire centrală, calorifer, ventilare, electricitate etc., avem și câteva locuințe pentru personal și dependențele necesare administrațiunei.

Deasupra culoarelor clădirii și amfiteatrelor sunt o serie de terase, de unde se prezintă ochilor o foarte frumoasă și interesantă perspectivă a întregului oraș.

Localul este prevăzut cu două ascensoare, unul instalat în fața scării de onoare, iar cel de al doilea în casa scării amfiteatrelor.

Laboratoarele sunt deasemeni instalate după ultimele cerințe ale științei moderne.

(Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale, *Dare de seamă făcută de dr. Ion N. Angelescu, Rectorul Academiei, Consiliului de Administrație al Instituției*,
Tipografia „Antonescu”, București, 1928)

Anexa 2

REGULAMENTUL de funcționare a Bibliotecii Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București

ART. 1. – Biblioteca centrală a Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București cuprinde materialul documentar (cărți, reviste, ziare etc.) necesar documentării profesorilor și studenților.

Biblioteca este deschisă 10 ore pe zi: 5 ore înainte și 5 ore după prânz.

Aceasta pentru a înlesni studenților să se poată folosi într-o măsură cât mai largă de cărțile bibliotecii în zilele când se țin cursuri. Sâmbăta, în vederea curățirii radicale săptămânale, Biblioteca se închide o oră mai de vreme.

ART. 2. – Pentru buna administrare a cărților, revistelor și ziarelor cari fac parte din Biblioteca Centrală, se ține un *registru de comenzi*, un *registru de intrare* a cărților, un *registru inventar al cărților* și un *registru inventar al revistelor* și ziarelor, precum și a celorlalte periodice. Deasemeni se țin 2 cataloage-fișe în ordine alfabetică, unul pe autori și unul pe materii, întocmit după un repertoriu bine stabilit, precum și un catalog-fișe în ordine alfabetică a tuturor periodicelor.

În aceste cataloage se oglindește întreaga bibliotecă a Academiei. Aceste cataloage ținute în fișiere speciale, stau la dispoziția cititorilor într-o sală destinată numai consultării cataloagelor. În afară de aceste cataloage se va tipări din 5 în 5 ani un catalog al tuturor cărților și colecțiilor periodice. Acest catalog se va tipări sub îngrijirea bibliotecarului șef, având o prefață scrisă de Rectorul Academiei.

ART. 3. – Până la dublarea (cărților) exemplarelor principale, Biblioteca servește numai pentru documentarea interioară a studenților, neîmprumutându-se acestora cărți în mod curent acasă.

În ajunul și în timpul examenelor și când Academia este închisă (vacanță, sărbători, etc.), se vor împrumuta în mod excepțional pe termen scurt și studenților cărți acasă, după norme bine stabilite de bibliotecarul-șef, norme care să garanteze absolută imparțialitate la aprobarea cărților.

Profesorilor, conferențiarilor și asistenților li se pot împrumuta acasă cărți pentru documentarea lor personală, pe cel mult 2 luni. După expirarea acestui termen, cărțile împrumutate trebuiesc restituite eventual împrumutarea lor reînnoită. Când termenul de împrumutare a expirat fără ca cărțile să fi fost restituite sau

împrumutarea lor reînnoită, împrumutătorul va fi rugat în scris de către Rectorat să restituie sau să reînnoiască împrumutarea cărții respective.

O carte nu poate fi ținută sub formă de împrumut (prin continue reînnoiri) mai mult de șase luni. Când o carte împrumutată nu va fi restituită nici în urma scrisorii Rectoratului, Bibliotecarul șef va referi Rectoratului, care va dispune în consecință.

Procurarea cărților, revistelor și ziarelor

ART. 4. – În conformitate cu art 13 al. 7 din noul regulament al Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București, materialul documentar (cărți, reviste, ziare) se va face de către Bibliotecarul șef numai pe baza recomandării făcută de Profesorii și Conferențiarii Academiei.

Pentru a dispensa pe Domnii profesori și conferențieri de a se deplasa la Biblioteca centrală a Academiei, când doresc să ceară comandarea unei cărți, reviste sau ziar, se va pune la dispoziția tuturor profesorilor și conferențiarilor câte un mic caet de comandă, în care aceștia vor nota autorul, titlul cărții, eventual anul de apariție, editura și prețul de cumpărare a lucrării ce doresc să se procure pentru bibliotecă, fiind necesară fie documentării personale, fie documentării studenților.

Aceste caete de comenzi vor fi predate bibliotecii. Bibliotecarul va semna în acest caet că a luat notă de recomandarea profesorului, va dispune trecerea cărților recomandate în registrul de comenzi al bibliotecii, indicându-se pagina caetului de comenzi al profesorului care cere comanda.

După aceasta se va efectua de către Bibliotecarul șef comanda cărților și se va restitui caetul de comenzi al profesorului. Pentru mai multă ușurare, caetele de comenzi pentru recomandarea de literatură pot fi păstrate în cancelaria profesorilor.

Bineînțeles că literatura recomandată se va comanda în limitele mijloacelor disponibile.

ART. 5. – Pentru conservarea cărților și revistelor, Bibliotecarul-șef va avea grijă ca în limitele posibilităților, volumele nelegate, cât și colecțiile de reviste, în special cele mai frecvent cerute, să se lege înainte de a se deteriora.

Se vor cere în fiecare an oferte dela legătorii serioase. Ofertele vor fi supuse rectoratului spre aprobare.

ART. 6. – Paralel cu biblioteca centrală, funcționează pe lângă diferitele catedre, biblioteci de seminarii, cari stau sub directa supraveghere a titularului catedrei. Ele vor fi în principiu conduse de asistenți ajutați de studenți cari se bucură de încrederea profesorului.

Cărțile și revistele pentru aceste seminarii vor fi procurate numai în urma cererii profesorului respectiv, prin biblioteca centrală.

Toate cărțile seminariilor cari se procură prin Biblioteca centrală se vor inventaria și cataloga mai întâi în bibliotecă și apoi vor fi predate sub formă de împrumut seminariilor.

Bibliotecile seminariilor vor fi organizate după modelul bibliotecii centrale, având cel puțin un registru de intrare a cărților, un registru inventar, un catalog-fișe pe autori și unul pe materii întocmit după un repertoriu stabilit de seminarul respectiv și un catalog-fișe pentru administrarea periodicelor.

În aceste cataloage trebuie să se oglindească întreaga bibliotecă a seminarului respectiv. Pentru orice lămurire relativ la întocmirea cataloagelor, Seminariile se vor adresa Bibliotecii Centrale. Întrucât șeful seminarului are răspunderea bibliotecii speciale, împrumutarea cărților bibliotecii seminariilor se va face după normele stabilite de șeful seminarului respectiv.

Bibliotecile Seminariilor vor înainta Bibliotecii Centrale imediat după intrarea în vigoare a acestui regulament, un inventar general al cărților și colecțiilor de reviste, arătând cari provin dela Biblioteca Centrală și cari din donațiuni,

La sfârșitul fiecărei luni, bibliotecile Seminariilor vor înainta Bibliotecii Centrale un tablou-formular cuprinzând cărțile și revistele noi primite:

- a) prin Biblioteca Centrală;
- b) prin donațiuni speciale făcute bibliotecii respective.

ART. 7. – Bibliotecarul-șef este dator să întocmească și să prezinte Rectoratului în primele două săptămâni ale fiecărui an școlar, un extras din inventar, indicând separat (în volume) numărul efectiv al cărților și a colecțiilor de reviste aflate în Biblioteca Centrală și cele aflate la Seminarii.

Bibliotecarul-șef va întocmi în acelaș timp un raport detaliat Rectoratului asupra desvoltării și necesităților bibliotecii. Raportul va indica cu câte volume a sporit biblioteca, cât s-a cheltuit pentru cărțile și revistele, etc. procurate în timpul anului respectiv. Deasemeni va arăta cum a fost frecventată biblioteca în decursul anului școlar, arătând numărul cititorilor, precum și numărul volumelor consultate.

ART. 8. – Cazurile de indisciplină sau gravă încălcare a regulamentului de către studenți, vor fi aduse de bibliotecarul-șef, la cunoștința Rectoratului, propunându-se sancțiunile cari se impun. Hotărârea Rectoratului va fi afișată la bibliotecă și în avizare pentru statuare de exemplu.

(Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București, *20 de ani de activitate. 1913-1933*, Tipografiile Române Unite, București, [1933], pp. 74-77)

Anexa 3

**Tabel comparativ al fondurilor prevăzute
pentru Academia de Înalte Studii Comerciale
și Industriale în bugetul Ministerului Industriei
și Comerțului pentru perioada 1928-1933/4**

Natura cheltuielilor	Exercițiul financiar					
	1928		1929		1930	
	P	R	P	R	P	R
Abonamente la <i>Monitorul Oficial</i> , publicații etc.	-	-	-	-	100.000	92.298
Biblioteca, laboratoare, muzee	1475.000	1.120.000	1.000.000	884.000	750.000	586.448

Natura cheltuielilor	Exercițiul financiar							
	1931		1932		1933 (3 luni)		1933/4	
	P	R	P	R	P	R	P	R
Abonamente la <i>Monitorul Oficial</i> , publicații etc.	70.000	61.402	63.000	16.000	15.750	-	63.000	-
Biblioteca, laboratoare, muzee	275.000	231.000	256.000	5.244	76.500	-	176.000	-

P – prevederi, R – realizări

(Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București, *20 de ani de activitate. 1913-1933*, Tipografiile Române Unite, București, [1933], pp. 80-83)

Anexa 4

TABLOU al donațiilor făcute Academiei, pentru construcția localului destinat bibliotecii

Nr. crt.	Numele donatorului	Suma
<i>A. Donații în numerar</i>		
1.	Asoc. Industriașilor de petrol din România	10.000
2.	<Astra> prima fabrică română de vagoane și motoare S.A.	200.000
3.	<Astra Română> Soc. Petroliferă	100.000
4.	Banca Națională a României	195.000
5.	C.A.M. București	150.000
6.	Banca Românească	20.000
7.	Camera de Comerț și Industrie Bacău	2.492
8.	Camera de Comerț și Industrie Brașov	22.500
9.	Camera de Comerț și Industrie Brăila	15.000
10.	Camera de Comerț și Industrie Craiova	2.500
11.	Camera de Comerț și Industrie București	100.000
12.	Camera de Comerț și Industrie Caracal	2.500
13.	Camera de Comerț și Industrie Giurgiu	5.000
14.	Camera de Comerț și Industrie Ismail	5.000
15.	Camera de Comerț și Industrie Tg. Mureș	10.000
16.	Camera de Comerț și Industrie Târgoviște	5.000
17.	Camera de Comerț și Industrie Timișoara	15.000
18.	Camera de Comerț și Industrie T. Severin	5.000
19.	Casa Noastră Satu Mare	5.000
20.	Casa Rurală	20.000
21.	C.E.C. București	10.000
22.	<Colombia> Soc. Română de petrol	5.000
23.	Creditul Minier	5.000
24.	Fabrica de bere <Bragadiru>	5.000
25.	Fabrica de postav <Buhuși>	3.000
26.	Frații <Stollwerk> Brașov	500
27.	Fabrica de hârtie Scăeni	1.000
28.	Fabricile W. Scherg & Co. S.A. Brașov	5.000
29.	Fabrica de hârtie C.S. Schiel Succesori, Bușteni	2.000

Nr. crt.	Numele donatorului	Suma
30.	I.A.R., Braşov	5.000
31.	Întreprinderile Forestiere Române, Cluj	20.000
32.	Industria Sârmei S.A.	2.000
33.	<Macazul> S.A.R. pt. Industria Metalurgică	500
34.	Ministerul de Industrie şi Comerţ	900.000
35.	Ministerul Instrucţiunii	200.000
36.	Ministerul de Finanţe	200.000
37.	Ministerul de Agricultură şi Domenii (C.A.P.S.)	450.000
38.	<Mundus şi Borlova> Armeniş, Caransebeş	5.000
39.	Noua Fabrică de postav <Azuga>	2.000
40.	Oficiul de vânzare de hârtie produsă în ţară	2.000
41.	<Petroşani> S.A.R. pt. Expl. Miniere	100.000
42.	Primăria Municipiului Bucureşti	200.000
43.	Prima Fabrică de sticlă cu gaz metan, Mediaş	10.000
44.	Regia Autonomă C.F.R.	500.000
45.	Soc. Anon. Română de Telefoane din Bucureşti	20.000
46.	S.A.R. <Anglia>, Ploieşti	2.000
47.	Soc. Pt. Industria Textilă Buc.	10.000
48.	S. T. B.	20.000
49.	<Steaua Română> Soc. petroliferă	5.000
50.	Uzinele <Dermata>, Cluj	1.000
51.	<Zarojani> S.A.	10.000
<i>B. Donaţii în materiale</i>		
52.	Ing. St. Mihăescu	97.376
53.	Uzinele de Fer şi Domeniile <Reşiţa>	372.033
<i>C. Bonuri de impozite</i>		
54.	Camera de Comerţ şi Industrie Oradea	10.012
<i>D. Fonduri proprii</i>		
55.	De la fond <An preparator>	
	a) costul terenului	758.000
	b) numerar	300.000
56.	De la fond <Ordinarios>	1.000.000
	TOTAL LEI	6.128.413
12 Noembrie 1936		

(Academia de Înalte Studii Comerciale şi Industriale din Bucureşti, *Dare de seamă pe anul de studii 1935-1936 (anul XXIII) întocmită de Rectorat*, Tipografia <Bucovina>, Bucureşti, [1936], pp. 57-60)

Anexa 5

REGULAMENTUL pentru organizarea și funcționarea Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București (1938)

Biblioteci, seminarii, laboratorii, muzee și colecții

Art. 10. – Academia organizează și întreține din fondurile bugetare și din fondurile proprii:

- a) Biblioteci;
- b) Seminarii, laboratorii, colecții și probe de mărfuri.

Art. 11. – Biblioteca este așezământ universitar științific și cultural, destinat, în primul rând, satisfacerii nevoilor didactice ale Academiei și în același timp și al preocupărilor economice și financiare.

Biblioteca Academiei este condusă de un comitet de direcție, compus din rectorul Academiei și doi profesori titulari sau agragați, desemnați de Consiliul Profesorat.

Unul din profesori făcând parte din acest comitet va căpăta, din partea Consiliului Profesorat, însărcinarea onorifică de director al bibliotecii.

Directorul va fi ajutat de un bibliotecar și personalul necesar.

Directorul bibliotecii va avea conducerea culturală și științifică a bibliotecii, dând îndrumările necesare. El va fi de drept și șeful conducerii administrative a personalului bibliotecii.

Bibliotecarul are răspunderea înregistrării, inventarierii și întreținerii cărților, revistelor și materialului trebuincios bunei funcționări a bibliotecii.

Numirea, drepturile și obligațiunile personalului administrativ al bibliotecii, măsurile disciplinare și pedepsele sunt cele prevăzute pentru personalul administrativ.

Rectorul, după indicațiunile Consiliului Profesorat, întocmește regulamentul de funcționare al bibliotecii.

Procurarea cărților, revistelor și publicațiilor se face după cererea și recomandarea profesorilor și conferențiarilor și în limitele fondurilor disponibile, astfel cum au fost distribuite, pe materii, de către Consiliul Profesorat.

Un regulament special al bibliotecii va preciza toate dispozițiunile privind buna și regulata ei funcționare.

Art. 12. – Seminariile, laboratorii, muzeele, colecțiunile de probe de mărfuri, se organizează și se conduc de către titularii catedrelor respective, care sunt de drept directorii lor.

Fiecare seminar își poate organiza o bibliotecă proprie, alcătuită din cărțile, revistele și publicațiile puse la dispoziție de biblioteca Academiei, sau din cele procurate din fondurile adunate prin grija și stăruința profesorului director al seminarului.

Procurarea materialului și a lucrărilor de specialitate, necesare muzeelor, colecțiilor, laboratorilor și bibliotecii seminariilor, se va face prin Rectorat, la cererea directorului seminariilor, și în limitele fondurilor disponibile, repartizate de consiliul de administrație, a celor repartizate conform art. 25 și 26 din legea pentru completarea unor dispozițiuni din legea învățământului universitar.

O copie a inventarului bibliotecii, seminarului, laboratorilor și muzeelor se înaintează, în fiecare an, secretariatului Academiei.

(Ministerul Educației Naționale, *Regulament pentru organizarea și funcționarea Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București*. (Promulgat cu *Înaltul Decret Regal Nr. 2.764 din 3 august 1938 și publicat în Monitorul Oficial Nr. 180 partea I din 16 august 1938*), Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, Imprimeria Centrală, București, 1938, pp. 8-9)

Anexa 6

Testamentul profesorului Virgil Madgearu

În caz de deces, las întreaga avere ce se va afla în acel moment iubitei mele soții, cu titlu de uzufruct.

Biblioteca mea o las în întregime Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București, rugând pe soția mea să o predea, iar pe Rector s-o aranjeze într-o sală specială cu denumirea Biblioteca Profesorului Virgil N. Madgearu.

Mai rog pe soția mea să îngrijească cu dragoste de via mea, din Comuna I. G. Duca, pe care o las, după săvârșirea din viața soției mele, Ministerului Agriculturii și Domeniilor, cu îndatorirea de-a organiza o școală medie de viticultură pentru fiii de săteni din Județul Muscel.

Aceasta este ultima mea voință, pe care rog pe toate rudele mele s-o respecte întocmai.

(ss) Virgil Madgearu

Comuna I. G. Duca
12 Noembrie 1939

(Arhiva ASE, Dosar 778/1941-1942, f. 48)

Anexa 7

Atribuțiile cameriştilor bibliotecii și salarizarea lor

Simion Fătu, camerist cl. I 15 ani vechime. Are atribuția de magazioner (paza depozitului de cărți, periodice format II, III) și manipularea cărților și a periodicelor pentru lectură și lucru.

Încadrat camerist cl. I salariu brut 5.400. Consiliul a hotărât să se propună mărirea salariului său cu o diurnă de 3.000 lei.

Puia Gheorghe camerist cl. II 15 ani vechime, încadrat camerist cl. II salariu brut 4.800. Are în seama sa depozitul periodicelor format I, enciclopediile din sala de lectură și manipularea lor pentru lectură și lucru; supravegherea studenților la intrarea și eșirea din sala periodicelor precum și serviciul de curier al bibliotecii.

Consiliul a hotărât mărirea salariului său cu lei 3.000.

Pavel Smântână diurnist, 4 ani vechime. Deservește secția împrumutului atât în sălile de lectură cât și în afară de bibliotecă și are în seama sa depozitul de cursuri curente și dicționare, supravegherea catalogului cât și intrarea și eșirea studenților din bibliotecă.

Încadrat diurnist cu un salariu net de 3.900 lei.

Consiliul a hotărât să propună mărirea salariului său la salariu brut de 6.500 lei.

În afară de orele de serviciu prestate la bibliotecă între orele 06³⁰-13⁰⁰, 15⁰⁰-19⁰⁰, la șase zile fac rotație de serviciu în întreaga Academie timp de 2 ore la prânz 12⁰⁰-14⁰⁰ și seara 19⁰⁰-20⁰⁰. Biblioteca deschizându-se la ora 15⁰⁰ oamenii de serviciu trebuind să fie prezenți mai devreme de ora deschiderii pentru curățenie nu mai au timpul necesar de a merge la masă acasă.

(*Arhiva Bibliotecii ASE, Comitetul de Direcție al Bibliotecii Centrale, Registru de Proces verbale, Proces verbal nr. 18 din 30 martie 1943, fila 43*)

Anexa 8

TABEL CENTRALIZATOR
Privind activitatea Bibliotecii Centrale
și a bibliotecilor filiale pe trimestrul II/1954

Nr. crt.	Numele bibliotecii	Nr. total de cărți existente	Total cititori persoane fizice	Cărți eliberate	Locuri
Filiale cu sală de lectură					
a. Cabinete					
1	Economie politică	1.964	1.615	18.484	110
2	Marxism-leninism	2.449	1.813	21.121	64
3	Geografie economică	464	700	2.444	56
4	Planif. ec. națională	947	472	658	42
5	Evid. contabilă	321	176	368	34
6	Baz. Stat. Și Drept.	273	417	1.778	34
7	Finanțe și Credit	460	119	435	20
8	Econ. aprovizionării	109	150	300	18
9	Ist. ec. naționale	136	280	447	
10	Ec. industrială	513	162	651	18
11	Metodică	386	20	368	15
12	Economie agrară	545	287	1.873	14
13	Statistică	315	150	170	14
14	Comerț și Cooperație	341	135	553	10
b. Cămine					
15	Dobrogeanu-Gherea	1.025	650	1.350	40
16	Ana Ipătescu	480	212	424	65
17	Ilie Pintilie	191	200	400	30
18	Min. Finanțe	778	106	293	16

Nr. crt.	Numele bibliotecii	Nr. total de cărți existente	Total cititori persoane fizice	Cărți eliberate	Locuri
Filiale fără sală de lectură					
18-36	Catedre, Rectorat, Servicii	2.279	64	651	---
*Notă: Numărul de cititori și de cărți eliberate se referă la trimestrul II al anului 1954					

Adresa Bibliotecii Centrale este: Căderea Bastiliei nr. 2, Raionul I. V. Stalin, Regiunea București.

Bibliotecile de cabinete cu sală de lectură sunt toate înăuntrul institutului, deasemenea și bibliotecile dela cabinetele fără sală de lectură.

Biblioteca dela căminul Dobrogeanu-Gherea are adresa: Str. Dionisie Lupu nr. 74 – Raion I. V. Stalin.

Biblioteca dela căminul Ana Ipătescu are adresa: Str. Dionisie Lupu nr. 72, Raion I. V. Stalin.

Biblioteca dela căminul Ilie Pintilie are adresa: Str. Stanislas Cihoski nr. 5, Raion I. V. Stalin.

Biblioteca dela căminul Ministerului de Finanțe are adresa: Calea Victoriei nr. 111 – Raion I. V. Stalin.

(Arhiva ASE, Dosar 17/1954)

Anexa 9

Informare privind activitatea bibliotecii și măsurile de îmbunătățire a acesteia în anul universitar 1976-1977

Biblioteca Academiei de Studii Economice, bibliotecă specializată de învățământ superior are rolul informării și documentării științifice a studenților, cadrelor didactice, doctoranzi, participanți la cursurile postuniversitare, specialiști și cercetători români și străini în domeniul științelor economice, contribuind astfel la buna desfășurare a procesului de învățământ, la activitatea didactico-ideologică, cultural-educativă și de cercetare științifică.

Pentru satisfacerea cerințelor cititorilor (din care 14.000 studenți și 580 cadre didactice ce au solicitat în cursul anului universitar 1975-1976 – 543.882 publicații) principala preocupare a bibliotecii este completarea fondurilor prin diverse procedee menite să asigure fluxul continuu al informației în raport cu noile planuri de învățământ și programele disciplinelor. În acest fel vom căuta a spori eficiența învățământul superior economic ca și prin perfecționarea și modernizarea metodelor de transmitere a cunoștințelor, prin însușirea celor mai noi realizări ale științei și tehnicii contemporane.

Pentru anul 1976 biblioteca noastră a avut aprobat un buget în valoare de 600.000, la care s-au adăugat și publicațiile venite ca donații sau în schimb internațional de la cei 105 parteneri.

Urmărind continuu actualizarea fondului în raport cu cerințele cititorilor se fac trieri periodice excluzându-se lucrările perimate, fapt ce are ca urmare și crearea de spațiu de depozitare.

În întregirea fondului de cărți un rol important are legătura permanentă cu cadrele didactice pentru o bună orientare în procurarea materialelor de bază necesare procesului de învățământ.

Schema bibliotecii ASE are 30 salariați în cele trei sectoare de activitate: completare-catalogare (4 salariați), documentare (4 salariați), consultarea colecțiilor (21 salariați), care lucrează în depozitul central, la secția de împrumut, filiale, în cele 6 săli de lectură și o secretară dactilo.

Numărul salariaților bibliotecii centrale este insuficient față de numărul de studenți de la cursurile de zi, seral și fără frecvență, neputându-se face față cerințelor tot mai crescânde ale bibliotecii de învățământ superior.

Normativul pentru personalul de învățământ superior preconizează pentru grupa C (personal auxiliar care sprijină procesul de învățământ) un post de bibliotecar pentru 90 de studenți.

Pentru a exemplifica cele arătate mai sus prezentăm cifre comparabile cu alte biblioteci:

- Institutul Agronomic cu 3.400 studenți = 34 salariați
- Institutul Medico-Farmaceutic cu 5.525 studenți = 46 salariați
- Institutul Politehnic cu 16.000 studenți = 61 salariați
- Academia de Studii Economice cu 14.000 = 30 salariați

Menționăm că serviciul Plan-Renumerare a sesizat această situație Ministerului Educației și Învățământului cerând suplimentarea cu 5 posturi de bibliotecari fără însă a se primi până în prezent aprobarea cuvenită.

Sectorul de completare-catalogare se ocupă de achiziționarea publicațiilor, de înregistrarea, catalogarea și repartizarea lor în depozitul central, săli de lectură și filiale.

Fiecare operație distinctă este acoperită de către un singur salariat, ceea ce este cu totul insuficient, deoarece are ca rezultat numai ținerea la zi a lucrărilor curente, cele de ordonare a evidențelor generale din cataloagelor-fișier, precum și activitatea de relații cu cititorii, fiind acoperite parțial. Organizarea cataloagelor și relațiile cu cititorii ar trebui să constituie atribuțiile a doi bibliotecari care să lucreze în program comun cu sălile de lectură.

Sectorul de informare-documentare valorifică materialele existente în ASE, realizând o informare curentă și retrospectivă a celor interesați. Informarea se realizează prin comunicări periodice direct către catedră, prin bibliografii la cerere, prin informații verbale, prin organizarea unor expoziții de carte economică, prin liste periodice de noutăți, afișate în avizierul bibliotecii, prin publicarea săptămânală a unei „Informări rapide de noi achiziții în bibliotecă”. „Buletinul de documentare economică”, cu apariție lunară, prelucrează în două serii, separat, publicațiile românești și străine de specialitate constituind singura publicație secundară în acest domeniu.

Consultarea colecțiilor bibliotecii se face prin materialul aflat în depozit sau direct în cele 5 săli de lectură pentru studenți, o sală pentru cadrele didactice, o secție de împrumut pusă la dispoziția cititorilor de la toate formele de învățământ, cadre didactice sau beneficiari externi, 17 biblioteci filiale și o bibliotecă de cămin.

Biblioteca cadrelor didactice, solicitată și de studenți pentru lucrările străine, își desfășoară activitatea în condiții cu totul nesatisfăcătoare de spațiu și mobilier, aici fiind singurul depozit de publicații vest curente și de citire cu ajutorul aparatului Dokumator.

În această lumină, toate deficiențele de spațiu, personal, dotare cu mobilier și aparatură modernă îngreunează ritmicitatea servirii cititorilor. Spațiul actual insuficient față de creșterea masivă și rapidă a fondului bibliotecii duce la imposibilitatea depozitării și ordonării acestor colecții, atât în depozitul central, cât și în sălile de lectură.

Se cere repartizarea unui spațiu suplimentar care să constituie depozitul de carte veche. Considerăm absolut necesară suplimentarea schemei sectorului de consultarea colecțiilor cu 3 posturi de bibliotecari.

Se cere o îmbunătățire a activității bibliotecii la nivelul tehnicilor moderne de biblioteconomie și documentare, care să mărească operativitatea, universalitatea și eficiența informației în raport cu preocupările complexe ale beneficiarilor.

Aceasta va fi posibil, dacă se vor crea o serie de condiții legate de probleme de spațiu, asigurarea de bază materială și schemă de personal, care să poată acoperi nevoile reale ale bibliotecii. Totodată solicităm pentru buna desfășurare colaborarea și sprijinul Consiliului științific al bibliotecii, decanatelor, catedrelor și Consiliului Asociației Studențești.

Preconizăm în acest sens următoarele:

A. *Asigurarea spațiului* (și implicit a schemei de funcționare)

Pentru a crea condiții optime de lectură și o servire rapidă propunem:

- Extinderea spațiului de depozitare în sălile de lectură și împrumut;
- Înființarea unei biblioteci specializate pe facultate (cu aproximativ 50 de locuri) în clădirile în care se desfășoară procesul de învățământ a celor 6 facultăți;
- Înființarea unei săli de periodice cu acces liber la raft, la parter în clădirea veche (cu personal bibliotecar);
- Crearea unui spațiu pentru cataloagele alfabetice și sistematice.

B. *Asigurarea bazei materiale*

Pentru actuala organizare a bibliotecii propunem procurarea următoarelor materiale:

- Un aparat Xerox în vederea multiplicării diverselor publicații;
- Procurarea de urgență a mobilierului cerut în repetate rânduri începând din anul 1972 și din care s-a primit numai o parte din stelaje.

C. *Colaborări:*

Stadiul actual de dezvoltare a producerii informației specializate și importanța ei în cadrul sistemului de învățământ și al cercetării necesită adaptarea bibliotecii ASE la cerințele dictate de responsabilitatea formării cadrelor noi de economiști cu nivel ridicat.

Biblioteca ASE va putea deveni un punct de integrare a învățământului cu cercetarea și producția. Astfel, sub îndrumarea cadrelor didactice, studenții ar putea efectua activități practice în bibliotecă.

Colaborarea cu catedrele și decanatele facultăților trebuie să se facă cât mai strâns prin desemnarea unui delegat care să țină legătura permanentă cu biblioteca.

Se constată necesitatea informării permanente din partea cadrelor didactice asupra manifestărilor științifice și de specialitate internă și internațională la care aceștia participă, fapt ce ar duce la realizarea fișierului diverselor manifestări în științe economice.

Considerăm că la începutul primului an de studiu cu ajutorul CUASC biblioteca trebuie să fie prezentată tuturor studenților printr-o vizită în care să li se facă cunoscută structura și funcționalitatea bibliotecii.

D. *Noi metode de lucru*

Introducerea indexării coordonate a fondului bibliotecii în primă fază pentru publicațiile sălii de lectură a cadrelor didactice.

E. *Ridicarea nivelului profesional*

Problema ridicării nivelului profesional al salariaților bibliotecii este urmărită permanent. Aceștia participă la cursuri ciclice interne lunare, la cursurile organizate de Ministerul Educației și Învățământului, cât și la cursurile de învățământ politico-ideologic.

Pe măsura realizărilor celor expuse mai sus activitatea bibliotecii ASE va răspunde cu competență necesităților procesului de învățământ aducându-și aportul la modernizarea lui și la activitatea științifică a cadrelor didactice și studenților.

(*Arhiva Bibliotecii ASE, 1977*)

Anexa 10

Model fișă de post (1991)

BIBLIOTECA CENTRALĂ ASE
Serviciul de informare bibliografică

Director,
Avizat,

FIȘA POSTULUI

I. POSTUL – Bibliotecar principal

II. POZIȚIA –

III. COMPARTIMENTUL – Serviciul informare bibliografică

IV. CERINȚE

- a) Studii – absolventă a învățământului superior
- b) Vechime –
- c) Alte cerințe specifice – să cunoască limbi străine

V. ATRIBUȚII

- investigația bibliografică; selecția, marcarea în cataloage
- investigația bibliografică; selecția, marcarea în documente primare în alte limbi (documente format I-IV)
- investigația bibliografică; selecția, marcarea în documente primare în limba română, precum și în documente secundare
- descrierea bibliografică după materiale primare în alte limbi (fără CZU)
- descrierea bibliografică după materiale în limba română (fără CZU)
- documentare personală pentru cercetările bibliografice de amploare
- euristică bibliografică
- informări orale și indicații bibliografice oferite beneficiarilor; informare simplă sau amplă
- consultații de lucru în cadrul catedrelor pentru elaborarea unor bibliografii tematice, la cerere sau de semnalare
- consultații cu cadrele didactice pentru cercetări tematice de amploare
- cercetarea colecțiilor din alte biblioteci

- elaborarea unor informări bibliografice lunare de semnalare a noutăților de carte și articole străine de specialitate din ASE și din alte biblioteci – pentru catedrele: REI, Marketing, Cibernetică, Matematică, Istorie economică
- elaborarea, în colaborare cu BCU, a profilelor – SURSE pentru dvs. – din bibliotecile universitare din București:
 - Macroeconomie. Microeconomie. Economie. Politică economică. Teorii economice
 - Cibernetică. Informatică. Matematică. Statistică.
 - Finanțe. Bănci. Burse/ Costuri. Prețuri/ Contabilitate. Asigurări.
 - Management
 - Marketing/ Comerț. REI
 - Drept comercial, financiar, al muncii
 - Organizarea ind., com., transport
 - Economia producției agricole și alimentare
- colajarea cercetărilor bibliografice, forma I, forma II (bun pentru tipar)
- consultant de specialitate pentru căutarea cuvintelor cheie, a descriptorilor și transformarea lor în indici CZU pentru cartea străină
- traduceri orale pentru acest tip de lucrări
- uniformizarea descrierilor și a clasificării la o lucrare în colaborare pentru bun de tipar sau pentru calculator – formatul de înregistrare
- pregătirea unor prelegeri de specialitate pentru studenți sau colegi
- evidența zilnică a activității; evidența individuală.

4.IV.1991

(Arhiva Bibliotecii ASE, Fișa postului, 1991)

Anexa 11

Drepturile și obligațiile părților din contractul 1020/07.11.2005 încheiat între Sabin Bălașa și Academia de Studii Economice din București

5.1. Autorul are următoarele drepturi:

- a) să solicite beneficiarului să recepționeze operele în maxim trei zile de la finalizarea acestora;
- b) să solicite plata operelor în termenele stabilite prin contract;
- c) să propună schimbarea soluțiilor tehnice de execuție dacă apare necesitatea unor modificări asupra proiectului.

5.2. Autorul are următoarele obligații:

- a) să își asume răspunderea pentru paternitatea asupra operelor ce le execută pentru beneficiar;
- b) să recunoască dreptul de proprietate al beneficiarului asupra operelor;
- c) să permită beneficiarului, fără a pretinde vreun onorariu, reproducerea operelor în materialele publicitare sau comerciale care au ca scop promovarea Academiei de Studii Economice din București;
- d) să respecte termenele stabilite conform prezentului contract;
- e) să asigure respectarea normelor tehnice, normelor PSI, protecția mediului înconjurător, precum și a actelor normative, specifice activității desfășurate;
- f) să îndepărteze cu grijă echipamentul folosit și să asigure evacuarea și transportul reziduurilor rezultate în urma executării lucrărilor, la finalizarea acestora;
- g) să achiziționeze pe cheltuială proprie materialele necesare în vederea executării lucrărilor ce fac obiectul prezentului contract;
- h) să ia toate măsurile pentru asigurarea tuturor persoanelor a căror prezență în perimetrul Academiei de Studii Economice din București este autorizată în vederea efectuării lucrării;
- i) să asigure instruirea personalului propriu cu privire la normele de protecție a muncii prevăzute în Legea nr. 90/1996 și respectarea acestor norme. Eventualele accidente survenite ca urmare a nerespectării acestor obligații vor atrage răspunderea autorului.

5.3. Beneficiarul are următoarele drepturi:

- a) să solicite autorului respectarea termenelor contractuale;
- b) să primească în deplină proprietate operele;
- c) să solicite respectarea drepturilor ce decurg din achiziționarea operelor.

5.4. Beneficiarul are următoarele obligații:

- a) să asigure condiții optime de lucru în vederea realizării obiectivelor contractului (temperatură optimă de lucru, lumină, accesul artistului în imobil și un loc de parcare pe durata realizării lucrărilor, schela de lucru conform indicațiilor maestrului);
- b) să recepționeze în termenul solicitat de autor operele;
- c) să își exprime punctul de vedere cu privire la schimbarea soluțiilor tehnice de execuție dacă apare necesitatea unor modificări asupra proiectului;
- d) să menționeze numele autorului atunci când opera este reprodusă în orice material sau prezentare publică realizate la inițiativa beneficiarului;
- e) să plătească în termenul stabilit prin contract lucrările recepționate.

(Ion Gh. Roșca, *Istoria Palatului Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale și oamenii ei*, Editura ASE, București, 2010, pp. 143-144)

Anexa 12

Lista directorilor Bibliotecii ASE

Christina Tuduri (1933?-1948)

Theodor Ludu (1948-1973)

Petre Mareş (1973-1987)

Vasile Ciubotaru (1987-1997)

Vladimir Iovanov (1997-2002)

Liviu Bogdan Vlad (2002-2012)

Alina Nicoleta Croitoru (2012-prezent)

Anexa 13

Istoricul denumirii instituției

- 1913-1947 – Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale
- 1947-1948 – Academia de Studii Comerciale și Cooperatiste
- 1948-1952 – Institutul de Studii Economice și Planificare
- 1952-1958 – Institutul de Studii Economice și Planificare „V. I. Lenin”
- 1958-1967 – Institutul de Studii Economice „V. I. Lenin”
- 1967-2013 – Academia de Studii Economice

CONTENTS

Foreword.....	7
----------------------	----------

Chapter 1

The founding of Academy of High Commercial and Industrial Studies.....	11
---	-----------

1.1 Academy of High Commercial and Industrial Studies founding act	12
--	----

1.2 Medallion Nicholas D. Xenopol	17
---	----

Chapter 2

The Library of the Academy of High Commercial and Industrial Studies at the beginning (1913-1926)	21
--	-----------

2.1 The first location of the Academy of High Commercial and Industrial Studies.....	21
---	----

2.2 AISCI Library from 1913 to1926	24
--	----

Chapter 3

Interwar period - the prosperity of AISCI Library	33
--	-----------

3.1 AISCI Palace (1926).....	34
------------------------------	----

3.2 Library development between 1926-1935	42
---	----

3.3 Library Building (1935).....	58
----------------------------------	----

3.4 A transition period (1940-1948)	87
---	----

Chapter 4

ASE Library during the communist period (1948-1989).....	109
---	------------

4.1 Library organization and functioning during 1948-1968.....	111
--	-----

4.2 Library activity during 1969-1989	123
---	-----

4.3 Publications of the ASE Library	145
---	-----

4.4 Theodor Ludu – medallion.....	155
-----------------------------------	-----

Chapter 5

ASE Library modernization	161
5.1 The transition towards a modern library (1990-1995)	161
5.2 The first post-revolutionary modernization (1996-2004)	167
5.3 ASE Library evolvement (2005-2008)	178

Chapter 6

ASE Library –actuality and perspectives	197
--	------------

Abstract.....	219
----------------------	------------

Abbreviations	225
----------------------------	------------

Bibliography	227
---------------------------	------------

Appendices.....	231
------------------------	------------

Contents	257
-----------------------	------------

Istoria Bibliotecii Academiei de Studii Economice din București este fără îndoială cea mai reprezentativă monografie făcută vreodată în România unei biblioteci universitare. Lectura acesteia este utilă nu doar celor care lucrează în biblioteci sau studenților în biblioteconomie, spre a-și face o idee despre evoluția unei importante biblioteci universitare românești, dar și studenților, cercetătorilor și profesorilor care astăzi aparțin acestei prestigioase instituții de învățământ superior, precum și altor oameni interesați de istoricul instituțiilor culturale românești.

Prof. univ. dr. Mircea Regneală
Președinte al Asociației Bibliotecarilor din România

ISBN 978-606-505-646-6

9 786065 056466